2024
Raport Roczny Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A.

citi handlowy®

WYBRANE DANE FINANSOWE	w tys. zł		w tys. euro	
	2024	2023	2024	2023
Przychody z tytułu odsetek i o podobnym charakterze	4 419 962	4 399 600	1 026 895	971 557
Przychody z tytułu opłat i prowizji	686 448	668 303	159 483	147 580
Zysk brutto	2 315 505	2 860 623	537 964	631 707
Zysk netto	1 760 457	2 256 348	409 009	498 266
Całkowite dochody	1 559 196	2 945 278	362 250	650 401
Zmiana stanu środków pieniężnych	4 552 488	570 538	1 057 685	125 991
Aktywa razem	72 478 103	72 573 334	16 961 878	16 691 199
Zobowiązania wobec banków	4 435 817	3 375 687	1 038 104	776 377
Zobowiązania wobec klientów	53 985 032	54 188 815	12 633 988	12 462 929
Kapitał własny	9 868 531	9 729 491	2 309 509	2 237 693
Kapitał zakładowy	522 638	522 638	122 312	120 202
Liczba akcji (w szt.)	130 581 136	130 659 600	130 659 600	130 659 600
Wartość księgowa na jedną akcję (w zł/euro)	75,53	74,46	17,68	17,13
Łączny współczynnik kapitałowy (w %)	21,2	23,6	21,2	23,6
Zysk na jedną akcję zwykłą (w zł/euro)	13,48	17,27	3,13	3,81
Rozwodniony zysk na jedną akcję (w zł /euro)	13,48	17,27	3,13	3,81
Wypłacona dywidenda na jedną akcję (w zł/euro)	11,15	9,00	2,59	1,99

Objaśnienia do tabeli:

1) Dodatkowe informacje dotyczące kalkulacji łącznego współczynnika kapitałowego oraz łącznego współczynnika kapitałowego zawarte są w Nocie nr 3, w sekcji „Adekwatność kapitałowa" oraz „Informacji w zakresie adekwatności kapitałowej Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. według stanu na dzień 31 grudnia 2024 roku" podlegającej publikacji na stronie internetowej Banku, będącej przedmiotem oceny zgodności ujawnień z wymogami w zakresie ujawniania informacji przez instytucje.

2) W dniu 19 czerwca 2024 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Banku podjęło uchwałę w sprawie podziału zysku netto za 2023 rok. Dodatkowe informacje dotyczące wypłaty dywidendy znajdują się w Nocie 34.

3) Kursy użyte do przeliczenia złotych na euro: pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej wg średniego kursu NBP na dzień 31 grudnia 2024 roku – 4,2730 zł (na dzień 31 grudnia 2023 roku: 4,3480 zł); pozycje rachunku zysków i strat, sprawozdania z całkowitych dochodów oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych wg kursu stanowiącego średnią arytmetyczną kursów NBP na koniec każdego miesiąca 2024 roku 4,3042 zł (2023 roku 4,5284 zł).

4) Dane porównawcze według stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku dotyczące sumy bilansowej oraz zobowiązań wobec klientów uległy zmianie w związku z dokonaną w 2024 roku zmiana prezentacyjną. Dodatkowe informacje znajdują się w Nocie 2 w sekcji „Dane porównawcze".

Roczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2024 r.

SPIS TREŚCI

Skonsolidowany rachunek zysków i strat
Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów
Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej
Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym
Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych
Informacja dodatkowa zawierająca opis przyjętych zasad rachunkowości i inne informacje objaśniające

1. Informacje ogólne o Banku i Grupie Kapitałowej Banku („Grupa")
2. Znaczące zasady rachunkowości
3. Zarządzanie ryzykiem
4. Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności
5. Wynik z tytułu odsetek
6. Wynik z tytułu opłat i prowizji
7. Przychody z tytułu dywidend
8. Wynik na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji
9. Wynik na rachunkowości zabezpieczeń
10. Wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych
11. Koszty działania i koszty ogólnego zarządu
12. Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych
13. Wynik z tytułu oczekiwanych strat kredytowych aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe
14. Podatek dochodowy
15. Zysk przypadający na jedną akcję
16. Zestawienie zmian w pozostałych całkowitych dochodach
17. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty
18. Należności od banków
19. Aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu
20. Inwestycyjne dłużne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody
21. Inwestycje kapitałowe i pozostałe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat
22. Należności od klientów
23. Rzeczowe aktywa trwałe
24. Wartości niematerialne
25. Test utraty wartości dla ośrodków generujących środki pieniężne
26. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego
27. Inne aktywa
28. Aktywa trwałe przeznaczone do zbycia

29. Zobowiązania wobec banków
30. Zobowiązania wobec klientów
31. Rezerwy
32. Inne zobowiązania
33. Aktywa i zobowiązania finansowe według umownych terminów wymagalności/zapadalności
34. Kapitały
35. Transakcje repo oraz reverse repo
36. Kompensowanie należności i zobowiązań finansowych
37. Rachunkowość zabezpieczeń
38. Wartość godziwa
39. Wynik z tytułu wyłączenia składnika aktywów finansowych z bilansu
40. Zobowiązania warunkowe i sprawy sporne
41. Aktywa stanowiące zabezpieczenie
42. Działalność powiernicza
43. Leasing
44. Transakcje z kluczowym personelem kierowniczym
45. Jednostki powiązane
46. Świadczenia na rzecz pracowników
47. Reforma WIBOR
48. Wpływ wojny w Ukrainie
49. Zdarzenia po dacie bilansowej

Skonsolidowany rachunek zysków i strat

Za okres *w tys. zł*	Nota	2024	2023
Przychody z tytułu odsetek	5	4 141 650	4 297 083
Przychody o podobnym charakterze	5	278 312	102 517
Koszty odsetek i koszty o podobnym charakterze	5	(1 202 995)	(1 120 882)
Wynik z tytułu odsetek	**5**	**3 216 967**	**3 278 718**
Przychody z tytułu opłat i prowizji	6	686 448	668 303
Koszty z tytułu opłat i prowizji	6	(115 088)	(106 804)
Wynik z tytułu opłat i prowizji	**6**	**571 360**	**561 499**
Przychody z tytułu dywidend	**7**	**11 508**	**11 410**
Wynik na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji	**8**	**597 877**	**796 754**
Wynik na inwestycyjnych dłużnych aktywach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	**39**	**50 652**	**(147 758)**
Wynik na inwestycjach kapitałowych i pozostałych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		**31 517**	**35 351**
Wynik na rachunkowości zabezpieczeń	**9**	**8 874**	**(10 067)**
Pozostałe przychody operacyjne	10	24 191	25 945
Pozostałe koszty operacyjne	10	(59 441)	(43 297)
Wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych	**10**	**(35 250)**	**(17 352)**
Koszty działania i koszty ogólnego zarządu	**11**	**(1 428 042)**	**(1 328 513)**
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych	**12**	**(119 338)**	**(111 035)**
Wynik z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych	**25**	**(432 512)**	**-**
Wynik z tytułu zbycia pozostałych aktywów		**585**	**(123)**
Wynik z tytułu oczekiwanych strat kredytowych aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe	**13**	**16 557**	**(18 006)**
Zysk operacyjny		**2 490 755**	**3 050 878**
Podatek od niektórych instytucji finansowych		**(175 250)**	**(190 255)**
Zysk brutto		**2 315 505**	**2 860 623**
Podatek dochodowy	**14**	**(555 048)**	**(604 275)**
Zysk netto		**1 760 457**	**2 256 348**
W tym:			
Zysk netto należny udziałowcom jednostki dominującej (w tys.)		1 760 457	2 256 348
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w szt.)	15	130 581 136	130 659 600
Zysk na jedną akcję (w zł)	15	13,48	17,27
Rozwodniony zysk na jedną akcję (w zł)	15	13,48	17,27

Informacja dodatkowa zamieszczona na kolejnych stronach stanowi integralną część rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

Za okres		2024	2023
w tys. zł	Nota		
Zysk netto		**1 760 457**	**2 256 348**
Pozostałe całkowite dochody, które są lub mogą być przekwalifikowane do rachunku zysków i strat:		**(193 348)**	**701 607**
Aktualizacja wartości godziwej aktywów finansowych wycenianych według wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody (netto)	16	(152 246)	582 250
(Zyski)/Straty przeniesione do rachunku zysków i strat po zaprzestaniu ujmowania aktywów finansowych wycenianych według wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody (netto)	16	(41 028)	119 684
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych		(74)	(327)
Pozostałe całkowite dochody, które nie mogą być przekwalifikowane do rachunku zysków i strat:		**(7 913)**	**(12 677)**
Zyski/(Straty) aktuarialne z wyceny programu określonych świadczeń (netto)	16	(7 913)	(12 677)
Pozostałe całkowite dochody po opodatkowaniu		**(201 261)**	**688 930**
Całkowite dochody ogółem		**1 559 196**	**2 945 278**

W tym:

Całkowite dochody należne udziałowcom jednostki dominującej	1 559 196	2 945 278

Informacja dodatkowa zamieszczona na kolejnych stronach stanowi integralną część rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

Stan na dzień *w tys. zł*	Nota	31.12.2024	31.12.2023 *przekształcony*	01.01.2023 *przekształcony*
AKTYWA				
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	17	5 794 345	1 241 724	671 189
Należności od banków	18	8 787 780	15 371 552	968 748
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu, w tym:	19	4 436 319	4 061 146	5 702 325
aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań		-	-	*60 988*
Pochodne instrumenty zabezpieczające		54 140	6 731	623
Inwestycyjne dłużne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody, w tym:	20	30 088 771	29 560 292	37 180 808
aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań	41	*200 309*	*697 771*	*697 698*
Inwestycje kapitałowe i pozostałe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	21	172 948	141 495	106 144
Należności od klientów	22	21 367 246	20 054 454	21 620 507
Rzeczowe aktywa trwałe	23	521 131	508 403	455 418
Wartości niematerialne	24	872 875	1 285 314	1 263 863
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego		-	9	-
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	26	82 284	115 413	287 368
Inne aktywa	27	300 264	217 535	217 571
Aktywa trwałe przeznaczone do zbycia	28	-	9 266	-
Aktywa razem		**72 478 103**	**72 573 334**	**68 474 564**
ZOBOWIĄZANIA				
Zobowiązania wobec banków	29	4 435 817	3 375 687	4 794 671
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	19	2 755 905	3 522 203	4 896 099
Pochodne instrumenty zabezpieczające		72 737	92 869	6 917
Zobowiązania wobec klientów	30	53 985 032	54 188 815	49 186 022
Rezerwy	31	120 992	111 689	112 507
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		99 600	457 871	245 937
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	27	13	94	165
Inne zobowiązania	30	1 139 476	1 094 615	1 272 001
Zobowiązania razem		**62 609 572**	**62 843 843**	**60 514 319**
KAPITAŁ WŁASNY				
Kapitał zakładowy	34	522 638	522 638	522 638
Kapitał zapasowy	34	3 001 260	3 001 260	3 001 259
Akcje własne	34	(20 577)	-	-
Kapitał z aktualizacji wyceny	34	(64 868)	128 406	(573 528)
Pozostałe kapitały rezerwowe	34	4 039 027	3 190 659	2 833 345
Zyski zatrzymane		2 391 051	2 886 528	2 176 531
Kapitał własny razem		**9 868 531**	**9 729 491**	**7 960 245**
Zobowiązania i kapitał własny razem		**72 478 103**	**72 573 334**	**68 474 564**

Informacja dodatkowa zamieszczona na kolejnych stronach stanowi integralną część rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

w tys. zł	Kapitał zakładowy	Kapitał zapasowy	Akcje własne	Kapitał z aktualizacji wyceny	Pozostałe kapitały rezerwowe	Zyski zatrzymane	Kapitał własny razem
Stan na 1 stycznia 2024 roku	**522 638**	**3 001 260**	**-**	**128 406**	**3 190 659**	**2 886 528**	**9 729 491**
Całkowite dochody ogółem, z tego:	**-**	**-**		**(193 274)**	**(7 987)**	**1 760 457**	**1 559 196**
Zysk netto	-	-	-	-	-	1 760 457	1 760 457
Pozostałe całkowite dochody:	-	-	-	(193 274)	(7 987)	-	(201 261)
różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	-	-	-	-	(74)	-	(74)
wycena aktywów finansowych wycenianych według wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody (netto)	-	-	-	(193 274)	-	-	(193 274)
zyski/(straty) aktuarialne z wyceny programu określonych świadczeń (netto)	-	-	-	-	(7 913)	-	(7 913)
Program nagród kapitałowych	**-**	**-**	**(20 577)**		**55 351**	**-**	**34 774**
Dywidendy wypłacone	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**(1 454 930)**	**(1 454 930)**
Transfer na kapitały	**-**	**-**	**-**	**-**	**801 004**	**(801 004)**	**-**
Stan na 31 grudnia 2024 roku	**522 638**	**3 001 260**	**(20 577)**	**(64 868)**	**4 039 027**	**2 391 051**	**9 868 531**

w tys. zł	Kapitał zakładowy	Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny	Pozostałe kapitały rezerwowe	Zyski zatrzymane	Kapitał własny razem
Stan na 1 stycznia 2023 roku	**522 638**	**3 001 259**	**(573 528)**	**2 833 345**	2 176 531	**7 960 245**
Całkowite dochody ogółem, z tego:	**-**	**-**	**701 934**	**(13 004)**	**2 256 348**	**2 945 278**
Zysk netto	-	-	-	-	2 256 348	2 256 348
Pozostałe całkowite dochody:	-	-	701 934	(13 004)	-	688 930
różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	-	-	-	(327)	-	(327)
wycena aktywów finansowych wycenianych według wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody (netto)	-	-	701 934	-	-	701 934
zyski/(straty) aktuarialne z wyceny programu określonych świadczeń (netto)	-	-	-	(12 677)	-	(12 677)
Dywidendy wypłacone	**-**	**-**	**-**	**-**	**(1 175 937)**	**(1 175 937)**
Transfer na kapitały	**-**	**1**	**-**	**370 318**	**(370 414)**	**(95)**
Stan na 31 grudnia 2023 roku	**522 638**	**3 001 260**	**128 406**	**3 190 659**	**2 886 528**	**9 729 491**

Informacja dodatkowa zamieszczona na kolejnych stronach stanowi integralną część rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

w tys. zł	Za okres Nota	2024	2023 *przekształcony*
A. DZIAŁALNOŚĆ OPERACYJNA			
I. Zysk netto		**1 760 457**	**2 256 348**
II. Korekty		**2 079 760**	**(3 113 373)**
Bieżący i odroczony podatek dochodowy ujęty w wyniku finansowym	14	555 048	604 275
Amortyzacja	12	119 338	111 035
Wynik z tytułu oczekiwanych strat kredytowych aktywów finansowych	13	(14 869)	27 378
Wynik z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych		432 512	-
Wynik z tytułu rezerw, w tym na zobowiązania warunkowe		19 815	9 130
Wynik z tytułu odsetek	5	(3 216 967)	(3 278 718)
Przychody z tytułu dywidend	7	(11 508)	(11 410)
Wynik ze sprzedaży aktywów trwałych		(585)	123
Wynik z tytułu niezrealizowanych różnic kursowych		(593)	(534 225)
Wynik na inwestycjach kapitałowych i pozostałych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		(31 517)	(35 351)
Inne korekty		68 459	35 520
Zmiana stanu należności od banków	18	6 550 869	(14 344 246)
Zmiana stanu należności od klientów	22	(1 274 090)	1 531 878
Zmiana stanu dłużnych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	20	300 177	9 082 491
Zmiana stanu aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu	19	(346 334)	1 619 601
Zmiana stanu aktywów z tytułu pochodnych instrumentów zabezpieczających	37	(47 409)	(6 108)
Zmiana stanu innych aktywów	27	(82 756)	10 076
Zmiana stanu aktywów trwałych przeznaczonych do zbycia		-	(9 266)
Zmiana stanu zobowiązań wobec banków	29	(12 493)	(1 395 011)
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów	30	(196 180)	4 967 123
Zmiana stanu zobowiązań przeznaczonych do obrotu	19	(766 298)	(1 373 896)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu pochodnych instrumentów zabezpieczających	37	(20 132)	85 952
Zmiana stanu innych zobowiązań	32	55 273	(209 724)
Odsetki otrzymane		**3 333 263**	**3 772 560**
Odsetki zapłacone		**(1 210 407)**	**(1 109 193)**
Podatek dochodowy zapłacony		**(834 803)**	**(381 346)**
III. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej		**5 128 270**	**1 424 996**
B. DZIAŁALNOŚĆ INWESTYCYJNA			
Wpływy		**28 798**	**11 942**
Zbycie rzeczowych aktywów trwałych	23	5 859	526
Zbycie aktywów trwałych przeznaczonych do zbycia		11 368	-
Dywidendy otrzymane		11 571	11 404
Inne wpływy związane z działalnością inwestycyjną		-	12
Wydatki		**(171 621)**	**(209 575)**
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych	23	(76 258)	(121 129)
Nabycie wartości niematerialnych	24	(95 363)	(88 446)
Przepływy netto związane z działalnością inwestycyjną		**(142 823)**	**(197 633)**
C. DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA			
Wpływy		**1 066 750**	**-**
Wpływy z tytułu zaciągnięcia długoterminowych kredytów od podmiotów sektora finansowego		1 066 750	-
Wydatki		**(1 501 116)**	**(1 187 801)**
Dywidendy wypłacone		(1 454 930)	(1 175 937)
Wydatki na nabycie akcji własnych		(33 333)	-
Wydatki z tytułu opłat leasingowych		(12 853)	(11 864)

w tys. zł	Za okres Nota	2024	2023 przekształcony
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej		**(434 366)**	**(1 187 801)**
D. Różnice kursowe z przeliczenia środków pieniężnych		**1 407**	**530 976**
E. Zwiększenie/(zmniejszenie) środków pieniężnych netto		**4 552 488**	**570 538**
F. Środki pieniężne na początek okresu		**1 241 873**	**671 335**
G. Środki pieniężne na koniec okresu		**5 794 361**	**1 241 873**

Informacja dodatkowa zamieszczona na kolejnych stronach stanowi integralną część rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Informacja dodatkowa zawierająca opis przyjętych zasad rachunkowości i inne informacje objaśniające

1. Informacje ogólne o Banku i Grupie Kapitałowej Banku („Grupa")

Bank Handlowy w Warszawie S. A. („Jednostka dominująca", „Bank") ma siedzibę w Polsce przy ul. Senatorskiej 16, 00-923 Warszawa. Bank został powołany aktem założycielskim z dnia 13 kwietnia 1870 roku i jest zarejestrowany w Rejestrze Przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym prowadzonym przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy, XII Wydział Gospodarczy, pod numerem KRS: 0000001538. Bank działa jako Spółka akcyjna. W okresie sprawozdawczym nazwa podmiotu nie uległa zmianie.

Jednostce dominującej nadano statystyczny numer identyfikacyjny REGON 000013037 oraz numer identyfikacji podatkowej NIP 526-030-02-91.

Czas trwania Jednostki dominującej oraz jednostek wchodzących w skład Grupy jest nieoznaczony.

Kapitał zakładowy Banku wynosi 522 638 400 zł i podzielony jest na 130 659 600 akcji zwykłych na okaziciela, o wartości nominalnej 4,00 zł każda. Akcje Banku są notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.

Większościowym i strategicznym akcjonariuszem Banku jest Citibank Europe Plc z siedzibą w Dublinie, Irlandia - spółka w ramach grupy Citi (spółka dominująca dla Banku). Jednostką dominującą najwyższego szczebla jest Citigroup Inc.

Citi to wiodąca globalna instytucja świadcząca szeroki zakres usług i produktów finansowych dla korporacji, inwestorów instytucjonalnych, administracji publicznej i klientów indywidualnych. Działając w ponad 160 krajach i jurysdykcjach Citi świadczy usługi dla podmiotów gospodarczych mających międzynarodowe ambicje, jest również globalnym liderem w zakresie usług zarządzania majątkiem („Wealth Management") oraz oferuje usługi bankowe dla klientów indywidualnych w Stanach Zjednoczonych. Dodatkowe informacje można uzyskać na stronie internetowej **https://www.citigroup.com/global/about-us.**

Bank jest uniwersalnym bankiem komercyjnym, oferującym szeroki zakres usług bankowych i maklerskich dla osób fizycznych i prawnych.

Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. obejmuje dane Banku - Jednostki dominującej oraz jednostek od niego zależnych (razem zwanych dalej Grupą).

W skład Grupy wchodzi Bank oraz następujące jednostki zależne:

Nazwa jednostki	Siedziba	Udział w kapitale/w głosach na Walnym Zgromadzeniu w %	
		31.12.2024	31.12.2023
Jednostki konsolidowane metodą pełną			
Handlowy Financial Services Sp. z o.o.	Warszawa	100,00	100,00
Handlowy-Leasing Sp. z o.o. (*poza pośrednimi powiązaniami poprzez Handlowy-Inwestycje Sp. z o.o. gdzie udział w kapitale wynosi 2,53%)*	Warszawa	97,47	97,47
Handlowy Investments S.A.	Luksemburg	100,00	100,00
Handlowy-Inwestycje Sp. z o.o.	Warszawa	100,00	100,00

Struktura Grupy Kapitałowej Banku w 2024 roku nie uległa zmianie w porównaniu do końca 2023 roku.

Informacje finansowe dotyczące jednostek zależnych 31.12.2024 r.

Jednostki zależne konsolidowane metodą pełną

Nazwa jednostki	Siedziba	Przedmiot przedsiębior-stwa	Charakter powiązania kapitałowego	Udział w kapitale (w %*)	Aktywa	Zobowią-zania	Kapitał	Przychody	Zysk/ Strata
HANDLOWY–LEASING Sp. z o. o	Warszawa	Działalność leasingowa	Jednostka zależna	97,47	17 108	704	16 404	690	273
HANDLOWY FINANCIAL SERVICES Sp. z o.o. (*dawniej Dom Maklerski Banku Handlowego S.A.)*	Warszawa	Działalność maklerska	Jednostka zależna	100	73 988	653	73 335	3 978	2 385
HANDLOWY INVESTMENTS S.A.	Luksemburg	Działalność inwestycyjna	Jednostka zależna	100	4 380	29	4 351	500	48
HANDLOWY – INWESTYCJE Sp. z o.o. 1/.	Warszawa	Działalność inwestycyjna	Jednostka zależna	100	10 801	63	10 738	481	278

Dane w tys. zł
**Udział bezpośredni.*

Objaśnienie zależności pośrednich:

1/ Pośrednie powiązania poprzez Handlowy-Inwestycje Sp. z o.o.

Nazwa jednostki	Siedziba	Przedmiot przedsiębior stwa	Charakter powiązania kapitałowego	Udział w kapitale (w %)	Wartość bilansowa udziałów/ akcji	Aktywa	Zobowią-zania	Kapitał	Przycho -dy	Zysk/ Strata
HANDLOWY–LEASING Sp. z o.o.	Warszawa	Działalność leasingowa	Jednostka zależna	2,53	414	17 108	704	16 404	690	273

Dane w tys. zł

Przedstawione powyżej dane finansowe jednostek zależnych pochodzą z niezbadanych sprawozdań finansowych tych jednostek, przygotowanych na dzień 31.12.2024, za wyjątkiem sprawozdania finansowego spółki Handlowy Investments S.A., które zostało sporządzone na dzień 28.02.2025.

Informacje finansowe dotyczące jednostek zależnych 31.12.2023 r.

Jednostki zależne konsolidowane metodą pełną

Nazwa jednostki	Siedziba	Przedmiot przedsiębior-stwa	Charakter powiązania kapitałowego	Udział w kapitale (w %*)	Aktywa	Zobowią-zania	Kapitał	Przychody	Zysk/ Strata
HANDLOWY–LEASING Sp. z o. o	Warszawa	Działalność leasingowa	Jednostka zależna	97,47	21 662	697	20 965	997	568
HANDLOWY FINANCIAL SERVICES Sp. z o.o. (*dawniej Dom Maklerski Banku Handlowego S.A.)*	Warszawa	Działalność maklerska	Jednostka zależna	100	118 440	913	117 527	5 880	3 573
HANDLOWY INVESTMENTS S.A.	Luksemburg	Działalność inwestycyjna	Jednostka zależna	100	4 331	28	4 303	821	272
HANDLOWY – INWESTYCJE Sp. z o.o. 1/.	Warszawa	Działalność inwestycyjna	Jednostka zależna	100	10 821	68	10 753	485	305

Dane w tys. zł
**Udział bezpośredni.*

Objaśnienie zależności pośrednich:

1/ Pośrednie powiązania poprzez Handlowy-Inwestycje Sp. z o.o.

Nazwa jednostki	Siedziba	Przedmiot przedsiębior stwa	Charakter powiązania kapitałowego	Udział w kapitale (w %)	Wartość bilansowa udziałów/ akcji	Aktywa	Zobowią-zania	Kapitał	Przycho -dy	Zysk/ Strata
HANDLOWY–LEASING Sp. z o.o.	Warszawa	Działalność leasingowa	Jednostka zależna	2,53	414	21 662	697	20 965	997	568

Dane w tys. zł

Przedstawione powyżej dane finansowe jednostek zależnych pochodzą ze zbadanych sprawozdań finansowych tych jednostek, przygotowanych na dzień 31.12.2023, za wyjątkiem sprawozdania finansowego spółki Handlowy Investments S.A., które zostało sporządzone na dzień 29.02.2024.

2. Znaczące zasady rachunkowości

Oświadczenie o zgodności

Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy zostało sporządzone zgodnie z wymogami Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej („MSSF"), które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską („MSSF EU"), a w zakresie nieregulowanym powyższymi standardami zgodnie z wymogami ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 120 z późn. zm.) i wydanymi na jej podstawie przepisami wykonawczymi, jak również wymogami odnoszącymi się do emitentów papierów wartościowych dopuszczonych lub ubiegających się o dopuszczenie do obrotu na rynku oficjalnych notowań giełdowych.

Sprawozdanie finansowe Grupy zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Grupę w okresie co najmniej 12 miesięcy od dnia bilansowego. Na dzień podpisania niniejszego sprawozdania finansowego Zarząd Banku nie stwierdza istnienia faktów i okoliczności, które wskazywałyby na zagrożenie dla możliwości kontynuacji działalności przez Grupę w okresie co najmniej 12 miesięcy od dnia bilansowego na skutek zamierzonego lub przymusowego zaniechania bądź istotnego ograniczenia przez Bank dotychczasowej działalności.

Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone przez Zarząd Banku do publikacji 11 marca 2025 roku. Ostateczne zatwierdzenie rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego nastąpi przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Banku.

Roczne jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone przez Zarząd Banku do publikacji 11 marca 2025 roku. Ostateczne zatwierdzenie rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego nastąpi przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Banku.

Podstawy sporządzenia sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje rok zakończony 31 grudnia 2024 oraz zawiera dane porównawcze za rok zakończony 31 grudnia 2023.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w złotych polskich w zaokrągleniu do tysiąca złotych.

W sprawozdaniu zastosowano koncepcję wartości godziwej dla aktywów finansowych i zobowiązań finansowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w tym instrumentów pochodnych i inwestycji kapitałowych (akcje i udziały mniejszościowe) oraz aktywów finansowych klasyfikowanych jako wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody. Pozostałe składniki aktywów finansowych wykazywane są w wartości zamortyzowanego kosztu pomniejszonej o odpisy na oczekiwane straty kredytowe. Pozostałe zobowiązania finansowe wykazywane są w wartości zamortyzowanego kosztu.

Sporządzenie rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy zgodnie z MSSF wymaga od kierownictwa dokonania pewnych szacunków oraz przyjęcia związanych z nimi założeń, które mają wpływ na kwoty prezentowane w sprawozdaniu finansowym. Najważniejsze zasady rachunkowości oraz szacunki i oceny zastosowane przy sporządzaniu niniejszego rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego stosowane były przez Grupę we wszystkich prezentowanych latach w sposób ciągły.

Szacunki i związane z nimi założenia dokonywane są w oparciu o dostępne dane historyczne oraz szereg innych czynników, które w danych warunkach uznane zostaną za właściwe i które stanowią podstawę do dokonania szacunków odnośnie wartości bilansowych aktywów i zobowiązań, których wartości nie można określić w sposób jednoznaczny na podstawie innych źródeł. Rzeczywiste wartości mogą się jednak różnić od wartości szacunkowych.

Szacunki i związane z nimi założenia podlegają bieżącym przeglądom. Korekty szacunków ujmowane są w okresie, w którym dokonano zmiany szacunku, jeżeli korekta dotyczy tylko tego okresu lub w okresie, w którym dokonano zmiany i okresach przyszłych, jeżeli korekta wpływa zarówno na bieżący, jak i przyszłe okresy.

Najistotniejsze szacunki dokonane za okres dwunastu miesięcy, zakończony 31 grudnia 2024 roku dotyczą:

- oczekiwanych strat kredytowych aktywów finansowych (Nota 3),
- wyceny według wartości godziwej instrumentów pochodnych (Nota 19),
- utraty wartości ośrodków generujących przepływy pieniężne (Nota 25),
- rezerw (w tym z tytułu spraw spornych, Nota 40),
- świadczeń pracowniczych (Nota 46).

Znaczące zasady rachunkowości zastosowane przy sporządzeniu niniejszego sprawozdania finansowego zaprezentowano w poszczególnych notach do niniejszego sprawozdania finansowego oraz poniżej.

Rachunek zysków i strat	Numer noty zawierającej opis zasad rachunkowości
Wynik z tytułu odsetek	5
Wynik z tytułu opłat i prowizji	6
Przychody z tytułu dywidend	7

Rachunek zysków i strat	Numer noty zawierającej opis zasad rachunkowości
Wynik na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji	2.1
Wynik na inwestycyjnych dłużnych aktywach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	2.1
Wynik na inwestycjach kapitałowych i pozostałych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	2.1
Wynik na rachunkowości zabezpieczeń	37
Wynik z tytułu oczekiwanych strat kredytowych aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe	3

Sprawozdanie z sytuacji finansowej	Numer noty zawierającej opis zasad rachunkowości
Należności od banków	2.1
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	2.1
Inwestycyjne dłużne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	2.1
Inwestycje kapitałowe i pozostałe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	2.1
Należności od klientów	2.1
Rzeczowe aktywa trwałe	23
Wartości niematerialne	24
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	26
Aktywa trwałe przeznaczone do zbycia	28
Zobowiązania wobec banków	2.1
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	2.1
Pochodne instrumenty zabezpieczające	37
Zobowiązania wobec klientów	2.1
Rezerwy	31
Inne zobowiązania	32

Standardy i obowiązujące od 1 stycznia 2024 roku:

- Zmiana MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych", wydana 31 października 2022, dotyczy prezentacji zobowiązań finansowych jako krótko i długoterminowych oraz doprecyzowuje, że kowenanty umowne, których spełnienie następuje po dniu bilansowym, nie mają wpływu na klasyfikację zobowiązań na dany dzień bilansowy,
- Zmiana do MSSF 16 „Leasing", wydana 22 września 2022 roku, dotyczy ujęcia rachunkowego transakcji, w której jednostka dokonała sprzedaży składnika aktywów finansowych i jednocześnie ten sam składnik aktywów został objęty umową leasingu, zawartą z nowym właścicielem (leasing zwrotny),
- Zmiany do MSR 7 „Sprawozdanie z przepływu środków pieniężnych" oraz MSSF 7 „Prezentacja i ujawnianie instrumentów finansowych", wydane 25 maja 2023 roku, wprowadzają wymóg dodatkowych ujawnień mających na celu poprawę przejrzystości prezentacji umów finansowania dostawców, ich wpływu na zobowiązania jednostki, przepływy pieniężne i ekspozycję jednostki na ryzyko płynności,

Powyższe zmiany nie miały istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.

Standardy zatwierdzone, lecz nie obowiązujące na 31 grudnia 2024 r.

- Zmiana do MSR 21 „Skutki zmian kursów wymiany walut obcych", wydana 15 sierpnia 2023 roku, doprecyzowuje, kiedy waluta jest wymienialna na inne waluty, jak jednostka ustala kurs wymiany w przypadku, gdy dana waluta nie jest wymienialna oraz określa zakres ujawnień, które mają na celu pomóc użytkownikom sprawozdania finansowego ocenić wpływ braku wymienialności waluty na sytuację finansową, wyniki finansowe i przepływy pieniężne jednostki. Zmiana obowiązuje od 1 stycznia 2025 roku. W ocenie Grupy zmiana standardu nie ma istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.

Standardy i interpretacje wydane, ale oczekujące na zatwierdzenie przez Unię Europejską i jeszcze nieobowiązujące

- W dniu 9 kwietnia 2024 roku Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości opublikowała nowy standard MSSF 18 „Prezentacja i ujawnianie informacji w sprawozdaniach finansowych". Standard ten zacznie obowiązywać dla rocznych okresów sprawozdawczych rozpoczynających się 1 stycznia 2027 roku. Nowy standard ma zastąpić MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych" i ma na celu zapewnienie większej porównywalności danych finansowych pomiędzy jednostkami prowadzącymi podobną działalność. Nowy standard wprowadza:

- ✓ zdefiniowaną strukturę rachunku zysków i strat. Pozycje w rachunku zysków i strat zostaną zaklasyfikowane do jednej z pięciu kategorii: działalność operacyjna, inwestycyjna, finansowa, podatek dochodowy, działalność zaniechana. Wprowadzony zostaje również wymóg prezentacji sum i podsum częściowych, w tym obowiązkowe uwzględnienie pozycji „Zysk/strata operacyjny/a";
- ✓ wprowadza dodatkową notę przedstawiającą miary wyników zdefiniowanych przez kierownictwo, które są częściowymi sumami przychodów i kosztów, które jednostka wykorzystuje w publicznej komunikacji poza sprawozdaniem finansowym, które wykorzystuje do przedstawienia użytkownikom sprawozdania finansowego oceny Zarządu osiągniętych wyników finansowych. Nota będzie musiała zawierać opis danej miary, wyjaśnienie w jaki sposób dana miara dodaje informacji na temat wyników finansowych jednostki, sposób jej kalkulacji oraz powiązanie/uzgodnienie z pozycją wskazaną w sprawozdaniu finansowym na podstawie odrębnych standardów;
- ✓ doprecyzowuje wytyczne dotyczące agregacji i dezagregacji w oparciu o wspólne charakterystyki danych, umożliwiając jednostkom podejmowanie decyzji, jakie pozycje będą ujęte w podstawowym sprawozdaniu, a jakie w notach.

Standard ten spowoduje także pewne zmiany w rachunku przepływów pieniężnych i sprawozdaniu z sytuacji finansowej, jak również zmiany w innych standardach, ujednolicające wymogi dotyczące ujawnień. Grupa jest w trakcie oceny wpływu nowego standardu na sprawozdanie finansowe.

- W dniu 9 maja 2024 roku Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości wydała nowy standard MSSF 19 „Spółki zależne nieponoszące odpowiedzialności publicznej: Ujawnienia", który zmniejsza wymogi dotyczące ujawniania informacji, jakie uprawniona jednostka może stosować, zamiast wymogów dotyczących ujawniania informacji przewidzianych w innych Standardach Rachunkowości MSSF. Nowy standard będzie miał zastosowanie dla rocznych okresów sprawozdawczych rozpoczynających się 1 stycznia 2027 roku i w ocenie Grupy nie będzie on miał wpływu na sprawozdanie finansowe

- Zmiany w standardach MSSF 9 "Instrumenty Finansowe" oraz MSSF 7 „Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji" wydane 30 maja 2024 roku doprecyzowują:

  - ✓ moment zaprzestania ujmowania zobowiązań finansowych z bilansu, wprowadzając opcję wcześniejszego wyłączenia zobowiązań finansowych z bilansu, które są rozliczane za pośrednictwem systemu płatności elektronicznych, spełniającego określone kryteria;
  - ✓ sposób oceny charakterystyki umownych przepływów pieniężnych z aktywów finansowych "bez prawa regresu" oraz aktywów finansowych w przypadku, których zapisy umowne odwołują się do zdarzeń warunkowych, w tym np. powiązane z celami ESG (na potrzeby klasyfikacji aktywów finansowych).

  Zmiany w ww. standardach wprowadzają również dodatkowe wymogi ujawnieniowe w zakresie aktywów i zobowiązań finansowych, których warunki umowne uzależniają przepływy pieniężne od zdarzeń warunkowych oraz dla instrumentów kapitałowych wyznaczonych do wyceny w wartości godziwej przez inne całkowite dochody. Zmiany będą obowiązywać od 1 stycznia 2026 roku. Grupa jest w trakcie oceny wpływu nowego standardu na sprawozdanie finansowe.

- W dniu 18 lipca 2024 roku wydane zostały zmiany do Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej i Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (tom 11) wynikające z corocznego przeglądu. Zmiany te mają charakter doprecyzowujący sformułowania użyte w standardach, w celu poprawy ich czytelności, spójności i wyeliminowaniu ewentualnych niejednoznaczności. Zmiany wprowadzone w ramach niniejszego przeglądu dotyczą Międzynarodowego Standardu Sprawozdawczości Finansowej 1 „Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy", Międzynarodowego Standardu Sprawozdawczości Finansowej 7 „Instrumenty Finansowe: ujawnienia informacji", Międzynarodowego Standardu Sprawozdawczości Finansowej 9 „Instrumenty finansowe", Międzynarodowego Standardu Sprawozdawczości Finansowej 10 „Skonsolidowane sprawozdanie finansowe", Międzynarodowego Standardu Rachunkowości 7 „Sprawozdanie z przepływów pieniężnych". Zmiany będą obowiązywać od 1 stycznia 2026 r. i nie będą miały istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.

- W związku z rosnącą rolą umów na zakup energii elektrycznej (tzw. PPA, ang. Power Purchase Agreements) w zakresie łagodzenia skutków zmian klimatu oraz dekarbonizacji procesów produkcyjnych, Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości wprowadziła zmiany do Międzynarodowego Standardu Sprawozdawczości Finansowej 9 „Instrumenty finansowe" oraz Międzynarodowego Standardu Sprawozdawczości Finansowej 7 „Instrumenty Finansowe: ujawnienia informacji" (wydane w dniu 18 grudnia 2024 roku), które mają pomóc w lepszym odzwierciedleniu wpływu tego rodzaju umów na sprawozdania finansowe. Zmiany będą obowiązywać od 1 stycznia 2026 r. i nie będą miały wpływu na sprawozdanie finansowe Banku.

Dane porównawcze

W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Banku Handlowego w Warszawie S.A. za rok zakończony dnia 31 grudnia 2024 roku, Grupa dokonała zmiany prezentacji zmiennego depozytu zabezpieczającego instrumenty pochodne, rozliczanego przez kontrahenta centralnego KDPW_CCP S.A..

Zobowiązania wynikające z depozytu zmiennego wykazywane do tej pory w pozycji Zobowiązania wobec klientów, zostały uwzględnione w kompensowaniu transakcji terminowych i pochodnych rozlicznych przez kontrahenta

centralnego KDPW_CCP S.A i obecnie pomniejszają pozycję Aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu. Zmiana prezentacji miała na celu lepsze odzwierciedlenie treści ekonomicznej transakcji.

Grupa dokonała odpowiedniego przekształcenia danych porównawczych, jak zaprezentowano w tabeli poniżej.

Zmiana prezentacji nie wpłynęła na rachunek zysków i strat.

Wpływ na dane porównawcze skonsolidowanego sprawozdania sytuacji finansowej przedstawiają poniższe tabele:

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej	Dane na 31.12.2023 przed przekształceniem	Zmiana prezentacji	Dane na 31.12.2023 po przekształceniu
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	4 880 332	(819 186)	4 061 146
Zobowiązania wobec klientów	55 008 001	(819 186)	54 188 815

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej	Dane na 01.01.2023 przed przekształceniem	Zmiana prezentacji	Dane na 01.01.2023 po przekształceniu
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	7 029 163	(1 326 838)	5 702 325
Zobowiązania wobec klientów	50 512 860	(1 326 838)	49 186 022

Wpływ na dane porównawcze skonsolidowanego rachunku przepływów pieniężnych przedstawia poniższa tabela:

Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych	Dane na 31.12.2023 przed przekształceniem	Zmiana prezentacji	Dane na 31.12.2023 po przekształceniu
Zmiana stanu aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu	2 127 253	(507 652)	1 619 601
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów	4 459 471	507 652	4 967 123
III. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	**1 424 996**	**-**	**1 424 996**

Dane porównawcze w dalszej części sprawozdania zostały odpowiednio przekształcone.

Podstawy konsolidacji

Jednostki zależne to wszelkie jednostki kontrolowane przez Grupę. Grupa sprawuje kontrolę nad jednostką wówczas, gdy posiada władzę nad tą jednostką, jest narażona lub ma prawo do zmiennych zwrotów ze swojego zaangażowania w tę jednostkę oraz ma możliwość wywierania wpływu na te zwroty poprzez sprawowanie władzy nad tą jednostką.

Przejęcie jednostek zależnych przez Grupę rozlicza się metodą nabycia. Koszt przejęcia ustala się jako wartość godziwą przekazanych aktywów, wyemitowanych instrumentów kapitałowych oraz zobowiązań zaciągniętych lub przejętych na dzień wymiany. Możliwe do zidentyfikowania aktywa nabyte oraz zobowiązania, w tym warunkowe przejęte w ramach połączenia jednostek gospodarczych, wycenia się początkowo według ich wartości godziwej na dzień przejęcia, niezależnie od wielkości ewentualnych udziałów niekontrolujących. Nadwyżkę kosztu przejęcia nad wartością godziwą udziału Grupy w możliwych do zidentyfikowania przejętych aktywach netto ujmuje się jako wartość firmy. Jeżeli koszt przejęcia jest niższy od wartości godziwej aktywów netto przejętej jednostki zależnej, różnicę ujmuje się bezpośrednio w rachunku zysków i strat.

Transakcje i rozrachunki na transakcjach pomiędzy spółkami z Grupy są eliminowane. Eliminacji podlegają również istotne niezrealizowane zyski i straty na transakcjach pomiędzy spółkami z Grupy.

Zasady rachunkowości stosowane przez jednostki zależne zostały ujednolicone w procesie przygotowania skonsolidowanego sprawozdania finansowego tam, gdzie było to konieczne, dla zapewnienia zgodności we wszystkich istotnych obszarach z zasadami rachunkowości stosowanymi przez Grupę.

Waluty obce

Wartości prezentowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym prezentowane są w złotych polskich, które są walutą funkcjonalną i walutą prezentacji Grupy.

Pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej i zobowiązania warunkowe udzielone i otrzymane wyrażone w walutach obcych przelicza się na złote polskie według kursu średniego ustalonego dla danej waluty przez Prezesa Narodowego Banku Polskiego („NBP") na dzień sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej.

Transakcje wyrażone w walutach obcych przy początkowym ujęciu przelicza się na walutę funkcjonalną (złoty polski) według kursu obowiązującego w dniu transakcji.

Różnice kursowe wynikające z rewaluacji walutowych pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej oraz rozliczenia transakcji walutowych zaliczane są do wyniku z pozycji wymiany, w ramach wyniku na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji.

Kursy podstawowych walut zastosowane przy sporządzaniu niniejszego sprawozdania finansowego są następujące:

w zł		31 grudnia 2024 r.	31 grudnia 2023 r.
1	USD	4,1012	3,9350
1	CHF	4,5371	4,6828
1	EUR	4,2730	4,3480

2.1 Aktywa i zobowiązania finansowe – klasyfikacja i wycena

Klasyfikacja

Grupa klasyfikuje instrumenty finansowe do następujących kategorii:

- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat,
- aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody,
- zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat,
- zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie

Klasyfikacja aktywów finansowych do wyżej wymienionych kategorii dokonywana jest w dacie początkowego ujęcia biorąc pod uwagę dwa kryteria:

1) ocenę modelu biznesowego w zakresie zarządzania danym składnikiem aktywów, który decyduje o tym, czy przepływy pieniężne będą pochodzić z uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy, ze sprzedaży aktywów finansowych, czy z obu tych źródeł oraz

2) charakterystykę umownych przepływów pieniężnych dla danego składnika aktywów finansowych, którą ocenia się stosując tzw. test SPPI (solely payment of principal and interest), w ramach którego ustala się, czy umowne przepływy pieniężne są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty. Uznaje się, że test ten jest zdany, jeśli ww. przepływy stanowią wynagrodzenie za wartość pieniądza w czasie, ryzyko kredytowe, inne podstawowe rodzaje ryzyka związane z udzielaniem kredytów (np. ryzyko płynności), koszty (np. koszty administracyjne) związane z utrzymywaniem składnika aktywów finansowych przez określony okres czasu oraz marżę zysku.

Ocena modelu biznesowego

W ramach oceny modelu biznesowego Grupa bierze pod uwagę specyfikę całego portfela, w którym znajduje się dany składnik aktywów. Informacje uwzględniane w ramach tej oceny obejmują:

- specyfikę i cel istnienia danego modelu biznesowego, cel generowania aktywów,
- sposób oceny wyników funkcjonowania danego portfela i wskaźniki jego efektywności, a także raportowanie na odpowiednich szczeblach zarządczych,
- ryzyka właściwe dla danego portfela i jak są zarządzane,
- zdarzenia sprzedaży aktywów finansowych.

Portfel należności od klientów jest zarządzany w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy. Sprzedaże z tego portfela dotyczą co do zasady należności ze zidentyfikowaną utratą wartości.

W obszarze funkcji skarbowych Grupy w odniesieniu do papierów wartościowych istnieje model:

- którego celem jest zarówno otrzymywanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i sprzedaż składników aktywów finansowych, ponieważ sprzedaż może być realizowana według aktualnych potrzeb biznesowych, instrumenty mogą również pozostawać w portfelu do terminu zapadalności, oraz
- aktywów przeznaczonych do obrotu.

Składniki aktywów finansowych wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu oraz Inwestycje kapitałowe i pozostałe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat)

Kategoria obejmuje:

1) aktywa, które nie zostały zaklasyfikowane jako wyceniane w zamortyzowanym koszcie ani jako wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody oraz

2) aktywa finansowe przeznaczone w momencie ich początkowego ujęcia do wyceny według wartości godziwej z zyskami lub stratami ujmowanymi w rachunku zysków i strat, jeśli w ten sposób Grupa eliminuje lub znacząco zmniejsza niespójność wyceny lub ujęcia (określaną czasami jako „niedopasowanie księgowe"), jaka w przeciwnym razie powstałaby na skutek wyceny aktywów lub zobowiązań bądź ujęcia związanych z nimi zysków lub strat według różnych zasad oraz

3) akcje i udziały mniejszościowe

Składnik aktywów zalicza się do tej kategorii w szczególności, gdy jest przeznaczony do obrotu (model aktywów przeznaczonych do obrotu), tzn. jeżeli: został nabyty głównie w celu sprzedaży w bliskim terminie; w momencie początkowego ujęcia stanowi część portfela określonych instrumentów finansowych, którymi zarządza się łącznie i dla których istnieją dowody bieżącego faktycznego trybu generowania krótkoterminowych zysków; lub jest instrumentem pochodnym.

Akcje i udziały mniejszościowe, zarówno przeznaczone do obrotu jak i inwestycje kapitałowe, wyceniane są w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Akcje i udziały mniejszościowe z tytułu wybranych zaangażowań strategicznych w tzw. spółkach infrastrukturalnych prowadzących działalność na rzecz sektora finansowego przedstawione są w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako „Inwestycje kapitałowe i pozostałe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat".

Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie (należności od banków i należności od klientów)

Składnik aktywów finansowych wycenia się w zamortyzowanym koszcie, jeśli spełnione są łącznie obydwa warunki:

a) składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest utrzymywanie aktywów finansowych dla uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy,
b) warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

Do kategorii tej zaliczane są w szczególności należności kredytowe, fundusze gwarancyjne i lokaty stanowiące zabezpieczenie, skupione wierzytelności oraz dłużne papiery wartościowe nienotowane na aktywnym rynku, a także lokaty zdeponowane na rynku międzybankowym i transakcje reverse repo.

Aktywa udzielone lub nabyte ze zidentyfikowaną utratą wartości (tzw. POCI – purchased or originated credit impaired)

Aktywa udzielone lub nabyte ze zidentyfikowaną utratą wartości w momencie początkowego ujęcia mogą powstać w sytuacji, gdyby Grupa udzieliła lub nabyła ekspozycje ze zidentyfikowaną utratą wartości w momencie początkowego ujęcia lub dla ekspozycji ze zidentyfikowaną utratą wartości, dla której wystąpiło kryterium wyłączenia z bilansu (istotna modyfikacja). Aktywa POCI Grupa ujmuje w wartości godziwej w momencie początkowego ujęcia, a następnie wg zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem stopy efektywnej, skorygowanej o oczekiwane straty kredytowe, natomiast oczekiwane straty kredytowe ujmowane są w odniesieniu do całego okresu życia tych instrumentów (life-time).

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody (Inwestycyjne dłużne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody)

Składnik aktywów finansowych jest wyceniany w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody, jeżeli spełnione są oba poniższe warunki:

a) składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest zarówno otrzymywanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i sprzedaż składników aktywów finansowych; oraz
b) warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

Do kategorii tej Grupa klasyfikuje wybrane dłużne papiery wartościowe.

W sprawozdaniu z przepływów pieniężnych korekta z tytułu zmiany stanu dłużnych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody ujęte są w przepływach z działalności operacyjnej.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu)

Kategoria ta obejmuje instrumenty pochodne będące zobowiązaniami, które nie są ujmowane jako instrumenty zabezpieczające oraz zobowiązania z tytułu tzw. „krótkiej sprzedaży".

Zobowiązania finansowe wycenianie w zamortyzowanym koszcie (Zobowiązania wobec banków i zobowiązania wobec klientów)

Do kategorii tej zaklasyfikowane są przede wszystkim depozyty klientowskie, depozyty zabezpieczające a także zobowiązania do odkupu papierów wartościowych w ramach transakcji repo.

Ujmowanie i wyłączenie z bilansu oraz nieistotne modyfikacje

Transakcje zakupu i sprzedaży aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (z wyłączeniem instrumentów pochodnych) oraz transakcje zakupu i sprzedaży aktywów finansowych klasyfikowanych jako aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody ujmuje się w

skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej i wyłącza z ksiąg na dzień rozliczenia transakcji, tj. dzień, w którym Grupa odpowiednio otrzymuje lub przekazuje prawo własności do składnika aktywów. Prawa i obowiązki z tytułu zawartej transakcji w okresie pomiędzy datą zawarcia i datą rozliczenia transakcji wyceniane są do wartości godziwej.

Pożyczki i inne należności wykazywane są w momencie uruchomienia środków na rzecz kredytobiorcy.

Aktywa finansowe wyłącza się z sprawozdania z sytuacji finansowej, gdy prawa do uzyskania przepływów pieniężnych z ich tytułu wygasły lub zostały przeniesione i Grupa dokonała przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i wszystkich pożytków z tytułu ich własności.

Zobowiązania finansowe są wyłączane ze sprawozdania z sytuacji finansowej wtedy i tylko wtedy, gdy zobowiązanie wygasło, tj. kiedy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł.

Grupa stosuje następujące kryteria, które traktowane są jako istotne modyfikacje i których wystąpienie skutkuje wyłączeniem składnika aktywów finansowych z bilansu i koniecznością jego ponownego ujęcia zgodnie z właściwą klasyfikacją:

- wprowadzenie do umowy kredytu postanowień skutkujących brakiem zdania testu charakterystyk przepływów pieniężnych,
- zmiana dłużnika,
- przewalutowanie,
- zmianę formy prawnej/rodzaju instrumentu finansowego,
- podwyższenie zaangażowania o co najmniej 10% niespłaconego kapitału,
- wydłużenie kredytu harmonogramowego o min. 1 rok, a kredytu hipotecznego min. 4 lata,
- odnowienie/wydłużenie kredytu nieharmonogramowego o min. 1 rok poprzedzone decyzją kredytową.

Na moment wyłączenia składnika aktywów z bilansu, niezamortyzowana część prowizji ujmowana jest w całości w przychodzie odsetkowym. Nowo pobrana prowizja rozliczana jest w czasie metodą efektywnej stopy procentowej.

Jeśli następuje zmiana przepływów pieniężnych, która nie skutkuje wyłączeniem składnika aktywów finansowych z bilansu dla aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie i posiadających harmonogram spłaty (nieistotna modyfikacja), wynikająca z aneksu do umowy, Grupa dokonuje ponownego obliczenia wartości bilansowej brutto składnika aktywów finansowych i ujmuje zysk lub stratę z tytułu modyfikacji w rachunku zysków i strat. Wartość bilansową brutto takiego składnika aktywów finansowych oblicza się jako wartość bieżącą renegocjowanych lub zmodyfikowanych przepływów pieniężnych wynikających z umowy, dyskontowanych według pierwotnej efektywnej stopy procentowej składnika aktywów finansowych (lub efektywnej stopy procentowej skorygowanej o ryzyko kredytowe w przypadku zakupionych lub utworzonych składników aktywów finansowych dotkniętych utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe). Wszelkie poniesione koszty i opłaty związane z modyfikacją korygują wartość bilansową zmodyfikowanego składnika aktywów finansowych i są amortyzowane w okresie pozostającym do daty wymagalności zmodyfikowanego składnika aktywów finansowych.

Pochodne instrumenty finansowe wykazywane są w wartości godziwej począwszy od dnia zawarcia transakcji, natomiast wyłączane są z ksiąg w dacie rozliczenia.

Wycena

W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe wycenia się w wartości godziwej, powiększonej w przypadku składnika aktywów lub zobowiązania finansowego nieklasyfikowanych jako wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat o istotne koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego.

Po początkowym ujęciu Grupa wycenia aktywa finansowe:

- w wartości godziwej, nie dokonując pomniejszania o koszty transakcji, jakie mogą być poniesione przy sprzedaży lub innym sposobie wyzbycia się aktywów. Dotyczy to aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu, inwestycyjnych dłużnych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody i inwestycji kapitałowych i pozostałych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat,
- w zamortyzowanym koszcie z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej – dotyczy to należności od banków i klientów. Wartość należności wycenianych w zamortyzowanym koszcie uwzględnia odpisy z tytułu oczekiwanych strat kredytowych.

Zobowiązania finansowe:

- zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu wycenia się w wartości godziwej,
- zobowiązania wobec banków i wobec klientów po początkowym ujęciu są wyceniane w zamortyzowanym koszcie z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej.

Zyski lub straty wynikające ze zmiany wartości godziwej składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego niestanowiących części powiązania zabezpieczającego, ujmuje się w następujący sposób:

- w przypadku składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego kwalifikowanego jako wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, ujmuje się w rachunku zysków i strat;

- zyski lub straty wynikające z wyceny składnika aktywów finansowych zaliczonego do wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody, ujmuje się w pozostałych całkowitych dochodach. Efekt oczekiwanych strat kredytowych w odniesieniu do dłużnych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody, przychody odsetkowe oraz różnice kursowe dotyczące pieniężnych aktywów i zobowiązań, ujmuje się w rachunku zysków i strat. W momencie usunięcia składnika aktywów finansowych z bilansu, skumulowane zyski i straty uprzednio ujęte w kapitale własnym, ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Wartość godziwą instrumentów pochodnych ustala się w oparciu o notowania instrumentów na aktywnych rynkach, w oparciu o ceny niedawno zawartych transakcji oraz w oparciu o techniki wyceny, w tym modele bazujące na zdyskontowanych przepływach pieniężnych oraz modele wyceny opcji, w zależności od tego, który ze sposobów jest w danym przypadku właściwy. Instrumenty pochodne, które nie zostały desygnowane jako instrumenty zabezpieczające zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń, klasyfikowane są jako aktywa lub zobowiązania przeznaczone do obrotu i wyceniane są w wartości godziwej.

Wbudowane instrumenty pochodne w umowach zasadniczych stanowiących zobowiązania finansowe traktuje się jako oddzielne instrumenty pochodne, jeśli ryzyka z nimi związane oraz ich charakterystyka nie są ściśle powiązane z ryzykami i charakterystyką zasadniczego kontraktu oraz kontrakt zasadniczy nie jest wyceniany w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Odpisy na oczekiwane straty kredytowe

Dla aktywów wycenianych w zamortyzowanym koszcie, zobowiązań warunkowych oraz aktywów wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody (FVOCI) Grupa dokonuje odpisów na oczekiwane straty kredytowe, według opracowanych, wewnętrznych zasad i metodyk kalkulacji odpisów. Szacowany efekt oczekiwanych strat kredytowych w odniesieniu do dłużnych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody jest ujmowany w rachunku zysków i strat.

Dokonywane są one w ujęciu zagregowanym dla każdego z 3 etapów:

- Etap 1: ekspozycje kredytowe, dla których ryzyko kredytowe nie zwiększyło się istotnie od momentu początkowego ujęcia
- Etap 2: ekspozycje kredytowe, dla których nastąpił istotny wzrost ryzyka kredytowego
- Etap 3: ekspozycje kredytowe, dla których nastąpił obiektywny dowód utraty wartości

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

Składnik aktywa finansowego lub grupa aktywów finansowych utraciły wartość wyłącznie, gdy istnieją obiektywne dowody utraty wartości wynikające z jednego lub więcej zdarzeń mających miejsce po początkowym ujęciu składnika aktywów (zdarzenie powodujące stratę), a zdarzenie (lub zdarzenia) powodujące stratę ma wpływ na oczekiwane przyszłe przepływy pieniężne wynikające ze składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych, których wiarygodne oszacowanie jest możliwe.

Do obiektywnych dowodów utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów zalicza się uzyskane przez Grupę informacje dotyczące zdarzeń, które wymienione są w dalszej części raportu w Nocie 3 „Zarządzanie ryzykiem".

Klasyfikacja ekspozycji do Etapu 1 lub 2 jest uzależniona od tego, czy wystąpi istotny wzrost ryzyka kredytowego od momentu początkowego ujęcia. Przypisanie ekspozycji do Etapu odbywa się, w zależności od sposobu zarządzania klientem (indywidualne vs. grupowe), przy uwzględnieniu szerokiego zakresu informacji pozyskiwanych w ramach standardowych procesów zarządzania ryzykiem (w tym procesu Wczesnego Ostrzegania), dotyczących zarówno bieżących, jak i przyszłych zdarzeń, w tym czynników makroekonomicznych oraz liczby dni zaległości.

Portfel papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży (wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody), ze względu na to, że jest to ekspozycja wobec rządów i banków centralnych o ratingach inwestycyjnych, uznawany jest za portfel o niskiej szkodowości, a wszystkie odpisy są kalkulowane dla Etapu 1.

Metodologia i założenia wykorzystywane przy ustalaniu poziomu odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych na należności są regularnie przeglądane i uaktualniane w razie potrzeby. Dodatkowo, Grupa dokonuje testowania wstecznego (w oparciu o dane historyczne) w celu porównania wartości rzeczywiście poniesionych strat z szacunkami w zakresie oczekiwanych strat kredytowych.

Dla aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie odpisy na oczekiwane straty kredytowe liczone są w oparciu o modele statystyczne dla grup aktywów łączonych w portfele o wspólnych cechach ryzyka kredytowego.

W celu wyliczenia kosztu oczekiwanych strat kredytowych dla aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie, jak również aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody, Grupa wykorzystuje wewnętrzną metodykę, definiującą parametry prawdopodobieństwa wystąpienia niewykonania zobowiązania (parametr PD), wartość straty w momencie niewykonania zobowiązania (parametr LGD) oraz wartość ekspozycji kredytowej w momencie niewykonania zobowiązania (parametr EAD).

W przypadku ekspozycji korporacyjnych, które zostały w pełni objęte odpisem aktualizującym, w stosunku do których

proces windykacji trwa minimum 3 lata i nie doprowadził do całkowitej spłaty zadłużenia oraz nie ma uzasadnionych perspektyw na odzyskanie w całości lub części przepływów pieniężnych wynikających z umowy, związanych z danym składnikiem aktywów finansowych, Bank na podstawie decyzji dokonuje spisania ekspozycji w ciężar odpisów z tytułu utraty wartości. Bank ujmuje takie ekspozycje wraz z odpowiadającym im odpisem aktualizującym w ewidencji pozabilansowej. W przypadku odzyskania uprzednio spisanej kwoty, przychody z tego tytułu prezentowane są w pozycji „Wynik z tytułu oczekiwanych strat kredytowych aktywów finansowych oraz rezerwy na zobowiązania warunkowe".

W przypadku, gdy kredyty spełnią jeden z poniższych warunków:

- Bank nie spodziewa się przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu tych kredytów oraz na podstawie przepisów podatkowych spełnione zostały warunki niezbędne do zaliczenia wierzytelności odpisywanej jako nieściągalna do kosztów uzyskania przychodu lub
- należność została bezwarunkowo umorzona na mocy umowy z klientem lub
- należność uległa przedawnieniu.

Bank, na podstawie decyzji, dokonuje:

a) spisania należności z tytułu kredytu z ewidencji bilansowej lub

b) w przypadku, gdy ekspozycja korporacyjna podlegała już wcześniej spisaniu do ewidencji pozabilansowej (zgodnie z warunkami opisanymi w paragrafie powyżej), usunięcia z tej ewidencji .

Jeżeli wartość bieżąca szacowanych przepływów pieniężnych wzrośnie na skutek zdarzenia, które nastąpiło po wykazaniu utraty wartości, wówczas uprzednio dokonany odpis z tytułu utraty wartości jest odpowiednio odwracany przez rachunek zysków i strat.

Odpisy na oczekiwane straty kredytowe na należności od banków i klientów korygują wartość odpowiednich pozycji aktywów. Rezerwy na zobowiązania warunkowe wykazywane są w zobowiązaniach w pozycji „Rezerwy".

Wynik z tytułu oczekiwanych strat kredytowych zarówno dla aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie jak również aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody, ujmowany jest w rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik z tytułu oczekiwanych strat kredytowych aktywów finansowych oraz rezerwy na zobowiązania warunkowe".

Grupa dokonuje podziału składników aktywów wycenianych w zamortyzowanym koszcie ze względu na podejście do zarządzania ryzykiem kredytowym danego zaangażowania na portfel aktywów indywidualnie istotnych oraz portfel aktywów indywidualnie nieistotnych (portfel grupowy).

Poziom odpisów na oczekiwane straty kredytowe na należności uznane za indywidualnie istotne, dla których stwierdzono wystąpienie przesłanek utraty wartości, obliczany jest jako różnica między wartością bilansową składnika aktywów a wartością bieżącą przewidywanych do otrzymania przyszłych przepływów pieniężnych wynikających ze spodziewanych spłat przez kredytobiorcę z tytułu realizacji zabezpieczeń lub sprzedaży wierzytelności. Przyszłe przepływy dyskontowane są do wartości bieżącej efektywną stopą procentową instrumentu.

Poziom odpisów na oczekiwane straty kredytowe na należności uznane za indywidualnie nieistotne, dla których stwierdzono wystąpienie przesłanek utraty wartości, obliczany jest na bazie oceny portfelowej opartej o historyczne doświadczenia dotyczące strat ponoszonych z tytułu aktywów o podobnych cechach ryzyka.

Ekspozycje restrukturyzowane (ang. forborne exposures) to ekspozycje, wobec których zostały zastosowane udogodnienia (ang. concession) ze względów ekonomicznych lub umownych (w zakresie warunków finansowych), wynikające z trudności finansowych kredytobiorcy, których to udogodnień w innym przypadku Bank by nie udzielił. Trudności finansowe dotyczą kredytobiorcy, który doświadcza lub prawdopodobnie doświadczy problemów z wywiązaniem się ze swoich zobowiązań finansowych.

Proces nadawania ekspozycjom statusu „forborne" jest ściśle związany z procesem zarządzania ryzykiem kredytowym, w tym również z procesem rozpoznawania utraty wartości dla ekspozycji.

Status "forborne" może dotyczyć zarówno ekspozycji z portfela z utratą wartości jak i z portfela bez utraty wartości. Grupa jako „forborne" bez utraty wartości traktuje ekspozycje, na których były przeprowadzone działania restrukturyzacyjne, natomiast zmiana warunków finansowania nie implikowała pogorszenia przyszłych strumieni płatności.

W przypadku przyznania przez Grupę kredytobiorcy udogodnienia, jeśli nie zmienia ono w znaczący sposób istotnych warunków oraz oczekiwanych przepływów pieniężnych z danego składnika aktywa finansowego, wówczas oczekiwane przyszłe przepływy z danego składnika aktywa finansowego, którego dotyczy udogodnienie, Grupa ujmuje w wycenie tego składnika aktywów, stosując pierwotną efektywną stopą procentową dla danego instrumentu.

Jeśli udzielone udogodnienie w znaczący sposób zmienia istotne warunki lub oczekiwane przyszłe przepływy pieniężne, wówczas taki składnik aktywów finansowych jest wyłączany z bilansu, i nowy składnik aktywów finansowych jest ujmowany w bilansie w wartości godziwej na dzień początkowego ujęcia.

W przypadku należności wynikających z działalności innej niż podstawowa, Grupa przyjęła podejście polegające na tworzeniu odpisów na oczekiwane straty kredytowe w pełnej wysokości po przekroczeniu określonego progu przeterminowania płatności.

2.2 Wartości szacunkowe i osądy

Ustalenie bilansowych wartości niektórych aktywów i zobowiązań oraz przychodów i kosztów wymaga oszacowania na datę bilansową wpływu niepewnych przyszłych zdarzeń na te pozycje. Szacunki i założenia podlegają ciągłej ocenie, oparte są o doświadczenia historyczne oraz inne czynniki, w tym oczekiwania co do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się uzasadnione. Poniżej zaprezentowano najistotniejsze z nich, zastosowane przy sporządzaniu sprawozdania finansowego.

Wartość godziwa instrumentów pochodnych

Wartość godziwą instrumentów finansowych nienotowanych na aktywnych rynkach ustala się stosując techniki wyceny. Jeżeli do ustalenia wartości godziwej stosuje się techniki wyceny, metody te są okresowo oceniane i weryfikowane. Wszystkie modele są testowane i zatwierdzane przed użyciem. W miarę możliwości, w modelach wykorzystywane są wyłącznie dane możliwe do zaobserwowania, chociaż w pewnych obszarach kierownictwo jednostki musi korzystać z oszacowań. Zmiany założeń dotyczących szacowanych czynników mogą mieć wpływ na wykazywane wartości godziwe instrumentów finansowych.
Grupa stosuje następujące metody wyceny w stosunku do poszczególnych typów instrumentów pochodnych:

- do wyceny terminowych transakcji walutowych stosuje się model zdyskontowanych przepływów pieniężnych,
- do wyceny transakcji opcyjnych wykorzystywane są rynkowe modele wyceny opcji,
- do wyceny transakcji na stopy procentowe stosuje się model zdyskontowanych przepływów pieniężnych,
- do wyceny transakcji futures stosuje się bieżące notowania rynkowe.

Grupa do wyceny ryzyka kredytowego wykorzystuje kwotowania instrumentu wymiany ryzyka upadłości dłużnika (Credit Default Swap).

Grupa różnicuje wycenę ryzyka kontrahenta ze względu na dostępność kwotowań kredytowych instrumentów pochodnych (CDS):

- ryzyko kredytowe kontrahentów, dla których istnieje aktywny rynek CDS: uznaje się, że kwotowania CDS odzwierciedlają rynkową wycenę ryzyka kredytowego,
- ryzyko kredytowe kontrahentów, dla których nie istnieje aktywny rynek CDS: na podstawie ratingu kredytowego (zewnętrznego lub wewnętrznego, jeżeli zewnętrzny nie jest dostępny) oraz sektora gospodarki, w którym klient działa, kontrahentowi przypisywana jest wartość indeksu CDS, która odzwierciedla rynkową wycenę ryzyka.

W przypadku wyceny własnego ryzyka kredytowego, Grupa stosuje metodę zdefiniowaną dla klientów, dla których nie ma aktywnego rynku CDS.

Głównymi czynnikami wpływającymi na zmiany szacunków w zakresie ryzyka kontrahenta są: (i) zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych skorelowane między innymi z poziomem kursów walut oraz stóp procentowych, (ii) zmiany w zakresie kwotowań kredytowych instrumentów pochodnych (CDS) (iii) zmiany w zakresie ryzyka kredytowego kontrahentów (zmiana ratingów).

Odpisy na oczekiwane straty kredytowe

Metodyka szacowania odpisów na oczekiwane straty kredytowe opisana została powyżej w sekcji *Odpisy na oczekiwane straty kredytowe.*

Utrata wartości firmy

Grupa corocznie przeprowadza obligatoryjne testy na utratę wartości firmy zgodnie z modelem opracowanym na podstawie wytycznych zawartych w MSR 36. Podstawą wyceny wartości odzyskiwalnej ośrodków wypracowujących środki pieniężne, do których przyporządkowano wartość firmy, jest ich wartość użytkowa, którą kierownictwo Grupy szacuje w oparciu o plan finansowy, odzwierciedlający przyjęte założenia odnośnie przyszłych warunków gospodarczych oraz oczekiwanych wyników działalności Banku, stopę dyskontową wykorzystaną w prognozach przepływów pieniężnych oraz stopę wzrostu zastosowaną do ekstrapolacji prognoz przepływów pieniężnych wykraczających poza okres objęty planem finansowym.

Rezerwy

Metodyka szacowania i ujmowania rezerw opisana została w Nocie 31 oraz Nocie 40.

Świadczenia pracownicze

Rezerwy na przyszłe wypłaty z tytułu świadczeń pracowniczych, takie jak odprawy emerytalne i rentowe, podlegają okresowemu oszacowaniu aktuarialnemu przez niezależnego aktuariusza. Wysokość rezerw odpowiada wartości obecnej przyszłych długoterminowych zobowiązań Banku wobec pracowników według stanu zatrudnienia i płac na dzień sprawozdawczy i bazuje na szeregu założeń w obszarze statystyki kadrowej, w tym prawdopodobieństwa dotrwania danej osoby do wieku emerytalnego jako pracownika Banku, obejmującego rotację pracowników, ryzyko

śmierci oraz ryzyko całkowitej niezdolności do pracy.

3. Zarządzanie ryzykiem

STRUKTURA ORGANIZACYJNA I PROCESY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

Grupa dokonuje analizy, oceny, aprobaty oraz zarządza wszystkimi rodzajami ryzyka związanymi z jej działalnością wynikającymi z przyjętej strategii biznesowej. Proces zarządzania ryzykiem jest realizowany we wszystkich jednostkach i na wszystkich poziomach organizacji i pokrywa między innymi: ryzyko kredytowe (włączając ryzyko kontrahenta, ryzyko rezydualne ograniczane przyjmowanymi zabezpieczeniami, i ryzyko koncentracji), ryzyko płynności, ryzyko rynkowe oraz ryzyko operacyjne.

Głównym założeniem strategii zarządzania ryzykiem w Grupie jest podejmowanie wyważonego ryzyka przy zachowaniu zasad wspólnej odpowiedzialności. Koncepcja zarządzania ryzykiem w oparciu o wspólną odpowiedzialność zorganizowana jest na trzech niezależnych poziomach („trzech liniach obrony"):

- Poziom 1 tj. jednostki organizacyjne odpowiedzialne za prowadzenie działalności, z której wynika podejmowanie ryzyka oraz odpowiedzialne za zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej Grupy, jak również za identyfikowanie i raportowanie ryzyka do jednostek 2-giej linii;
- Poziom 2 tj. zarządzanie ryzykiem w Jednostkach organizacyjnych, niezależnie od zarządzania ryzykiem na pierwszej linii oraz działalność komórki do spraw zgodności – jednostki lub osoby odpowiedzialne za ustanawianie standardów zarządzania ryzykiem w zakresie identyfikowania, pomiaru lub oceny, ograniczania, kontroli, monitorowania i raportowania oraz nadzór nad mechanizmami kontrolnymi stosowanymi przez inne jednostki organizacyjne Grupy w celu ograniczenia ryzyka – jednostki organizacyjne Sektora Zarządzania Ryzykiem, Pionu Zgodności, Sektora Zarządzania Finansami, Pionu Prawnego, Pionu Zarządzania Kadrami; Wydziału Nadzoru i Kontroli Wewnętrznej Departamentu Maklerskiego Banku Handlowego,
- Poziom 3 tj. jednostka Audytu zapewniająca niezależną ocenę procesów zarządzania ryzykiem oraz systemu kontroli wewnętrznej.

W zakresie zarządzania ryzykiem Rada Nadzorcza Banku jest upoważniona do podejmowania uchwał w sprawie:

- Zatwierdzania strategii działalności Grupy oraz zasad ostrożnego i stabilnego zarządzania ryzykiem uwzględniających strategię zarządzania ryzykiem operacyjnym Grupy;
- Zatwierdzania dopuszczalnego poziomu ryzyka w Grupie („Apetytu na ryzyko") zawartego w Polityce określającej Apetyt na Ryzyko Grupy kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A.;
- Zatwierdzania podstawowej struktury organizacyjnej Grupy ustalanej przez Zarząd, dostosowanej do zakresu i profilu podejmowanego ryzyka;
- Corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem.

Ponadto, Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad zgodnością polityki Grupy w zakresie podejmowania ryzyka ze strategią i planem finansowym Grupy oraz realizuje obowiązki Rady wynikające z w/w strategii/regulacji lub innych zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą dokumentów.

Zarząd Banku zatwierdza w drodze uchwał:

- Strukturę organizacyjną Grupy z określonymi zakresami odpowiedzialności dostosowaną do zakresu i profilu podejmowanego ryzyka, zapewnia oddzielenie funkcji pomiaru, monitorowania i kontroli ryzyka od jednostek prowadzących działania wymagające podejmowania ryzyka;
- Profil ryzyka Grupy poprzez określenie istotnych rodzajów ryzyka, jednocześnie zapewniając wdrożenie procesów zarządzania nimi i/lub alokację kapitału wewnętrznego;
- Strategię działalności Grupy, Zasady ostrożnego i stabilnego zarządzania ryzykiem;
- Akceptowalny poziom ryzyka w Grupie („Apetyt na ryzyko") zawarty w Polityce określającej Apetyt na Ryzyko Grupy kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A.„.

Zasady wraz z ustanowioną i zaaprobowaną przez Radę Nadzorczą Polityką określającą Apetyt na Ryzyko oraz Zasadami Zarządzania Ryzykiem ESG, tworzą strategię zarządzania ryzykiem (w tym strategię zarządzania ryzykiem operacyjnym).

Rada Nadzorcza powołuje Członka Zarządu Nadzorującego Sektor Zarządzania Ryzykiem, podlegającego bezpośrednio Prezesowi Zarządu, odpowiedzialnego za zarządzanie i kontrolę ryzyka kredytowego, rynkowego, operacyjnego, a w szczególności za:

- wdrożenie systemu zarządzania ryzykiem w Grupie, metod identyfikacji, pomiaru i systemu kontroli oraz sprawozdawczości ryzyka,
- kształtowanie polityki zarządzania ryzykiem i opracowanie systemów oceny i kontroli ryzyka,
- podejmowanie decyzji kredytowych zgodnie z zasadami wynikającymi z procedur kredytowych oraz dokumentów wyznaczających politykę kredytową Grupy,
- zapewnienie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa portfela kredytowego,
- zarządzanie portfelem kredytów trudnych (włączając windykację i restrukturyzację wierzytelności).

Ponadto odpowiada za:

- opracowanie, wprowadzenie oraz aktualizację pisemnych polityk, strategii i procedur w zakresie systemu

zarządzania ryzykiem, systemu kontroli wewnętrznej oraz szacowania kapitału wewnętrznego,
- dokonywanie przeglądów procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego oraz polityki zmiennych składników wynagrodzeń.

Procesy zarządzania ryzykiem są wdrażane w Grupie na podstawie pisemnych polityk i zasad dotyczących identyfikacji, pomiaru, ograniczania, kontroli, monitorowania i raportowania ryzyka, na które Grupa jest narażona, zatwierdzonych przez Zarząd, osoby upoważnione zgodnie z zasadami wydawania aktów normatywnych w Banku lub odpowiednio powołane Komitety.

W ramach systemu zarządzania ryzykiem w Grupie działają następujące Komitety:
- Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami Banku (ang. *ALCO*),
- Komitet ds. Zarządzania Ryzykiem i Kapitałem (ang. *RCMC*) nadzorujący Komisję ds. Modeli, Komisję ds. Ryzyka Sektora Bankowości Detalicznej oraz Komisję ds. Produktów Zrównoważonego Rozwoju,
- Komitet ds. Nowych Produktów,
- Komitet ds. Ryzyka Operacyjnego, Systemu Kontroli i Zgodności.

Wiceprezes Zarządu Banku, pełniący jednocześnie funkcję Członka Zarządu Nadzorującego Sektor Zarządzania Ryzykiem, przedstawia Zarządowi Banku do zatwierdzenia strukturę organizacyjną Sektora, która uwzględnia specyfikę zarządzania ryzykiem kredytowym, rynkowym, płynności i operacyjnym w poszczególnych segmentach klientów. Dla tego celu w ramach Sektora Zarządzania Ryzykiem zostały wyodrębnione jednostki organizacyjne odpowiedzialne za:
- zarządzanie ryzykiem kredytowym klientów korporacyjnych tj. Bankowości Korporacyjnej i Bankowości Przedsiębiorstw, zarządzanie ryzykiem kredytowym Bankowości Detalicznej,
- zarządzanie należnościami z utratą wartości,
- zarządzanie ryzykiem rynkowym, z uwzględnieniem ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej,
- zarządzanie ryzykiem płynności,
- zarządzanie ryzykiem operacyjnym,
- zarządzanie procesem kapitałowym i ryzykiem modeli,
- walidację modeli,
- wsparcie zarządzania ryzykiem w wyżej wymienionych obszarach, w tym w ramach funkcji kontrolnych,
- proces całościowej i ciągłej oceny ryzyka kredytowego (Fundamentalna Ocena Ryzyka Kredytowego).

Menedżerowie z Sektora Zarządzania Ryzykiem i jednostek biznesowych są odpowiedzialni za ustalanie i wdrażanie polityki i praktyki zarządzania ryzykiem w odpowiednich jednostkach biznesowych, nadzór nad ryzykiem w tych jednostkach oraz reagowanie na potrzeby i problemy w nich występujące.

Zarządzanie ryzykiem w Grupie wspierane jest przez szereg systemów informatycznych w zakresie:
- oceny ryzyka kredytowego klienta i ekspozycji,
- pomiaru, raportowania i monitoringu ryzyka kredytowego, rynkowego i operacyjnego,
- wyceny, monitorowania i raportowania zabezpieczeń,
- kalkulacji i raportowania odpisów na oczekiwane straty kredytowe.

Istotne rodzaje ryzyka

Grupa zarządza wszystkimi istotnymi rodzajami ryzyka, wynikającymi z realizacji przyjętej strategii biznesowej.
W ramach procesu identyfikacji istotnych rodzajów ryzyka w 2023 roku Zarząd Banku uznał za istotne następujące rodzaje ryzyka:
- Ryzyko kredytowe (detaliczne oraz korporacyjne),
- Ryzyko kredytowe kontrahenta,
- Ryzyko rynkowe portfela handlowego,
- Ryzyko rynkowe związane z portfelami niehandlowymi,
- Ryzyko płynności,
- Ryzyko operacyjne,
- Ryzyko braku zgodności,
- Ryzyko kapitałowe,
- Ryzyko klimatyczne i środowiskowe dla ryzyka strategicznego, kredytowego oraz braku zgodności,

Grupa monitoruje wszystkie powyższe rodzaje ryzyka. Z uwagi na charakterystykę portfela, w niniejszym rozdziale zostaną przedstawione zasady związane z procesem monitorowania ryzyka kredytowego (w tym ryzyka kontrahenta i koncentracji), operacyjnego, płynności, rynkowego.

Ryzyko kredytowe (detaliczne oraz korporacyjne), obejmujące również ryzyko kredytowe kontrahenta, to potencjalna strata wynikająca z naruszenia umowy przez klienta lub jego niewypłacalności, z uwzględnieniem metod ograniczania strat zastosowanych dla produktu lub danego finansowania. Ryzyko kredytowe jest elementem wielu aspektów działalności Grupy, zwanych dalej produktami, takich, jak:
- kredyty i pożyczki,

- gwarancje i akredytywy,
- transakcje walutowe oraz na instrumentach pochodnych,
- transakcje na papierach wartościowych,
- finansowanie i obsługa rozliczeń, w tym handlowych (krajowych i zagranicznych),
- transakcje, w których Grupa występuje w charakterze pośrednika wobec klientów lub innych osób trzecich.

Zasady opisane w sekcji „Ryzyko kredytowe" niniejszego dokumentu dotyczą różnych rodzajów ekspozycji, które zostały zdefiniowane w odpowiednich Politykach Kredytowych Grupy.

Dodatkowo w ramach systemu zarządzania ryzykiem kredytowym Grupa stosuje zasady ograniczania ryzyka kredytowego (w tym poprzez przyjmowanie zabezpieczeń) ograniczając **ryzyko rezydualne** oraz zarządza **ryzykiem koncentracji** przy uwzględnieniu istotnych czynników ryzyka koncentracji.

Ryzyko płynności to ryzyko braku skutecznej możliwości zaspokojenia przez Bank zarówno oczekiwanych jak i nieoczekiwanych, bieżących i przyszłych przepływów pieniężnych oraz potrzeb w zakresie zabezpieczeń bez negatywnego wpływu na codzienną działalność lub sytuację finansową Banku. Ryzyko może być spotęgowane przez niemożność uzyskania przez Bank dostępu do źródeł finansowania lub spieniężenia aktywów oraz strukturę zobowiązań i aktywów płynnych. Pomiar ryzyka płynności prowadzony zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, a w szczególności z ustawą Prawo bankowe, opiera się o standardy wyznaczone przez regulatora (regulacyjne miary płynności) oraz o wewnętrzne miary ułatwiające zarządzanie tym ryzykiem.

Ryzyko rynkowe to straty wynikającej ze zmian wartości aktywów i pasywów Banku w rezultacie zmian parametrów rynkowych, takich jak stopy procentowe, kursy walutowe czy spready kredytowe. Straty mogą również wynikać z obecności ryzyka bazowego. Ryzyko rynkowe jest związane z portfelem bankowym oraz handlowym. Pomiar ryzyka rynkowego jest prowadzony zgodnie z ustalonymi standardami w celu zapewnienia spójności pomiarów we wszystkich jednostkach oraz możliwości agregacji ryzyka
Ryzyko operacyjne należy rozumieć jako możliwość poniesienia straty w wyniku niewłaściwych lub zawodnych procesów wewnętrznych, ludzi, systemów lub zdarzeń zewnętrznych. Definicja ryzyka operacyjnego obejmuje także ryzyko prawne, czyli ryzyko poniesienia straty (włączając koszty postępowań i ugód oraz kar) wynikającej z niestabilności otoczenia prawnego jak również błędnego ukształtowania stosunków prawnych w każdym aspekcie działalności biznesowej Banku, z wyłączeniem ryzyka strategicznego i reputacyjnego. Bank dostrzega wpływ ryzyka operacyjnego na możliwość utraty reputacji związaną z prowadzoną działalnością.

RYZYKO KREDYTOWE

Głównym celem zarządzania ryzykiem kredytowym w Grupie jest wspieranie długoterminowego planu stabilnego rozwoju portfela kredytowego przy zachowaniu jego odpowiedniej jakości. Zarządzanie ryzykiem kredytowym realizowane jest w oparciu o polityki i procedury, które w spójny i jasny sposób definiują i komunikują standardy dotyczące identyfikacji, pomiaru, akceptacji, kontroli oraz monitorowania i raportowania ryzyka.

W bieżącym okresie sprawozdawczym Grupa kontynuowała czynności w ramach zarządzania ryzykiem kredytowym związane z rozwojem otoczenia zewnętrznego w tym w szczególności skutków inwazji Rosji na Ukrainę, konfliktu w Palestynie, wysokiej inflacji czy spowolnieniem gospodarczym. Zarówno w Bankowości Korporacyjnej jak i Detalicznej w bieżącym okresie, Grupa nie zaobserwowała istotnego wpływu powyższych czynników na jakość portfela kredytowego. W zakresie działalności kredytowej, Grupa nie prowadzi aktywności w Ukrainie, Izraelu, Rosji, ani w Białorusi, a ekspozycja kredytowa Banku wobec firm istotnie zaangażowanych w tych krajach jest nieistotna.

Zasady polityki zarządzania ryzykiem kredytowym

Za ustalanie zasad Polityki Kredytowej Bankowości Korporacyjnej i Polityki Kredytowej Bankowości Przedsiębiorstw, oraz polityk kredytowych Bankowości Detalicznej, a także pozostałych polityk, programów i procedur, monitorowanie wyników zarządzania ryzykiem kredytowym, bieżącą ocenę ryzyka kredytowego portfela oraz zatwierdzanie indywidualnie znaczących limitów ryzyka kredytowego odpowiedzialne są jednostki zarządzania ryzykiem.

Zasady akceptacji ryzyka są dostosowywane do strategii Grupy, ogólnego akceptowanego poziomu ryzyka, wyników portfela kredytowego oraz wyników kontroli wewnętrznej.

W przypadku klientów Bankowości Korporacyjnej i Bankowości Przedsiębiorstw oraz działalności w zakresie bankowości inwestycyjnej w skali całej organizacji, proces kredytowy opiera się na szeregu fundamentalnych zasad, takich jak:

- wspólna odpowiedzialność obszaru biznesu i niezależnych jednostek zarządzania ryzykiem za jakość portfela i procesu kredytowego oraz ponoszone straty kredytowe;
- postępowanie zgodnie z wytycznymi dotyczącymi portfela w celu zapewnienia jego dywersyfikacji i zachowania równowagi pomiędzy ryzykiem i kapitałem;
- wprowadzenie systemu kompetencji kredytowych, który zakłada, iż kompetencje kredytowe mogą być przyznane upoważnionym, przeszkolonym i doświadczonym pracownikom jednostek zarządzania ryzykiem i operacji na podstawie ich dotychczasowego doświadczenia zawodowego oraz umiejętności i zdolności oceny ryzyka;

- wymóg podejmowania decyzji kredytowej przez co najmniej dwóch upoważnionych pracowników Grupy posiadających stosowne limity kompetencyjne dla wszystkich istotnych ekspozycji;
- uzależnienie wymaganego szczebla akceptacji od ponoszonego ryzyka – ekspozycje związane z większym ryzykiem (uwzględniając wielkość i poziom ryzyka) wymagają zatwierdzenia na wyższym szczeblu decyzyjnym;
- stosowanie zróżnicowanych i adekwatnych standardów oceny ryzyka do każdego kredytobiorcy i zaangażowania, w tym w ramach działań naprawczych;
- określenie ratingu ryzyka dla każdego dłużnika i ekspozycji w spójnym procesie ratingowym w oparciu m.in. o wyniki modeli ratingowych lub scoringowych;
- okresowe monitorowanie wyników z działalności klientów oraz identyfikowanie negatywnych zmian w ich sytuacji, które wymagają podjęcia natychmiastowych działań klasyfikujących należność lub działań naprawczych;
- dobór akceptowalnych zabezpieczeń, ich wycenę, prawne ustanowienie oraz monitoring;
- wymóg zatwierdzania odstępstw od zasad Polityki Kredytowej na wyższych szczeblach organizacyjnych, w celu zapewnienia kontroli realizacji jej zasad przez kierownictwo wyższego szczebla, z zachowaniem zgodności z wewnętrznymi aktami normatywnymi obowiązującymi w Grupie, przepisami prawa powszechnie obowiązującymi oraz regulacjami wydawanymi przez właściwych regulatorów.

W Sektorze Bankowości Detalicznej (SBD) Grupa posiada zatwierdzoną przez Zarząd politykę kredytową oraz szczegółowe zasady jej stosowania dla poszczególnych produktów kredytowych oferowanych przez SBD.

Ryzyko kredytowe w tym obszarze zarządzane jest przy pomocy:

- szczegółowych polityk kredytowych określających zasady badania zdolności kredytowej i wiarygodności kredytowej,
- systemu przyznawania kompetencji kredytowych oraz niezależnego nadzorowania jakości pracy analityków kredytowych,
- systemu monitorowania jakości narzędzi informatycznych wspomagających analizę zdolności i wiarygodności kredytowej,
- systemu pomiaru i kontroli ryzyka w portfelach kredytowych, na które składają się m.in.: szczegółowy system informacji zarządczej o jakości portfela kredytowego oraz czynności windykacyjnych, identyfikacja ekspozycji z utratą wartości, monitorowanie przeterminowań, monitorowanie benchmarków itp., zatwierdzonych przez Zarząd limitów wewnętrznych określających parametry portfela kredytowego,
- polityki windykacyjnej oraz polityki zapobiegania nadużyciami,
- sprawozdań, informacji na temat jakości portfela kredytowego dla Komisji ds. Ryzyka Sektora Bankowości Detalicznej, Komitetu ds. Zarządzania Ryzykiem i Kapitałem oraz Komitetu ds. Ryzyka i Kapitału Rady Nadzorczej;
- zasad przeprowadzania testów warunków skrajnych,
- monitoringu działania modeli scoringowych oraz pomiaru i identyfikacji ekspozycji z utratą wartości,
- monitoringu zachowań klientów Grupy w Biurze Informacji Kredytowej (BIK),
- polityki wyceny zabezpieczeń kredytów zabezpieczonych hipotecznie oferowanych przez SBD.

Każdy portfel jest poddawany minimum raz w roku testom warunków skrajnych.

Ocena i pomiar ryzyka kredytowego

Grupa stosuje spójną metodykę ratingową w stosunku do całego portfela kredytów w Bankowości Korporacyjnej i Bankowości Przedsiębiorstw, co ułatwia porównanie zaangażowania kredytowego w ramach wszystkich sektorów działalności, regionów geograficznych i produktów.

Rating ryzyka dłużnika i rating limitu dłużnika są elementami oceny ryzyka kredytowego związanego z udzielonymi produktami. Rating ryzyka dłużnika odzwierciedla szacunkowe prawdopodobieństwo niewywiązania się przez dłużnika ze zobowiązania w ciągu 1 roku i jest obliczany zazwyczaj przy wykorzystaniu modeli statystycznych, ocen zewnętrznych agencji ratingowych lub modeli scoringowych.

Rating limitu dłużnika, jako miara oceny ryzyka w horyzoncie średnio i długoterminowym, uwzględnia również dodatkowe parametry jakościowe, między innymi: cykliczność branży, jakość zarządu, strategię biznesową klienta, ryzyko oddziaływania na klienta niekorzystnych zmian regulacyjnych czy jawność i jakość procesów kontroli.

Do każdego limitu kredytowego jest przypisany rating ryzyka limitu, który uwzględnia rating ryzyka dłużnika i parametry transakcji, np. formę prawną ustanowionego zabezpieczenia, pomniejszającego straty poniesione w wyniku niewykonania zobowiązania bądź rodzaj produktu. W ten sposób rating ryzyka limitu określa potencjalną oczekiwaną stratę z tytułu transakcji.

Pomiar ryzyka kredytowego jest dokonywany na wielu poziomach, w tym:

- na poziomie limitu, który może obejmować jeden lub więcej kontraktów, dyspozycji lub transakcji,
- na poziomie dłużnika, w przypadku przyznania dłużnikowi kilku limitów, co pozwala ocenić łączne ryzyko braku spłaty zobowiązań przez dłużnika,
- na poziomie grupy dłużników powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie,

- na poziomie portfela, przy czym rating ryzyka portfela jest obliczany jako średnia indywidualnych ratingów ekspozycji ważonych wielkością ekspozycji.

W zakresie ekspozycji kredytowych klientów Bankowości Korporacyjnej i Bankowości Przedsiębiorstw Grupa wykorzystuje modele ratingowe o różnym stopniu skomplikowania m.in. w zależności od wielkości portfela i branży klienta.

W zakresie detalicznych ekspozycji kredytowych Grupa wykorzystuje modele oceny punktowej, opracowane na podstawie historii zachowania własnych klientów. Modele te analizują zachowanie klienta w Biurze Informacji Kredytowej, zachowanie klienta na podstawie własnych danych oraz cechy demograficzne klientów. Jakość działania modeli scoringowych podlega ocenie bieżącej oraz monitorowaniu rocznemu. W jej wyniku wprowadzane są zmiany w modelu lub polityce kredytowej.

Pomiar ryzyka kredytowego portfela detalicznego opiera się o dedykowane modele scoringowe oraz techniki raportowania obejmujące analizę wskaźników dotyczących nowych klientów oraz istniejących portfeli bez utraty wartości i z utratą wartości.

Skuteczność modeli scoringowych stosowanych w procesie oceny ryzyka jest regularnie monitorowana za pomocą raportów badających stabilność populacji, raportów KS (Kołmogorowa-Smirnowa) i sprawozdań dotyczących jakości portfela (wskaźniki przeterminowań i strat). Każdy model scoringowy podlega corocznej walidacji.

Monitoring ryzyka kredytowego

Za monitorowanie prawdopodobieństwa niewywiązania się z zobowiązań przez dłużnika odpowiedzialne są jednostki zarządzania ryzykiem, przy wsparciu jednostek biznesowych odpowiedzialnych za współpracę z klientem.

Monitorowanie i zarządzanie ekspozycją na ryzyko kredytowe jest dokonywane na trzech poziomach: (a) na poziomie ekspozycji, (b) na poziomie klienta lub dłużnika, (c) na poziomie portfela.

Monitorowanie i zarządzanie ekspozycją na poziomie klienta odbywa się m.in. poprzez okresowe raporty kontrolne, proces wczesnego ostrzegania, okresowe analizy sytuacji klienta.

Monitorowanie wyników portfela i identyfikowanie trendów w portfelu realizowane jest przy pomocy regularnej informacji zarządczej i raportów kontrolnych, które umożliwiają także aktywne reagowanie w przypadku niepokojących sygnałów lub trendów.

Oprócz analizy raportów informacji zarządczej menedżerowie ryzyka odbywają regularne spotkania dotyczące portfela z udziałem przedstawicieli jednostek biznesowych, w celu dokonania przeglądu planowanych transakcji i przeanalizowania kwestii kredytowych.

W Sektorze Bankowości Detalicznej monitoringowi podlegają modele ocen scoringowych, pomiaru utraty wartości, poziom przeterminowań, efektywność działań windykacyjnych, limity wewnętrzne, zachowania klientów w BIK, benchmarki itp.

Ograniczanie ryzyka

Ograniczanie ryzyka kredytowego w ramach określonego apetytu na ryzyko jest stałym i kluczowym elementem procesu zarządzania ryzykiem w Grupie. Jest ono prowadzone poprzez:

- selekcję klientów i zatwierdzanie kredytów:
  - wyznaczanie rynku docelowego oraz kryteriów doboru klientów,
  - wyznaczanie maksymalnych, dopuszczalnych limitów zaangażowania kredytowego poprzez limity dla określonych ratingów ryzyka lub poprzez kryteria akceptacji ryzyka,
  - ustanowienie i monitorowanie odpowiednich limitów w celu ograniczania ryzyka koncentracji zaangażowań,
  - wyznaczanie i utrzymywanie wysokich standardów analizy informacji o kredytobiorcy (due diligence),
  - ustanawianie standardów w zakresie procesu kredytowego, w celu zapewnienia spójnego podejścia do danych segmentów,
  - stosowanie określonych standardów dokumentacji kredytowej,
- stosowanie zabezpieczeń w celu ograniczenia ryzyka i zarządzanie ryzykiem rezydualnym:
  - określanie akceptowalnych zabezpieczeń oraz ich klasyfikacja ze względu na możliwość odzysku w przypadku egzekucji,
  - ustanawianie zabezpieczeń w odpowiedniej formie prawnej (standardy dokumentacji),
  - określanie oczekiwanej struktury zabezpieczeń lub relacji wartości kredytu do wartości zabezpieczenia,
  - wycena rzeczowych zabezpieczeń przez dedykowane i wyspecjalizowane jednostki w Grupie z wykorzystaniem wycen zewnętrznych, tam gdzie zachodzi taka potrzeba,
- monitorowanie ekspozycji kredytowych i system wczesnego ostrzegania:
  - okresowe monitorowanie ekspozycji kredytowych i stosowanie systemu wczesnego ostrzegania,
  - regularne przeglądy portfela zapewniające identyfikację niekorzystnych tendencji i koncentracji,
  - aktywne zarządzanie portfelem poprzez wdrażanie odpowiednich zmian w strategii kredytowej w oparciu o przeglądy portfela lub testy warunków skrajnych.

Polityka stosowania zabezpieczeń

Poza ogólnymi zasadami ograniczania ryzyka kredytowego Grupa posiada zdefiniowane zasady, specyficzne dla obszaru korporacyjnego i detalicznego, dotyczące przyjmowania, oceny, ustanawiania i monitorowania różnych rodzajów zabezpieczeń, w tym ustanawianie hipotek na nieruchomości, zastawu na środkach trwałych i obrotowych, przyjmowanie gwarancji, poręczeń i podobnych instrumentów wsparcia oraz cesji praw do należności (zwanych dalej łącznie: zabezpieczeniami). Ryzyko jest ograniczane również poprzez wymóg ubezpieczenia zabezpieczeń przez cały czas trwania ekspozycji kredytowej. Zasady te służą minimalizowaniu ryzyka rezydualnego.

Dodatkowym czynnikiem ograniczającym ryzyko jest zasada, zgodnie z którą w przypadku finansowania przedsiębiorstw i osób prowadzących działalność gospodarczą podstawowym źródłem spłaty wierzytelności Grupy są przychody z bieżącej działalności klientów, będące kluczowym elementem oceny zdolności kredytowej potencjalnych kredytobiorców.

W celu zdywersyfikowania ryzyka związanego z zabezpieczeniami Grupa przyjmuje różne rodzaje zabezpieczeń:

- w obszarze Bankowości Detalicznej są to przede wszystkim nieruchomości mieszkalne,
- w obszarze Bankowości Korporacyjnej i Bankowości Przedsiębiorstw przyjmowane są między innymi:
  - gwarancje i poręczenia,
  - zabezpieczenia gotówkowe,
  - papiery wartościowe,
  - należności,
  - zapasy,
  - nieruchomości,
  - maszyny i urządzenia,
  - pojazdy mechaniczne.

Szczegółowe procedury określające rodzaje akceptowanych przez Grupę zabezpieczeń, zasady ich ustanowienia i określania ich wartości oraz wydzielenie specjalistycznej jednostki ryzyka odpowiedzialnej za proces zarządzania zabezpieczeniami pozwoliło na wypracowanie odpowiednich standardów dla tego procesu, obejmujących m.in.:

- kryteria akceptacji i wyceny zabezpieczeń,
- standardy dokumentacji,
- zasady oraz częstotliwość monitoringu i aktualizacji wartości zabezpieczeń (w tym inspekcji),

Ponadto, w regulacjach kredytowych Bankowości Przedsiębiorstw określone są takie parametry jak:

- wymagana struktura zabezpieczeń dla poszczególnych rodzajów wierzytelności kredytowych,
- relacje wartości kredytu do wartości zabezpieczenia dla poszczególnych typów zabezpieczeń,
- pożądana struktura poszczególnych rodzajów zabezpieczeń w portfelu wierzytelności kredytowych.

Grupa okresowo kontroluje, czy bieżąca struktura portfela zabezpieczeń w Bankowości Przedsiębiorstw jest zgodna z założeniami oraz czy wartość zabezpieczeń jest odpowiednia.

W ramach Bankowości Korporacyjnej oczekiwana wartość kredytu do wartości zabezpieczenia określana jest każdorazowo w decyzji kredytowej. Relacja ta jest również przedmiotem okresowej kontroli/monitorowania.

Podstawowym zabezpieczeniem w przypadku Sektora Bankowości Detalicznej jest hipoteka ustanowiona na nieruchomości dla kredytów zabezpieczonych hipotecznie. Grupa stosuje również ubezpieczenie pomostowe chroniące od ryzyka zaprzestania obsługi zadłużenia przez dłużnika w okresie od wypłaty kredytu do ustanowienia hipoteki na zabezpieczenie wierzytelności.

Ocena wartości zabezpieczenia dokonywana jest każdorazowo na podstawie operatu szacunkowego nieruchomości, zleconego przez Grupę. Operaty szacunkowe są weryfikowane przez niezależny, wewnętrzny zespół wycen, zgodnie z wytycznymi w zakresie wycen nieruchomości stanowiących zabezpieczenie kredytów na nieruchomości dla Klientów Indywidualnych Sektora Bankowości Detalicznej. Jakość pracy zespołu wycen podlega monitorowaniu.

Ryzyko koncentracji w działalności kredytowej

W celu zapobiegania niekorzystnym zdarzeniom wynikającym z nadmiernej koncentracji, Grupa ogranicza ryzyko koncentracji ustanawiając limity wynikające z przepisów zewnętrznych oraz norm koncentracji przyjętych wewnętrznie, tak, aby zapewnić odpowiednie rozproszenie ryzyka w portfelu. Grupa ustanawia Ogólne i Szczegółowe limity ograniczające ryzyko koncentracji kredytowej, adekwatnie do zaakceptowanego apetytu na ryzyko Grupy i strategii biznesowej.

W ramach zarządzania ryzykiem kredytowym Grupa w szczególności uwzględnia ryzyko wynikające z:

- ekspozycji wobec pojedynczych podmiotów (w tym uwzględniania wpływu zaangażowania wobec pojedynczej izby rozliczeniowej - KDPW_CCP - na poziom ponoszonego ryzyka koncentracji, w szczególności w sytuacji potencjalnego braku możliwości wywiązania się izby rozliczeniowej ze zobowiązań) lub podmiotów powiązanych kapitałowo lub ekonomicznie (ryzyko koncentracji kontrahenta),

- ekspozycji wobec podmiotów z tej samej branży, sektora gospodarczego, prowadzących podobny rodzaj działalności lub prowadzących obrót podobnymi towarami (ryzyko koncentracji branży),
- ekspozycji wobec podmiotów z tego samego regionu geograficznego, jak również poszczególnych krajów (ryzyko koncentracji geograficznej),
- ekspozycji wobec podmiotów należących do Grupy kapitałowej Banku,
- ekspozycji wobec kontrahentów w ramach transakcji pochodnych,
- stosowanych technik ograniczania ryzyka kredytowego (ekspozycji zabezpieczonych tym samym rodzajem zabezpieczenia), w tym z tytułu dużych pośrednich ekspozycji kredytowych takich jak pojedynczy wystawca (ryzyko koncentracji zabezpieczenia),
- specyfiki produktowej/portfeli Grupy oraz długości trwania ekspozycji,
- poszczególnych produktów, rynków lub walut.

Wyznaczone ogólne limity koncentracji zatwierdzane są na poziomie Zarządu Banku i monitorowane zgodnie z zasadami odpowiedniej Polityki, głównie przez Komitet ds. Zarządzania Ryzykiem i Kapitałem. Menedżerowie poszczególnych jednostek zarządzania ryzykiem kredytowym i jednostek biznesowych określają (o ile jest to adekwatne) szczegółowe wewnętrzne limity koncentracji oraz częstotliwość ich kontroli i raportowania, a także zasady akceptacji przekroczeń tych limitów wraz z planem działania. Przekroczenia limitów są raportowane, w zależności od szczegółowych wymogów Polityki, do akceptacji odpowiednich osób, Komitetu ds. Zarządzania Ryzykiem i Kapitałem i Zarządu Banku wraz z planem działania.

W obszarze koncentracji zabezpieczeń są ustanowione i kontrolowane odpowiednie limity, w tym dla zaangażowań zabezpieczonych hipotecznie, zgodnie z Rekomendacją S.

Ryzyko koncentracji zaangażowania wobec dłużnika

Grupa dąży do ograniczenia koncentracji zaangażowania wobec pojedynczych klientów lub klientów powiązanych. Według danych z dnia 31 grudnia 2023 roku zaangażowanie Grupy w transakcje z grupami klientów, dotyczące portfela bankowego, wobec których łączne zaangażowanie przekracza 10% funduszy własnych Grupy (zdefiniowanych w dalszej części sprawozdania) wynosi 6 094 545 tys. zł, czyli 87,30% tych funduszy (31 grudnia 2023 roku: 4 940 989 tys. zł, tj. 70,50%). W 2024 roku jak i w 2023 roku Grupa spełniała przepisy dotyczące limitów koncentracji zaangażowań.

Koncentracja zaangażowań wobec poszczególnych największych niebankowych kredytobiorców Grupy:

w tys. zł	31.12.2024			31.12.2023		
	Zaangażowanie bilansowe*	**Zaangażowanie z tytułu udzielonych zobowiązań finansowych i gwarancyjnych**	**Łączne zaangażowanie**	**Zaangażowanie bilansowe***	**Zaangażowanie z tytułu udzielonych zobowiązań finansowych i gwarancyjnych**	**Łączne zaangażowanie**
GRUPA 1	1 352 976	229 893	1 582 869	953 852	86 478	1 040 330
KLIENT 2	1 099 430	-	1 099 430	942 297	-	942 297
KLIENT 3	1 002 896	-	1 002 896	1 002 530	-	1 002 530
GRUPA 4	197 656	679 866	877 522	118 433	582 488	700 921
GRUPA 5	836 507	-	836 507	967 561	-	967 561
GRUPA 6	214 238	488 492	702 730	592 486	405 827	998 313
KLIENT 7	197 920	462 406	660 326	334 736	208 114	542 850
GRUPA 8	266 525	315 928	582 453	305 976	230 451	536 427
GRUPA 9	552 871	23 565	576 436	351 031	23 940	374 971
GRUPA 10	572 896	685	573 581	361 008	681	361 689
Razem 10	**6 293 915**	**2 200 835**	**8 494 750**	**5 929 910**	**1 537 979**	**7 467 889**

**Nie obejmuje zaangażowania z tytułu posiadanych akcji i innych papierów wartościowych.*

Wg stanu na dzień 31.12.2024 roku, dane na dzień 31.12.2023 roku stanowią dane porównawcze dla pozycji i nie obrazują koncentracji zaangażowań na dzień 31.12.2023 roku.

"Grupa" rozumiana jako grupa kapitałowa, w skład której wchodzą jednostki w stosunku do których Grupa Kapitałowa Banku Handlowego w Warszawie S.A. posiada zaangażowania.

Limity maksymalnego zaangażowania Grupy określa Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe oraz Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 („Rozporządzenia nr 575/2013"). Przy zachowaniu warunków określonych przepisami Rozporządzenia nr 575/2013 dopuszcza się utrzymywanie przez Grupę przekroczenia limitów koncentracji wierzytelności ponad limity określone w art. 71 ustawy Prawo bankowe wyłącznie w zakresie wierzytelności wynikających z operacji zaliczanych do portfela handlowego. Fundusze własne dla celów wyznaczania limitów zaangażowania określonych w ustawie Prawo Bankowe ustalone zostały zgodnie z Rozporządzeniem nr 575/2013.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2024 roku Grupa nie posiadała zaangażowania wobec klienta lub grupy powiązanych klientów przekraczającego ustawowe limity koncentracji zaangażowań.

Ryzyko koncentracji zaangażowania wobec branży*

Ze względu na duże zróżnicowanie klientów reprezentujących poszczególne sektory gospodarki w poniższej tabeli przedstawiono zagregowane dane dotyczące zaangażowań Grupy w branże gospodarki.

Branża gospodarki według NACE*	31.12.2024		31.12.2023	
	w tys. zł	w %	w tys. zł	w %
Finansowa działalność usługowa, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszów emerytalnych	14 050 813	35,4%	18 591 026	44,3%
Handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi	1 868 664	4,7%	3 864 447	9,2%
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	1 942 595	4,9%	1 721 912	4,1%
Działalność wspomagająca usługi finansowe oraz ubezpieczenia i fundusze emerytalne	1 806 950	4,5%	1 866 374	4,4%
Produkcja artykułów spożywczych	1 566 630	3,9%	1 589 826	3,8%
Działalność firm centralnych (head offices); doradztwo związane z zarządzaniem	1 455 548	3,7%	1 048 675	2,5%
Handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi	1 383 112	3,5%	1 259 723	3,0%
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	1 033 543	2,6%	-	-
Produkcja urządzeń elektrycznych	950 297	2,4%	1 213 314	2,9%
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli	879 426	2,2%	674 491	1,6%
Pierwsze "10" branż gospodarki	**26 937 578**	**67,8%**	**31 829 788**	**75,8%**
Pozostałe branże	**12 801 896**	**32,2%**	**10 137 990**	**24,2%**
Razem	**39 739 474**	**100,0%**	**41 967 778**	**100,0%**

**Zaangażowanie bilansowe i pozabilansowe brutto wobec klientów instytucjonalnych (w tym banków) wg stanu na dzień 31.12.2024 roku, w oparciu o NACE Revision 2 (statystyczną klasyfikację działalności gospodarczych w Unii Europejskiej), dane na dzień 31.12.2023 roku stanowią dane porównawcze i nie obrazują koncentracji zaangażowań na dzień 31.12.2023 roku.*

Należności brutto od klientów i banków w podziale na typ prowadzonej działalności:

w tys. zł	31.12.2024	31.12.2023
Należności brutto od podmiotów gospodarczych i banków		
finansowa	13 892 311	19 693 605
produkcyjna	3 536 234	3 905 880
usługowa	3 231 131	3 252 568
pozostała	3 681 436	3 115 575
	24 341 112	**29 967 628**
Należności brutto od klientów indywidualnych	**6 360 276**	**6 354 874**
Razem (patrz Nota 18, 22)	**30 701 388**	**36 322 502**

Odpisy na oczekiwane straty kredytowe

Grupa dokonuje odpisów na oczekiwane straty kredytowe, według opracowanych dla wszystkich aktywów finansowych, wewnętrznych zasad i metodyk kalkulacji odpisów. Dokonywane są one w ujęciu zagregowanym dla każdego z 3 etapów

- Etap 1: ekspozycje kredytowe, dla których ryzyko kredytowe nie zwiększyło się istotnie od momentu początkowego ujęcia
  - strata szacowana w horyzoncie 12 miesięcy (jest to część strat kredytowych oczekiwanych dla całego okresu narażenia na ryzyko, wynikająca z niewykonania zobowiązania w ciągu 12 miesięcy od dnia sprawozdawczego),
- Etap 2: ekspozycje kredytowe, dla których nastąpił istotny wzrost ryzyka kredytowego
  - straty kredytowe szacuje się dla całego okresu trwania ekspozycji,
- Etap 3: ekspozycje kredytowe, dla których nastąpił obiektywny dowód utraty wartości
  - straty kredytowe szacuje się dla całego okresu trwania ekspozycji.

Przypisanie ekspozycji do Etapu odbywa się, w zależności od sposobu zarządzania klientem (indywidualne lub grupowe), przy uwzględnieniu:

- szerokiego zakresu informacji pozyskiwanych w ramach standardowych procesów zarządzania ryzykiem (w tym procesu Wczesnego Ostrzegania), dotyczących zarówno bieżących, jak i przyszłych zdarzeń, w tym czynników makroekonomicznych,
- liczby dni zaległości (przy czym kalkulacja liczby dni zaległości dla celów przypisania ekspozycji do Etapu odbywa się zgodnie z wytycznymi EBA/GL/2016/07 oraz Rozporządzeniem Ministra Finansów, Inwestycji i Rozwoju z dnia 3 października 2019 r. w sprawie poziomu istotności przeterminowanego zobowiązania kredytowego).

Etap 1

Wszystkie ekspozycje niezakwalifikowane do Etapu 2 i Etapu 3 są klasyfikowane do Etapu 1.

Etap 2

W obszarze Bankowości Detalicznej dla klasyfikacji do Etapu 2, stosowane jest, oprócz kryterium 30 dni zaległości oraz kategorii foreborne, kryterium ilościowe – analiza zmiany poziomu PD (ang. PD – probability of default) od momentu powstania ekspozycji. Grupa nie stosuje stałego progu, powyżej którego wzrost ryzyka automatycznie byłby uznawany za istotny. Wynika to z faktu, że ten sam wzrost parametru PD w wartościach bezwzględnych byłby bardziej znaczący dla ekspozycji o niższym początkowym ryzyku niż dla tych o wyższym. Wobec powyższego w banku stosowany jest dedykowany model, którego celem jest wyznaczenie progu, powyżej którego wzrost ryzyka będzie uznawany za istotny. W celu określenia relatywnego wzrostu Grupa stosuje zmienną będącą ilorazem prawdopodobieństwa defaultu w aktualnej dacie raportowej, oraz prawdopodobieństwa warunkowego wyliczonego na ten sam okres w momencie początkowego ujęcia. Próg określony jest jako punkt odcięcia, gdzie maksymalizowane jest prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia default w przypadku wzrostu wartości zmiennej objaśniającej.

W przypadku ekspozycji kredytowych z obszaru Bankowości Detalicznej, kryterium przeterminowania powyżej 30 dni (uwzględniające istotność przeterminowanego zobowiązania kredytowego) oraz powyżej 90 dni (nieuwzględniające istotności przeterminowanego zobowiązania kredytowego) stanowią bezpośrednią przesłankę dla zidentyfikowania istotnego wzrostu ryzyka kredytowego. Dodatkowo, uwzględniane są przesłanki jakościowe oparte o dokonane czynności modyfikacji bez utraty wartości oraz fakt braku dostępności informacji o prawdopodobieństwie niewykonania zobowiązania.

Dla ekspozycji kredytowych w obszarze Bankowości Instytucjonalnej, oprócz przeterminowania o ponad 30 dni, w celu dokonania oceny czy nastąpił istotny wzrost ryzyka kredytowego, w ramach procesu klasyfikacji wewnętrznej oraz bieżącego procesu monitorowania, Grupa analizuje zmiany ryzyka niewykonania zobowiązania dla danej ekspozycji kredytowej, dokonując porównania bieżącej oceny ryzyka niewykonania zobowiązania dla ekspozycji kredytowej z oceną ryzyka niewykonania zobowiązania dokonaną w momencie początkowego ujęcia.

Ocena zmiany ryzyka niewykonania zobowiązania dla danej ekspozycji kredytowej dokonywana w ramach procesu klasyfikacji wewnętrznej oraz procesu monitorowania uwzględnia:

- czynniki jakościowe (w tym sygnały Wczesnego Ostrzegania),
- informacje ilościowe (zmiana poziomu Lifetime PD w stosunku do poziomu wyznaczonego w momencie początkowego ujęcia powyżej progu względnego i bezwzględnego odpowiedniego dla danego segmentu wrażliwości, dane finansowe),
- oczekiwany okres życia ekspozycji,
- ewentualne przyznanie klientowi, ze względów ekonomicznych lub umownych, udogodnień (w zakresie warunków finansowych) wynikających z jego trudności finansowych, których w innym przypadku Grupa by nie udzieliła (gdy udogodnienia te nie implikują pogorszenia przyszłych strumieni płatności).

Etap 3

Grupa stosuje ogólną zasadę, że niewykonanie zobowiązania przez wierzyciela ma miejsce w przypadku wystąpienia jednego lub obu z poniższych zdarzeń:

a) zwłoka w wykonaniu przez dłużnika wszelkich istotnych zobowiązań kredytowych wobec Grupy wynosi 90 dni i więcej,
b) istnieje małe prawdopodobieństwo wywiązania się w pełni przez dłużnika ze swoich zobowiązań kredytowych wobec Grupy, bez konieczności podejmowania przez instytucję działań takich jak realizacja zabezpieczenia.

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

Składnik aktywa finansowego lub grupa aktywów finansowych utraciły wartość wyłącznie gdy istnieją obiektywne dowody utraty wartości wynikające z jednego lub więcej zdarzeń mających miejsce po początkowym ujęciu składnika aktywów (zdarzenie powodujące stratę), a zdarzenie (lub zdarzenia) powodujące stratę ma wpływ na oczekiwane przyszłe przepływy pieniężne wynikające ze składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych, których wiarygodne oszacowanie jest możliwe.

Do obiektywnych dowodów utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów, w obszarze bankowości instytucjonalnej, zalicza się uzyskane przez Grupę informacje dotyczące następujących zdarzeń:

- Uzyskanie informacji o istotnych trudnościach finansowych klienta;
- Obniżenie ratingu klienta przez uznaną i akceptowaną przez Grupę zewnętrzną instytucję oceny wiarygodności kredytowej[1];
- Przyznanie kredytobiorcy przez Grupę, ze względów ekonomicznych lub umownych wynikających z trudności finansowych kredytobiorcy, udogodnień w zakresie warunków finansowych, których w innym przypadku Grupa by nie udzieliła (restrukturyzacja wymuszona/ forborne non-performing), skutkujące utratą wartości, w tym w szczególności wyrażenie przez Grupę zgody na przeprowadzenie awaryjnej restrukturyzacji zobowiązań kredytowych, jeżeli może to skutkować zmniejszeniem zobowiązań finansowych poprzez umorzenie istotnej części kwoty głównej, odsetek lub, w stosownych przypadkach, opłat lub też odroczenie ich spłaty lub zapłaty;
- Wysokie prawdopodobieństwo upadłości klienta, powzięcie informacji o:
  - ogłoszeniu upadłości,
  - wszczęciu postępowania upadłościowego lub złożeniu wniosku o ogłoszenie upadłości / wniosku o postępowanie upadłościowe,
  - postawienie dłużnika w stan upadłości lub likwidacji,
  - oddaleniu wniosku o ogłoszenie upadłości ze względu na to, że majątek dłużnika nie wystarcza lub jedynie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania upadłościowego,
  - rozwiązaniu lub likwidacji spółki,
  - ustanowieniu kuratora,
  - ustanowieniu zarządu komisarycznego,
  - złożeniu wniosku o postępowanie restrukturyzacyjne w rozumieniu ustawy Prawo restrukturyzacyjne,
  - bądź przyznanie dłużnikowi podobnej ochrony, jeżeli umożliwiłoby mu to uniknięcie lub opóźnienie spłaty zobowiązań kredytowych,
- rozpoczęcie przez Grupę czynności w celu uzyskania tytułu wykonawczego,
- opóźnienie w spłacie płatności z tytułu umowy 90 dni i więcej (przy czym kalkulacja liczby dni zaległości odbywa się zgodnie z wytycznymi EBA/GL/2016/07 oraz Rozporządzeniem Ministra Finansów, Inwestycji i Rozwoju z dnia 3 października 2019 r. w sprawie poziomu istotności przeterminowanego zobowiązania kredytowego),
- powzięcie informacji z bazy zewnętrznej o występowaniu przeterminowania wynoszącego 90 dni i więcej w spłacie zobowiązania finansowego dłużnika zaciągniętego w innych instytucjach finansowych przy uwzględnieniu poziomu istotności przeterminowanego zobowiązania kredytowego,
- zarażenie klienta statusem niewykonania zobowiązania zgodnie z wytycznymi EBA/GL/2016/07,
- status ekspozycji został zmieniony z pracującej/obsługiwanej („accrual”/„performing”) na niepracującą/nieobsługiwaną („non-accrual”/„non-performing”),
- ekspozycja została zaklasyfikowana według klasyfikacji wewnętrznej do kategorii Poniżej Standardu Niepracujące/Nieobsługiwane (ang. Substandard non-performing/non-accrual), Wątpliwe (ang. Doubtful) lub Stracone (ang. Loss),
- Rating Ryzyka Dłużnika (ORR, ang. Obligor Risk Rating) jest groszy niż 7- nadawany dłużnikom niewywiązującym się z zobowiązań,
- uzasadnione podejrzenie nadużycia lub wyłudzenia ekspozycji kredytowej lub zidentyfikowanie przypadków zaistnienia uprawdopodobnionego czynu zabronionego dotyczącego ekspozycji kredytowej, udokumentowane złożeniem zawiadomienia o podejrzeniu przestępstwa do właściwych organów państwowych,
- wypowiedzenie umowy kredytu/pożyczki z powodu wysokiego ryzyka kredytowego,
- powzięcie informacji o prowadzeniu egzekucji wobec dłużnika w kwocie, która w ocenie Grupy może skutkować utratą zdolności kredytowej,
- niespłacenie przez dłużnika kwoty zrealizowanego poręczenia Skarbu Państwa,
- śmierć, trwałe kalectwo lub poważna choroba dłużnika (w przypadku dłużników prowadzących firmę w formie jednoosobowej działalności gospodarczej) skutkująca brakiem możliwości kontynuowania działalności,
- pobyt w areszcie lub więzieniu dłużnika (w przypadku dłużników prowadzących firmę w formie jednoosobowej działalności gospodarczej) skutkująca brakiem możliwości kontynuowania działalności.
- powzięcie informacji o niewykonaniu zobowiązania (ang. default) przez klienta w ramach umów zawartych z innymi podmiotami grupy Citi,
- w przypadku gdy strata ekonomiczna (ang. Economic Loss, L) powstała w wyniku sprzedaży wierzytelności jest wyższa niż 5%, wszystkie pozostałe ekspozycje wobec danego dłużnika należy traktować jako cechujące się niewykonaniem zobowiązania

oraz inne zdarzenia, które mogą mieć negatywny wpływ na możliwe do oceny przyszłe przepływy pieniężne z tytułu

[1] poniżej poziomu odpowiadającemu ratingowi wewnętrznemu 7- (czyli dla CCC- Standard & Poors i Caa3 Moody's)

ekspozycji kredytowej.

Do obiektywnych dowodów utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów w obszarze detalicznym zalicza się spełnienie nawet jednej z niżej wymienionych przesłanek przez jakąkolwiek z posiadanych przez klienta ekspozycji:

- Wystąpienie opóźnień w spłacie rat kapitałowo-odsetkowych, minimalnej kwoty do zapłaty, prowizji lub przekroczenie dozwolonego limitu. Na potrzeby identyfikacji przypadku niewykonania zobowiązania przyjmuje się, że opóźnienie w spłacie jest równe lub przekracza 90 dni na moment wyliczania odpisu (przy czym kalkulacja liczby dni zaległości odbywa się zgodnie z wytycznymi EBA/GL/2016/07 oraz Rozporządzeniem Ministra Finansów, Inwestycji i Rozwoju z dnia 3 października 2019 r. w sprawie poziomu istotności przeterminowanego zobowiązania kredytowego);
- Udzielenie modyfikacji warunków umowy (restrukturyzacje), w rezultacie których wartość bieżąca przepływów pieniężnych spada poniżej wartości księgowej sprzed modyfikacji;
- Wypowiedzenie umowy z przyczyn innych niż opóźnienie w spłacie w przypadku produktów hipotecznych;
- Zarażenie klienta statusem niewykonania zobowiązania zgodnie z wytycznymi EBA/GL/2016/07;
- Wystąpienie przesłanek jakościowych:
  - śmierć,
  - bankructwo,
  - trwałe kalectwo lub poważna choroba,
  - nadużycie finansowe,
  - uzyskanie informacji o wszczęciu postępowania upadłościowego klienta lub ogłoszenie przez klienta upadłości,
  - utrata wartości lub zagrożenie utraty wartości zabezpieczenia,
  - uzyskanie informacji o istotnych problemach finansowych dłużnika,
  - uzasadnione podejrzenie wyłudzenia ekspozycji kredytowej lub zidentyfikowanie przypadków zaistnienia uprawdopodobnionego czynu zabronionego dotyczącego ekspozycji kredytowej,
  - powzięcie informacji o prowadzeniu egzekucji wobec dłużnika w kwocie, która w ocenie banku może skutkować utratą zdolności kredytowej,
  - pobyt klienta w areszcie lub więzieniu,
  - częściowe umorzenie kapitału,
  - wypowiedzenie umowy,
  - wniosek Grupy o wszczęcie postępowania egzekucyjnego wobec klienta.

W przypadku klientów, którzy nie spełniają kryteriów restrukturyzacyjnych, a w szczególności dla których wdrożono ścieżkę prawną (upadłość, egzekucja, spór sądowy) bez perspektyw powrotu formuły spłat z podstawowej działalności operacyjnej klienta, prowadzony jest proces windykacji, a należności podlegają spisaniu w straty. Głównym celem tego procesu jest maksymalizacja odzyskiwanych przez Grupę kwot zaległych ekspozycji. W procesie windykacji Grupa wypracuje z klientem formułę współpracy, w trakcie której aktywność Grupy nie ogranicza się tylko do działań prawnych, ale również w miarę możliwości prowadzona jest bieżąca współpraca. W przypadku, jeśli spłata ekspozycji jest zagrożona z uwagi na słaby standing finansowy dłużnika lub poprzez transfer aktywów poza zasięg windykacji, w wyjątkowych przypadkach możliwa jest sprzedaż ekspozycji.

Grupa ustanowiła i stosuje okres kwarantanny dla ekspozycji przestających być klasyfikowanymi jako aktywa Etapu 3.

W obszarze Bankowości Instytucjonalnej zmiana statusu z utraty wartości na brak utraty wartości może mieć miejsce wówczas, gdy nie wystąpiły zaległości płatnicze wobec Grupy w okresie 12 miesięcy oraz kwota główna i związane z nią należności dodatkowe wynikające z umowy są możliwe do odzyskania w całości. Zasadniczą przesłanką do zmiany statusu z utraty wartości na brak utraty wartości jest całkowite odzyskanie zdolności kredytowej.
W obszarze detalicznym, mechanizm kwarantanny polega na utrzymaniu klienta w statusie utraty wartości przez kolejne 9 miesięcy od ustąpienia wszystkich przesłanek utraty wartości.

Oczekiwana strata, będąca podstawą określenia poziomu odpisów dla należności z rozpoznaną utratą wartości oraz istotnym wzrostem ryzyka kredytowego od początkowego ujęcia, wyznaczana jest w całym okresie życia ekspozycji. W przypadku ekspozycji ratalnych jest to okres do umownej daty zapadalności. Dla ekspozycji odnawialnych, kontraktowy termin zapadalności nie jest określony, w zastępstwie wyznaczany jest tzw. behawioralny termin zapadalności będący wynikiem empirycznej estymacji czasu życia produktu kredytowego.

W obszarze Bankowości Detalicznej odpisy na oczekiwane straty kredytowe liczone są portfelowo w oparciu o modele statystyczne dla grup aktywów łączonych w portfele o wspólnych cechach ryzyka kredytowego. Instrumenty finansowe dla potrzeb wyceny oczekiwanych strat kredytowych, grupowane są w ujęciu produktowym w obszarze Bankowości Detalicznej i w ujęciu segmentacyjnym dla homogenicznego portfela mikroprzedsiębiorstw z minimalnym udziałem w sumie należności brutto Grupy. W ramach ujęcia produktowego wyróżnia się następujące portfele: karty kredytowe, pożyczki gotówkowe w ramach kart kredytowych, linie kredytowe, pożyczki gotówkowe oraz kredyty i pożyczki hipoteczne.

W sprawozdaniu finansowym Grupa koryguje wartość ekspozycji kredytowych o wartość odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych. W przypadku wystąpienia w etapie 3 ekspozycji indywidualnie znaczących w obszarze Bankowości Detalicznej, odpis na nich jest liczony metodą indywidualną. Ekspozycje są uznawane za indywidualnie znaczące na poziomie klienta, jeżeli oczekiwana strata na kliencie w przypadku jego wejścia w etap 3 przekroczyłaby 10% średniej wartości odpisu na ekspozycjach wchodzących w etap 3 w ostatnim kwartale.

W obszarze Bankowości Instytucjonalnej głównymi źródłami parametrów wchodzących w skład metodyki szacowania oczekiwanych strat kredytowych ('ECL') są wyniki wewnętrznych procesów oceny klienta oraz rezultaty modeli kredytowych.

- Stopa strat oczekiwanych jest pochodną ratingu klienta ustalonego na podstawie wewnętrznych modeli ratingowych. Metodyka ECL opisuje proces nakładania na istniejące ratingi, przewidywane w danym scenariuszu makroekonomicznym, rozkładów migracji. Uzyskuje się w ten sposób, w kolejnych okresach prognozy, prawdopodobieństwo migracji do danego przedziału ratingowego.
- Wartość parametru LGD (ang. Loss given default) wynika bezpośrednio z modelu dedykowanego dla klientów z utratą wartości.
- Wartość ekspozycji na kolejne okresy prognozy bazuje na dostępnych harmonogramach spłat jak i (dla produktów odnawialnych) na przewidywanej zmianie ekspozycji opisywanej wartością parametru CCF (ang. Credit conversion factor). Bazą do oszacowania tego parametru były wewnętrzne dane o kwotach wykorzystanych przez klientów przed identyfikacją przez Grupę utraty wartości.
- Przypisanie do etapu bazuje na istniejącym w Grupie procesie oceny klienta używanym do zarządzania klientem. Proces ten uwzględnia zarówno czynniki ilościowe (np. rating klienta), jak i szereg czynników jakościowych (np. Sygnały Wczesnego Ostrzegania).
- Przyjęte przez Grupę terminy zapadalności wynikają bezpośrednio z umów z klientami oraz okresów w jakich Grupa jest narażony na ewentualne ryzyko.

W obszarze Bankowości Detalicznej podstawą parametrów wchodzących w skład metodyki ECL są istniejące w Grupie wewnętrzne modele oceny wiarygodności kredytowej klienta, informacje o etapie postępowania windykacyjnego oraz informacje z hurtowni danych Grupy.

- Stopa strat oczekiwanych jest złożeniem szeregu modeli oceny wiarygodności kredytowej klienta, połączonych ze sobą za pomocą procesu nazwanego logiką integracyjną. Metodyka ECL, na podstawie prognoz dostarczonych przez Głównego Ekonomistę, przekształca rezultaty logiki integracyjnej tak, by wynik odzwierciedlał przewidywane zmiany w gospodarce. Tak uzyskane parametry, są następnie przykładane do wektorów strat oczekiwanych w okresie życia produktu, oszacowanych na podstawie historycznie obserwowanych stóp strat oczekiwanych. Wektory wartości odzysków są rezultatem analizy wysokości historycznie windykowanych należności dla homogenicznych populacji. Populacje zostały posegmentowane względem podobnych cech jak typ produktu, czas od momentu wejścia w default, wartość ekspozycji pozostałej do spłaty czy historycznie obserwowane spłaty.
- Wartość parametru EAD (ang, Exposure at default) bazuje dla produktów ratalnych na przewidywanych harmonogramach spłat wygenerowanych w oparciu o długość kontraktu i oprocentowanie produktu. Dla produktów odnawialnych EAD bazuje na oszacowanym wewnętrznie parametrze CCF.

Grupa korzysta ze scenariuszy makroekonomicznych zawierających zmienne objaśniające w modelach wykorzystywanych do pomiaru strat oczekiwanych. Scenariusze przygotowywane są przez Głównego Ekonomistę Banku min. raz na kwartał w horyzoncie 3 letnim w podziale na kwartały (scenariusz bazowy z wagą 60% oraz odchylenie pozytywne i negatywne od tego scenariusza z wagą 20%).

W obszarze Bankowości Instytucjonalnej Grupa podzieliła portfel kredytowy na branże pod kątem ich wrażliwości na warunki makroekonomiczne, zidentyfikowała te zmienne makroekonomiczne, które najlepiej wyjaśniały historyczne zmiany jakości kredytowej oraz przeanalizowała zależności od czynników makroekonomicznych za pomocą metod statystycznych. Ostatecznie, Grupa dla dwóch klas o większym poziomie wrażliwości branż zbudowała model pozwalający na uzależnienie współczynnika determinującego poziom migracji klientów pomiędzy ratingami od tych czynników. Dla klasy o najmniejszym stopniu wrażliwości Grupa nie uzależniła poziomu migracji od czynników makroekonomicznych.

W obszarze Bankowości Detalicznej, na poziomie homogenicznych portfeli produktowych, Grupa, za pomocą metod statystycznych zbudowała równania uzależniające wysokości rocznych stóp strat od czynników makroekonomicznych. Tak powstałe modele pozwalają na dynamiczne kształtowanie wysokości odpisów z tytułu strat oczekiwanych w zależności od przewidywanych zmian w gospodarce.

Scenariusze makroekonomiczne w obszarze Bankowości Instytucjonalnej obejmują poniższe zmienne:
- roczną zmianę indeksu WIG,
- stopę referencyjną NBP,

natomiast Bankowość Detaliczna wykorzystuje w modelowaniu oczekiwanych strat kredytowych dwie zmienne:
- stopę bezrobocia „BAEL",
- roczną zmianę indeksu WIG.

Scenariusz dla zmiennych wykorzystywanych do oszacowania oczekiwanych strat kredytowych na 31 grudnia 2024 roku zaprezentowano poniżej.

Bazowy scenariusz ekonomiczny	4q24	1q25	2q25	3q25	4q25	1q26	2q26	3q26	4q26	1q27	2q27	3q27	4q27
Stopa referencyjna NBP	5,75	5,50	5,50	5,00	4,75	4,25	4,00	3,75	3,75	3,75	3,75	3,75	3,75
stopa bezrobocia „BAEL"	2,70	2,90	3,00	2,90	2,70	3,00	2,90	2,90	2,56	3,00	2,80	2,88	2,70

Bazowy scenariusz ekonomiczny	4q24	1q25	2q25	3q25	4q25	1q26	2q26	3q26	4q26	1q27	2q27	3q27	4q27
WIG (koniec okresu)	82 762	84 431	86 101	87 770	89 440	90 746	92 053	93 359	94 666	96 073	97 481	98 889	100 296

Pesymistyczny scenariusz ekonomiczny	4q24	1q25	2q25	3q25	4q25	1q26	2q26	3q26	4q26	1q27	2q27	3q27	4q27
Stopa referencyjna NBP	5,75	5,25	5,00	4,25	3,75	3,00	2,75	2,50	2,50	2,50	2,50	2,50	2,50
stopa bezrobocia „BAEL”	2,72	3,01	3,19	3,26	3,15	3,50	3,54	3,66	3,38	3,90	3,75	3,76	3,63
WIG (koniec okresu)	79 293	77 591	75 893	74 204	75 616	76 720	77 825	78 930	80 034	81 224	82 414	83 604	84 794

Optymistyczny scenariusz ekonomiczny	4q24	1q25	2q25	3q25	4q25	1q26	2q26	3q26	4q26	1q27	2q27	3q27	4q27
Stopa referencyjna NBP	5,75	6,00	6,50	6,50	6,75	6,25	6,00	5,75	5,50	5,25	5,00	4,75	4,50
stopa bezrobocia „BAEL”	2,66	2,79	2,80	2,64	2,26	2,40	2,24	2,17	1,76	2,17	1,97	1,90	1,73
WIG (koniec okresu)	86 230	91 560	97 184	103 116	105 078	106 613	108 148	109 683	111 217	112 871	114 525	116 179	117 832

Scenariusz dla zmiennych wykorzystywanych do oszacowania oczekiwanych strat kredytowych na 31 grudnia 2023 roku zaprezentowano poniżej,

Bazowy scenariusz ekonomiczny	4q23	1q24	2q24	3q24	4q24	1q25	2q25	3q25	4q25	1q26	2q26	3q26	4q26
Stopa referencyjna NBP	5,75	5,75	5,75	5,50	5,25	4,75	4,75	4,25	4,00	3,75	3,75	3,75	3,75
stopa bezrobocia „BAEL”	2,90	3,20	2,80	2,80	3,10	3,50	3,00	2,90	3,00	3,20	2,90	2,80	3,10
WIG (koniec okresu)	76 515	77 556	78 596	79 637	80 677	81 906	83 135	84 364	85 594	86 568	87 543	88 518	89 493

Pesymistyczny scenariusz ekonomiczny	4q23	1q24	2q24	3q24	4q24	1q25	2q25	3q25	4q25	1q26	2q26	3q26	4q26
Stopa referencyjna NBP	5,50	5,25	5,00	4,50	4,00	3,50	3,50	3,00	2,75	2,50	2,50	2,50	2,50
stopa bezrobocia „BAEL”	2,96	3,35	3,04	3,13	3,52	4,01	3,61	3,60	3,80	4,03	3,81	3,74	4,05
WIG (koniec okresu)	73 791	71 722	69 697	67 717	68 602	69 647	70 692	71 737	72 782	73 611	74 440	75 269	76 098

Optymistyczny scenariusz ekonomiczny	4q23	1q24	2q24	3q24	4q24	1q25	2q25	3q25	4q25	1q26	2q26	3q26	4q26
Stopa referencyjna NBP	6,25	6,75	7,00	7,25	7,25	6,75	6,75	6,25	6,00	5,50	5,25	5,00	4,75
stopa bezrobocia „BAEL”	2,84	3,05	2,56	2,47	2,68	2,92	2,37	2,20	2,20	2,30	1,97	1,86	2,15
WIG (koniec okresu)	79 239	83 616	88 221	93 063	94 279	95 715	97 151	98 588	100 024	101 163	102 302	103 441	104 580

W ramach oceny adekwatności stosowanej metodyki służącej wyznaczeniu utraty wartości oraz rezerwy, Grupa regularnie, co najmniej raz w roku, przeprowadza analizę w celu weryfikacji, w jakim stopniu dokonane odpisy aktualizujące miały odzwierciedlenie w rzeczywiście poniesionych stratach. Dodatkowo, modele używane do wyznaczania odpisów na oczekiwane straty kredytowe podlegają niezależnej ocenie Departamentu Zarządzania Ryzykiem Modeli i Walidacji.

Grupa analizuje wrażliwość oczekiwanych strat kredytowych pod kątem metod i założeń modelu oczekiwanych strat kredytowych, w szczególności wrażliwość na prognozy sytuacji makroekonomicznej. Zaprezentowane w tabeli poniżej zmiany oczekiwanych strat kredytowych dla ekspozycji bez utraty wartości zostały wyznaczone jako różnica pomiędzy oczekiwanymi stratami kredytowymi wyliczonymi dla konkretnego scenariusza makroekonomicznego a oczekiwanymi

stratami kredytowymi wyliczonymi z uwzględnieniem wszystkich scenariuszy makroekonomicznych zważonych prawdopodobieństwem ich realizacji (znak „–„ oznacza mniejsze, a znak „+" oznacza większe oczekiwane straty).

Zmiana poziomu oczekiwanych strat kredytowych dla ekspozycji bez utraty wartości (Etap 1 i 2), przy założeniu 100% realizacji scenariusza *na dzień 31.12.2024, w tys. zł*	**Scenariusz optymistyczny**	**Scenariusz pesymistyczny**
Bankowość detaliczna	(2 141)	1 701
Etap 1	(365)	291
Etap 2	(1 776)	1 410
Bankowość instytucjonalna	(1 395)	1 626
Etap 1	(924)	892
Etap 2	(471)	734
	(3 536)	**3 327**

Zmiana poziomu oczekiwanych strat kredytowych dla ekspozycji bez utraty wartości (Etap 1 i 2), przy założeniu 100% realizacji scenariusza *na dzień 31.12.2023, w tys. zł*	**Scenariusz optymistyczny**	**Scenariusz pesymistyczny**
Bankowość detaliczna	(2 046)	1 634
Etap 1	(337)	270
Etap 2	(1 709)	1 364
Bankowość instytucjonalna	(947)	1 411
Etap 1	(346)	767
Etap 2	(601)	644
	(2 993)	**3 045**

Grupa rozpoznaje i zarządza ryzykiem kredytowym kontrahenta w transakcjach instrumentami finansowymi w oparciu o wewnętrzne limity na zaangażowanie przedrozliczeniowe i rozliczeniowe. Ekspozycjom tym nadawane są również ratingi kredytowe.

W 2024 roku Grupa wprowadziła zmiany przyjętych założeń oraz technik szacowania odpisów na oczekiwane straty kredytowe, które obejmowały:

- w Bankowości Instytucjonalnej przebudowę modelu parametru PD oraz wdrożenie SICR ilościowego opartego o zmianę poziomu Lifetime PD w stosunku do poziomu wyznaczonego w momencie początkowego ujęcia; wprowadzone zmiany skutkowały wzrostem odpisów w kwocie 15,1 mln PLN.
- w Bankowości Detalicznej zmiany na poziomie konstrukcji modelu (w tym kalibracji, struktury oraz koncepcji) i doboru danych w ramach parametru PD. Wprowadzone zmiany skutkowały wzrostem odpisów w kwocie 10,6 mln złotych, co z kolei zostało w pełni skompensowane poprzez zaprzestanie utrzymywania dodatkowych odpisów na oczekiwane straty kredytowe.

Poniżej zaprezentowano zestawienie określające maksymalną ekspozycję Grupy na ryzyko kredytowe:

w tys. zł	Nota	**31.12.2024**	**31.12.2023**
Należności od Banku Centralnego oraz z tytułu rachunków bieżących w innych bankach	17	5 794 361	1 241 873
Należności od banków (brutto)	18	8 788 431	15 372 457
Należności od klientów instytucjonalnych (brutto)*	(poniżej)	15 552 681	14 436 772
Należności od klientów indywidualnych (brutto)*	(poniżej)	6 360 276	6 354 874
Dłużne papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	19	1 801 904	791 112
Instrumenty pochodne	19	2 623 860	3 262 636
Inwestycyjne dłużne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	20	30 088 771	29 560 292
Inne aktywa finansowe	27	239 546	159 201
Zobowiązania warunkowe udzielone	40	20 724 650	17 342 302
		91 974 480	**89 340 705**

**Na dzień 31 grudnia 2024 roku wartość zabezpieczeń hipotecznych (ograniczona do wartości ekspozycji netto) dla należności od klientów instytucjonalnych wyniosła 1 719 596 tys. zł , a dla należności od klientów indywidualnych wyniosła 2 356 824 tys. zł. Wartości nie uwzględniają zabezpieczeń dla transakcji zakupu papierów wartościowych z przyrzeczeniem odsprzedaży. Na dzień 31 grudnia 2023 roku wartość zabezpieczeń pomniejszających maksymalną ekspozycję na ryzyko kredytowe dla należności od klientów instytucjonalnych wyniosła 3 821 166 tys. zł, a dla należności od klientów indywidualnych wyniosła*

2 225 502 tys. zł).

Poniższa tabela przedstawia podział wartości zabezpieczonych hipotecznie ekspozycji od osób fizycznych w określonych przedziałach LtV (Loan to Value). Wartość ekspozycja określona jest wartością niespłaconego kapitału.

w tys. zł	31.12.2024	31.12.2023
Mniej niż 50%	1 340 156	1 006 584
51 - 80%	956 511	1 134 579
81 - 100%	27 432	56 112
	2 324 098	**2 197 275**

Wartości zabezpieczeń wykorzystywane są w ramach procesu kalkulacji oczekiwanych strat kredytowych poprzez przemnożenie ich wartości przez szacowany parametr potencjalnego odzysku związanego ze sprzedażą zabezpieczenia. Hipotetyczny wpływ zabezpieczeń hipotecznych na wysokość odpisów na oczekiwane straty kredytowe na należności od klientów detalicznych wynosi 12,1 miliona złotych na 31 grudnia 2024 roku. Scenariusz ten zakłada brak uwzględnienia wartości zabezpieczeń w ramach procesu kalkulacji oczekiwanych strat kredytowych.

Dla ekspozycji od klientów korporacyjnych zakwalifikowanych do Etapu 3, użyta do wyliczenia odpisów na oczekiwane straty kredytowe na 31 grudnia 2024 roku wartość oczekiwanych przepływów pieniężnych z tytułu realizacji zabezpieczeń, na którą składają się w znaczącej części przepływy oparte o nieruchomości, wyniosła 96.1 milliona zł (przed uwzględnieniem wpływu wartości pieniądza w czasie). Dla poszczególnych kredytów wartość zabezpieczenia została pomniejszona o szacowany spadek wartości zabezpieczenia w procesie windykacji oraz szacowane koszty realizacji zabezpieczenia, ograniczona do wysokości ekspozycji i zważona prawdopodobieństwem scenariusza, w którym oczekiwane są przepływy z realizacji zabezpieczeń.

Poniżej został zaprezentowany portfel, pogrupowany na należności klientów ze stwierdzoną utratą oraz należności bez utraty wartości. Zaprezentowano również szczegóły odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych.

Zgodnie z podejściem do zarządzania ryzykiem kredytowym, wyodrębnia się portfel zarządzany na podstawie indywidualnej klasyfikacji (należności oceniane indywidualnie) oraz na podstawie portfelowej klasyfikacji (należności oceniane portfelowo).

Ekspozycje oceniane indywidualnie, bez rozpoznanej utraty wartości klasyfikowane są na podstawie wewnętrznych ratingów ryzyka przyjmujących wartości od 1 do 7, przy czym kategoria ryzyka 1 jest ratingiem najlepszym.

Ekspozycjom ocenianym indywidualnie z rozpoznaną utratą wartości nadawane są ratingi od 8 do 10.

Wewnętrzne ratingi ryzyka są otrzymywane w kompleksowym procesie oceny kredytowej, na który składają się modele i metodyki ratingowe, dodatkowe korekty wynikające m.in. z posiadanego wsparcia i z zabezpieczenia oraz wszelkie inne zdefiniowane procesy stosowane w celu uzyskania ratingów ryzyka.

Rating ryzyka określa prawdopodobieństwo niewywiązania się przez dłużnika z zobowiązań w okresie jednego roku. Ratingi od 1 do 4- włącznie są traktowane jako odpowiednik ratingów z poziomu inwestycyjnego zewnętrznych agencji oceny wiarygodności kredytowej, co oznacza, że świadczą o niskim bądź średnim poziomie ryzyka kredytowego. Ratingi poniżej 4- świadczą o podwyższonym poziomie ryzyka kredytowego, przy czym rating 7 oznacza wysokie ryzyko kredytowe i niską zdolność do obsługi zobowiązań nawet przy sprzyjających warunkach makroekonomicznych.

Struktura portfela zaangażowań wobec klientów z punktu widzenia ryzyka kredytowego na dzień 31 grudnia 2024 roku:

w tys. zł	Należności od klientów instytucjonalnych	Należności od klientów indywidualnych	Należności od banków	Razem
Należności bez rozpoznanej utraty wartości (Etap 1)				
wg ratingu ryzyka				
rating ryzyka 1-4-	10 173 771	-	8 779 409	18 953 180
rating ryzyka +5-6-	3 815 106	-	673	3 815 779
wg przeterminowania należności	-	-	-	-
bez opóźnień w spłacie	-	4 524 788	-	4 524 788
1-30 dni	-	55 909	-	55 909
Wartość brutto	**13 988 877**	**4 580 697**	**8 780 082**	**27 349 656**
Odpisy z tytułu oczekiwanych strat kredytowych	(27 095)	(14 900)	(307)	(42 302)
Wartość netto	**13 961 782**	**4 565 797**	**8 779 775**	**27 307 354**
Należności bez rozpoznanej utraty wartości (Etap 2)				
wg ratingu ryzyka				
rating ryzyka 1-4-	338 066	-	-	338 066
rating ryzyka +5-6-	757 175	-	8 349	765 524
rating ryzyka +7 i powyżej	186 980	-	-	186 980

w tys. zł	Należności od klientów instytucjonalnych	Należności od klientów indywidualnych	Należności od banków	Razem
wg przeterminowania należności	-	-	-	-
bez opóźnień w spłacie	-	1 342 659	-	1 342 659
1-30 dni	-	64 109	-	64 109
31-90 dni	-	13 027	-	13 027
Wartość brutto	**1 282 221**	**1 419 795**	**8 349**	**2 710 365**
Odpisy z tytułu oczekiwanych strat kredytowych	(36 630)	(42 577)	(344)	(79 551)
Wartość netto	**1 245 591**	**1 377 218**	**8 005**	**2 630 814**
Należności z rozpoznaną utratą wartości (Etap 3)				
wg przeterminowania należności	-	341 339	-	341 339
wg ratingu ryzyka				
rating ryzyka +7 i powyżej	280 708	-	-	280 708
Wartość brutto	**280 708**	**341 339**	**-**	**622 047**
Odpisy z tytułu oczekiwanych strat kredytowych	(159 574)	(265 668)	-	(425 242)
Wartość netto	**121 134**	**75 671**	**-**	**196 805**
Należności udzielone z utratą wartości				
wg przeterminowania należności	-	18 445		18 445
wg ratingu ryzyka				
rating ryzyka +7 i powyżej	875	-	-	875
Wartość brutto	**875**	**18 445**	**-**	**19 320**
Odpisy z tytułu oczekiwanych strat kredytowych	166	567	-	733
Wartość netto	**1 041**	**19 012**	**-**	**20 053**
Łączna wartość brutto	**15 552 681**	**6 360 276**	**8 788 431**	**30 701 388**
Odpisy z tytułu oczekiwanych strat kredytowych	(223 133)	(322 578)	(651)	(546 362)
Łączna wartość netto	**15 329 548**	**6 037 698**	**8 787 780**	**30 155 026**

Struktura portfela zaangażowań wobec banków i klientów z punktu widzenia ryzyka kredytowego na dzień 31 grudnia 2023 roku:

w tys. zł	Należności od klientów instytucjonalnych	Należności od klientów indywidualnych	Należności od banków	Razem
Należności bez rozpoznanej utraty wartości (Etap 1)				
wg ratingu ryzyka				
rating ryzyka 1-4-	10 280 827	-	15 331 662	25 612 489
rating ryzyka +5-6-	2 692 480	-	5 385	2 697 865
wg przeterminowania należności				
bez opóźnień w spłacie	-	4 631 658	-	4 631 658
1-30 dni	-	78 408	-	78 408
31-90 dni	-	331	-	331
Wartość brutto	**12 973 307**	**4 710 397**	**15 337 047**	**33 020 751**
Odpisy z tytułu oczekiwanych strat kredytowych	(20 582)	(31 893)	(316)	(52 791)
Wartość netto	**12 952 725**	**4 678 504**	**15 336 731**	**32 967 960**
Należności bez rozpoznanej utraty wartości (Etap 2)				
wg ratingu ryzyka				
rating ryzyka 1-4-	443 774	-	5 343	449 117
rating ryzyka +5-6-	328 656	-	30 067	358 723
rating ryzyka +7 i powyżej	302 783	-		302 783
wg przeterminowania należności				
bez opóźnień w spłacie	-	1 086 026	-	1 086 026
1-30 dni	-	109 786	-	109 786
31-90 dni	-	15 831	-	15 831
Wartość brutto	**1 075 213**	**1 211 643**	**35 410**	**2 322 266**
Odpisy z tytułu oczekiwanych strat kredytowych	(29 898)	(69 853)	(589)	(100 340)
Wartość netto	**1 045 315**	**1 141 790**	**34 821**	**2 221 926**

w tys. zł	Należności od klientów instytucjonalnych	Należności od klientów indywidualnych	Należności od banków	Razem
Należności z rozpoznaną utratą wartości (Etap 3)				
wg przeterminowania należności	-	414 565	-	414 565
wg ratingu ryzyka				
rating ryzyka +7 i powyżej	379 316	-	-	379 316
Wartość brutto	**379 316**	**414 565**	**-**	**793 881**
Odpisy z tytułu oczekiwanych strat kredytowych	(260 474)	(324 962)	-	(585 436)
Wartość netto	**118 842**	**89 603**	**-**	**208 445**
Należności udzielone z utratą wartości				
wg przeterminowania należności	**-**	18 269	-	18 269
wg ratingu ryzyka				
rating ryzyka +7 i powyżej	8 936	-	-	8 936
Wartość brutto	**8 936**	**18 269**	**-**	**27 205**
Odpisy z tytułu oczekiwanych strat kredytowych	646	(176)	-	470
Wartość netto	**9 581**	**18 093**	**-**	**27 674**
Łączna wartość brutto	**14 436 772**	**6 354 874**	**15 372 457**	**36 164 103**
Odpisy z tytułu oczekiwanych strat kredytowych	(310 308)	(426 884)	(905)	(738 097)
Łączna wartość netto	**14 126 464**	**5 927 990**	**15 371 552**	**35 426 006**

Jak opisano powyżej jednym z głównych czynników wpływających na zarządzanie portfelem należności klientów detalicznych są dni zaległości, podczas gdy w segmencie klientów instytucjonalnych jest to rating.

Należności udzielone z utratą wartości cechują się stosunkowo niższym odpisem na oczekiwane straty kredytowe, a w pewnych okolicznościach mogą nawet wykazywać dodatnią korektę z tytułu zmiany ryzyka kredytowego od dnia początkowego ujęcia co obrazuje powyższa tabela. W momencie początkowego ujęcia aktywa POCI ujmuje się w wartości godziwej a korekta do wartości godziwej, która odzwierciedla przede wszystkim ryzyko kredytowe, uwzględniona jest w wartości bilansowej brutto należności.

Struktura instrumentów pochodnych z punktu widzenia ryzyka kredytowego:

w tys. zł	31.12.2024			31.12.2023		
	Transakcje z klientami instytucjonalnymi	Transakcje z klientami indywidualnymi	Transakcje z bankami	Transakcje z klientami instytucjonalnymi	Transakcje z klientami indywidualnymi	Transakcje z bankami
Instrumenty pochodne wg ratingu ryzyka						
rating ryzyka 1-4-	1 523 080	-	1 085 301	2 370 564	-	1 652 238
rating ryzyka +5-6-	14 579	-	900	58 325	-	541
rating ryzyka +7 i powyżej	-	-	-	154	-	-
Razem	**1 537 659**	**-**	**1 086 201**	**2 429 043**	**-**	**1 652 779**

**Dane według stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku uległy zmianie w związku z dokonaną w 2024 roku zmiana prezentacyjną. Dodatkowe informacje znajdują się w Nocie 2 w sekcji „Dane porównawcze".*

Poniżej zaprezentowano podział ekspozycji w portfelu dłużnych papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu oraz w portfelu dłużnych papierów wartościowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody według ratingów agencji Fitch:

w tys. zł	31.12.2024		31.12.2023	
	Dłużne papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	Dłużne papiery wartościowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	Dłużne papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	Dłużne papiery wartościowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody
Rating emitenta agencji Fitch				
A (w tym: od A- do AAA)	1 801 904	30 088 771	791 112	29 560 292
Razem	**1 801 904**	**30 088 771**	**791 112**	**29 560 292**

Struktura zobowiązań warunkowych udzielonych z punktu widzenia ryzyka kredytowego na dzień 31 grudnia 2024 roku:

w tys. zł	31.12.2024		
	Zobowiązania wobec klientów instytucjonalnych	Zobowiązania wobec klientów indywidualnych	Zobowiązania wobec banków
Zobowiązania warunkowe udzielone (Etap 1)	**13 196 783**	**3 538 682**	**1 339 807**
wg ratingu ryzyka			
rating ryzyka 1-4-	10 739 288	-	1 339 807
rating ryzyka +5-6-	2 457 495	-	-
Zobowiązania warunkowe udzielone (Etap 2)	**921 188**	**1 693 746**	**-**
wg ratingu ryzyka			
rating ryzyka 1-4-	170 881	-	-
rating ryzyka +5-6-	724 178	-	-
rating ryzyka +7 i powyżej	26 129	-	-
Zobowiązania warunkowe udzielone (Etap 3)	**1 820**	**6 111**	**-**
wg ratingu ryzyka			
rating ryzyka +7 i powyżej	1 820	6 111	-
Zobowiązania warunkowe udzielone z utratą wartości	**26 513**	**-**	**-**
wg ratingu ryzyka			
rating ryzyka +7 i powyżej	26 513	-	-
Razem	**14 146 304**	**5 238 539**	**1 339 807**

Struktura zobowiązań warunkowych udzielonych z punktu widzenia ryzyka kredytowego na dzień 31 grudnia 2023:

w tys. zł	31.12.2023		
	Zobowiązania wobec klientów instytucjonalnych	Zobowiązania wobec klientów indywidualnych	Zobowiązania wobec banków
Zobowiązania warunkowe udzielone (Etap 1)	**10 744 060**	**3 754 304**	**300 512**
wg ratingu ryzyka			
rating ryzyka 1-4-	8 716 458	-	300 512
rating ryzyka +5-6-	2 027 602	-	-
Zobowiązania warunkowe udzielone (Etap 2)	**1 052 158**	**1 465 679**	**-**
wg ratingu ryzyka			
rating ryzyka 1-4-	86 642	-	-
rating ryzyka +5-6-	814 083	-	-
rating ryzyka +7 i powyżej	151 433	-	-
Zobowiązania warunkowe udzielone (Etap 3)	**1 873**	**5 995**	**-**
wg ratingu ryzyka			
rating ryzyka +7 i powyżej	1 873	5 995	-
Zobowiązania warunkowe udzielone z utratą wartości	**17 721**	**-**	**-**
wg ratingu ryzyka			
rating ryzyka +7 i powyżej	17 721	-	-
Razem	**11 815 812**	**5 225 978**	**300 512**

Praktyki „forbearance"

W Grupie w ramach zarządzania ryzykiem kredytowym identyfikuje się ekspozycje „forborne". Bank uwzględnia ekspozycje „forborne" zgodnie z wymaganiami sprawozdawczymi wynikającymi ze Standardów Technicznych EBA oraz z dokumentu 2012/853 wydanych przez ESMA. W zakresie ekspozycji nieobsługiwanych i restrukturyzowanych Bank stosuje wytyczne EBA EBA/GL/2018/06.

Jako „forborne" Grupa traktuje ekspozycje, gdzie dłużnikowi doświadczającemu lub mogącemu doświadczyć trudności finansowych Grupa udziela preferencyjnych warunków finansowania (np. na warunkach nierynkowych), które w innej sytuacji nie byłyby rozważane. Grupa poprzez preferencyjne warunki finansowania rozumie sytuacje, w której np. zmodyfikowane oprocentowanie kredytu jest niższe niż umowna wartość oprocentowania sprzed restrukturyzacji i/lub zmodyfikowane oprocentowanie kredytu jest niższe niż oprocentowanie rynkowe dla danego okresu finansowania i

ryzyka kredytowego.

Zakres, w którym zmieniane są warunki finansowania, ustalany jest indywidualnie dla każdego dłużnika, którego dotyczy przedmiotowa sytuacja. W szczególności działania takie obejmują:

- modyfikację warunków istniejącego zaangażowania, w tym zmiany harmonogramu spłat (np. wydłużenie okresu kredytowania), zmiany oprocentowania należności lub sposobu spłaty, lub redukcji kwoty do spłaty (kwoty głównej lub narosłych odsetek);
- udzielenia nowego, zrestrukturyzowanego zaangażowania w celu częściowej lub całkowitej spłaty istniejącego zaangażowania;
- przejęcie aktywów.

Proces nadawania ekspozycjom statusu „forborne" jest ściśle związany z procesem zarządzania ryzykiem kredytowym, w tym również z procesem rozpoznawania utraty wartości dla ekspozycji.

Status "forborne" w obszarze klientów instytucjonalnych, podobnie jak obszarze klientów detalicznych, może dotyczyć zarówno ekspozycji z portfela z utratą wartości jak i z portfela bez utraty wartości. Grupa jako „forborne" bez utraty wartości traktuje ekspozycje, na których były przeprowadzone działania restrukturyzacyjne, natomiast zmiana warunków finansowania nie implikowała pogorszenia przyszłych strumieni płatności. W takich przypadkach zmiana statusu ekspozycji na „forborne" nie stanowi dowodu utraty wartości.

W obszarze Bankowości Detalicznej Grupa przyjmuje, że ekspozycje pozostają w statusie „forborne" aż do ich całkowitej spłaty.

Ekspozycje ze zmodyfikowanymi warunkami podlegającymi zasadom w zakresie forbearance (ekspozycje forborne) są przedmiotem raportowania regulacyjnego oraz wewnętrznego.

Wartości należności od klientów ze szczególnym uwzględnieniem ekspozycji w statusie „forborne":

w tys. zł	31.12.2024	31.12.2023
Należności bez rozpoznanej utraty wartości,	**21 271 590**	**19 970 559**
Należności bez rozpoznanej utraty wartości (Etap 1), w tym:	**18 569 574**	**17 683 703**
podmiotów sektora niefinansowego	13 459 215	13 505 522
klientów instytucjonalnych	8 878 518	8 795 125
klientów indywidualnych	4 580 697	4 710 397
Należności bez rozpoznanej utraty wartości (Etap 2), w tym:	**2 702 016**	**2 286 856**
podmiotów sektora niefinansowego	2 702 001	2 286 831
klientów instytucjonalnych, w tym:	1 282 206	1 075 188
„forborne"	848 416	225 616
klientów indywidualnych, w tym:	1 419 795	1 211 643
„forborne"	132	46
Należności z rozpoznaną utratą wartości (Etap 3), w tym:	**622 047**	**793 882**
podmiotów sektora niefinansowego	622 047	793 882
klientów instytucjonalnych, w tym:	280 708	379 303
„forborne"	(347 897)	82 347
klientów indywidualnych, w tym:	341 339	414 579
„forborne"	20 848	30 062
Należności udzielone z utratą wartości, w tym:	**19 320**	**27 205**
podmiotów sektora niefinansowego	19 320	27 205
klientów instytucjonalnych, w tym:	875	8 936
„forborne"	875	8 936
klientów indywidualnych, w tym:	18 445	18 269
„forborne"	12 549	12 666
Należności od klientów brutto razem, w tym:	**21 912 957**	**20 791 646**
podmiotów sektora niefinansowego	16 802 583	16 613 440
klientów instytucjonalnych, w tym:	10 442 307	10 258 552
„forborne"	501 394	316 899
klientów indywidualnych, w tym:	6 360 276	6 354 888
„forborne"	33 529	42 774
Odpisy z tytułu oczekiwanych strat kredytowych, w tym:	**(545 711)**	**(737 192)**
na należności „forborne"	(63 755)	(61 930)
Należności od klientów netto, razem, w tym:	**21 367 246**	**20 054 454**
należności „forborne"	471 168	297 743

RYZYKO PŁYNNOŚCI

Procesy i organizacja zarządzania ryzykiem płynności

Ryzyko płynności jest definiowane jako niebezpieczeństwo niewywiązania się Grupy z wykonania wymagalnych zobowiązań finansowych wobec klientów i kontrahentów.

Celem zarządzania ryzykiem płynności jest terminowe wywiązywanie się Grupy z wszystkich zobowiązań wobec swoich klientów oraz zabezpieczenie środków w celu terminowego rozliczenia wszystkich transakcji na rynku pieniężnym.

Zarządzanie ryzykiem płynności opiera się na:

- obowiązujących przepisach prawa w szczególności ustawie Prawo bankowe,
- wymaganiach polskich instytucji regulacyjnych, a zwłaszcza na uchwałach Komisji Nadzoru Finansowego,
- zasadach ostrożnego i stabilnego zarządzania Grupą oraz ogólnym poziomie ryzyka zaakceptowanym przez Radę Nadzorczą Banku,

z uwzględnieniem najlepszych praktyk stosowanych na rynku.

Ostateczna odpowiedzialność za przestrzeganie ustalonych poziomów ekspozycji na ryzyko rynkowe w Grupie spoczywa na Zarządzie Banku, natomiast bieżące zarządzanie ryzykiem rynkowym jest prowadzone przez:

- Członka Zarządu Nadzorującego Sektor Zarządzania Ryzykiem,
- Komitet ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami (ALCO),
- Dyrektora Departamentu Ryzyka Rynkowego,
- osoby oddelegowane do zarządzania ryzykiem w spółkach Grupy.

Zarządzanie płynnością

Celem zarządzania płynnością jest zapewnienie Bankowi i podmiotom Grupy dostępu do środków płynnych, w celu wypełnienia swoich zobowiązań w terminie, także w ekstremalnych, lecz prawdopodobnych sytuacjach kryzysowych.

Grupa analizuje i zarządza ryzykiem płynności w różnych horyzontach czasowych, przy czym rozróżnia się płynność bieżącą, krótko-, średnio- i długoterminową, stosując adekwatne metody pomiaru i limitowania ryzyka. Przyjęte miary oraz limity mają na celu ograniczenie nadmiernej koncentracji w zakresie przyjętej struktury bilansu, czy też źródeł finasowania.

Zarządzanie płynnością długoterminową należy do zadań ALCO i jest określone w strategii Grupy. Jest ono prowadzone w oparciu o monitorowanie relacji strukturalnych bilansu oraz o regulacyjne miary płynności długookresowej i obejmuje analizę luk płynności, a także możliwości pozyskania w przyszłości wystarczających źródeł finansowania oraz kosztu pozyskania środków w kontekście wpływu na rentowność prowadzonej działalności.

Zarządzanie płynnością średnioterminową, w horyzoncie do 1 roku, należy do zadań ALCO i odbywa się w oparciu o przygotowywany w cyklu rocznym plan finansowania, określający poziomy limitów wewnętrznych oraz przygotowywane przez jednostki biznesowe Grupy plany w zakresie zmiany aktywów i pasywów, opracowywane w ramach planów finansowych na kolejny rok budżetowy.

Zarządzanie płynnością krótkoterminową, w horyzoncie do 3 miesięcy, należy do zadań Sektora Rynków Finansowych i Bankowości Korporacyjnej i odbywa się w oparciu o regulacyjne miary płynności krótkookresowej oraz limity wewnętrzne. Grupa analizuje także poziom płynności w sytuacjach kryzysowych, przyjmując, jako warunek konieczny, brak ujemnej luki we wszystkich przedziałach czasowych w horyzoncie 3 miesięcy.

Zarządzanie płynnością bieżącą należy do zadań Sektora Rynków Finansowych i Bankowości Korporacyjnej i prowadzone jest w oparciu o rachunki nostro Grupy, w tym w szczególności rachunek rezerwy obowiązkowej w NBP, przy użyciu dostępnych produktów oferowanych przez rynek pieniężny oraz Bank Centralny.

Zarządzanie płynnością w podmiotach Grupy leży w zakresie zadań zarządów tych spółek przy uwzględnieniu „Zasad zarządzania ryzykiem". Nadzór nad płynnością podmiotów Grupy sprawuje ALCO.

W 2023 roku w Grupie nie wprowadzono istotnych zmian w procesach, procedurach, systemach oraz politykach dotyczących zarządzania ryzykiem płynności.

Plan finansowania i zabezpieczania płynności

Roczny Plan Finansowania i Płynności (Plan) jest przygotowywany dla Grupy przez Departament Nadzoru nad Zarządzaniem Bilansem, Sektor Rynków Finansowych i Bankowości Korporacyjnej oraz Departament Ryzyka Rynkowego. Plan podlega aprobacie ALCO. Plan powinien obejmować wszystkie istotne elementy dotyczące finansowania i płynności wynikające z planów biznesowych, w szczególności w obszarze depozytów i kredytów dla klientów, tak jak to zostało określone w budżetach rocznych poszczególnych jednostek biznesowych, a także istotne zmiany otoczenia regulacyjnego oraz sytuacji rynkowej.

Narzędzia zarządzania ryzykiem płynności

Grupa dokonuje pomiaru i zarządza ryzykiem płynności poprzez zastosowanie zarówno zewnętrznych miar nadzorczych, jak i miar dodatkowych wypracowanych wewnętrznie.

Regulacyjne miary płynności

Regulacyjne miary płynności LCR, i NSFR kształtowały się na bezpiecznym poziomie i wynosiły:

	31.12.2024	31.12.2023	Zmiana
LCR	225%	191%	34p.p.
NSFR	209%	231%	(22) p.p.

Grupa Kapitałowa jest w trakcie przeglądu metodyki kalkulacji wskaźników płynności, w szczególności w zakresie określenia wartości depozytów operacyjnych. W najbardziej restrykcyjnym podejściu wskaźnik LCR mógłby zostać zredukowany do poziomu 181%, zaś NSFR - do poziomu 200% (wg stanu na 31 grudnia 2024), czyli nadal istotnie powyżej stosowanych w Grupie progów ostrożnościowych oraz znacznie powyżej wymogów regulacyjnych.

Wewnętrzne narzędzia zarządzania ryzykiem płynności

W uzupełnieniu do nadzorczych miar płynności Grupa stosuje zestaw narzędzi zarządzania ryzykiem płynności obejmujący:

- analizę luk płynności będących wynikami testów warunków skrajnych;
- scenariusze warunków skrajnych,
- strukturalne wskaźniki płynności,
- rynkowe czynniki ostrzegawcze,
- znaczące źródła finansowania,
- awaryjny plan finansowania.

Scenariusze warunków skrajnych

Testy warunków skrajnych są przeprowadzane w celu zbadania potencjalnego wpływu określonego zdarzenia na bilans Grupy oraz skumulowaną lukę w horyzoncie 12 miesięcy, a także określenia, jakie dodatkowe finansowanie działalności jest konieczne w każdym z określonych scenariuszy. Scenariusze te są przygotowywane przez Sektor Rynków Finansowych i Bankowości Korporacyjnej Departament Ryzyka Rynkowego i są zatwierdzane przez ALCO.

Grupa przeprowadza testy warunków skrajnych w cyklu miesięcznym. Scenariusze te zakładają istotne zmiany w podstawowych parametrach finansowania, takie jak:

- koncentracja bazy funduszowej,
- Highly Stressed Market Disruption („S2") – poważne zakłócenia na rynkach światowych,
- kryzys finansowy na rynku krajowym.

Awaryjny plan finansowania

Departament Nadzoru nad Zarządzaniem Bilansem w Sektorze Zarządzania Finansami przygotowuje oraz aktualizuje w cyklu rocznym „Plan pozyskania funduszy i utrzymania płynności w sytuacji zagrożenia płynności" (Plan awaryjny), który określa sposób działania Grupy w sytuacji kryzysowej, w tym szczególnie w przypadkach zakładanych w scenariuszach kryzysowych i opisanych w „Rocznym planie finansowania i zabezpieczenia płynności". Awaryjny plan finansowania jest zatwierdzany przez ALCO.

Plan awaryjny określa:

- warunki/symptomy wskazujące na wystąpienie sytuacji kryzysowej,
- kompetencje do podejmowania działań w ramach realizacji planu,
- źródła pozyskania funduszy, a w szczególności zasady utrzymywania portfela aktywów płynnych do użycia w przypadku wystąpienia problemów płynnościowych,
- zasady przeprowadzania sprzedaży aktywów i zmiany struktury bilansu,
- zasady postępowania w celu przywrócenia zaufania klientów do instytucji.

Poniżej przedstawione zostały wielkości skumulowanej urealnionej luki płynności w warunkach stresowych oraz poziom aktywów płynnych na dzień 31 grudnia 2024 roku i 31 grudnia 2023 roku.

Skumulowana urealniona luka płynności na dzień 31 grudnia 2024 roku:

w tys. zł	Do 1 miesiąca	Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	Powyżej 3 miesięcy do 1 roku	Powyżej 1 roku do 2 lat	Powyżej 2 lat
Aktywa	33 623 315	357 977	5 468 641	-	34 030 614
Zobowiązania i kapitał własny	10 605 653	5 458 492	2 873	-	57 413 529
Luka bilansowa w danym okresie	**23 017 662**	**(5 100 515)**	**5 465 768**	**-**	**(23 382 915)**
Transakcje warunkowe z tytułu instrumentów pochodnych – wpływy	39 521 673	19 483 837	22 995 643	38 830 563	16 891 761
Transakcje warunkowe z tytułu instrumentów pochodnych – wypływy	39 393 024	19 161 150	22 726 200	38 800 173	17 102 669
Luka pozabilansowa w danym okresie	**128 649**	**322 687**	**269 443**	**30 390**	**(210 908)**
Potencjalne wykorzystanie przyznanych linii kredytowych	857 032	571 354	(1 428 386)	-	-
Luka skumulowana	**22 289 279**	**16 940 097**	**24 103 694**	**24 134 084**	**540 261**

Skumulowana urealniona luka płynności na dzień 31 grudnia 2023 roku:

w tys. zł	Do 1 miesiąca	Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	Powyżej 3 miesięcy do 1 roku	Powyżej 1 roku do 2 lat	Powyżej 2 lat
Aktywa	40 433 270	2 702 444	821 791	-	29 513 126
Zobowiązania i kapitał własny	10 668 501	5 483 299	47 030	-	57 271 801
Luka bilansowa w danym okresie	**29 764 769**	**(2 780 855)**	**774 761**	**-**	**(27 758 675)**
Transakcje warunkowe z tytułu instrumentów pochodnych – wpływy	37 963 542	17 887 414	20 613 688	25 339 909	19 199 180
Transakcje warunkowe z tytułu instrumentów pochodnych – wypływy	37 853 954	17 707 092	20 679 168	24 715 879	19 298 149
Luka pozabilansowa w danym okresie	**109 588**	**180 322**	**(65 480)**	**624 030**	**(98 969)**
Potencjalne wykorzystanie przyznanych linii kredytowych	479 020	319 346	(798 366)	-	-
Luka skumulowana	**29 395 337**	**26 475 458**	**27 983 105**	**28 607 135**	**749 491**

Aktywa płynne i skumulowana luka płynności do 1 roku:

w tys. zł	31.12.2024	31.12.2023	Zmiana
Aktywa płynne, w tym:	37 402 857	**30 621 030**	6 781 827
rachunek nostro, depozyty w NBP i stabilna część gotówki	5 512 182	269 626	5 242 556
dłużne papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	1 801 904	791 112	1 010 792
dłużne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	30 088 771	29 560 292	528 479
Skumulowana luka płynności do 1 roku	**24 103 694**	**27 983 105**	**(3 879 411)**
Wskaźnik pokrycia luki przez aktywa płynne	**Pozytywna luka**	**Pozytywna luka**	**-**

Poniżej przedstawione zostały zobowiązania finansowe Grupy według umownych terminów wymagalności. Prezentowane kwoty nie uwzględniają wpływu stopy efektywnej na wartości zobowiązań z tytułu odsetek.

Na dzień 31 grudnia 2024 roku

w tys. zł	Nota	Razem	Do 1 miesiąca	Od 1 do 3 miesięcy	Od 3 miesięcy do 1 roku	Od 1 roku do 5 lat	Ponad 5 lat
Zobowiązania wobec banków	**29**	4 435 832	3 367 582	-	-	1 068 250	-
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu							
Zobowiązania z tytułu krótkiej sprzedaży papierów wartościowych	19	156 708	156 708	-	-	-	-
Zobowiązania wobec klientów, z tego:	**30**	**53 985 048**	**47 644 928**	**4 312 590**	**2 026 078**	**1 452**	**-**
Depozyty podmiotów sektora	30	3 998 037	3 948 364	46 770	2 903	-	-

w tys. zł	Nota	Razem	Do 1 miesiąca	Od 1 do 3 miesięcy	Od 3 miesięcy do 1 roku	Od 1 roku do 5 lat	Ponad 5 lat
finansowego							
Depozyty podmiotów sektora niefinansowego	30	49 439 211	43 152 169	4 264 175	2 021 415	1 452	-
Pozostałe zobowiązania	30	547 800	544 395	1 645	1 760	-	-
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu							
Instrumenty pochodne (rozliczane netto)	19	2 816 672	45 236	23 071	182 725	1 584 532	981 108
Pochodne instrumenty zabezpieczające	**37**	**72 737**	**-**	**-**	**-**	**40 183**	**32 554**
Zobowiązania z tytułu niewykorzystanych linii kredytowych	**40**	**16 261 305**	**12 495 483**	**526 122**	**358 380**	**1 654 508**	**1 226 812**
Zobowiązania z tytułu udzielonych gwarancji	**40**	**4 057 549**	**4 057 549**	**-**	**-**	**-**	**-**
		81 785 851	**67 767 486**	**4 861 783**	**2 567 183**	**4 348 925**	**2 240 474**
Instrumenty pochodne rozliczane brutto							
Wpływy		117 463 044	39 295 616	21 051 859	18 528 429	38 293 800	293 340
Wypływy		116 312 386	39 254 227	20 488 092	18 249 279	38 028 247	292 541
		1 150 658	**41 389**	**563 767**	**279 150**	**265 553**	**799**

Na dzień 31 grudnia 2023 roku

w tys. zł	Nota	Razem	Do 1 miesiąca	Od 1 do 3 miesięcy	Od 3 miesięcy do 1 roku	Od 1 roku do 5 lat	Ponad 5 lat
Zobowiązania wobec banków	**29**	**3 375 693**	**3 365 693**	**-**	**10 000**	**-**	**-**
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu							
Zobowiązania z tytułu krótkiej sprzedaży papierów wartościowych	19	132 417	132 417	-	-	-	-
Zobowiązania wobec klientów, z tego:	**30**	**55 008 035**	**49 181 017**	**3 505 375**	**2 318 684**	**2 959**	**-**
Depozyty podmiotów sektora finansowego	30	3 787 947	3 710 768	36 519	40 660	-	-
Depozyty podmiotów sektora niefinansowego	30	49 404 846	43 656 155	3 468 551	2 277 181	2 959	-
Pozostałe zobowiązania	30	1 815 242	1 814 094	305	843	-	-
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu							
Instrumenty pochodne (rozliczane netto)	19	4 117 218	118 398	112 261	468 644	2 136 424	1 281 491
Pochodne instrumenty zabezpieczające	**37**	**92 869**	**-**	**-**	**-**	**24 458**	**68 411**
Zobowiązania z tytułu niewykorzystanych linii kredytowych	**40**	**14 165 469**	**12 408 065**	**91 410**	**380 343**	**941 017**	**344 634**
Zobowiązania z tytułu udzielonych gwarancji	**40**	**3 018 997**	**3 018 997**	**-**	**-**	**-**	**-**
		79 910 698	**68 224 587**	**3 709 046**	**3 177 671**	**3 104 858**	**1 694 536**
Instrumenty pochodne rozliczane brutto							
Wpływy		105 388 871	43 716 553	13 302 571	18 214 288	29 896 828	258 631
Wypływy		104 334 434	43 621 581	13 262 534	18 142 911	29 049 997	257 411
		1 054 437	**94 972**	**40 037**	**71 377**	**846 831**	**1 220**

**Dane według stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku uległy zmianie w związku z dokonaną w 2024 roku zmiana prezentacyjną. Dodatkowe informacje znajdują się w Nocie 2 w sekcji „Dane porównawcze".*

RYZYKO RYNKOWE

Procesy i organizacja zarządzania ryzykiem rynkowym

Ryzyko rynkowe określane jest jako ryzyko negatywnego wpływu na wynik finansowy oraz wartość funduszy własnych Grupy zmiany rynkowych stóp procentowych, kursów walutowych, kursów akcji, cen towarów oraz wszelkich

parametrów zmienności tych stóp, kursów i cen.

Celem zarządzania ryzykiem rynkowym jest zapewnienie, że rozmiary ponoszonego ryzyka w ramach Grupy odpowiadają poziomowi akceptowalnemu przez akcjonariuszy oraz instytucje nadzoru bankowego, a także zapewnienie, że wszystkie ekspozycje na ryzyko rynkowe są właściwie odzwierciedlone w kalkulowanych miarach ryzyka przekazywanych do wiadomości odpowiednim osobom i organom zarządzającym. Przyjęte miary oraz limity ryzyka rynkowego mają na celu zapobieganie nadmiernej koncentracji ekspozycji na pojedynczy czynnik ryzyka lub grupę powiązanych czynników ryzyka, a także aby określić ogólny maksymalny poziom podejmowanego ryzyka w księdze handlowej lub bankowej.

Zarządzanie ryzykiem rynkowym w Grupie opiera się na:

- wymaganiach polskich instytucji regulacyjnych, a zwłaszcza na uchwałach Komisji Nadzoru Finansowego,
- zasadach ostrożnego i stabilnego zarządzania Grupą oraz ogólnym poziomie ryzyka zaakceptowanym przez Radę Nadzorczą Banku,

z uwzględnieniem najlepszych praktyk stosowanych na rynku.

Ostateczna odpowiedzialność za przestrzeganie ustalonych poziomów ekspozycji na ryzyko rynkowe w Grupie spoczywa na Zarządzie Banku, natomiast bieżące zarządzanie ryzykiem rynkowym jest prowadzone przez:

- Członka Zarządu Nadzorującego Sektor Zarządzania Ryzykiem,
- Komitet ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami (ALCO),
- Dyrektora Departamentu Ryzyka Rynkowego,
- Szefów jednostek biznesowych podejmujących ryzyko,
- osoby oddelegowane do zarządzania ryzykiem w jednostkach Grupy.

Zarządzanie ryzykiem rynkowym

Zakres ryzyka

Zarządzanie ryzykiem rynkowym dotyczy wszystkich portfeli, z których dochody narażone są na negatywny wpływ czynników rynkowych, takich jak stopy procentowe, kursy walutowe, ceny akcji, ceny towarów masowych oraz parametrów zmienności tych czynników. W zarządzaniu ryzykiem rynkowym wyodrębniono dwa rodzaje portfeli: handlowy i bankowy.

Portfele handlowe obejmują transakcje na instrumentach finansowych (bilansowych i pozabilansowych), których celem jest osiągnięcie dochodu związanego ze zmianą parametrów rynkowych w krótkim okresie. Portfele handlowe obejmują pozycje bilansowe, takie jak: dłużne papiery wartościowe kwalifikowane jako przeznaczone do obrotu, tzn. nabywane w celach handlowych i spełniające określone kryteria płynności, oraz wszystkie pozycje w instrumentach pochodnych, przy czym w tym przypadku dokonuje się rozróżnienia portfeli nabywanych w celach czysto handlowych oraz tych, które są zawierane w celu zabezpieczenia ryzyka pozycji w portfelu bankowym – tzw. zabezpieczenia ekonomiczne (economic hedge). Wycena portfeli handlowych dokonywana jest bezpośrednio na podstawie cen rynkowych lub za pomocą modeli wyceny przy zastosowaniu parametrów cenowych notowanych na rynku. Działalność na portfelach handlowych prowadzona jest przez Sektor Rynków Finansowych i Bankowości Korporacyjnej Banku w zakresie portfeli obejmujących ryzyko stopy procentowej oraz ryzyko kursu walutowego. Portfel handlowy obejmuje również opcje, w tym przede wszystkim walutowe transakcje opcyjne, opcje na stopy procentowe oraz struktury opcyjne, będące odzwierciedleniem ekonomicznej natury oraz ryzyka wynikającego z produktów oferowanych klientom Grupy. Działalność Grupy w tym zakresie jest prowadzona w sposób zapewniający jednoczesne (każdorazowe i natychmiastowe) zawarcie transakcji przeciwstawnej o takich samych parametrach, w związku z czym portfel transakcji opcyjnych nie generuje otwartej ekspozycji ryzyka rynkowego. Jedyną wielkością związaną z zawieraniem transakcji opcyjnych uwzględnianą w pomiarze ryzyka rynkowego, a konkretnie ryzyka walutowego, jest wielkość premii płaconej/otrzymywanej w walucie zagranicznej.

Portfele niehandlowe obejmują wszystkie pozostałe, niezaliczone do portfeli handlowych, pozycje bilansowe oraz pozabilansowe. Celem zawierania tych transakcji jest realizacja wyniku w całym, kontraktowym okresie transakcji. Sektor Rynków Finansowych i Bankowości Korporacyjnej Banku przejmuje pozycje ryzyka stóp procentowych z portfeli bankowych z wszystkich innych jednostek organizacyjnych Grupy. Mechanizm przekazywania pozycji ryzyka stóp procentowych opiera się na systemie transferowej ceny funduszy.

Pomiar ryzyka rynkowego portfeli bankowych niehandlowych

Do portfeli niehandlowych zastosowanie mają następujące metody pomiaru ryzyka:

- analiza luki stopy procentowej,
- metoda dochodów odsetkowych narażonych na ryzyko *(Interest Rate Exposure*, IRE), oparta zarówno na metodzie luki, jak i przepływów odsetkowych w odpowiednim horyzoncie czasu,
- miary wyniku odsetkowego netto, miary wartości ekonomicznej,
- testy warunków skrajnych.

Analiza luki stopy procentowej wykorzystuje harmonogram zapadalności lub przeszacowania pozycji bilansowych oraz instrumentów pochodnych ujmowanych w ramach rachunkowości zabezpieczeń lub zakwalifikowanych jako

zabezpieczenia ekonomiczne, w celu ustalenia różnic pomiędzy pozycjami, których termin zapadalności lub aktualizacji oprocentowania przypada na dany przedział czasowy.

Generalną zasadą w analizie luki oprocentowania jest klasyfikacja transakcji do poszczególnych pasm przeszacowania pozycji z portfeli bankowych wg kontraktowych lub zakładanych terminów zmian oprocentowania transakcji.

Przyjmuje się, że:

- transakcje ze stałą stopą oprocentowania (takie jak: depozyty terminowe, lokaty międzybankowe, portfel dłużnych papierów wartościowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody o oprocentowaniu stałym, kredyty udzielone zarówno spłacane w całości w dniu zapadalności, jak i spłacane w ratach) klasyfikuje się do odpowiednich pasm przeszacowania na podstawie daty zapadalności lub wymagalności,
- transakcje ze stopą zmienną, aktualizowaną w cyklicznych stałych okresach (głównie kredyty udzielone z oprocentowaniem ustalanym w oparciu o stopę rynkową/bazową np. WIBOR 1M) klasyfikuje się do odpowiednich pasm przeszacowania na podstawie daty najbliższej aktualizacji oprocentowania,
- transakcje o oprocentowaniu zmiennym administrowanym (tzn. zmiana wysokości oprocentowania oraz jej termin zastrzeżona jest do wyłącznej decyzji Grupy) bądź o niezdefiniowanym terminie zapadalności lub aktualizacji oprocentowania klasyfikuje się do odpowiednich pasm przeszacowania na podstawie historycznie zaobserwowanych lub ekspercko przyjętych przesunięć momentu i wielkości zmiany oprocentowania danej pozycji w stosunku do zmiany rynkowych stóp procentowych (model minimalizacji zmienności marży na produkcie). W Grupie do tych transakcji/pozycji bilansu zalicza się m.in.: rachunki bieżące, kredyty kartowe, kredyty w rachunku bieżącym. Dodatkowo uwzględnia się wcześniejsze spłaty kredytów w oparciu o analizę faktycznych spłat dokonywanych przez klientów przed terminem i na tej podstawie ustalany jest profil aktualizacji oprocentowania produktu, dotyczy to w szczególności kredytów ratalnych,
- transakcje niewrażliwe na zmiany stóp procentowych, do których zalicza się gotówkę, majątek trwały, kapitał, pozostałe aktywa/zobowiązania, kwalifikuje się do najdłuższego pasma przeszacowania,
- transakcje bezpośrednio zawierane przez Sektor Rynków Finansowych i Bankowości Korporacyjnej na potrzeby zarządzania ryzykiem stóp procentowych oraz płynności (portfel własny Sektora Rynków Finansowych i Bankowości Korporacyjnej) klasyfikowane są do odpowiednich pasm przeszacowania zawsze na podstawie dat zawartych w kontrakcie.

Metoda dochodów odsetkowych narażonych na ryzyko (IRE) służy do pomiaru potencjalnego wpływu określonego przesunięcia równoległego krzywych stóp procentowych na dochód odsetkowy z księgi bankowej przed opodatkowaniem, który może być uzyskany w określonym przedziale czasu. Jest to miara prospektywna, analogiczna do wskaźnika czynników wrażliwości (Factor Sensitivity) w przypadku portfeli handlowych. Przy czym przyjmuje się, że w standardowych warunkach przesunięcie stóp procentowych jest identyczne dla każdej waluty i wynosi 100 pkt bazowych w górę. Miara IRE jest kalkulowana dla pozycji w każdej walucie odrębnie w horyzoncie dziesięciu lat, przy czym do bieżącego monitorowania oraz limitowania pozycji ryzyka stóp procentowych portfeli bankowych stosowane są zasadniczo miary IRE w horyzoncie jednego roku i pięciu lat.

Dodatkowo, Grupa mierzy ryzyko stopy procentowej metodą dochodową (cashflow net interest revenue NIR/IRE). Miara ta, podobnie jak IRE liczone metodą luki, określa potencjalny wpływ przed opodatkowaniem na wynik odsetkowy dla pozycji zaliczonych do księgi bankowej, ze względu na określone zmiany stóp procentowych w określonym okresie sprawozdawczym – zasadniczo 12 miesięcy. NIR to różnica między naliczonymi przychodami odsetkowymi uzyskanymi z aktywów (np. pożyczki dla klientów) a kosztem odsetek zapłaconym od zobowiązań (np. depozyty klientów). NIR/IRE to delta między bazowym NIR a NIR w scenariuszu szoku stopy procentowej tj. +/- 100 pkt. bazowych, dla wszystkich walut razem. Przyjmuje się podobne założenia w zakresie dat przeszacowania jak opisane powyżej dla metody luki, z tą różnicą, że pozycje niegenerujące przepływów odsetkowych oraz kapitały Banku są wyeliminowane z kalkulacji.

Poniżej przedstawione są miary IRE dla Grupy na dzień 31 grudnia 2024 roku oraz na dzień 31 grudnia 2023 roku, oddzielnie dla miar opartych o metodę luki jak i przepływów odsetkowych. Zestawienie prezentowane jest odrębnie dla głównych walut PLN, USD i EUR, stanowiących łącznie ponad 90% bilansu Grupy, oraz łącznie dla wszystkich walut w przypadku metody przepływów odsetkowych.

IRE – metoda luki

w tys. zł	31.12.2024		31.12.2023	
	IRE 12M	IRE 5L	IRE 12M	IRE 5L
PLN	(44 959)	(152 338)	16 066	10 710
USD	(5 956)	(32 698)	30 248	54 031
EUR	3 445	48 704	(7 350)	(2 747)

IRE – metoda przepływów odsetkowych

w tys. zł	31.12.2024		31.12.2023	
	IRE 12M		IRE 12M	
	+100 pb	-100 pb	+100 pb	-100 pb
Łącznie dla wszystkich walut	**177 097**	**(177 583)**	**232 952**	**(235 707)**

Testy warunków skrajnych mierzą potencjalny wpływ istotnych zmian w poziomie lub kształcie krzywych stóp procentowych na pozycje otwierane w portfelu bankowym.

Grupa dokonuje testów warunków skrajnych dla zdefiniowanych scenariuszy ruchów stóp procentowych stanowiących kombinacje ruchów czynników rynkowych zdefiniowanych jako zmiany znaczące (large move) i kryzysowe (stress move) występujących zarówno w kraju, jak i zagranicą. Wielkości zakładanych przesunięć czynników rynkowych podlegają regularnej ocenie i są odpowiednio dostosowywane do zmian rynkowych warunków działania Grupy. Testy warunków skrajnych obejmują także zmianę wartości kapitału w wyniku ruchów stóp procentowych dla poszczególnych walut w scenariuszach zgodnych z wymogami CRR.

Departament Zarządzania Aktywami i Pasywami w Pionie Transakcji Rynku Międzybankowego prowadzi działalność w zakresie papierów wartościowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody w Grupie. Określa się trzy podstawowe cele działalności w ramach portfela papierów wartościowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody:

- zarządzanie płynnością finansową,
- zabezpieczenie przed ryzykiem przejmowanym przez Sektor Rynków Finansowych i Bankowości Korporacyjnej z innych jednostek organizacyjnych Banku lub podmiotów Grupy,
- otwieranie własnych pozycji ryzyka stóp procentowych w portfelach Grupy przez Sektor Rynków Finansowych i Bankowości Korporacyjnej.

Aby uniknąć nadmiernych wahań wartości funduszy kapitałowych Grupy, spowodowanych przez przeszacowanie aktywów przeznaczonych do sprzedaży, ustala się maksymalne limity pozycji DV01 (Dollar Value of 1 basis point), która określa potencjalną zmianę wartości pozycji ryzyka dla danej krzywej stóp procentowych w określonym punkcie węzłowym krzywej (do którego sprowadzane są wszystkie przepływy pieniężne w ustalonym przedziale czasowym), spowodowaną przesunięciem rynkowej stopy procentowej o jeden punkt bazowy w górę dla tego typu portfeli. Limity dotyczą również pozycji otwartych w instrumentach pochodnych (np. transakcjach swap stóp procentowych), przeprowadzanych w celu zabezpieczenia wartości godziwej portfela.

Program stosowania rachunkowości zabezpieczeń

Poza ogólnymi zasadami ograniczania ryzyka rynkowego, w szczególności ryzyka stóp procentowych, Grupa posiada zdefiniowane zasady stosowania rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej. Podstawowym rodzajem ryzyka zabezpieczanym w ramach rachunkowości zabezpieczeń jest ryzyko zmiany stóp procentowych, na jakie narażony jest portfel papierów wartościowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody o stałej stopie procentowej. Na koniec każdego miesiąca, w którym występowała relacja zabezpieczająca, Grupa dokonuje oceny efektywności stosowanego zabezpieczenia, analizując zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczanego oraz instrumentu zabezpieczającego z tytułu zabezpieczanego ryzyka.

Pozycją zabezpieczaną jest część portfela papierów wartościowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody na stałą stopę procentową, denominowana w PLN. We wszystkich przypadkach instrumentem zabezpieczającym jest swap stopy procentowej (IRS), zamieniający stałą stopę procentową na zmienną. Zyski i straty wynikające z przeszacowania wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego oraz zmiany w wycenie do wartości godziwej pozycji zabezpieczanych odzwierciedlone są – w części wynikającej z zabezpieczanego ryzyka – w rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik na rachunkowości zabezpieczeń".

Poziom ryzyka określonego miarą DV01 dla portfela papierów wartościowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody z uwzględnieniem zabezpieczeń ekonomicznych, w podziale na portfele w poszczególnych walutach przedstawiony jest w tabeli poniżej:

w tys. zł	31.12.2024			Ogółem w okresie 2024		
	Ogółem	Papiery wartościowe	IRS	Średnia	Maksimum	Minimum
PLN	(3 578)	(6 958)	3 380	(2 423)	(1 140)	(3 852)
USD	(369)	(369)	-	(272)	-	(420)
EUR	(185)	(185)	-	(238)	(165)	(365)

w tys. zł	31.12.2023			Ogółem w okresie 2023		
	Ogółem	Papiery wartościowe	IRS	Średnia	Maksimum	Minimum
PLN	(1 917)	(3 257)	1 339	(1 801)	(1 023)	(2 768)
USD	(12)	(12)	-	(126)	(7)	(188)
EUR	(366)	(366)	-	(520)	(366)	(735)

Działalność Grupy w zakresie inwestycji w dłużne papiery wartościowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody była głównym czynnikiem wpływającym także na zmiany poziomu ryzyka niedopasowania terminów przeszacowania wyrażonych miarą IRE.

Pomiar ryzyka rynkowego portfeli handlowych

Do portfeli handlowych zastosowanie mają następujące metody pomiaru ryzyka:

- metoda czynników wrażliwości (*Factor Sensitivity*),
- metoda wartości narażonej na ryzyko (VaR),
- testy warunków skrajnych.

Czynniki wrażliwości mierzą zmianę wartości pozycji w danym instrumencie bazowym w przypadku określonej zmiany czynnika ryzyka rynkowego (np. zmiana o 1 punkt bazowy w oprocentowaniu w danym punkcie na krzywej stopy procentowej, zmiana o 1% w kursie walutowym lub cenie akcji).

W przypadku stóp procentowych miarą wrażliwości jest DV01.

W odniesieniu do ryzyka walutowego wielkość współczynnika wrażliwości jest równa co do wartości wielkości pozycji walutowej w danej walucie.

W przypadku pozycji w kapitałowych papierach wartościowych wielkość współczynnika wrażliwości jest równa co do wartości wielkości pozycji netto w danym instrumencie (akcji, indeksie, jednostce udziałowej).

Miarą zintegrowaną ryzyka rynkowego portfeli handlowych, łączącą wpływ pozycji w poszczególnych czynnikach ryzyka i uwzględniającą efekt korelacji pomiędzy zmiennościami poszczególnych czynników, jest wartość narażona na ryzyko (VaR). Miara VaR jest stosowana do oszacowania potencjalnego spadku wartości pozycji lub portfela w normalnych warunkach rynkowych, przy ustalonym poziomie ufności i w określonym czasie. W przypadku pozycji otwieranych w portfelu handlowym Grupy wartość VaR jest obliczana przy zastosowaniu 99% poziomu ufności i jednodniowego okresu utrzymania.

Zarówno wskaźnik DV01, jak i wskaźnik VaR dla portfela handlowego są obliczane jako kwota netto bez zabezpieczenia ekonomicznego portfela papierów wartościowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody, tzn. bez instrumentów pochodnych mających zabezpieczyć wartość godziwą portfela. Ekspozycja na ryzyko takich transakcji jest kontrolowana poprzez odpowiednie metody pomiaru ryzyka i ograniczana za pomocą limitów ryzyka portfeli bankowych.

W cyklu dziennym dokonywana jest analiza scenariuszy warunków skrajnych (stress test), przy założeniu większych niż przyjęte w pomiarze wartości zagrożonej, zmian czynników ryzyka oraz pominięciu historycznie obserwowanych korelacji pomiędzy tymi czynnikami.

Grupa notuje ekspozycje ryzyka rynkowego portfeli handlowych w ponad dwudziestu walutach zarówno w przypadku pozycji walutowych jak i ekspozycji na ryzyko stóp procentowych, przy czym tylko w przypadku kilku walut ekspozycje są znaczące. Dla dużej grupy walut ekspozycje wynikają z niepełnego dopasowania transakcji zawartych na zlecenie klienta i transakcji domykających z innymi kontrahentami rynków hurtowych. Znaczące ekspozycje na ryzyko rynkowe otwierane są w przypadku PLN, walut rynków wysokorozwiniętych (przede wszystkim USD oraz EUR; rzadziej GBP, CHF, JPY) oraz walut krajów Europy Środkowej.

Wartości znaczących ekspozycji na ryzyko stóp procentowych portfeli handlowych w ujęciu miary DV01 w 2024 roku prezentuje poniższa tabela:

w tys. zł	31.12.2024	31.12.2023	w okresie 2024		
			Średnia	Maksimum	Minimum
PLN	653	(20)	(141)	730	(843)
EUR	(259)	195	(45)	508	(264)
USD	39	(23)	(26)	93	(143)

W 2024 roku średnia wielkość ekspozycji na ryzyko stóp procentowych w walucie krajowej była wyższa w porównaniu z średnim poziomem z roku ubiegłego (-204 tys. zł.) i wyniosła -141 tys. zł. Średnia ekspozycja na ryzyko stóp procentowych w EUR była niższa w porównaniu z rokiem 2023 (średnie DV01 wyniosło -45 tys. zł, podczas gdy rok wcześniej 199 tys. zł). Średnia ekspozycja w USD była niższa w porównaniu do roku 2023 (średnie DV01 wyniosło -26 tys. zł, w porównaniu do -14 tys. zł w 2023 r.). Jeśli chodzi o największe wielkości ekspozycji przyjmowanych przez Departament Skarbu to maksymalna ekspozycja w PLN wyniosła 730 tys. zł w porównaniu z 496 tys. zł w roku 2023, zaś maksymalna pozycja w EUR osiągnęła wielkość 508 tys. zł w porównaniu z 937 tys. zł w roku ubiegłym.

Sektor Rynków Finansowych i Bankowości Korporacyjnej, prowadzący w ramach Grupy działalność handlową na instrumentach finansowych, kontynuował strategię bardzo aktywnego zarządzania ekspozycjami narażonymi na ryzyko walutowe i stopy procentowej, dostosowując wielkość i kierunek tych ekspozycji w zależności od zmieniających się warunków rynkowych, co obrazuje przedział wahań tych ekspozycji (wartości minimum i maksimum w powyższej tabeli).

Poziom ryzyka określonego miarą VaR (bez uwzględnienia zabezpieczeń ekonomicznych portfela aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody) w podziale na pozycje ryzyka walutowego i ryzyka stopy procentowej w 2024 roku prezentuje poniższa tabela:

w tys. zł	31.12.2024	31.12.2023	w okresie 2024		
			Średnia	Maksimum	Minimum
Ryzyko walutowe	237	240	894	6 008	137
Ryzyko stóp procentowych	17 179	10 252	13 823	24 560	6 121
Ryzyko spreadu	7 494	16 158	17 034	26 753	6 036
Ryzyko ogółem	**20 859**	**18 267**	**22 510**	**28 316**	**10 781**

Głównym czynnikiem ryzyka pozostawało ryzyko stóp procentowych, a na drugim miejscu występowało ryzyko spreadu, gdzie ryzyko spreadu kredytowego określa wpływ na wycenę instrumentu/portfela wynikającą ze zmiany w postrzeganiu przez rynek jakości kredytowej niektórych instrumentów, takich jak „cross currency swap", „asset swap", czy portfel papierów wartościowych denominowanych w walucie obcej.

Ogólny średni poziom ryzyka rynkowego portfeli handlowych w roku 2024 był o 15% wyższy od średniego poziomu zanotowanego w roku 2023; w ujęciu kwotowym średni VaR wyniósł 22 510 tys. zł, i był głównie pochodną ryzyka spreadu oraz zmienności stóp procentowych. Maksymalny poziom ryzyka cenowego pozostawał na podobnym poziomie (28 316 tys. zł w roku 2024, natomiast 29 703 tys. zł w roku 2023).

Ryzyko instrumentów kapitałowych

Grupa prowadzi aktywną działalność w zakresie obrotu instrumentami kapitałowymi poprzez Departament Maklerski Banku Handlowego (DMBH). Stosownie do swojego podstawowego zakresu działalności, DMBH jest uprawniony do podejmowania ryzyka cenowego portfela handlowego akcji, praw do akcji, znajdujących się lub mających się znaleźć w obrocie na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie (GPW) lub BondSpot, kontraktów Futures na index WIG20 i Indeksowanych Jednostek Udziałowych, a także akcji na giełdach zagranicznych tych spółek, które są notowane jednocześnie na GPW. Ryzyko cenowe portfela instrumentów DMBH ograniczane jest limitami wolumenowymi dla poszczególnych rodzajów instrumentów finansowych oraz progami ostrzegawczymi dla koncentracji dla poszczególnych emitentów. Dla DMBH stosowane są również progi ostrzegawcze potencjalnej straty dla scenariuszy warunków skrajnych oraz skumulowanej zrealizowanej straty na portfelu handlowym.

Wśród instrumentów kapitałowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, wobec których Grupa nie prowadzi aktywnego obrotu są m.in. udziały Visa Inc, których metoda wyceny została przedstawiona w nocie 38.

Ekspozycja walutowa Grupy

Ekspozycję walutową Grupy według podstawowych walut przedstawia poniższa tabela:

31.12.2024

w tys. zł	Operacje bilansowe		Transakcje warunkowe z tytułu instrumentów pochodnych*		Pozycja netto
	Aktywa	Zobowiązania	Aktywa	Zobowiązania	
EUR	9 200 104	10 540 123	42 021 904	40 675 770	6 115
USD	8 084 739	7 253 740	20 633 407	21 489 359	(24 953)
GBP	23 007	466 786	495 617	52 491	(653)
CHF	34 475	327 864	298 726	7 041	(1 704)
Pozostałe waluty	187 334	186 607	2 183 931	2 173 278	11 380
	17 529 659	**18 775 120**	**65 633 585**	**64 397 939**	**(9 815)**

**według wartości bieżącej będącej sumą zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych*

31.12.2023

w tys. zł	Operacje bilansowe		Transakcje warunkowe z tytułu instrumentów pochodnych*		Pozycja netto
	Aktywa	Zobowiązania	Aktywa	Zobowiązania	
EUR	16 386 115	9 607 146	33 629 060	40 362 787	45 242

w tys. zł	Operacje bilansowe		Transakcje warunkowe z tytułu instrumentów pochodnych*		Pozycja netto
	Aktywa	Zobowiązania	Aktywa	Zobowiązania	
USD	7 501 227	7 443 335	18 061 886	18 129 997	(10 219)
GBP	35 712	602 923	646 689	84 788	(5 310)
CHF	41 183	340 313	475 907	180 216	(3 439)
Pozostałe waluty	594 754	207 138	659 862	1 037 517	9 961
	24 558 991	**18 200 855**	**53 473 404**	**59 795 305**	**36 235**

**według wartości bieżącej będącej sumą zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych*

RYZYKO OPERACYJNE

Cele strategiczne oraz założenia systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym

Celem zarządzania ryzykiem operacyjnym jest zapewnienie trwałego i efektywnego podejścia do identyfikacji, pomiaru/oceny, ograniczania, kontroli, monitorowania i raportowania ryzyka, jak również efektywna redukcja poziomu ekspozycji na ryzyko operacyjne, a w konsekwencji ograniczenie liczby i skali zdarzeń o charakterze ryzyka (polityka niskiego poziomu tolerancji na straty operacyjne).

Zarządzanie ryzykiem operacyjnym ma również na celu pełną integrację procesów zarządzania tym ryzykiem z procesami podejmowania decyzji biznesowych (tzn. strategia biznesowa wspierana jest oceną ryzyka operacyjnego, a biznes oceniany na podstawie wcześniej ustalonych wskaźników kontroli i ryzyka operacyjnego).

Organizując proces zarządzania ryzykiem operacyjnym Grupa bierze pod uwagę strategię biznesową, Profil ryzyka Grupy, otoczenie makroekonomiczne, dostępne zasoby kapitału i płynności oraz wymogi regulacyjne (w tym zwłaszcza Rekomendacji M) stanowiące ramy dla przygotowania systemu kontroli i zarządzania ryzykiem operacyjnym w Grupie.

Zarząd Banku i Zarządy spółek zależnych odpowiadają za opracowanie, wdrożenie i funkcjonowanie właściwego systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym poprzez wprowadzanie odpowiednich regulacji wewnętrznych, zapewnia spójność systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym ze Strategią Grupy oraz jego właściwe funkcjonowanie w organizacji poprzez analizę informacji umożliwiających ocenę, czy system jest adekwatny do profilu ryzyka operacyjnego. W przypadku zaistnienia konieczności system zarządzania ryzykiem operacyjnym jest usprawniany poprzez wprowadzenie niezbędnych korekt.

System zarządzania ryzykiem operacyjnym w Grupie jest zbudowany w sposób, który zapewnia zarządzanie ryzykiem na każdym etapie, tj.: identyfikacji, oceny/pomiaru, ograniczania, monitorowania i raportowania.

Realizacja założeń strategii przez Zarząd Banku oceniana jest przez Radę Nadzorczą, wspieraną przez Komitet ds. Audytu oraz Komitet ds. Ryzyka i Kapitału, na podstawie syntetycznych raportów przedkładanych przez Zarząd z częstotliwością skorelowaną z częstotliwością spotkań komitetów, określających skalę i rodzaje ryzyka operacyjnego, na które narażona jest Grupa, metody zarządzania ryzykiem operacyjnym, prawdopodobieństwo jego występowania, ocenę potencjalnego negatywnego wpływu metody zarządzania ryzykiem operacyjnym, jak też wyniki monitorowania profilu ryzyka operacyjnego i apetytu na ryzyko operacyjne. Rada Nadzorcza, po dokonaniu oceny, w razie konieczności może zlecić poddanie rewizji całości lub części systemu zarządzania ryzykiem.

Definicja ryzyka operacyjnego

Ryzyko operacyjne należy rozumieć jako możliwość poniesienia straty w wyniku niewłaściwych lub zawodnych procesów wewnętrznych, ludzi, systemów lub zdarzeń zewnętrznych. Definicja ryzyka operacyjnego obejmuje także ryzyko prawne, czyli ryzyko poniesienia straty (włączając koszty postępowań i ugód oraz kar) wynikającej z niestabilności otoczenia prawnego jak również błędnego ukształtowania stosunków prawnych w każdym aspekcie działalności biznesowej Banku, z wyłączeniem ryzyka strategicznego i reputacyjnego. Bank dostrzega wpływ ryzyka operacyjnego na możliwość utraty reputacji związaną z prowadzoną działalnością.

Ryzyko Operacyjne zostało uznane za ryzyko istotne w 2024 roku. Dodatkowo za ryzyko istotne zostało również uznane Ryzyko Zgodności, które na potrzeby procesu ICAAP jest włączane do Ryzyka Operacyjnego.

Zasady identyfikacji ryzyka operacyjnego

Każda jednostka organizacyjna Grupy identyfikuje wszystkie istotne rodzaje ryzyka operacyjnego, związane z działalnością jednostki. W procesie identyfikacji ryzyka Kierownictwo uwzględnia istotne ryzyko związane ze wszystkimi procesami, produktami, czynnikiem ludzkim, systemami informatycznymi, zgodnością z obowiązującym prawem, regulacjami i zaleceniami instytucji nadzorczych, regulacjami wewnętrznymi oraz strategią Grupy, uwzględniając również ryzyko związane z zależnością od innych podmiotów w Grupie.

Jednostki organizacyjne w ramach Grupy oraz Departament Niezależnej Kontroli i Ryzyka Operacyjnego wykorzystują w procesie identyfikacji ryzyka procesy regularnego analizowania informacji generowanych przy użyciu narzędzi zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Profil ryzyka operacyjnego

Profil ryzyka operacyjnego rozumiany jest jako skala i struktura ekspozycji na ryzyko operacyjne, określająca stopień narażenia na ryzyko operacyjne. Wyrażany jest on w wybranych wymiarach strukturalnych (takich jak m.in. rodzaje zdarzeń operacyjnych, rodzaje linii biznesowych, istotne procesy) oraz w wymiarach skali (takich jak m.in. oszacowana potencjalna wielkość straty). Do ustalenia profilu ryzyka operacyjnego Grupa wykorzystuje posiadane informacje na temat zdarzeń operacyjnych oraz informacje pochodzące z wykorzystywanych narzędzi zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Pomiar i ocena

W procesie oceny ryzyka Grupa wykorzystuje kombinacje różnych metod pomiaru lub szacowania ryzyka. Ocena ryzyka polega na określeniu prawdopodobieństwa wystąpienia i wielkości możliwych przyszłych strat z tytułu ryzyka operacyjnego. W tym celu wykorzystuje się mierniki ilościowe i jakościowe (np. apetyt na ryzyko, wymogi kapitałowe, docelowy profil ryzyka, kluczowe wskaźniki ryzyka, dane o stratach i zdarzeniach ryzyka operacyjnego, problemy kontrolne i działania naprawcze, proces samooceny, obszary koncentracji ryzyka i obszary wzrastającego poziomu ryzyka, analizy scenariuszy, testy warunków skrajnych, zmiany procesów i produktów, informacje z wewnętrznych i zewnętrznych przeglądów i audytów, informacje raportowane do Komisji i Komitetów). Ocena uwzględnia analizę zagrożeń zarówno wewnętrznych, jak i zewnętrznych. Trafna ocena ryzyka operacyjnego umożliwia odpowiednie określenie profilu ryzyka i właściwe nim zarządzanie.

Oszacowany wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego pokrywa wszystkie kategorie ryzyka uwzględnione w definicji ryzyka operacyjnego.

Ramy akceptacji ryzyka, kontrola ryzyka, ograniczanie ryzyka

Grupa wyznacza poziomy tolerancji dla poszczególnych kategorii ryzyka operacyjnego oraz obszarów biznesowych w ramach ustalonego apetytu na ryzyko. Przekroczenie przyjętych progów tolerancji dla poszczególnych kategorii zdarzeń wymaga podjęcia działań naprawczych, zgodnie z decyzją Komitetu ds. Zarządzania Ryzykiem i Kapitałem.

Komitet ds. Zarządzania Ryzykiem i Kapitałem lub Zarządy spółek zależnych mogą podjąć decyzje w zakresie traktowania zidentyfikowanego ryzyka poprzez:

- akceptowanie (świadome niepodejmowanie działań mających na celu ograniczenie prawdopodobieństwa lub skutków zmaterializowania się danego zagrożenia, wraz z ewentualnym zapewnieniem środków na pokrycie potencjalnie związanych z nim strat),
- ograniczanie (przede wszystkim poprzez odpowiednie zdefiniowanie procesów, produktów, systemów, ich opis/procedury oraz wprowadzenie mechanizmów kontrolnych),
- transferowanie (przeniesienie części lub całości ryzyka związanego z danym zagrożeniem na podmiot zewnętrzny, w szczególności poprzez zlecanie wykonywania czynności zewnętrznym dostawcom usług lub stosowanie ubezpieczeń),
- unikanie (niepodejmowanie działań, z którymi wiąże się dane zagrożenie).

Procesy identyfikacji ryzyka, samooceny, pomiaru, monitorowania oraz raportowania w zasadniczych aspektach są ujednolicone i ogólnie przyjęte we wszystkich spółkach Grupy. Procesy ograniczania ryzyka są określane dla każdej jednostki organizacyjnej i mogą być różne dla poszczególnych jednostek.

Stosowane procesy kontrolne służą ograniczaniu przyczyn występowania negatywnych skutków zdarzeń operacyjnych (włącznie ze stratami operacyjnymi), zmniejszaniu prawdopodobieństwa ich wystąpienia oraz minimalizowaniu dotkliwości potencjalnych skutków. Mechanizmy ograniczania ryzyka obejmują również transfer ryzyka, czyli przeniesienie części lub całości ryzyka związanego z danym zagrożeniem na podmiot zewnętrzny, w szczególności poprzez zlecanie wykonywania czynności zewnętrznym dostawcom usług lub stosowanie ubezpieczeń, z zastrzeżeniem, że transfer nie może być traktowany jako alternatywa dla właściwego zarządzania ryzykiem. Grupa ocenia i monitoruje prawidłowość funkcjonowania mechanizmów transferu ryzyka.

Monitorowanie i raportowanie

Za bieżące monitorowanie ryzyka operacyjnego odpowiada Komitet ds. Zarządzania Ryzykiem i Kapitałem, Komitet ds. Ryzyka Operacyjnego, Systemu Kontroli i Zgodności, Komitet ds. Nowych Produktów, Komitet ds. Premiowania oraz Komisje wspierające Komitety. Jakość procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym (w tym proces samooceny) w poszczególnych jednostkach organizacyjnych Grupy są przedmiotem kontroli i oceny przez Departament Audytu Wewnętrznego.

W ramach nadzoru skonsolidowanego, dane o ryzyku operacyjnym Banku i spółek zależnych prezentowane są Komisjom i Komitetom wspierającym Zarząd Banku i Radę Nadzorczą w procesie zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad systemem zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność. Rada Nadzorcza jest wspierana przez Komitety Rady Nadzorczej - Komitet ds. Audytu, Komitet ds. Ryzyka i Kapitału oraz Komitet ds. Nominacji i Wynagrodzeń.

Na podstawie syntetycznych raportów ryzyka operacyjnego przedkładanych przez Zarząd co najmniej 2 razy w roku, przygotowywanych w oparciu o dane wynikające z monitorowania ryzyka operacyjnego, określających skalę i rodzaje ryzyka operacyjnego, na które narażona jest Grupa, prawdopodobieństwo jego występowania, jego skutki i metody

zarządzania ryzykiem operacyjnym, jak też profil ryzyka operacyjnego i obszary koncentracji ryzyka, Rada Nadzorcza, wspierana przez Komitet ds. Audytu oraz Komitet ds. Ryzyka i Kapitału, monitoruje skuteczność systemów kontroli wewnętrznej oraz zarządzania ryzykiem oraz dokonuje oceny realizacji przez Zarząd założeń strategii zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Założenia dotyczące systemu kontroli wewnętrznej w zakresie ryzyka operacyjnego

Funkcjonujący w Grupie system kontroli wewnętrznej i system zarządzania ryzykiem zorganizowane są na trzech niezależnych poziomach.

W ramach Zarządu Banku jeden z jego członków – Członek Zarządu Nadzorujący Sektor Zarządzania Ryzykiem – sprawuje nadzór nad Departamentem Niezależnej Kontroli i Ryzyka Operacyjnego oraz odpowiada za dostarczanie Zarządowi i Radzie Nadzorczej Banku kompleksowych informacji na temat ryzyka.

Zarząd jest wspierany przez Komitet ds. Zarządzania Ryzykiem i Kapitałem, Komitet ds. Ryzyka Operacyjnego, Systemu Kontroli i Zgodności, Komitet ds. Nowych Produktów, Komisję ds. Produktów Inwestycyjnych i Ubezpieczeniowych Sektora Bankowości Detalicznej oraz Sektora Rynków Finansowych i Bankowości Korporacyjnej oraz Komisję Etyczną.

Każda jednostka organizacyjna jest zobowiązana do opracowania właściwego systemu kontroli, współmiernego do poziomu ponoszonego ryzyka, w tym ryzyka operacyjnego, łącznie z odpowiednią dokumentacją procedur kontrolnych oraz stosownym szkoleniem personelu. Również na jednostkach organizacyjnych ciąży obowiązek identyfikacji ryzyka, które jest niedopuszczalne lub przekracza poziom ryzyka, jakie dana jednostka może zaakceptować i określenia odpowiednich działań, jakie należy podjąć w celu jego ograniczenia lub transferu.

Ustalanie standardów kontrolnych, koordynacja zarządzania oraz monitorowanie ryzyka dla istotnych kategorii ryzyka wspierane są przez wyspecjalizowane jednostki organizacyjne Grupy.

Departament Niezależnej Kontroli i Ryzyka Operacyjnego (druga linia obrony), odpowiada za nadzór nad procesem zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku, w szczególności: ustala i egzekwuje standardy i narzędzia zarządzania ryzykiem operacyjnym (obejmującym kategorie ryzyka uwzględnione w definicji ryzyka operacyjnego), zarządza procesem samooceny, zarządza procesem monitorowania wskaźników ryzyka operacyjnego, monitoruje, ogranicza i raportuje straty operacyjne, monitoruje problemy i działania naprawcze, odpowiada za utrzymanie systemów informatycznych, wspierających zarządzanie ryzykiem operacyjnym, obliczanie regulacyjnego i szacowanie ekonomicznego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego, raportowanie zarządcze i regulacyjne w zakresie ryzyka operacyjnego, ujawnienia rynkowe w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym, rekomendowanie zmian w procesach i operacjach Bankowych w zakresie dostosowania funkcji kontrolnych do akceptowalnego poziomu narażenia na ryzyko. Departament sprawuje nadzór nad przebiegiem raportowania ryzyka operacyjnego przez jednostki organizacyjne Banku. Departament przeprowadza także w jednostkach organizacyjnych Banku przeglądy w zakresie obszarów podwyższonego poziomu narażenia na ryzyko operacyjne oraz rekomenduje zmiany w procedurach, procesach i operacjach Bankowych, w celu ograniczenia poziomu ryzyka operacyjnego. W ramach systemu kontroli Departament odpowiada za koordynację matrycy funkcji kontroli oraz monitorowanie pionowe.

Za zorganizowanie i efektywne funkcjonowanie procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym w podmiotach zależnych Banku odpowiadają ich Zarządy. Zarządy tych podmiotów zapewniają odpowiednie struktury organizacyjne oraz wdrożenie procedur i procesów adekwatnych do podejmowanego ryzyka operacyjnego. Rady Nadzorcze spółek sprawują nadzór nad systemem zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz oceniają jego skuteczność i adekwatność. Spójność podejścia do standardów zarządzania ryzykiem operacyjnym jest zapewniana przez powołane do tego celu odpowiednie jednostki kontrolne w spółkach, przy wsparciu jednostek zarządzania ryzykiem w Banku. Skuteczność zarządzania ryzykiem operacyjnym w podmiotach zależnych Banku i w Banku jest audytowana i oceniana wg spójnych standardów.

Departament Audytu Wewnętrznego odpowiada za niezależną ocenę efektywności procesów zarządzania ryzykiem operacyjnym i ocenę adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym za jego regularne przeglądy. Rezultaty badań audytu wewnętrznego oraz zewnętrznego są uwzględniane w systemie informacji zarządczej i w procesie podejmowania decyzji związanych z zarządzaniem ryzykiem i zarządzaniem Grupą.

RYZYKO KLIMATYCZNE I ŚRODOWISKOWE

Ryzyko klimatyczne i środowiskowe (C&E, ang. climate and environmental risk) to rodzaj ryzyka ESG (ang. environmental, social and governance risk). Ryzyko klimatyczne i środowiskowe należy rozumieć jako ryzyko negatywnych skutków finansowych wynikających ze zmian klimatu oraz degradacji środowiska naturalnego na klientów, kontrahentów lub na aktywa Banku. Wyróżnia się dwa główne czynniki ryzyka:

- *Ryzyko fizyczne* - konsekwencje zmieniającego się klimatu, w tym częstszego występowania ekstremalnych zjawisk pogodowych, stopniowych postępujących zmian klimatu oraz degradacji środowiska (tj. zanieczyszczenia powietrza, wody i gleby, niedobór wody pitnej i wylesiania).
- *Ryzyko przejścia* - straty wynikające z procesu dostosowywania się do gospodarki niskoemisyjnej i bardziej przyjaznej dla środowiska.

Ryzyko C&E uznawane jest za ryzyko przekrojowe, które może objawiać się w ramach tradycyjnych kategorii ryzyka (tj. ryzyko kredytowe, rynkowe, strategiczne, itp.). W ramach procesu oceny istotności ryzyk w 2024 roku, w perspektywie

krótkoterminowej (1-3 lata) istotność została wskazana dla trzech rodzajów ryzyk – ryzyka strategicznego, kredytowego i braku zgodności.

Głównym celem zarządzania ryzykiem klimatycznym i środowiskowym jest efektywne włączenie tych czynników ryzyka w istniejące procesy zarządzania ryzykiem, aby zapewnić efektywność profilu ryzyka Grupy w perspektywie krótko-, średnio- i długoterminowej. Ze względu na przekrojowy charakter ryzyk ESG oraz dynamiczny rozwój oczekiwań regulacyjnych i dobrych praktyk, Grupa opracowała dokument Zasady zarządzania ryzykiem ESG w Grupie Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. „Zasady zarządzania ryzykiem ESG", który stanowi jeden z dokumentów opisujących strategię zarządzania ryzykiem w Grupie. Dokument ten:

- *opisuje kluczowe elementy struktury organizacyjnej i procesów, wykorzystywanych przez Bank do identyfikacji, pomiaru, monitorowania, kontroli i raportowania ryzyka ESG;*
- *doprecyzowuje role i obowiązki w odniesieniu do zarządzania ryzykiem ESG Zarządu Banku, a także pracowników w trzech Liniach Obrony.*

Zarządzanie ryzykiem ESG jest sukcesywnie rozwijane w ramach polityk i procedur dotyczących zarządzania poszczególnymi kategoriami ryzyk.

Szczegółowy opis Zasad zarządzania ryzykiem ESG znajduje się w Oświadczeniu dotyczącym zrównoważonego rozwoju Banku Handlowego w Warszawie S.A. i Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. za rok 2024.

W procesie oceny ryzyka Grupa wykorzystuje połączenie różnych metod pomiaru lub szacowania ryzyka przy wykorzystaniu szeregu miar dostosowanych do kategorii ryzyka, dla której mierzone jest ryzyko ESG, w tym:

- *wyznaczenie wskaźników KRI w ramach apetytu na ryzyko obejmujących priorytetowe portfele, a także rodzaje ryzyka o istotnym wpływie czynników ESG,*
- *monitorowanie ekspozycji kredytowej na transakcje o podwyższonym ryzyku środowiskowym i społecznym,*
- *stosowanie branżowej mapy ryzyka klimatycznego na poziomie portfela i klienta do identyfikowania i pomiaru tych ryzyk,*
- *przeprowadzenie testów warunków skrajnych dla ekspozycji kredytowych (analiza wrażliwości) i ryzyka braku zgodności (analiza scenariuszy ryzyka operacyjnego).*

Monitorowanie prawidłowości i zapewnienie skuteczności zarządzania ryzykiem ESG, oraz zapewnienie odpowiedniego uwzględnienia ryzyka ESG w profilu ryzyka i apetycie na ryzyko Grupy należy do zadań Komitetu ds. Zarządzania Ryzykiem i Kapitałem przy Zarządzie Banku. Pakiet raportów z analizą ryzyka ESG jest przygotowywany cyklicznie i przekazywany Zarządowi Banku, w tym Komitetowi ds. Zarządzania Ryzykiem i Kapitałem, oraz Radzie Nadzorczej, w tym Komitetowi ds. Ryzyka i Kapitału.

Ryzyko klimatyczne i środowiskowe nie miało istotnego bezpośredniego wpływu na poszczególne obszary dokonywanych szacunków na dzień 31 grudnia 2024, w tym na wyznaczanie oczekiwanej straty kredytowej ujętej w niniejszym sprawozdaniu finansowym, ani też na kwestie kontynuacji działalności przez Grupę w okresie 12 miesięcy od daty zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego.

ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM WŁASNYM

Zgodnie z przepisami ustawy Prawo bankowe, banki są zobligowane do utrzymywania kapitałów własnych w wielkości adekwatnej do poziomu ponoszonego ryzyka. Poziom kapitałów zaprezentowany w tabeli poniżej uznawany jest za wystarczający do prowadzenia działalności biznesowej. Poziom kapitału jest regularnie monitorowany przy wykorzystaniu do tego celu współczynnika adekwatności kapitałowej.

W procesie zarządzania kapitałem Grupa określa politykę wypłat przyszłych dywidend dla akcjonariuszy. W procesie tym uwzględnia się szereg czynników, takich jak: zyski Grupy, oczekiwania Grupy w zakresie przyszłych wyników finansowych, poziom wymogów kapitałowych, a także uwarunkowania regulacyjne i prawne.

Adekwatność kapitałowa

Współczynnik kapitałowy obliczony został według zasad określonych w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 wraz z późniejszymi zmianami („CRR").

Poniższa tabela prezentuje dane finansowe do wyliczenia współczynnika wypłacalności Grupy.

w tys. zł		31.12.2024	31.12.2023
I	**Fundusze własne**	**7 124 915**	**7 086 384**
	Kapitał podstawowy Tier I	**7 124 915**	**7 086 384**
II	**Całkowity wymóg kapitałowy, z tego:**	**2 687 736**	**2 401 607**
	wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego	1 751 377	1 624 282
	wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kontrahenta	101 817	102 614

w tys. zł	31.12.2024	31.12.2023
wymóg kapitałowy z tytułu korekty wyceny kredytowej	8 688	5 533
wymóg kapitałowy z tytułu przekroczenia limitu dużych zaangażowań	-	-
suma wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka rynkowego	113 887	105 048
wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego	711 967	564 130
Współczynnik kapitału podstawowego Tier I	**21,2%**	**23,6%**
Łączny współczynnik kapitałowy (%)	**21,2%**	**23,6%**

Dane porównawcze za 31 grudnia 2023 roku zostały przeliczone z uwzględnieniem zysku za 2023 rok po jego zatwierdzeniu przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy.

Dnia 16 grudnia 2024 r. KNF poinformowała, iż w procesie oceny nadzorczej oceniono wrażliwość Banku na ewentualną materializację scenariuszy stresowych, wpływających na poziom funduszy własnych oraz ekspozycji na ryzyko, jako niską oraz nie wyznaczyła dla Banku dodatkowego narzutu kapitałowego (P2G) w celu zaabsorbowania potencjalnych strat wynikających z wystąpienia warunków skrajnych.

Współczynniki kapitałowe Grupy pozostają powyżej wymogów minimalnych wynikających z rozporządzenia CRR, ustawy o nadzorze makroostrożnościowym oraz zalecenia organu nadzorczego.

Bank jako podmiot restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji będący częścią globalnej instytucji o znaczeniu systemowym spoza UE (Citigroup) w rozumieniu definicji zawartej w art. 4 pkt 136 CRR, musi spełniać następujące wymogi w zakresie funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych zgodnie z art. 92a CRR:

a) współczynnik oparty na analizie ryzyka na poziomie 18%, odzwierciedlający fundusze własne i zobowiązania kwalifikowalne instytucji wyrażone jako odsetek łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko (TLAC TREA),

b) współczynnik nieoparty na analizie ryzyka na poziomie 6,75%, odzwierciedlający fundusze własne i zobowiązania kwalifikowalne instytucji wyrażone jako odsetek miary ekspozycji całkowitej (TLAC TEM).

Zgodnie z przepisami CRR, po powiększeniu o wymóg połączonego bufora, wysokość wymaganego minimalnego poziomu TLAC TREA dla Banku na dzień 31 grudnia 2024 roku wynosi 20,81%, podczas gdy współczynnik TLAC TREA Banku na poziomie skonsolidowanym na koniec grudnia 2024 roku wyniósł 24,39%.

Bank spełnia wymóg TLAC TREA po powiększeniu o wymóg połączonego bufora na dzień 31 grudnia 2024 r.

W dniu 6 czerwca 2024 roku Bank zawarł z Citibank Europe PLC z siedzibą w Dublinie umowę pożyczki podporządkowanej. W dniu 19 listopada 2024 r., zgodnie z informacją przedstawioną w komunikacie bieżącym nr 37/2024 z 19 listopada 2024 roku, Zarząd Banku podjął decyzję o wykorzystaniu 250 mln EUR pożyczki podporządkowanej z łącznej kwoty przyznanej w ramowej umowie pożyczki podporządkowanej. Wartość wykorzystanej pożyczki według stanu na 31 grudnia 2024 roku to w przybliżeniu 1.068 milionów PLN. Pożyczka klasyfikowana jest jako zobowiązania kwalifikowalne, zaliczane na poczet spełnienia wymogów TLAC oraz MREL. Uwzględnienie pożyczki we wskaźniku TLAC TREA spowodowało podniesienie wskaźnika o 3,2 p.p. (do poziomu: 24,4%), w porównaniu do sytuacji, w której pożyczka nie byłaby zaliczana na poczet spełnienia ww. wymogów.

Od 1 stycznia 2025 roku weszły w życie zmiany przepisów wpływające na poziom wymogów kapitałowych Grupy, wynikające z Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady UE 2024/1623 z dnia 31 maja 2024 r. w sprawie zmiany rozporządzenia UE 575/2013 w odniesieniu do wymogów dotyczących ryzyka kredytowego, ryzyka związanego z korektą wyceny kredytowej, ryzyka operacyjnego, ryzyka rynkowego oraz minimalnego progu kapitałowego (CRR3).
Zmiana ta ma na celu uwrażliwienie standardowych metod kalkulacji wymogów i zwiększenie porównywalności wymogów pomiędzy instytucjami stosującymi różne metody kalkulacji (m.in. poprzez stosowanie tzw. output floor dla ryzyka kredytowego w metodach zaawansowanych lub narzucenie jednej wspólnej metody dla ryzyka operacyjnego). Przepisy rozporządzenia wdrażane są etapami, gdzie największy zakres zmian zaczął obowiązywać 1 stycznia 2025 roku. W niektórych sytuacjach przewidziano kilkuletni okres przejściowy w implementacji docelowych zasad.
Grupa szacuje, że w ujęciu skonsolidowanym, wpływ nowych przepisów spowoduje wzrost współczynników kapitałowych około + 1.5 p.p. tj. wzrost TCR z poziomu 21,2% według stanu na 31 grudnia 2024 roku, do 22,8% według stanu na 1 stycznia 2025 roku (dane nieaudytowane). Pozytywny wpływ wynika głównie ze zmiany metody wyznaczania wymogu z tytułu ryzyka operacyjnego, przy jednoczesnym wzroście wymogu z tytułu ryzyka kredytowego oraz CVA.
Zmiany w metodach kalkulacji wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka rynkowego wejdą w życie od 1 stycznia 2026 roku. Sektor bankowy nadal oczekuje na finalizację zmian legislacyjnych obejmującą przyjęcie regulacyjnych standardów technicznych do wybranych zapisów rozporządzenia CRR oraz na przyjęcie wytycznych, które mogą mieć potencjalny wpływ na interpretację wybranych zapisów i przekazane wyżej szacunki.

4. Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności

Segment działalności jest dającą się wyodrębnić częścią działalności Grupy, generującą przychody i koszty (w tym z transakcji wewnątrz Grupy), której wyniki operacyjne są regularnie analizowane przez Zarząd jednostki dominującej jako główny organ decyzyjny Grupy, w celu alokacji zasobów oraz oceny jej działalności.

Grupa jest zarządzana na poziomie dwóch głównych segmentów – bankowości instytucjonalnej i bankowości

detalicznej. Wycena aktywów i pasywów oraz ustalanie wyniku finansowego segmentu dokonywane jest zgodnie z zasadami rachunkowości stosowanymi przez Grupę dla potrzeb sporządzenia sprawozdań finansowych, z uwzględnieniem transakcji pomiędzy segmentami w ramach Grupy.

Przyporządkowania aktywów i zobowiązań oraz przychodów i kosztów Grupy do segmentów dokonano na podstawie wewnętrznych informacji przygotowywanych dla potrzeb zarządczych. Transfer finansowania pomiędzy segmentami Grupy oparty jest na stawkach bazujących na stopach rynkowych. Stawki transferowe są ustalane według tych samych zasad dla obu segmentów, a ich zróżnicowanie wynika jedynie ze struktury terminowej i walutowej aktywów i zobowiązań. Podstawą oceny wyników działalności segmentu jest zysk lub strata brutto.

Działalność Grupy prowadzona jest wyłącznie na terenie Polski.

Bankowość Instytucjonalna

W ramach segmentu Bankowości Instytucjonalnej Grupa oferuje produkty i świadczy usługi podmiotom gospodarczym, jednostkom samorządowym oraz dla sektora budżetowego. Obok tradycyjnych usług bankowych polegających na działalności kredytowej i depozytowej segment świadczy usługi zarządzania gotówką, finansowania handlu, leasingu, usług maklerskich i powiernictwa papierów wartościowych, oferuje produkty skarbu na rynkach finansowych i towarowych. Ponadto, segment oferuje usługi bankowości inwestycyjnej na lokalnym i międzynarodowym rynku kapitałowym, w tym usługi doradztwa, pozyskiwania i gwarantowania finansowania poprzez publiczne i niepubliczne emisje instrumentów finansowych. Działalność segmentu obejmuje także transakcje na własny rachunek na rynkach instrumentów kapitałowych, dłużnych oraz pochodnych.

Cechą wspólną klientów bankowości instytucjonalnej jest ich zapotrzebowanie na zaawansowane produkty finansowe oraz doradztwo w zakresie usług finansowych. Grupa zapewnia w tym obszarze koordynację oferowanych produktów z zakresu bankowości inwestycyjnej, skarbu i zarządzania środkami finansowymi oraz przygotowuje oferty kredytowe różnorodnych form finansowania.

Bankowość Detaliczna

Segment Bankowości Detalicznej dostarcza produktów i usług finansowych klientom indywidualnym, a także - w ramach CitiBusiness - mikroprzedsiębiorstwom oraz osobom fizycznym prowadzącym działalność gospodarczą. Oprócz prowadzenia rachunków bieżących i oszczędnościowym, oferty w obszarze działalności kredytowej i depozytowej, Grupa oferuje klientom pożyczki gotówkowe, kredyty hipoteczne, karty kredytowe, prowadzi usługi zarządzania majątkiem, pośredniczy w sprzedaży produktów inwestycyjnych i ubezpieczeniowych.

Wyniki finansowe Grupy według segmentów działalności

Za okres	2024			2023		
w tys. zł	Bankowość Instytucjonalna	Bankowość Detaliczna	Razem	Bankowość Instytucjonalna	Bankowość Detaliczna	Razem
Wynik z tytułu odsetek	2 109 654	1 107 313	3 216 967	2 193 183	1 085 535	3 278 718
Wynik wewnętrzny z tytułu odsetek, w tym:	(680 780)	680 780	-	(583 676)	583 676	-
przychody wewnętrzne	-	680 780	680 780	-	583 676	583 676
koszty wewnętrzne	(680 780)	-	(680 780)	(583 676)	-	(583 676)
Wynik z tytułu opłat i prowizji	426 773	144 587	571 360	400 403	161 096	561 499
Przychody z tytułu dywidend	2 786	8 722	11 508	3 111	8 299	11 410
Wynik na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji	564 252	33 625	597 877	760 613	36 141	796 754
Wynik na inwestycyjnych dłużnych aktywach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	50 652	-	50 652	(147 758)	-	(147 758)
Wynik na inwestycjach kapitałowych i pozostałych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	19 807	11 710	31 517	8 442	26 909	35 351
Wynik na rachunkowości zabezpieczeń	8 874	-	8 874	(10 067)	-	(10 067)
Wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych	9 318	(44 568)	(35 250)	11 436	(28 788)	(17 352)

Za okres	2024			2023		
w tys. zł	Bankowość Instytucjonalna	Bankowość Detaliczna	Razem	Bankowość Instytucjonalna	Bankowość Detaliczna	Razem
Koszty działania i koszty ogólnego zarządu	(669 033)	(759 009)	(1 428 042)	(647 096)	(681 417)	(1 328 513)
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych	(29 025)	(90 313)	(119 338)	(24 989)	(86 046)	(111 035)
Wynik z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych	-	(432 512)	(432 512)	-	-	
Wynik z tytułu zbycia pozostałych aktywów	885	(300)	585	(37)	(86)	(123)
Wynik z tytułu oczekiwanych strat kredytowych aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe	(18 898)	35 455	16 557	36 580	(54 586)	(18 006)
Zysk operacyjny	**2 476 045**	**14 710**	**2 490 755**	**2 583 821**	**467 057**	**3 050 878**
Podatek od niektórych instytucji finansowych	(120 761)	(54 489)	(175 250)	(133 157)	(57 098)	(190 255)
Zysk brutto	**2 355 284**	**(39 779)**	**2 315 505**	**2 450 664**	**409 959**	**2 860 623**
Podatek dochodowy			(555 048)			(604 275)
Zysk netto			**1 760 457**			**2 256 348**

Stan na dzień	31.12.2024			31.12.2023		
w tys. zł	Bankowość Instytucjonalna	Bankowość Detaliczna	Razem	Bankowość Instytucjonalna	Bankowość Detaliczna	Razem
Aktywa	**65 975 771**	**6 502 332**	**72 478 103**	**65 763 410**	**6 809 924**	**72 573 334**
Zobowiązania i kapitał własny, w tym:	**49 237 874**	**23 240 229**	**72 478 103**	**50 141 669**	**22 431 665**	**72 573 334**
zobowiązania	40 912 716	21 696 856	62 609 572	42 076 536	20 767 307	62 843 843

5. Wynik z tytułu odsetek

Zasady rachunkowości:

Przychody i koszty z tytułu odsetek od instrumentów finansowych są ujmowane w rachunku zysków i strat przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

Metoda efektywnej stopy procentowej jest metodą naliczania zamortyzowanego kosztu składnika aktywów lub zobowiązania finansowego oraz przypisania przychodów lub kosztów odsetkowych do odpowiednich okresów. Efektywna stopa procentowa jest stopą, która dyskontuje oszacowane przyszłe wpływy lub płatności pieniężne dokonywane w oczekiwanym okresie do wygaśnięcia instrumentu finansowego do bilansowej wartości brutto składnika aktywów lub zamortyzowanego kosztu dla zobowiązania finansowego. Przy wyliczaniu efektywnej stopy procentowej, Grupa uwzględnia wszelkie postanowienia umowy instrumentu finansowego (na przykład: przedpłaty, opcje kupna i podobne), jednakże nie uwzględnia potencjalnych przyszłych strat związanych z nieściągalnością kredytów. Wyliczenie obejmuje wszelkie płacone i otrzymywane przez strony umowy prowizje i punkty stanowiące integralną część efektywnej stopy procentowej, koszty transakcji oraz wszelkie inne premie i dyskonta. W rezultacie, prowizje stanowiące integralną część efektywnej stopy procentowej po pomniejszeniu o bezpośrednie koszty pozyskania instrumentu finansowego prezentowane są jako składnik przychodów odsetkowych.

Efektywną stopę procentową stosuje się do wartości bilansowej brutto składnika aktywów finansowych, z wyjątkiem składników aktywów finansowych dotkniętych utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe.

W przypadku aktywów finansowych dotkniętych utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe przychody odsetkowe są ujmowane przy zastosowaniu stopy procentowej użytej do zdyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych dla celów oszacowania oczekiwanych strat kredytowych i naliczane są od kwoty ekspozycji pomniejszonej o oczekiwane straty kredytowe.

Informacje finansowe:

w tys. zł	Za okres	2024	2023
Przychody z tytułu odsetek		**4 141 650**	**4 297 083**
z tytułu aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie		**2 287 938**	**2 549 354**
operacji z Bankiem Centralnym i rachunków bieżących w innych bankach		230 143	229 518

w tys. zł	Za okres	2024	2023
lokat terminowych w bankach		481 359	535 215
należności od klientów, z tego:		1 576 436	1 784 621
podmiotów sektora finansowego		304 012	284 639
podmiotów sektora niefinansowego, w tym:		1 272 424	1 499 982
od kart kredytowych		289 994	348 259
z tytułu aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody		**1 853 712**	**1 747 729**
inwestycyjnych dłużnych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody		1 853 712	1 747 729
Przychody o podobnym charakterze		**278 312**	**102 517**
z tytułu dłużnych papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu		87 101	57 219
z tytułu zobowiązań z ujemną stopą procentową		83	249
z tytułu instrumentów pochodnych w rachunkowości zabezpieczeń		191 128	45 049
		4 419 962	**4 399 600**
Koszty odsetek i koszty o podobnym charakterze			
z tytułu zobowiązań finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie		**(1 066 253)**	**(1 095 808)**
operacji z Bankiem Centralnym		(4)	(5)
zobowiązań wobec banków		(106 311)	(134 655)
zobowiązania wobec klientów		(950 481)	(957 123)
zobowiązań wobec podmiotów sektora finansowego		(145 245)	(159 289)
zobowiązań wobec podmiotów sektora niefinansowego		(805 236)	(797 834)
kredytów i pożyczek otrzymanych		(5 131)	-
zobowiązań z tytułu leasingu		(4 326)	(4 025)
z tytułu instrumentów pochodnych w rachunkowości zabezpieczeń		**(136 742)**	**(25 074)**
		(1 202 995)	**(1 120 882)**
Wynik z tytułu odsetek		**3 216 967**	**3 278 718**

Wpływ modyfikacji na wartość aktywów finansowych, dla których przepływy pieniężne wynikające z umowy uległy modyfikacji jednak nie zaprzestano ich ujmowania na dzień 31 grudnia 2024 roku wyniósł (3 454) tys. zł, zaś wynik z tytułu modyfikacji w 2024 roku wynosił (4 015) tys. zł (odpowiednio na dzień 31 grudnia 2023 roku (286) tys. zł, zaś wynik z tytułu modyfikacji (1 224) tys. zł).

6. Wynik z tytułu opłat i prowizji

Zasady rachunkowości:

Przychody z tytułu opłat i prowizji powstają w wyniku świadczenia usług finansowych oferowanych przez Grupa. Prowizje klasyfikowane są do następujących kategorii:

- prowizji stanowiących integralną część efektywnej stopy procentowej,
- prowizji z tytułu działalności maklerskiej obejmujące prowizje z tytułu wykonywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych, oferowanie instrumentów finansowych, prowadzenie rachunków pieniężnych, przechowywanie i rejestrowanie instrumentów pieniężnych oraz pełnienie funkcji animatora na rynku,
- prowizji za wykonanie usługi,
- prowizji za wykonanie znaczącej czynności.

Prowizje stanowiące integralną część efektywnej stopy procentowej zaliczane są do rachunku zysków i strat jako korekta kalkulacji efektywnej stopy procentowej i wykazywane w przychodach odsetkowych.

W przypadku kredytów i pożyczek o nieustalonych terminach płatności rat, np. kredytów w rachunku bieżącym lub kart kredytowych, prowizje rozliczane są w czasie metodą liniową przez okres ważności limitu kredytowego. Tego typu prowizje zaliczane są do przychodów z tytułu prowizji.

Dla pozostałych prowizji, Grupa stosuje zasady wynikające z MSSF 15. W szczególności, jeśli Grupa przenosi kontrolę nad usługą w miarę upływu czasu i tym samym spełnia zobowiązanie do wykonania świadczenia i klient jednocześnie czerpie korzyści płynące ze świadczenia Banku, w miarę wykonywania przez Bank tego świadczenia, wówczas prowizje są ujmowane w miarę upływu czasu proporcjonalnie do stopnia wykonania usługi w przychodach z tytułu prowizji. W pozostałych sytuacjach, prowizje ujmowane są jednorazowo w momencie wykonania czynności i wykazywane w przychodach z tytułu prowizji. Nie występują sytuacje wstrzymywania realizacji usług, które wpływałyby na opisany powyżej tryb ujęcia przychodu w związku ze spełnianiem zobowiązania do wykonania świadczenia. Większość przychodów prowizyjnych jest rozliczana jednorazowo, za wyjątkiem sytuacji, w której prowizja jest pobrana z góry za okres świadczonej usługi dłuższy niż miesiąc. Takie sytuacje mają miejsce w odniesieniu do gwarancji lub kredytów, dla

których nie ustala się harmonogramu spłat. W obszarze przychodów prowizyjnych otrzymane wynagrodzenie jest co do zasady bezzwrotne.

W celu ustalenia ceny transakcyjnej, Grupa uwzględnia warunki umowy. Cena transakcyjna to kwota wynagrodzenia (stała, zmienna lub obie), które będzie przysługiwać w zamian za przekazanie przyrzeczonych usług na rzecz klienta, z wyłączeniem kwot pobranych w imieniu osób trzecich.

Grupa pośredniczy w sprzedaży produktów ubezpieczeniowych. Przychody z tytułu wynagrodzenia za dystrybucję produktów ubezpieczeniowych niepowiązanych z instrumentami finansowymi ujmowane są w przychodach prowizyjnych w momencie sprzedaży lub odnowienia polisy, z wyjątkiem części wynagrodzenia dotyczącego usług świadczonych po dokonaniu sprzedaży, które jest ujmowane w przychodach prowizyjnych liniowo, przez okres życia produktu.

W przypadku produktów ubezpieczeniowych powiązanych z instrumentem finansowym, gdzie wynagrodzenie otrzymywane jest z góry za okres dłuższy niż miesięczny, w celu ustalenia sposobu ujmowania wynagrodzenia z tytułu dystrybucji tego ubezpieczenia stosowany jest model względnej wartości godziwej w wyniku, którego wynagrodzenie z tytułu sprzedaży produktu ubezpieczeniowego dzielone jest na następujące komponenty:

- część stanowiąca wynagrodzenie za usługę pośrednictwa, ujmowana w wyniku z tytułu prowizji, oraz
- część stanowiąca element zamortyzowanego kosztu instrumentu finansowego rozliczanego z użyciem efektywnej stopy procentowej będąca elementem wyniku odsetkowego.

Wynagrodzenie opisane powyżej ujmowane jest z uwzględnieniem szacowanych przyszłych zwrotów z tytułu odstąpienia klientów od ubezpieczenia w określonych przypadkach.

Koszty bezpośrednio powiązane z akwizycją pożyczki gotówkowej, Grupa rozlicza w czasie jako element zamortyzowanego kosztu instrumentu finansowego stanowiącego część wyniku odsetkowego.

Jeśli Grupa ponosi koszty bezpośrednio związane ze sprzedażą produktu ubezpieczeniowego, koszty takie rozliczane są zgodnie z zasadą współmierności przychodów i kosztów. Koszty niepowiązane bezpośrednio ze sprzedażą produktów ubezpieczeniowych ujmowane są w rachunku wyników jednorazowo, w momencie ich poniesienia.

***Informacje finansowe*:**

w tys. zł	Za okres	2024		2023	
		Bankowość Instytucjonalna	Bankowość Detaliczna	Bankowość Instytucjonalna	Bankowość Detaliczna
Przychody z tytułu opłat i prowizji					
z tytułu działalności kredytowej (inne niż ujęte w kalkulacji stopy procentowej)		41 384	4 863	43 154	8 781
z tytułu prowadzenia rachunków bankowych		85 356	25 364	88 841	26 469
z tytułu pośrednictwa w sprzedaży produktów ubezpieczeniowych i inwestycyjnych		-	47 110	-	43 458
z tytułu kart płatniczych i kredytowych		12 726	103 666	13 853	112 955
z tytułu realizacji zleceń płatniczych		112 875	4	110 815	4
z tytułu usług powierniczych		127 327	123	116 181	414
z tytułu działalności maklerskiej		56 741	-	43 240	-
z tytułu świadczenia usług zarządzania środkami na rachunkach klientów		23 961	11	20 953	-
z tytułu udzielonych zobowiązań o charakterze finansowym		34 919	-	29 413	-
inne		3 809	6 209	2 817	6 955
		499 098	**187 350**	**469 267**	**199 036**
Koszty z tytułu opłat i prowizji					
z tytułu kart płatniczych i kredytowych		(1 326)	(39 368)	(1 579)	(34 052)
z tytułu działalności maklerskiej		(16 365)	-	(14 330)	-
z tytułu opłat KDPW		(34 148)	(12)	(32 157)	(12)
z tytułu opłat brokerskich		(3 896)	-	(4 694)	-
inne		(16 591)	(3 382)	(16 104)	(3 876)
		(72 326)	**(42 762)**	**(68 864)**	**(37 940)**
Wynik z tytułu opłat i prowizji		**426 772**	**144 588**	**400 403**	**161 096**

7. Przychody z tytułu dywidend

***Zasady rachunkowości*:**

Dywidendy wynikające z instrumentów kapitałowych ujmuje się w rachunku zysków i strat w momencie, kiedy powstaje prawo jednostki do ich otrzymania, istnieje prawdopodobieństwo, że jednostka uzyska korzyści ekonomiczne związane z dywidendą

oraz wysokość dywidendy można ustalić w wiarygodny sposób.

Informacje finansowe:

w tys. zł	Za okres	2024	2023
Inwestycje kapitałowe i pozostałe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		10 598	9 922
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu		910	1 488
Przychody z tytułu dywidend razem		**11 508**	**11 410**

8. Wynik na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji

Zasady rachunkowości:

W tej pozycji prezentowany jest wynik na instrumentach finansowych wycenianych wg wartości godziwej przez wynik finansowy, zgodnie z zasadami opisanymi w Nocie 2.1 w sekcji Aktywa i zobowiązania finansowe – klasyfikacja i wycena, jak również wynik z pozycji wymiany.

Informacje finansowe:

w tys. zł	Za okres	2024	2023
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych według wartości godziwej przez wynik finansowy			
z instrumentów dłużnych		(9 363)	(153 920)
z instrumentów kapitałowych		(3 646)	9 782
z instrumentów pochodnych, w tym:		111 112	(33 067)
na stopę procentową		102 894	(30 053)
kapitałowe		8 154	(3 071)
towarowe		64	57
		98 103	**(177 205)**
Wynik z pozycji wymiany			
z tytułu operacji wymiany na walutowych instrumentach pochodnych		554 780	881 813
z tytułu różnic kursowych (rewaluacja)		(55 006)	92 146
		499 774	**973 959**
Wynik na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji		**597 877**	**796 754**

Wynik na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji za 2024 rok zawiera zmianę netto wartości korekty wyceny instrumentów pochodnych odzwierciedlającej ryzyko kredytowe kontrahenta oraz korekty wyceny instrumentów pochodnych odzwierciedlającej własne ryzyko kredytowe w wysokości (1 859) tys. zł (za 2023 rok: (5 455) tys. zł).

Wynik z instrumentów dłużnych zawiera wynik netto na obrocie rządowymi papierami wartościowymi, dłużnymi instrumentami komercyjnymi, papierami wartościowymi międzynarodowych instytucji finansowych i instrumentami rynku pieniężnego przeznaczonymi do obrotu.

Wynik z instrumentów kapitałowych obejmuje wynik z tytułu akcji i udziałów w innych jednostkach.

Wynik z instrumentów pochodnych zawiera wynik netto z tytułu transakcji swap na stopy procentowe, opcji, transakcji futures i innych instrumentów pochodnych.

Wynik z pozycji wymiany walutowej zawiera zyski i straty z wyceny aktywów i zobowiązań denominowanych w walucie obcej oraz na walutowych instrumentach pochodnych, takich jak Fx swap, forward, CIRS oraz opcje. Wynik z pozycji wymiany zawiera również marżę zrealizowaną na bieżących i terminowych transakcjach walutowych.

9. Wynik na rachunkowości zabezpieczeń

Zasady rachunkowości:

Szczegółowe informacje na temat stosowanej w Banku rachunkowości zabezpieczeń, w tym w zakresie zasad rachunkowości, zamieszczone są w Nocie nr 37.

Informacje finansowe:

w tys. zł	Za okres	2024	2023
Rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej papierów wartościowych			
Wynik z wyceny transakcji zabezpieczanej		(145 533)	80 361
Wynik z wyceny transakcji zabezpieczającej		154 407	(90 428)
Wynik na rachunkowości zabezpieczeń		**8 874**	**(10 067)**

10. Wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych

Zasady rachunkowości:

Do pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych zaliczane są koszty i przychody niezwiązane bezpośrednio z działalnością bankową. Jest to w szczególności wynik z tytułu sprzedaży lub likwidacji środków trwałych oraz aktywów do zbycia, przychody związane z usługami na rzecz podmiotów powiązanych spoza Grupy, a także koszty z tytułu odszkodowań, kar i grzywien.

Informacje finansowe:

w tys. zł	Za okres	2024	2023
Pozostałe przychody operacyjne			
Przychody z tytułu świadczonych usług na rzecz jednostek powiązanych spoza Grupy Kapitałowej		8 832	10 913
Przychody z wynajmu powierzchni biurowych		3 147	6 714
Inne		12 212	8 318
		24 191	**25 945**
Pozostałe koszty operacyjne			
Koszty postępowania ugodowego i windykacji		(3 929)	(7 614)
Utworzenie rezerw na sprawy sporne (netto)*		(21 503)	(18 502)
Inne**		(34 009)	(17 181)
		(59 441)	**(43 297)**
Wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych		**(35 250)**	**(17 352)**

**Pozycja uwzględnia koszty rezerw (netto) na sprawy sporne, w tym związane z wyrokami TSUE.*
***Pozycja „Inne" uwzględnia m.in. straty operacyjne i koszty darowizn.*

11. Koszty działania i koszty ogólnego zarządu

Zasady rachunkowości:

Koszty działania i koszty ogólnego zarządu ujmowane są w okresie, którego dotyczą.

Informacje finansowe:

w tys. zł	Za okres	2024	2023
Koszty pracownicze			
Koszty związane z wynagrodzeniami, w tym:		(549 900)	(511 361)
koszty związane ze świadczeniami emerytalnymi		(41 539)	(38 700)
Premie i nagrody		(95 730)	(102 218)
Koszty ubezpieczeń społecznych		(91 751)	(83 916)
		(737 381)	**(697 495)**
Koszty ogólno-administracyjne			
Koszty opłat telekomunikacyjnych i sprzętu komputerowego		(244 292)	(224 344)
Koszty usług obcych, w tym doradczych, audytorskich i konsultacyjnych		(80 001)	(55 512)
Koszty wynajmu i utrzymania nieruchomości		(72 759)	(83 827)
Reklama i marketing		(52 138)	(42 084)
Koszty usług zarządzania gotówką, koszty usług KIR i inne koszty transakcyjne		(37 383)	(36 544)
Koszty usług zewnętrznych dotyczące dystrybucji produktów bankowych		(53 926)	(49 585)
Koszty usług pocztowych, materiałów biurowych i poligrafii		(5 197)	(6 557)
Koszty nadzoru bankowego i kapitałowego		(9 895)	(7 663)
Koszty na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego		(89 850)	(73 791)
Pozostałe koszty		(45 220)	(51 111)
		(690 661)	**(631 018)**

w tys. zł	Za okres	2024	2023
Koszty działania i koszty ogólnego zarządu razem		**(1 428 042)**	**(1 328 513)**

W ramach kosztu wynajmu i utrzymania nieruchomości ujmowane są opłaty leasingowe dotyczące umów, dla których Grupa skorzystała ze zwolnień (aktywa niskocenne i umowy krótkoterminowe), zmienne opłaty leasingowe, opłaty eksploatacyjne i inne niestanowiące opłat leasingowych, a także koszty utrzymania nieruchomości użytkowanych przez Grupę (własnych i leasingowanych).

Koszty pracownicze zawierają koszty następujących świadczeń dla obecnych i byłych członków Zarządu Banku - podmiotu dominującego Grupy:

w tys. zł	Za okres	2024	2023
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze		16 887	16 853
Długoterminowe świadczenia pracownicze		227	136
Nagrody kapitałowe		9 964	14 263
		27 078	**31 252**

12. Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych

Zasady rachunkowości:

Amortyzacja naliczana jest liniowo wg stawek opisanych odpowiednio w Nocie 23 dla rzeczowych aktywów trwałych oraz w Nocie 24 dla wartości niematerialnych.

Informacje finansowe:

w tys. zł	Za okres	2024	2023
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych		(50 270)	(45 834)
Amortyzacja wartości niematerialnych		(69 068)	(65 201)
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych razem		**(119 338)**	**(111 035)**

13. Wynik z tytułu oczekiwanych strat kredytowych aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe

Zasady rachunkowości:

W tej pozycji prezentowany jest wynik z tytułu oczekiwanych strat kredytowych aktywów finansowych oraz wynik z tytułu rezerw na zobowiązania warunkowe. Zasady tworzenia odpisów zostały szczegółowo opisane w Nocie 3 w sekcji Ryzyko kredytowe.

Informacje finansowe:

w tys. zł	Za okres	2024	2023
Wynik z tytułu oczekiwanych strat kredytowych należności od banków			
utworzenie odpisów		(2 162)	(4 686)
odwrócenie odpisów		2 524	5 044
		362	**358**
Wynik z tytułu oczekiwanych strat kredytowych należności od klientów			
Wynik z tytułu utworzenia i odwrócenia odpisów		**2 898**	**(41 045)**
utworzenie odpisów		(212 010)	(253 044)
odwrócenie odpisów		227 447	224 547
inne		(12 539)	(12 548)
Odzyski od sprzedanych wierzytelności		**11 998**	**11 122**
		14 896	**(29 923)**
Wynik z tytułu oczekiwanych strat kredytowych inwestycyjnych dłużnych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody			
utworzenie odpisów		(6 847)	(3 793)
odwrócenie odpisów		6 458	5 981

w tys. zł	Za okres	2024	2023
		(389)	**2 188**
Wynik z tytułu oczekiwanych strat kredytowych aktywów finansowych		**14 869**	**(27 377)**
utworzenie rezerwy na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne		(31 546)	(36 126)
rozwiązanie rezerwy na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne		33 234	45 497
Wynik z tytułu rezerw na zobowiązania warunkowe		**1 688**	**9 371**
Wynik z tytułu oczekiwanych strat kredytowych aktywów finansowych oraz rezerwy na zobowiązania warunkowe		**16 557**	**(18 006)**

14. Podatek dochodowy

Zasady rachunkowości:

Podatek dochodowy składa się z podatku bieżącego oraz odroczonego. Podatek dochodowy ujmuje się w rachunku zysków i strat z wyjątkiem sytuacji, gdy podatek dotyczy kwot ujmowanych w pozostałych całkowitych dochodach.

Informacje finansowe:

Ujęty w rachunku zysków i strat

w tys. zł	Za okres	2024	2023
Bieżący podatek			
Bieżący rok		(485 100)	(591 992)
Korekty z lat ubiegłych		9 502	(2 844)
		(475 598)	**(594 836)**
Podatek odroczony			
Powstanie i odwrócenie się różnic przejściowych		(79 450)	(9 439)
		(79 450)	**(9 439)**
Razem podatek dochodowy w rachunku zysków i strat		**(555 048)**	**(604 275)**

Wyliczenie efektywnej stawki podatkowej

w tys. zł	Za okres	2024	2023
Zysk brutto		2 315 505	2 860 623
Podatek dochodowy według krajowej stawki podatku (19%)		(439 946)	(543 518)
Odpisy z tytułu oczekiwanych strat kredytowych niestanowiące kosztów uzyskania przychodu		(4 171)	(3 789)
Przychody podlegające opodatkowaniu nieujęte w wyniku finansowym		(4 599)	(5 411)
Przychody niepodlegające opodatkowaniu		2 123	2 110
Podatek od niektórych instytucji finansowych		(33 297)	(36 149)
Koszty płacone na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego		(17 072)	(14 020)
Pozostałe różnice trwałe, w tym pozostałe koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodu		(58 086)	(3 498)
Ogółem obciążenie wyniku		**(555 048)**	**(604 275)**
Efektywna stawka podatkowa		**23,97%**	**21,12%**

Podatek odroczony ujęty bezpośrednio w kapitałach

Podatek odroczony ujęty bezpośrednio w kapitałach na dzień 31 grudnia 2024 roku związany z aktywami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody oraz wyceną programu określonych świadczeń pracowniczych wynosił 20 617 tys. zł (31 grudnia 2023 roku: (26 575) tys. zł).

15. Zysk przypadający na jedną akcję

Zasady rachunkowości:

Podstawowy zysk netto na akcję dla każdego okresu jest obliczany poprzez podzielenie zysku netto za dany okres przez

średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym. Rozwodniony zysk netto na jedną akcję dla każdego okresu jest obliczany poprzez podzielenie zysku netto za dany okres przez sumę średniej ważonej liczby akcji w danym okresie sprawozdawczym.

***Informacje finansowe*:**

W 2024 roku w ramach programu nabywania akcji własnych, o którym mowa w Nocie 34, Bank nabył łącznie 335 901 akcji własnych jednocześnie wydając nieodpłatnie uprawnionym pracownikom Banku łącznie 116 994 akcji własnych. W oparciu o informację dotycząca nabycia oraz wydania akcji własnych w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2024 roku wyliczono średnioważoną liczbę akcji na poziomie 130 581 136 szt.

w tys. zł	31.12.2024	31.12.2023
Średnia ważona liczba wyemitowanych akcji zwykłych zastosowana do obliczenia podstawowego zysku na jedną akcję (w sztukach)	130 581 136	130 659 600
Zysk netto za okres sprawozdawczy	1 760 457	2 256 348
Zysk netto przypadający na jedną akcję	**13,48**	**17,27**

Grupa nie posiada rozwadniających, potencjalnych akcji zwykłych ani innych instrumentów rozwadniających.

16. Zestawienie zmian w pozostałych całkowitych dochodach

Odroczony podatek dochodowy i reklasyfikacje ujęte w pozostałych całkowitych dochodach dotyczą wyceny aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej odnoszonej na kapitał z aktualizacji wyceny oraz wyceny programu określonych świadczeń pracowniczych odnoszonej na pozostałe kapitały rezerwowe.

w tys. zł	Kwota brutto	Odroczony podatek dochodowy	Kwota netto
Stan na dzień 1 stycznia 2024 roku	**139 871**	**(26 575)**	**113 296**
Aktualizacja wartości godziwej aktywów finansowych wycenianych według wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody (netto)	(187 958)	35 712	(152 246)
(Zyski)/Straty przeniesione do rachunku zysków i strat po zaprzestaniu ujmowania aktywów finansowych wycenianych według wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody (netto)	(50 652)	9 624	(41 028)
Całkowite dochody ogółem związane z aktywami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	**(98 739)**	**18 761**	**(79 978)**
Zyski/(Straty) aktuarialne z wyceny programu określonych świadczeń	(9 769)	1 856	(7 913)
Stan na dzień 31 grudnia 2024 roku	**(108 508)**	**20 617**	**(87 891)**

w tys. zł	Kwota brutto	Odroczony podatek dochodowy	Kwota netto
Stan na dzień 1 stycznia 2023 roku	**(711 063)**	**135 101**	**(575 962)**
Aktualizacja wartości godziwej aktywów finansowych wycenianych według wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody (netto)	718 828	(136 578)	582 250
(Zysk)i/Straty przeniesione do rachunku zysków i strat po zaprzestaniu ujmowania aktywów finansowych wycenianych według wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody (netto)	147 758	(28 074)	119 684
Całkowite dochody ogółem związane z aktywami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	**155 523**	**(29 551)**	**125 972**
Zyski/(Straty) aktuarialne z wyceny programu określonych świadczeń	(15 652)	2 976	(12 676)
Stan na dzień 31 grudnia 2023 roku	**139 871**	**(26 575)**	**113 296**

17. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

w tys. zł	31.12.2024	31.12.2023
Środki pieniężne w kasie	486 315	416 922
Środki na rachunku bieżącym w Banku Centralnym	5 296 169	55 850
Lokaty w Banku Centralnym	-	610 701
Rachunki bieżące w innych bankach	11 877	158 400
Łączna wartość brutto	**5 794 361**	**1 241 873**
Odpisy z tytułu oczekiwanych strat kredytowych	(16)	(149)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty razem	**5 794 345**	**1 241 724**

Na rachunku bieżącym w Narodowym Banku Polskim (NBP) utrzymywana jest rezerwa obowiązkowa, która może być wykorzystywana przez Bank pod warunkiem, że suma średniego miesięcznego salda na rachunku bieżącym w NBP nie jest mniejsza od poziomu deklarowanego.

Deklarowana wysokość rezerwy obowiązkowej na dzień 31 grudnia 2024 roku wynosiła 2 098 239 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2023 roku wynosiła 2 008 621 tys. zł).

18. Należności od banków

Zasady rachunkowości:

Zasady ujmowania i wyceny należności od banków opisane są w Nocie 2.1 Aktywa i zobowiązania finansowe – klasyfikacja i wycena.

Informacje finansowe:

w tys. zł	31.12.2024	31.12.2023
Lokaty	5 258	35 898
Kredyty i pożyczki	235 635	-
Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	8 217 515	14 861 439
Lokaty stanowiące zabezpieczenie operacji instrumentami pochodnymi i transakcji giełdowych	324 170	475 120
Inne należności	5 853	-
Łączna wartość brutto	**8 788 431**	**15 372 457**
Odpisy z tytułu oczekiwanych strat kredytowych	(651)	(905)
Łączna wartość netto razem	**8 787 780**	**15 371 552**

Zmiana stanu **odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych** należności od banków przedstawia się następująco:

w tys. zł	Etap 1	Etap 2	Etap 3	Razem
Odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych należności od banków				
Odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych na dzień 1 stycznia 2024 roku	**(364)**	**(541)**	**-**	**(905)**
Transfer do Etapu 1	(69)	69	-	-
Transfer do Etapu 2	-	-	-	-
Transfer do Etapu 3	-	-	-	-
(Utworzenia) / Rozwiązania w okresie przez rachunek zysków i strat	**258**	**(11)**	**-**	**247**
Różnice kursowe i inne zmiany	7	-	-	7
Odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych na dzień 31 grudnia 2024 roku	**(168)**	**(483)**	**-**	**(651)**

w tys. zł	Etap 1	Etap 2	Etap 3	Razem
Odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych należności od banków				
Odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych na dzień 1 stycznia 2023 roku	**(376)**	**(1 037)**	**-**	**(1 413)**
Transfer do Etapu 1	(127)	127	-	-

w tys. zł	Etap 1	Etap 2	Etap 3	Razem
Transfer do Etapu 2	-	-	-	-
Transfer do Etapu 3	-	-	-	-
(Utworzenia) / Rozwiązania w okresie przez rachunek zysków i strat	47	311	-	358
Różnice kursowe i inne zmiany	92	58	-	150
Odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych na dzień 31 grudnia 2023 roku	**(364)**	**(541)**	**-**	**(905)**

Zmiany **wartości bilansowej brutto należności** od banków, które przyczyniły się do zmian odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych przedstawia tabela poniżej:

w tys. zł	Etap 1	Etap 2	Etap 3	Razem
Wartość brutto należności od banków wycenianych w zamortyzowanym koszcie				
Wartość brutto należności na dzień 1 stycznia 2024 roku	**15 337 047**	**35 410**	**-**	**15 372 457**
Transfer do Etapu 1	20 030	(20 030)	-	-
Transfer do Etapu 2	-	-	-	-
Transfer do Etapu 3	-	-	-	-
Należności pociągnięte/spłacone	8 095 257	(7 000)	-	8 088 257
Inne zmiany	(14 672 251)	(32)	-	(14 672 283)
Wartość brutto należności od banków na dzień 31 grudnia 2024 roku	**8 780 083**	**8 348**	**-**	**8 788 431**

w tys. zł	Etap 1	Etap 2	Etap 3	Razem
Wartość brutto należności od banków wycenianych w zamortyzowanym koszcie				
Wartość brutto należności na dzień 1 stycznia 2023 roku	**707 005**	**263 156**	**-**	**970 161**
Transfer do Etapu 1	654	(654)	-	-
Transfer do Etapu 2	(1)	1	-	-
Transfer do Etapu 3	-	-	-	-
Należności pociągnięte/spłacone	14 734 789	1 101		14 735 890
Inne zmiany	(105 400)	(228 194)	-	(333 594)
Wartość brutto należności od banków na dzień 31 grudnia 2023 roku	**15 337 047**	**35 410**	**-**	**15 372 457**

19. Aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu

Zasady rachunkowości:

Zasady ujmowania i wyceny aktywów i zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu opisane są w Nocie 2.1.

Informacje finansowe:

Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu

Do kategorii przeznaczone do obrotu, Grupa zalicza instrumenty pochodne niebędące instrumentami zabezpieczającymi, wybrane dłużne papiery wartościowe oraz instrumenty kapitałowe przeznaczone do obrotu.

w tys. zł	31.12.2024	31.12.2023
Dłużne papiery wartościowe przeznaczone do obrotu		
Papiery wartościowe wyemitowane przez:		
Banki i inne podmioty finansowe*	963 254	446 280
Skarb Państwa	838 650	344 832
	1 801 904	**791 112**

w tys. zł	31.12.2024	31.12.2023
z tego:		
notowane na aktywnym rynku	1 801 904	791 112
Instrumenty kapitałowe przeznaczone do obrotu	**10 555**	**7 398**
z tego:		
notowane na aktywnym rynku	10 555	**7 398**
Instrumenty pochodne	**2 623 860**	**3 262 636**
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu razem	**4 436 319**	**4 061 146**

**Na dzień 31 grudnia 2024 roku papiery wartościowe (obligacje) emitowane przez banki w kwocie 956 638 tys. zł są objęte gwarancją Skarbu Państwa (31 grudnia 2023 roku: 442 075 tys. zł).*

***Dane według stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku uległy zmianie w związku z dokonaną w 2024 roku zmiana prezentacyjną. Dodatkowe informacje znajdują się w Nocie 2 w sekcji „Dane porównawcze".*

Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu

w tys. zł	31.12.2024	31.12.2023
Zobowiązania z tytułu krótkiej sprzedaży dłużnych papierów wartościowych	156 708	132 417
Zobowiązania z tytułu krótkiej sprzedaży papierów kapitałowych	-	1 078
Instrumenty pochodne	2 599 197	3 388 708
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu razem	**2 755 905**	**3 522 203**

Na dzień 31 grudnia 2024 roku oraz 31 grudnia 2023 roku Grupa nie posiadała aktywów i zobowiązań finansowych przeznaczonych w momencie początkowego ujęcia do wyceny według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Instrumenty pochodne na dzień 31 grudnia 2024 roku

w tys. zł	Wartość nominalna instrumentów o terminie pozostającym do realizacji				Razem	Wartość godziwa	
	do 3 miesięcy	powyżej 3 miesięcy do 1 roku	powyżej 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat		Aktywa	Zobowiąza--nia
Instrumenty stopy procentowej	**32 557 968**	**42 871 630**	**82 384 391**	**29 605 070**	**187 419 059**	**608 997**	**1 299 743**
FRA	13 700 000	4 340 000	-	-	18 040 000	1 522	4 010
swapy odsetkowe (IRS)	3 772 194	15 866 977	76 402 711	29 605 070	125 646 952	572 375	1 295 620
opcje na stopę procentową		1 110 980	20 845	-	1 131 825	106	113
kontrakty futures*	15 085 774	21 553 673	5 960 835	-	42 600 282	34 994	-
Instrumenty walutowe	**60 391 684**	**18 570 602**	**38 722 067**	**293 340**	**117 977 693**	**1 997 438**	**1 282 595**
FX forward/spot	13 260 201	5 282 716	3 896 464	-	22 439 381	226 064	27 337
FX swap	37 482 704	8 846 021	10 056 172	-	56 384 897	1 328 477	608 259
swapy walutowo – odsetkowe (CIRS)**	6 244 481	3 382 507	24 762 464	293 340	34 682 792	407 606	611 689
opcje walutowe	3 404 298	1 059 358	6 967	-	4 470 623	35 291	35 310
Transakcje na papierach wartościowych	**455 977**	**9 090**	**-**	**-**	**465 067**	**1 328**	**761**
kontrakty futures*	6 851	9 090	-	-	15 941	-	-
papiery wartościowe zakupione do otrzymania/sprzedane do wydania	449 126	-	-	-	449 126	1 328	761
Transakcje związane z towarami	**21 843**	**-**	**-**	**-**	**21 843**	**16 097**	**16 098**
swap	21 843	-	-	-	21 843	16 097	16 098
Instrumenty pochodne ogółem	**93 427 472**	**61 451 322**	**121 106 458**	**29 898 410**	**305 883 662**	**2 623 860**	**2 599 197**

**Instrumenty znajdujące się w obrocie giełdowym.*

***Swapy walutowo-odsetkowe z wymianą kapitału.*

Instrumenty pochodne na dzień 31 grudnia 2023 roku

w tys. zł	Wartość nominalna instrumentów o terminie pozostającym do realizacji				Razem	Wartość godziwa	
	do 3 miesięcy	powyżej 3 miesięcy do 1 roku	powyżej 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat		Aktywa	Zobowiąza--nia
Instrumenty stopy procentowej	**22 610 335**	**55 365 613**	**75 978 961**	**22 890 070**	**176 844 979**	**632 696**	**1 461 663**
FRA	7 550 000	3 000 000	-	-	10 550 000	377	9 192
swapy odsetkowe (IRS)	7 094 621	29 993 022	68 798 485	22 864 581	128 750 709	584 789	1 443 888
opcje na stopę procentową	-	52 703	1 130 480	25 489	1 208 672	1 560	1 554
kontrakty futures*	7 965 714	22 319 888	6 049 996	-	36 335 598	45 970	7 029
Instrumenty walutowe	**60 107 163**	**26 255 077**	**30 322 110**	**258 631**	**116 942 981**	**2 515 210**	**1 812 551**
FX forward/spot	14 389 128	6 334 285	1 640 536	-	22 363 949	776 497	327 794
FX swap	35 841 199	6 560 081	12 440 867	-	54 842 147	1 126 162	919 812
swapy walutowo – odsetkowe (CIRS)**	3 913 219	4 338 665	16 147 229	258 631	24 657 744	308 320	260 700
opcje walutowe	5 963 617	9 022 046	93 478	-	15 079 141	304 231	304 245
Transakcje na papierach wartościowych	**836 420**	**4 191**	**-**	**-**	**840 611**	**588**	**360**
kontrakty futures*	7 601	4 191	-	-	11 792	-	-
papiery wartościowe zakupione do otrzymania/sprzedane do wydania	828 819	-	-	-	828 819	588	360
Transakcje związane z towarami	**3 494**	**224 523**	**262 416**	**-**	**490 433**	**114 142**	**114 134**
swap	3 494	224 523	262 416	-	490 433	114 142	114 134
Instrumenty pochodne ogółem	**83 557 412**	**81 849 404**	**106 563 487**	**23 148 701**	**295 119 004**	**3 262 636**	**3 388 708**

**Instrumenty znajdujące się w obrocie giełdowym.*

***Swapy walutowo-odsetkowe z wymianą kapitału.*

20. Inwestycyjne dłużne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody

Zasady rachunkowości:

Zasady ujmowania i wyceny inwestycyjnych dłużnych aktywów finansowych opisane są w Nocie 2.1.

Informacje finansowe:

w tys. zł	31.12.2024	31.12.2023
Obligacje i bony wyemitowane przez:		
Banki centralne	999 202	4 996 012
Pozostałe banki*, w tym:	13 889 991	10 295 147
obligacje zabezpieczane w rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej	3 225 777	2 595 263
Inne podmioty finansowe	1 843 248	2 095 217
obligacje zabezpieczane w rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej	505 371	236 733
Rządy centralne, w tym:	13 356 330	12 173 916
obligacje zabezpieczane w rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej	2 836 707	-
Dłużne papiery wartościowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody razem	**30 088 771**	**29 560 292**
z tego:		
notowane na aktywnym rynku	29 089 569	24 564 280
nienotowane na aktywnym rynku	999 202	4 996 012

**Na dzień 31 grudnia 2024 roku papiery wartościowe (obligacje) emitowane przez banki w kwocie 13 889 991 tys. zł są objęte gwarancją Skarbu Państwa(31 grudnia 2023 roku: 10 295 147 tys. zł).*

Dla inwestycyjnych dłużnych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody skumulowana wartość oczekiwanych strat kredytowych na dzień 31 grudnia 2024 roku wynosiła 8 520 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2023 roku: 8 131 tys. zł).

Zmiana stanu dłużnych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody przedstawia się następująco:

w tys. zł	2024	2023
Stan na dzień 1 stycznia	**29 560 292**	**37 180 808**
Zwiększenia (z tytułu):		
nabycia	548 803 054	301 158 675
aktualizacji wyceny		986 568
różnic kursowych	44 170	-
rozliczenia dyskonta, premii, odsetek	1 717 000	1 585 267
Zmniejszenia (z tytułu):		
sprzedaży	(549 653 949)	(310 843 287)
aktualizacji wyceny	(362 750)	-
różnic kursowych	-	(459 604)
rozliczenia premii	(19 046)	(48 135)
Stan na dzień 31 grudnia	**30 088 771**	**29 560 292**

21. Inwestycje kapitałowe i pozostałe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Zasady rachunkowości:

Akcje i udziały w innych jednostkach zaliczane są do kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Zasady ich ujmowania i wyceny opisane są w Nocie 2.1.

Informacje finansowe:

w tys. zł	31.12.2024	31.12.2023
Inwestycje kapitałowe	161 999	125 826
Pozostałe	10 949	15 669
Inwestycje kapitałowe i pozostałe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat razem	**172 948**	**141 495**
z tego:		
notowane na aktywnym rynku	38 117	19 739
nienotowane na aktywnym rynku	134 831	121 756

Zmiana stanu inwestycji kapitałowych i pozostałych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat przedstawia się następująco:

w tys. zł	2024	2023
Stan na początek okresu	**141 495**	**106 144**
Konwersja akcji - transfer do Poziomu I	2 548	-
Zmiana wyceny	28 905	35 351
Stan na koniec okresu	**172 948**	**141 495**

22. Należności od klientów

Zasady rachunkowości:

Należności od klientów są ujmowane i wyceniane zgodnie z zasadami opisanymi w Nocie 2.1 Aktywa i zobowiązania finansowe – klasyfikacja i wycena.

Informacje finansowe:

w tys. zł	31.12.2024	31.12.2023
Należności od podmiotów sektora finansowego		
Kredyty i pożyczki	2 190 586	1 408 492
Nienotowane dłużne aktywa finansowe	1 002 896	1 002 530
Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	303 408	181 616
Fundusze gwarancyjne i lokaty stanowiące zabezpieczenie	1 613 484	1 585 568
Łączna wartość brutto	**5 110 374**	**4 178 206**
Odpisy z tytułu oczekiwanych strat kredytowych	(2 623)	(2 873)
Łączna wartość netto	**5 107 751**	**4 175 333**
Należności od podmiotów sektora niefinansowego		
Kredyty i pożyczki	13 920 199	14 177 379
Skupione wierzytelności	2 840 285	2 388 441
Zrealizowane gwarancje i poręczenia	30 533	30 709
Inne należności	11 566	16 911
Łączna wartość brutto	**16 802 583**	**16 613 440**
Odpisy z tytułu oczekiwanych strat kredytowych	(543 088)	(734 319)
Łączna wartość netto	**16 259 495**	**15 879 121**
Należności od klientów netto razem	**21 367 246**	**20 054 454**

W należnościach od klientów w pozycji „Nienotowane dłużne aktywa finansowe" zaprezentowane zostały m.in. aktywa sekurytyzacyjne objęte przez Grupę. Grupa występuje jako Inwestor w transakcjach obejmując transze senioralne. Aktywa sekurytyzacyjne objęte przez Grupę nie są przedmiotem obrotu na rynku. Zamiarem Grupy jest utrzymanie inwestycji do daty zapadalności. Głównym ryzykiem, na jakie narażone są transakcje sekurytyzacyjne będące w posiadaniu Grupy jest ryzyko kredytowe. Maksymalna ekspozycja Grupy na ryzyko kredytowe z tytułu udziału w tych jednostkach jest równa ich wartości bilansowej brutto, zatem na dzień 31 grudnia 2024 r. wynosi 1 002 896 tys. zł (31 grudnia 2023 r.: 1 002 530 tys. zł). Wartość bilansowa netto aktywów dotyczących udziału Banku w jednostkach strukturyzowanych, które nie podlegają konsolidacji na dzień 31 grudnia 2024 r. wynosi 1 002 403 tys. zł (31 grudnia 2023 r.: 1 001 976 tys. zł).

Zmiana stanu **odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych** należności od klientów przedstawia się następująco:

Rok 2024

w tys. zł	Etap 1	Etap 2	Etap 3	Aktywa udzielone z utratą wartości	Razem
Odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych należności od klientów korporacyjnych					
Odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych na dzień 1 stycznia 2024 roku	**(20 582)**	**(29 898)**	**(260 474)**	**646**	**(310 308)**
Transfer do Etapu 1	(738)	738	-	-	-
Transfer do Etapu 2	2 006	(2 006)	-	-	-
Transfer do Etapu 3	-	6	(6)	-	-
Transfer do aktywów udzielonych z utratą wartości	-	-	-	-	-
(Utworzenia)/Rozwiązania w okresie przez rachunek zysków i strat	(4 953)	(9 072)	(1 988)	(42)	(16 055)
Zmniejszenie stanu odpisów w związku ze spisaniem	-	-	99 698	-	99 698
Zmniejszenie stanu odpisów w związku ze sprzedażą wierzytelności	-	-	307	-	307
Zmiana odpisu na odsetki naliczone od ekspozycji w Etapie 3 inna niż spisanie lub sprzedaż wierzytelności	10	(1)	(3 990)	-	(3 981)
Zmniejszenie stanu odpisów w związku z usunięciem z bilansu w wyniku istotnej zmiany	-	-	-	(1 107)	(1 107)
Różnice kursowe i inne zmiany	(2 838)	3 604	6 879	669	8 314
Odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych na dzień 31 grudnia 2024 roku	**(27 095)**	**(36 629)**	**(159 574)**	**166**	**(223 132)**

w tys. zł	Etap 1	Etap 2	Etap 3	Aktywa udzielone z utratą wartości	Razem
Odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych należności od klientów indywidualnych					
Odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych na dzień 1 stycznia 2024 roku	**(31 893)**	**(69 853)**	**(324 962)**	**(176)**	**(426 884)**
Transfer do Etapu 1	(18 287)	17 101	1 186	-	-
Transfer do Etapu 2	5 175	(8 077)	2 902	-	-
Transfer do Etapu 3	1 088	17 514	(18 602)	-	-
Transfer do aktywów udzielonych z utratą wartości	-	-	13 295	(13 295)	-
(Utworzenia)/Rozwiązania w okresie przez rachunek zysków i strat	29 017	733	(12 800)	2 003	18 953
Zmniejszenie stanu odpisów w związku ze spisaniem	-	-	15 326	-	15 326
Zmniejszenie stanu odpisów w związku sprzedażą wierzytelności	-	-	90 214	2 141	92 355
Zmiana odpisu na odsetki naliczone od ekspozycji w Etapie 3 inne niż spisanie lub sprzedaż wierzytelności	-	4	(28 894)	(3 400)	(32 290)
Zmniejszenie stanu odpisów w związku z usunięciem z bilansu w wyniku istotnej zmiany	-	-	-	13 295	13 295
Różnice kursowe i inne zmiany	-	-	(3 333)	(1)	(3 334)
Odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych na dzień 31 grudnia 2024 roku	**(14 900)**	**(42 578)**	**(265 668)**	**567**	**(322 579)**

Rok 2023

w tys. zł	Etap 1	Etap 2	Etap 3	Aktywa udzielone z utratą wartości	Razem
Odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych należności od klientów korporacyjnych					
Odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych na dzień 1 stycznia 2023 roku	**(40 985)**	**(43 613)**	**(331 769)**	**(1 354)**	**(417 721)**
Transfer do Etapu 1	(913)	913	-	-	-
Transfer do Etapu 2	1 902	(1 902)	-	-	-
Transfer do Etapu 3	89	959	(1 048)	-	-
Transfer do aktywów udzielonych z utratą wartości	-	-	795	(795)	-
(Utworzenia)/Rozwiązania w okresie przez rachunek zysków i strat	20 232	7 852	(12 364)	229	15 949
Zmniejszenie stanu odpisów w związku ze spisaniem	-	-	67 505	-	67 505
Zmniejszenie stanu odpisów w związku ze sprzedażą wierzytelności	-	-	18 338	-	18 338
Zmiana odpisu na odsetki naliczone od ekspozycji w Etapie 3 inna niż spisanie lub sprzedaż wierzytelności	(10)	1	(8 678)	-	(8 687)
Zmniejszenie stanu odpisów w związku z usunięciem z bilansu w wyniku istotnej zmiany	-	-	-	1 428	1 428
Różnice kursowe i inne zmiany	(897)	5 892	6 747	1 138	12 880
Odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych na dzień 31 grudnia 2023 roku	**(20 582)**	**(29 898)**	**(260 474)**	**646**	**(310 308)**

Wpływ nieistotnej modyfikacji na odpisy z tytułu oczekiwanych strat kredytowych jest nieistotny

w tys. zł	Etap 1	Etap 2	Etap 3	Aktywa udzielone z utratą wartości	Razem
Odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych należności od klientów indywidualnych					
Odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych na dzień 1 stycznia 2023 roku	**(40 250)**	**(64 772)**	**(333 032)**	**(404)**	**(438 458)**
Transfer do Etapu 1	(11 848)	10 562	1 286	-	-
Transfer do Etapu 2	6 039	(8 615)	2 576	-	-

w tys. zł	Etap 1	Etap 2	Etap 3	Aktywa udzielone z utratą wartości	Razem
Transfer do Etapu 3	2 448	23 127	(25 575)	-	-
Transfer do aktywów udzielonych z utratą wartości	-	-	19 893	(19 893)	-
(Utworzenia)/Rozwiązania w okresie przez rachunek zysków i strat	11 718	(30 162)	(41 365)	2 816	(56 993)
Zmniejszenie stanu odpisów w związku ze spisaniem	-	-	5 264	-	5 264
Zmniejszenie stanu odpisów w związku sprzedażą wierzytelności	-	-	80 241	417	80 658
Zmiana odpisu na odsetki naliczone od ekspozycji w Etapie 3 inne niż spisanie lub sprzedaż wierzytelności	-	7	(33 909)	(3 005)	(36 907)
Zmniejszenie stanu odpisów w związku z usunięciem z bilansu w wyniku istotnej zmiany	-	-	-	19 893	19 893
Różnice kursowe i inne zmiany	-	-	(341)	-	(341)
Odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych na dzień 31 grudnia 2023 roku	**(31 893)**	**(69 853)**	**(324 962)**	**(176)**	**(426 884)**

Wpływ nieistotnej modyfikacji na odpisy z tytułu oczekiwanych strat kredytowych jest nieistotny

Zmiany **wartości bilansowej brutto należności** od klientów, które przyczyniły się do zmian odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych przedstawia tabela poniżej:

w tys. zł	Etap 1	Etap 2	Etap 3	Aktywa udzielone z utratą wartości	Razem
Wartość brutto należności od klientów wycenianych w zamortyzowanym koszcie					
Wartość brutto należności na dzień 1 stycznia 2024 roku	**17 683 704**	**2 286 856**	**793 881**	**27 205**	**20 791 646**
Transfer do Etapu 1	1 009 326	(1 004 302)	(5 024)	-	-
Transfer do Etapu 2	(1 001 989)	1 008 256	(6 267)	-	-
Transfer do Etapu 3	(43 093)	(51 613)	94 706	-	-
Transfer do aktywów udzielonych z utratą wartości	(162)	(924)	(13 759)	14 845	-
Należności pociągnięte/spłacone	1 073 713	464 437	(54 653)	(9 814)	1 473 683
Należności spisane	-	-	(109 719)	-	(109 719)
Należności zbyte	-	-	(95 579)	(1 429)	(97 008)
Inne zmiany	(151 925)	(694)	18 461	(11 487)	(145 645)
Wartość brutto należności od klientów na dzień 31 grudnia 2024 roku	**18 569 574**	**2 702 016**	**622 047**	**19 320**	**21 912 957**

w tys. zł	Etap 1	Etap 2	Etap 3	Aktywa udzielone z utratą wartości	Razem
Wartość brutto należności od klientów wycenianych w zamortyzowanym koszcie					
Wartość brutto należności na dzień 1 stycznia 2023 roku	**19 027 051**	**2 558 056**	**874 631**	**16 948**	**22 476 686**
Transfer do Etapu 1	1 085 332	(1 073 213)	(12 119)	-	-
Transfer do Etapu 2	(1 528 140)	1 533 429	(5 289)	-	-
Transfer do Etapu 3	(73 009)	(86 041)	159 050	-	-
Transfer do aktywów udzielonych z utratą wartości	(375)	(1 051)	(44 158)	45 584	-
Należności pociągnięte/spłacone	(550 329)	(553 495)	(6 759)	(12 614)	(1 123 197)
Należności spisane	-	-	(75 326)	-	(75 326)
Należności zbyte	-	-	(104 584)	(256)	(104 840)
Inne zmiany	(276 826)	(90 829)	8 435	(22 457)	(381 677)
Wartość brutto należności od klientów na dzień 31 grudnia 2023 roku	**17 683 704**	**2 286 856**	**793 881**	**27 205**	**20 791 646**

Dla należności brutto i odpisów na oczekiwane straty kredytowe od klientów, które zmieniały Etapy w trakcie roku, przesunięcia zostały zaprezentowane jako transfery pomiędzy Etapem na początek okresu sprawozdawczego lub na moment ujęcia a Etapem na koniec okresu sprawozdawczego.

23. Rzeczowe aktywa trwałe

Zasady rachunkowości:

Rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według kosztu historycznego pomniejszonego o naliczone umorzenie, a także o odpisy z tytułu utraty wartości. Koszt historyczny uwzględnia wydatki bezpośrednio związane z nabyciem danych aktywów oraz ich przygotowaniem do użytkowania.

Późniejsze nakłady uwzględnia się w wartości bilansowej danego środka trwałego lub ujmuje jako odrębny środek trwały (tam, gdzie jest to właściwe) tylko wówczas, gdy jest prawdopodobne, że z tytułu tej pozycji nastąpi wpływ korzyści ekonomicznych do Grupy, zaś koszt danej pozycji można wiarygodnie zmierzyć. Wszelkie pozostałe wydatki, na przykład na naprawę i konserwację, odnoszone są do rachunku zysków i strat w okresie, w którym je poniesiono.

Umorzenie naliczane jest metodą liniową przez przewidywany okres użytkowania przy zastosowaniu stawek określonych w zatwierdzonym planie amortyzacji na 2024 rok.

Przykładowe stosowane roczne stawki amortyzacji są następujące:	
Budynki i budowle	1,5%-4,5%
Środki transportu	14,0%-34,0%
Komputery	25,0%
Wyposażenie biurowe	20,0%
Inne środki trwałe	7,0%-34,0%
Inwestycje w obcych środkach trwałych – zgodnie z okresem trwania umowy najmu	

Na każdy dzień bilansowy dokonuje się weryfikacji wartości końcowej rzeczowych aktywów trwałych oraz okresów ich użytkowania i w razie potrzeby dokonuje stosownych korekt planu amortyzacji.

Składniki majątku o jednostkowej wartości początkowej nieprzekraczającej 3 500 zł podlegają jednorazowemu odpisaniu w koszty z datą wydania ich do używania. Suma wartości środków trwałych jednorazowo odpisanych w koszty nie jest istotna z punktu widzenia sprawozdania finansowego.

Środki trwałe w budowie wykazywane są w wysokości ogółu poniesionych kosztów pozostających w bezpośrednim związku z niezakończoną jeszcze budową, montażem lub ulepszeniem istniejącego środka trwałego z uwzględnieniem odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości.

Wartości bilansowe rzeczowych aktywów trwałych przeglądane są na dzień bilansowy w celu określenia, czy zaistniały przesłanki wskazujące na utratę wartości. Jeżeli istnieje taka przesłanka, należy określić wartość odzyskiwalną aktywów.

Wartość odzyskiwalna jest wartością większą z: wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży i wartości użytkowej. W celu wyznaczenia wartości użytkowej, oszacowane przyszłe przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy użyciu stopy dyskontowej przed opodatkowaniem, która odzwierciedla bieżące oczekiwania rynku co do wartości pieniądza oraz specyficznego ryzyka w odniesieniu do danego aktywa. Dla aktywów niegenerujących niezależnych przepływów środków pieniężnych, wartość odzyskiwalna jest wyznaczana dla danego ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego te aktywa należą (patrz Nota 25).

Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości jest ujmowany, jeżeli wartość księgowa składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne przekracza jego wartość odzyskiwalną. Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości jest ujmowany w rachunku zysków i strat.

Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości podlega odwróceniu, jeżeli nastąpiła zmiana w szacunkach służących do określenia wartości możliwej do odzyskania.

Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości może być odwrócony tylko do poziomu, przy którym wartość księgowa aktywa nie przekracza wartości księgowej, która pomniejszona o kwotę amortyzacji, zostałaby wyznaczona, jeżeli nie zostałby ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości.

Rzeczowe aktywa trwałe od dnia pierwszego zastosowania MSSF 16 uwzględniają aktywa z tytułu prawa od użytkowania aktywów. Szczegóły zostały przedstawione w Nocie 43.

Informacje finansowe:

Zmiana stanu rzeczowych aktywów trwałych w 2024 roku

w tys. zł	Grunty i budynki	Środki transportu	Inne środki trwałe	W budowie	Razem
Wartość brutto					
Stan na dzień 1 stycznia 2024	**653 665**	**39 745**	**228 802**	**98 324**	**1 020 536**

w tys. zł	Grunty i budynki	Środki transportu	Inne środki trwałe	W budowie	Razem
Zwiększenia:					
Zakupy	687	16 425	9 667	49 479	76 258
Inne zwiększenia*	24 103	-	143	-	24 246
Zmniejszenia:					
Zbycia	-	(10 048)	-	-	(10 048)
Likwidacje	(604)	-	(20 931)	-	(21 535)
Inne zmniejszenia*	(6 145)	(289)	-	(13 184)	(19 618)
Transfery	91 094	-	35 246	(126 340)	-
Stan na dzień 31 grudnia 2024	**762 800**	**45 833**	**252 927**	**8 279**	**1 069 839**
Umorzenie					
Stan na dzień 1 stycznia 2024	**321 202**	**5 586**	**185 345**	**-**	**512 133**
Zwiększenia:					
Koszty amortyzacji za okres	27 745	3 929	18 596	-	50 270
Inne zwiększenia					
Zmniejszenia:					
Zbycia	-	(2 672)	-	-	(2 672)
Likwidacje	(540)	-	(20 530)	-	(21 070)
Zaklasyfikowanie do aktywów trwałych przeznaczonych do zbycia					
Inne zmniejszenia	(3 740)	(37)	-	-	(3 777)
Stan na dzień 31 grudnia 2024	**344 667**	**6 806**	**183 411**	**-**	**534 884**
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości					
Stan na dzień 1 stycznia 2024	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Zwiększenia	5 059	-	8 765	-	13 824
Stan na dzień 31 grudnia 2024	**5 059**	**-**	**8 765**	**-**	**13 824**
Wartość bilansowa					
Na dzień 1 stycznia 2024	332 463	34 159	43 457	98 324	508 403
Na dzień 31 grudnia 2024	**413 074**	**39 027**	**60 751**	**8 279**	**521 131**

**Inne zwiększenia/ zmniejszenia obejmują m. in. przywrócenie zlikwidowanego środka trwałego do ewidencji, darowizny, rozliczenia środków trwałych w budowie, nowe i zamykane umowy leasingowe.*

Zmiana stanu rzeczowych aktywów trwałych w 2023 roku

w tys. zł	Grunty i budynki	Środki transportu	Inne środki trwałe	W budowie	Razem
Wartość brutto					
Stan na dzień 1 stycznia 2023	**704 149**	**29 975**	**228 768**	**20 925**	**983 817**
Zwiększenia:					
Zakupy	84	11 319	14 032	95 694	121 129
Inne zwiększenia*	7 975	-	233	-	8 208
Zmniejszenia:					
Zbycia	-	(1 549)	-	-	(1 549)
Likwidacje	(32 748)	-	(14 982)	-	(47 730)
Zaklasyfikowanie do aktywów trwałych przeznaczonych do zbycia	(29 980)	-	(4 853)	-	(34 833)
Inne zmniejszenia*	(4 009)	-	-	(4 497)	(8 506)
Transfery	8 194	-	5 604	(13 798)	-
Stan na dzień 31 grudnia 2023	**653 665**	**39 745**	**228 802**	**98 324**	**1 020 536**
Umorzenie					
Stan na dzień 1 stycznia 2023	**334 368**	**3 062**	**190 969**	**-**	**528 399**
Zwiększenia:					
Koszty amortyzacji za okres	28 230	3 422	14 182	-	45 834
Inne zwiększenia	-	-	9	-	9

w tys. zł	Grunty i budynki	Środki transportu	Inne środki trwałe	W budowie	Razem
Zmniejszenia:					
Zbycia	-	(898)	-	-	(898)
Likwidacje	(18 838)	-	(14 982)	-	(33 820)
Zaklasyfikowanie do aktywów trwałych przeznaczonych do zbycia	(20 733)	-	(4 833)	-	(25 566)
Inne zmniejszenia	(1 825)	-	-	-	(1 825)
Stan na dzień 31 grudnia 2023	**321 202**	**5 586**	**185 345**	**-**	**512 133**
Wartość bilansowa					
Na dzień 1 stycznia 2023	369 781	26 913	37 799	20 925	455 418
Na dzień 31 grudnia 2023	**332 463**	**34 159**	**43 457**	**98 324**	**508 403**

**Inne zwiększenia/ zmniejszenia obejmują m. in. przywrócenie zlikwidowanego środka trwałego do ewidencji, darowizny, rozliczenia środków trwałych w budowie, nowe i zamykane umowy leasingowe.*

Według stanu na dzień 31 grudnia 2024 roku, jak również według stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku, Grupa nie posiadała istotnych zobowiązań umownych z tytułu dokonania w przyszłości zakupu rzeczowych aktywów trwałych.

Na dzień 31 grudnia 2024 roku Grupa przeprowadziła test utraty wartości ośrodków generujących środki pieniężne, w wyniku, którego dokonano odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych w kwocie 13 824 tys. zł, które przypisane były do Segmentu Bankowości Detalicznej. Szczegółowe informacje na temat przeprowadzonego testu zostały przedstawione w Nocie 25.

24. Wartości niematerialne

Zasady rachunkowości:

Wartości niematerialne wykazywane są według kosztu historycznego pomniejszonego o naliczone umorzenie, a także o odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Koszt historyczny uwzględnia wydatki bezpośrednio związane z nabyciem danych aktywów oraz ich przygotowaniem do użytkowania.

Późniejsze nakłady uwzględnia się w wartości bilansowej danego składnika wartości niematerialnych lub ujmuje jako odrębny składnik aktywów (tam, gdzie jest to właściwe) tylko wówczas, gdy jest prawdopodobne, że z tytułu tej pozycji nastąpi wpływ korzyści ekonomicznych do Grupy, zaś koszt danej pozycji można wiarygodnie zmierzyć. Wszelkie pozostałe wydatki odnoszone są do rachunku zysków i strat w okresie, w którym je poniesiono.

Umorzenie naliczane jest metodą liniową przez przewidywany okres użytkowania przy zastosowaniu stawek określonych w zatwierdzonym planie amortyzacji na 2024 rok.

Przykładowe stosowane roczne stawki amortyzacji są następujące:	
Oprogramowanie komputerowe i prawa autorskie (z wyjątkiem podstawowych systemów operacyjnych, do których stosuje się stawki 10% i 20%)	34,0%
Pozostałe wartości niematerialne	20,0%

Na każdy dzień bilansowy dokonuje się weryfikacji wartości końcowej wartości niematerialnych oraz okresów ich użytkowania i w razie potrzeby dokonuje stosownych korekt planu amortyzacji.

Wartości bilansowe wartości niematerialnych podlegają przeglądowi na każdy dzień bilansowy w celu określenia, czy zaistniały przesłanki wskazujące na utratę wartości. Jeżeli istnieje taka przesłanka, należy określić wartość odzyskiwalną aktywów.

Wartość odzyskiwalna jest wartością większą z: wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży i wartości użytkowej. W celu wyznaczenia wartości użytkowej, oszacowane przyszłe przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy użyciu stopy dyskontowej przed opodatkowaniem, która odzwierciedla bieżące oczekiwania rynku co do wartości pieniądza oraz specyficznego ryzyka w odniesieniu do danego aktywa. Dla aktywów niegenerujących niezależnych przepływów środków pieniężnych, wartość odzyskiwalna jest wyznaczana dla danego ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego te aktywa należą (patrz Nota 25).

Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości jest ujmowany, jeżeli wartość księgowa aktywa lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne przekracza wartość odzyskiwalną. Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości jest ujmowany w rachunku zysków i strat.

Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, z wyłączeniem wartości firmy, podlega odwróceniu, jeżeli nastąpiła zmiana w szacunkach służących do określenia wartości możliwej do odzyskania.

Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości może być odwrócony tylko do poziomu, przy którym wartość księgowa aktywa nie przekracza wartości księgowej, która pomniejszona o kwotę amortyzacji, zostałaby wyznaczona, jeżeli nie zostałby ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości.

Informacje finansowe:

Zmiana stanu wartości niematerialnych w 2024 roku

w tys. zł	Wartość firmy	Oprogramo-wanie komputerowe	Zaliczki na wartości niematerialne	Razem
Wartość brutto				
Stan na dzień 1 stycznia 2024	**1 245 976**	**856 932**	**54 592**	**2 157 500**
Zwiększenia:				
Zakupy	-	342	95 021	95 363
Zmniejszenia:				
Inne zmniejszenia	-	-	(20 047)	(20 047)
Transfery	-	97 497	(97 497)	-
Stan na dzień 31 grudnia 2024	**1 245 976**	**954 771**	**32 069**	**2 232 816**
Umorzenie				
Stan na dzień 1 stycznia 2024	**-**	**657 479**	**-**	**657 479**
Zwiększenia:				
Koszty amortyzacji za okres	-	69 068	-	**69 068**
Stan na dzień 31 grudnia 2024	**-**	**726 547**	**-**	**726 547**
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości				
Stan na dzień 1 stycznia 2024	**214 707**	**-**	**-**	**214 707**
Zwiększenia	180 064	216 105	22 518	418 687
Stan na dzień 31 grudnia 2024	**394 771**	**216 105**	**22 518**	**633 394**
Wartość bilansowa				
Na dzień 1 stycznia 2024	1 031 269	199 453	54 592	1 285 314
Na dzień 31 grudnia 2024	**851 205**	**12 119**	**9 551**	**872 875**

Zmiana stanu wartości niematerialnych w 2023 roku

w tys. zł	Wartość firmy	Oprogramo-wanie komputerowe	Zaliczki na wartości niematerialne	Razem
Wartość brutto				
Stan na dzień 1 stycznia 2023	**1 245 976**	**719 375**	**106 258**	**2 071 609**
Zwiększenia:				
Zakupy	-	1 226	87 220	88 446
Zmniejszenia:				
Likwidacje	-	(761)	-	(761)
Inne zmniejszenia	-	-	(1 794)	(1 794)
Transfery	-	137 092	(137 092)	-
Stan na dzień 31 grudnia 2023	**1 245 976**	**856 932**	**54 592**	**2 157 500**
Umorzenie				
Stan na dzień 1 stycznia 2023	**-**	**593 039**	**-**	**593 039**
Zwiększenia:				
Koszty amortyzacji za okres	-	65 201	-	**65 201**
Zmniejszenia:				
Likwidacje	-	(761)	-	(761)
Stan na dzień 31 grudnia 2023	**-**	**657 479**	**-**	**657 479**
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości				
Stan na dzień 1 stycznia 2023	214 707	-	-	214 707
Stan na dzień 31 grudnia 2023	**214 707**	-	**-**	**214 707**

w tys. zł	Wartość firmy	Oprogramo-wanie komputerowe	Zaliczki na wartości niematerialne	Razem
Wartość bilansowa				
Na dzień 1 stycznia 2023	1 031 269	126 336	106 258	1 263 863
Na dzień 31 grudnia 2023	**1 031 269**	**199 453**	**54 592**	**1 285 314**

Według stanu na dzień 31 grudnia 2024 roku, jak również według stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku, Grupa nie posiadała istotnych zobowiązań umownych z tytułu dokonania w przyszłości zakupu wartości niematerialnych.

Na dzień 31 grudnia 2024 roku Grupa przeprowadziła test utraty wartości ośrodków generujących środki pieniężne, w wyniku, którego dokonano odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości składników wartości niematerialnych w kwocie 238 623 tys. zł, które przypisane były do Segmentu Bankowości Detalicznej. Szczegółowe informacje na temat przeprowadzonego testu zostały przedstawione w Nocie 25.

Wartości niematerialne w wysokości 872 875 tys. zł na dzień 31 grudnia 2024 roku (31 grudnia 2023 roku:1 285 314 tys. zł) zawierają wartość firmy w kwocie 851 205 tys. zł(31 grudnia 2023 roku: 1 031 269 tys. zł).

W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy, wartość firmy stanowi nadwyżkę kosztu przejęcia nad wartością godziwą udziału Grupy w możliwych do zidentyfikowania przejętych aktywach, zobowiązaniach oraz zobowiązaniach warunkowych na dzień połączenia i powstała w wyniku połączenia Banku Handlowego w Warszawie SA z Citibank (Poland) S.A., które nastąpiło z dniem 28 lutego 2001 roku (1 243 645 tys. zł) oraz w wyniku nabycia zorganizowanej części przedsiębiorstwa bankowego ABN Amro Bank (Polska) S.A., które nastąpiło z dniem 1 marca 2005 roku (2 331 tys. zł).

Wartość firmy jest wykazywana w wysokości ceny nabycia pomniejszonej o łączne dotychczasowe odpisy aktualizujące wynikające z tytułu utraty wartości. Wartość firmy nie jest amortyzowana, a jedynie podlega testom pod kątem utraty wartości. Grupa wyodrębniła dwa ośrodki generujące środki pieniężne (Segment Bankowości Detalicznej i Segment Bankowości Instytucjonalnej) do których zaalokowana została wartość firmy.

W ramach testu utraty wartości ośrodków generujących środki pieniężne przeprowadzonego na dzień 30 czerwca 2024 roku, Grupa dokonała całkowitego spisania pozostałej wartości firmy przypisanej do Segmentu Bankowości Detalicznej.

Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości w odniesieniu do wartości firmy nie podlega odwróceniu.

Poniższa tabela prezentuje przyporządkowanie wartości firmy do ośrodków wypracowujących środki pieniężne.

Wartość bilansowa wartości firmy przypisanej do ośrodka

w tys. zł	31.12.2024	31.12.2023
Sektor Bankowości Instytucjonalnej	851 206	851 206
Sektor Bankowości Detalicznej	-	180 063
	851 206	**1 031 269**

25. Test utraty wartości dla ośrodków generujących środki pieniężne

Test utraty wartości przeprowadza się poprzez porównanie wartości bilansowej danego składnika aktywów z jego wartością odzyskiwalną. Z uwagi na to, że niektóre rzeczowe aktywa trwałe, wartości niematerialne i wartość firmy nie generują niezależnie przepływu środków pieniężnych, na potrzeby przeprowadzenia testu ich utraty wartości, przyporządkowywane są one do tzw. ośrodków wypracowujacych środki pieniężne – CGU (ang. cash generating unit).

Ośrodek wypracowujący środki pieniężne definiowany jest przez Międzynarodowy Standard Rachunkowości 36, jako najmniejszy dający się określić zespół aktywów, który wypracowuje wpływy pieniężne w znacznym stopniu niezależne od wpływów pieniężnych pochodzących z innych aktywów lub innych zespołów aktywów.

Bank wyodrębnił dwa ośrodki wypracowujące środki pieniężne: Sektor Bankowości Instytucjonalnej oraz Sektor Bankowości Detalicznej i w oparciu o taki podział ustalona została ich wartość odzyskiwalna.

Podstawą ustalenia wartości odzyskiwalnej ośrodków wypracowujących środki pieniężne jest ich wartość użytkowa oszacowana w oparciu o plan finansowy. Plan opiera się na racjonalnych, odzwierciedlających ocenę kierownictwa Banku założeniach odnośnie przyszłych warunków gospodarczych oraz oczekiwanych wyników działalności ośrodków. Plan podlega okresowej aktualizacji i zatwierdzeniu przez Radę Nadzorczą Banku. Zarząd przyjął okres 3 letni w procesie planowania finansowego.

W związku z opracowaniem nowego planu finansowego przez Grupę na lata 2025-2027, Grupa przeprowadziła test utraty wartości na dzień 31 grudnia 2024 roku. W teście, dla każdego roku prognozy wykorzystano stopy dyskonta z przedziału 10,3% - 11,3%, oszacowane przy zastosowaniu wartości wskaźnika beta dla grupy porównawczej, premii za ryzyko oraz stopy wolnej od ryzyka. Ekstrapolacja przepływów pieniężnych wykraczających poza okres objęty planem

finansowym została oparta o stopy wzrostu odzwierciedlające długoterminowy cel inflacyjny NBP, który na dzień 31 grudnia 2024 roku wynosi 2,5%.

W wyniku przeprowadzonego testu, stwierdzono utratę wartości ośrodka wypracowującego przepływy pieniężne - Segmencie Bankowości Detalicznej. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości w przypadku ośrodków wypracowujących środki pieniężne w pierwszej kolejności redukują wartość firmy przypadającą na te ośrodki wypracowujące środki pieniężne (grupę ośrodków), a następnie redukują proporcjonalnie wartość księgową innych aktywów w ośrodku (grupie ośrodków). W związku z tym, że wartość firmy przypisana do Segmentu Bankowości Detalicznej uległa spisaniu w wyniku testu przeprowadzonego na dzień 30 czerwca 2024 roku, strata zidentyfikowana na podstawie testu zaalokowana została i pomniejszyła wartość księgową wartości niematerialnych w kwocie 238 623 tys. zł oraz środków trwałych w kwocie 13 825 tys. zł. Łączna kwota odpisu aktualizującego 252 448 tys. zł. obciążyła w całości wynik finansowy Grupy za okres zakończony 31.12.2024 r. i została zaprezentowana w sprawozdaniu finansowym Grupy w pozycji Wynik z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych. Dokonanie odpisu aktualizującego w Segmencie Bankowości Detalicznej wynika przede wszystkim ze spadku przychodów w tym Segmencie, w związku z przewidywanym spadkiem stóp procentowych dla złotego i głównych walut obcych oraz utrzymującą się presją kosztową.

26. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Zasady rachunkowości:

Rezerwa i aktywa na podatek odroczony są kalkulowane przy użyciu metody bilansowej, poprzez wyliczenie przejściowych różnic pomiędzy wartością bilansową aktywów i zobowiązań oraz ich wartością podatkową. Rezerwa i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wykazywane są w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej po dokonaniu kompensaty, wtedy, gdy istnieje tytuł prawny do przeprowadzenia takiej kompensaty oraz rezerwa i aktywa dotyczą tego samego podatnika.
Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmuje się w zakresie, w którym jest prawdopodobne, że będzie dostępny przyszły dochód do opodatkowania.

Informacje finansowe:

w tys. zł	31.12.2024	31.12.2023
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	842 941	1 058 275
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	(762 775)	(945 850)
Aktywa netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego	**80 166**	**112 425**

Podatek odroczony od transakcji nabycia zorganizowanej części przedsiębiorstwa w wartości 2 105 tys. zł według stanu na 31 grudnia 2024 będzie rozliczany ze zobowiązaniem wobec Urzędu Skarbowego do sierpnia 2027 roku.

Dodatnie i ujemne różnice przejściowe przyjęte do wyliczenia aktywów i rezerwy z tytułu podatku dochodowego

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego związane są z następującymi pozycjami:

w tys. zł	31.12.2024	31.12.2023
Odsetki naliczone i inne koszty	23 990	54 550
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości	66 432	84 236
Niezrealizowana premia od papierów wartościowych	3 716	16 394
Ujemna wycena pochodnych instrumentów finansowych	547 897	770 046
Ujemna wycena papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu	28 773	2 421
Przychody pobrane z góry	15 868	16 794
Prowizje	3 146	3 498
Dłużne i kapitałowe papiery wartościowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	40 532	3 421
Koszty świadczeń pracowniczych i inne koszty do zapłacenia	73 585	67 370
Leasing (MSSF16)	34 698	31 194
Pozostałe	4 304	8 351
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	**842 941**	**1 058 275**

Rezerwa z tytułu podatku odroczonego związana jest z następującymi pozycjami:

w tys. zł	31.12.2024	31.12.2023
Odsetki naliczone (przychód)	20 668	65 824
Dodatnia wycena pochodnych instrumentów finansowych	537 289	729 710

w tys. zł	31.12.2024	31.12.2023
Niezrealizowane dyskonto od papierów wartościowych	106 013	48 965
Przychody do otrzymania	5 137	4 920
Dodatnia wycena papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu	23 965	1 226
Dłużne i kapitałowe papiery wartościowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	(7 044)	26 575
Ulga inwestycyjna	5 997	7 158
Wycena udziałów	26 462	22 126
Leasing (MSSF16)	33 119	29 707
Pozostałe	11 169	9 639
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	**762 775**	**945 850**
Aktywa netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego	**80 166**	**112 425**

Zmiany różnic przejściowych w ciągu 2024 roku

Zmiany różnic przejściowych dotyczących aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego:

w tys. zł	Saldo na 1 stycznia 2024	Zmiany odnoszone na wynik finansowy	Zmiany odnoszone na kapitał	Saldo na 31 grudnia 2024
Odsetki naliczone i inne koszty	54 550	(30 560)	-	23 990
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości	84 236	(17 804)	-	66 432
Niezrealizowana premia od papierów wartościowych	16 394	(12 678)	-	3 716
Ujemna wycena pochodnych instrumentów finansowych	770 046	(222 149)	-	547 897
Ujemna wycena papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu	2 421	26 352	-	28 773
Przychody pobrane z góry	16 794	(926)	-	15 868
Prowizje	3 498	(352)	-	3 146
Dłużne i kapitałowe papiery wartościowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	3 421	16 494	20 617	40 532
Koszty świadczeń pracowniczych i inne koszty do zapłacenia	67 370	6 215	-	73 585
Leasing (MSSF 16)	31 194	3 504	-	34 698
Pozostałe	8 351	(4 047)	-	4 304
	1 058 275	**(235 951)**	**20 617**	**842 941**

Zmiany różnic przejściowych dotyczących rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego:

w tys. zł	Saldo na 1 stycznia 2024	Zmiany odnoszone na wynik finansowy	Zmiany odnoszone na kapitał	Saldo na 31 grudnia 2024
Odsetki naliczone (przychód)	65 824	(45 156)	-	20 668
Dodatnia wycena pochodnych instrumentów finansowych	729 710	(192 421)	-	537 289
Niezrealizowane dyskonto od papierów wartościowych	48 965	57 048	-	106 013
Przychody do otrzymania	4 920	217	-	5 137
Dodatnia wycena papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu	1 226	22 739	-	23 965
Dłużne i kapitałowe papiery wartościowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	26 575	(7 044)	(26 575)	(7 044)
Ulga inwestycyjna	7 158	(1 161)	-	5 997
Wycena udziałów	22 126	4 336	-	26 462
Leasing (MSSF 16)	29 707	3 412	-	33 119
Pozostałe	9 639	1 530	-	11 169
	945 850	**(156 500)**	**(26 575)**	**762 775**
Zmiana aktywa netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego	**112 425**	**(79 451)**	**47 192**	**80 166**

Zmiany różnic przejściowych w ciągu 2023 roku

Zmiany różnic przejściowych dotyczących aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego:

w tys. zł	Saldo na 1 stycznia 2023	Zmiany odnoszone na wynik finansowy	Zmiany odnoszone na kapitał	Saldo na 31 grudnia 2023
Odsetki naliczone i inne koszty	20 603	33 947	-	54 550
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości	96 839	(12 603)	-	84 236
Niezrealizowana premia od papierów wartościowych	26 262	(9 868)	-	16 394
Ujemna wycena pochodnych instrumentów finansowych	1 338 351	(568 305)	-	770 046
Ujemna wycena papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu	3 773	(1 352)	-	2 421
Przychody pobrane z góry	22 216	(5 422)	-	16 794
Prowizje	2 781	717	-	3 498
Dłużne i kapitałowe papiery wartościowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	160 908	(22 407)	(135 080)	3 421
Koszty świadczeń pracowniczych i inne koszty do zapłacenia	62 293	5 077	-	67 370
Leasing (MSSF 16)	30 709	485	-	31 194
Pozostałe	6 598	1 753	-	8 351
	1 771 333	**(577 978)**	**(135 080)**	**1 058 275**

Zmiany różnic przejściowych dotyczących rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego:

w tys. zł	Saldo na 1 stycznia 2023	Zmiany odnoszone na wynik finansowy	Zmiany odnoszone na kapitał	Saldo na 31 grudnia 2023
Odsetki naliczone (przychód)	56 482	9 342	-	65 824
Dodatnia wycena pochodnych instrumentów finansowych	1 349 764	(620 054)	-	729 710
Niezrealizowane dyskonto od papierów wartościowych	16 209	32 756	-	48 965
Przychody do otrzymania	4 620	300	-	4 920
Dodatnia wycena papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu	1 356	(130)	-	1 226
Dłużne i kapitałowe papiery wartościowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	-	-	26 575	26 575
Ulga inwestycyjna	7 528	(370)	-	7 158
Wycena udziałów	15 630	6 496	-	22 126
Leasing (MSSF 16)	28 953	754	-	29 707
Pozostałe	7 272	2 367	-	9 639
	1 487 814	**(568 539)**	**26 575**	**945 850**
Zmiana aktywa netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego	**283 519**	**(9 439)**	**(161 655)**	**112 425**

27. Inne aktywa

w tys. zł	31.12.2024	31.12.2023
Rozrachunki międzybankowe	35 132	22 848
Rozliczenia z tytułu obrotu papierami wartościowymi	-	26
Rozliczenia z tytułu działalności maklerskiej	114 269	60 269
Przychody do otrzymania	52 427	48 731
Pożyczki dla pracowników z Funduszu Świadczeń Socjalnych	11 711	15 146
Dłużnicy różni	78 434	60 912
Rozliczenia międzyokresowe	8 291	9 603
Inne aktywa razem	**300 264**	**217 535**
w tym aktywa finansowe*	239 546	159 201

**Do aktywów finansowych zaliczono wszystkie pozycje „Innych aktywów" z wyjątkiem pozycji „Przychody do otrzymania" oraz „Rozliczenia międzyokresowe".*

28. Aktywa trwałe przeznaczone do zbycia

Zasady rachunkowości:

Aktywa trwałe przeznaczone do zbycia wyceniane są wg mniejszej z dwóch następujących wartości: wartości księgowej lub wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży.

Informacje finansowe:

Pozycja aktywa trwałe do zbycia na dzień 31 grudnia 2023 roku uwzględniała wartość nieruchomości przeznaczonej do zbycia, której wartość księgowa wynosiła 9 266 tys. zł. W 2024 roku nieruchomość została zbyta z zyskiem netto w kwocie 2 102 tys. zł.

29. Zobowiązania wobec banków

Zasady rachunkowości:

Zasady ujmowania i wyceny zobowiązań wobec banków opisane są w Nocie 2.1.

Informacje finansowe:

w tys. zł	31.12.2024	31.12.2023
Rachunki bieżące	1 871 173	2 521 721
Depozyty terminowe	714 223	357 829
Kredyty i pożyczki otrzymane	1 073 387	-
Inne zobowiązania, w tym:	777 034	496 137
depozyty zabezpieczające	775 767	494 205
Zobowiązania wobec banków razem	**4 435 817**	**3 375 687**

W dniu 19 listopada 2024 roku Bank podjął decyzję o wykorzystaniu części z kwoty określonej w ramowej umowie pożyczki podporządkowanej zawartej w dniu 6 czerwca 2024 roku pomiędzy Bankiem i Citibank Europe. Kwota. Kwota pożyczki wynosi 250 milionów EUR i została udzielona na okres 4 lat, Bank ma jednak prawo do wcześniej jej spłaty pod warunkiem uzyskania zezwolenia Bankowego Funduszu Gwarancyjnego. Odsetki dla pożyczki będą płatne według stawki ESTR powiększonej o marżę na warunkach rynkowych Bank uwzględnił środki z zaciągniętej pożyczki w zobowiązaniach kwalifikowanych na potrzeby wypełnienia wymogu TLAC. Więcej szczegółów zaprezentowano w Nocie 3 w sekcji dot. adekwatności kapitałowej.

Zmianę stanu kredytów i pożyczek otrzymanych przedstawia poniższa tabela:

w tys. zł	01.01.-31.12.2024	01.01.-31.12.2023
Stan na początek okresu	-	-
Zwiększenia (z tytułu):		-
kredyty i pożyczki otrzymane	1 066 750	-
odsetki od kredytów i pożyczek otrzymanych	5 137	-
różnice kursowe	1 500	-
Stan na koniec okresu	**1 073 387**	**-**

30. Zobowiązania wobec klientów

Zasady rachunkowości:

Zasady ujmowania i wyceny zobowiązań wobec klientów opisane są w Nocie 2.1.

Informacje finansowe:

w tys. zł	31.12.2024	31.12.2023
Depozyty podmiotów sektora finansowego		
Rachunki bieżące	1 748 848	939 624

w tys. zł	31.12.2024	31.12.2023
Depozyty terminowe	2 249 188	2 848 319
	3 998 036	**3 787 943**
Depozyty podmiotów sektora niefinansowego		
Rachunki bieżące, z tego:	34 350 246	35 247 407
klientów instytucjonalnych	20 334 301	21 561 300
klientów indywidualnych	11 385 244	11 442 558
jednostek budżetowych	2 630 701	2 243 549
Depozyty terminowe, z tego:	15 088 950	14 157 409
klientów instytucjonalnych	5 793 514	6 141 613
klientów indywidualnych	8 694 430	7 727 411
jednostek budżetowych	601 006	288 385
	49 439 196	**49 404 816**
Depozyty razem	**53 437 232**	**53 192 759**
Pozostałe zobowiązania		
Inne zobowiązania, w tym:	547 800	996 056
zobowiązania z tytułu kaucji	446 647	503 263
depozyty zabezpieczające	53 863	446 797
Pozostałe zobowiązania razem	**547 800**	**996 056**
Zobowiązania wobec klientów razem	**53 985 032**	**54 188 815**

**Dane według stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku uległy zmianie w związku z dokonaną w 2024 roku zmiana prezentacyjną. Dodatkowe informacje znajdują się w Nocie 2 w sekcji „Dane porównawcze".*

31. Rezerwy

Zasady rachunkowości:

Rezerwy są ujmowane w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej, jeżeli na Grupie ciąży obowiązek prawny lub zwyczajowo oczekiwany, wynikający ze zdarzeń przeszłych, a także jeżeli prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne oraz kwota rezerwy może być w wiarygodny sposób oszacowana.

Informacje finansowe:

w tys. zł	31.12.2024	31.12.2023
Na sprawy sporne	53 046	47 028
Na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne*	33 256	34 960
Inne**	34 690	29 701
Rezerwy razem	**120 992**	**111 689**

Zmiana stanu rezerw przedstawia się następująco:

w tys. zł	2024	2023
Stan na dzień 1 stycznia	**111 689**	**112 507**
Z czego dotyczy:		
Rezerw na sprawy sporne	47 028	34 067
Rezerw na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	34 960	44 969
Inne	29 701	33 471
Zwiększenia:		
Utworzenie odpisów na rezerwy w okresie, z tego	62 471	55 371
na sprawy sporne	16 296	18 527
na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	31 546	36 125
inne	14 629	719
Zmniejszenia:		
Rozwiązanie rezerw w okresie, z tego:	(46 363)	(47 711)

w tys. zł	2024	2023
na sprawy sporne	(5 446)	(24)
na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	(33 234)	(45 498)
inne	(7 683)	(2 189)
Wykorzystanie rezerw w okresie, z tego:	(6 789)	(7 842)
na sprawy sporne	(4 832)	(5 542)
inne	(1 957)	(2 300)
Inne zmniejszenia rezerw, z tego:	(16)	(636)
na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	(16)	(636)
Stan na dzień 31 grudnia	**120 992**	**111 689**

**Dodatkowe informacje dotyczące rezerwy na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne znajdują się w Nocie 40.*
***Pozycja „Inne" zawiera rezerwy portfelowe na sprawy związane z wyrokami TSUE opisanymi w Nocie 40.*

32. Inne zobowiązania

Zasady rachunkowości:

W celu przypisania kosztów do okresów sprawozdawczych, których one dotyczą, Grupa dokonuje czynnych i biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów. Dotyczy to w szczególności kosztów działania Grupy. Rozliczenia międzyokresowe kosztów są prezentowane jako podpozycja „Innych zobowiązań" w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

W zakresie zobowiązań do wykonania świadczenia spełnianych w czasie, Grupa stosuje metodę ujęcia przychodu proporcjonalnie do upływającego czasu w okresie świadczenia usługi. Wg Grupy ta metoda rzetelnie odzwierciedla tryb świadczenia usługi, gdyż w sposób równomierny w czasie zaangażowane są zasoby Grupy w okresie świadczenia usługi.

W obszarze metod, danych wejściowych i założeń przyjętych do szacowania wynagrodzenia zmiennego, Grupa stosuje podejście najbardziej prawdopodobnych wartości w odniesieniu do wynagrodzenia uzyskiwanego za osiągnięcie określonych celów, natomiast w zakresie zwrotów wynagrodzenia w obszarze pośrednictwa ubezpieczeniowego stosowanego są metody statystyczne a rezerwa na zwroty ujmowana jest w rozliczeniach międzyokresowych kosztów. Grupa uwzględnia wszelkie kwestie ustalając poziom przychodu uzależnionego od zidentyfikowanych zmiennych (wynagrodzenia przy spełnieniu określonych celów, oczekiwane zwroty, wszelkie upusty).

Dla wynagrodzenia za pośrednictwo w dystrybucji produktów ubezpieczeniowych w szczególności dla ubezpieczenia powiązanego z produktem kredytowym, Grupa stosuje model względnej wartości godziwej, na podstawie którego, stosując wartość godziwą produktu kredytowego oraz usługi sprzedaży produktu ubezpieczeniowego, dokonuje podziału na wynagrodzenie stanowiące komponent przychodów odsetkowych oraz wynagrodzenie za wykonane usługi związane ze sprzedażą i obsługą tych produktów.

Zobowiązania z tytułu majątku używanego na podstawie leasingu ustalane są zgodnie z polityką opisaną w Nocie 43.

Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych, w tym rezerwa na odprawy emerytalne stanowiąca program określonych świadczeń, opisane są szczegółowo w Nocie 45.

Informacje finansowe:

w tys. zł	31.12.2024	31.12.2023
Fundusz Świadczeń Socjalnych	20 835	24 065
Rozrachunki międzybankowe	198 432	220 412
Rozrachunki międzysystemowe	2 543	4 580
Rozliczenia z tytułu obrotu papierami wartościowymi	-	10
Rozliczenia z tytułu działalności maklerskiej	90 953	61 621
Zobowiązania z tytułu majątku używanego na podstawie leasingu	121 165	113 096
Wierzyciele różni	159 403	182 383
Rozliczenia międzyokresowe kosztów:	385 015	397 869
koszty do zapłacenia z tytułu zobowiązań wobec pracowników	116 001	161 344
rezerwa na odprawy emerytalne	113 117	95 546
koszty usług IT i wsparcia operacji bankowych	68 619	49 040
koszty usług doradczych i wsparcia biznesu	8 591	7 310
inne koszty do zapłacenia	78 687	84 629
Przychody przyszłych okresów	38 318	16 805
Rozliczenia z Urzędem Skarbowym i ZUS	122 812	73 774
Inne zobowiązania razem	**1 139 476**	**1 094 615**
w tym zobowiązania finansowe*	593 331	606 167

**Do zobowiązań finansowych zaliczono wszystkie pozycje „Innych zobowiązań" z wyjątkiem pozycji „Rozliczenia z Urzędem Skarbowym i ZUS", „Przychody przyszłych okresów" oraz Rozliczeń międzyokresowych kosztów".*

33. Aktywa i zobowiązania finansowe według umownych terminów wymagalności/zapadalności

Na dzień 31 grudnia 2024

w tys. zł	Nota	Razem	Do 1 miesiąca	Od 1 do 3 miesięcy	Od 3 miesięcy do 1 roku	Od 1 roku do 5 lat	Ponad 5 lat
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	17	**5 794 361**	**5 794 361**	**-**	**-**	**-**	**-**
Należności od banków (brutto)	18	**8 788 431**	**2 207 277**	**1 909 437**	**4 437 500**	**-**	**234 217**
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu							
Dłużne papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	19	1 801 904	15 711	3 551	130 147	603 542	1 048 953
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody							
Dłużne papiery wartościowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	20	30 088 771	3 044 865	44 569	3 725 093	14 102 723	9 171 521
Należności od klientów (brutto)							
Należności od podmiotów sektora finansowego	22	5 110 374	2 034 675	75 699	700 000	2 300 000	-
Należności od podmiotów sektora niefinansowego	22	16 802 583	7 108 999	1 503 255	1 804 731	3 803 684	2 581 914
Zobowiązania wobec banków	29	**4 435 817**	**3 367 567**	**-**	**-**	**1 068 250**	**-**
Zobowiązania wobec klientów							
Zobowiązania wobec podmiotów sektora finansowego	30	4 033 464	3 983 791	46 770	2 903	-	-
Zobowiązania wobec podmiotów sektora niefinansowego	30	49 951 568	43 661 121	4 265 820	2 023 175	1 452	-

Na dzień 31 grudnia 2023 roku

w tys. zł	Nota	Razem	Do 1 miesiąca	Od 1 do 3 miesięcy	Od 3 miesięcy do 1 roku	Od 1 roku do 5 lat	Ponad 5 lat
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	17	**1 241 873**	**1 241 873**	**-**	**-**	**-**	**-**
Należności od banków (brutto)	18	**15 372 457**	**13 200 518**	**2 151 939**	**20 000**	**-**	**-**
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu							
:ne papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	19	791 112	2 024	-	112 216	564 173	112 699
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody							
Dłużne papiery wartościowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	20	29 560 292	5 842 500	2 039 965	213 764	17 118 669	4 345 394
Należności od klientów (brutto)							
Należności od podmiotów sektora finansowego	22	4 178 206	1 878 206	-	500 000	1 800 000	-
Należności od podmiotów sektora niefinansowego	22	16 613 440	6 553 319	2 091 013	1 976 646	3 530 878	2 461 584
Zobowiązania wobec banków	29	**3 375 687**	**3 365 687**	**-**	**10 000**	**-**	**-**
Zobowiązania wobec klientów							
Zobowiązania wobec podmiotów sektora finansowego	30	3 804 675	3 727 496	36 519	40 660	-	-
Zobowiązania wobec podmiotów sektora niefinansowego	30	50 384 140	44 634 301	3 468 856	2 278 024	2 959	-

**Dane według stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku uległy zmianie w związku z dokonaną w 2024 roku zmiana prezentacyjną. Dodatkowe informacje znajdują się w Nocie 2 w sekcji „Dane porównawcze".*

34. Kapitały

Kapitały wykazywane są według wartości nominalnej, z wyjątkiem kapitału z aktualizacji wyceny aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody, który wykazywany jest z uwzględnieniem wpływu odroczonego podatku dochodowego.

Kapitał zakładowy

Seria/ emisja	Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania akcji	Rodzaj ograni-czenia praw do akcji	Liczba akcji	Wartość serii/emisji wg wartości nominalnej (w tys. zł)	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji	Prawo do dywidendy (od daty)
A	na okaziciela	akcje zwykłe	-	65 000 000	260 000	w całości opłacony	27.03.97 r.	01.01.97 r.
B	na okaziciela	akcje zwykłe	-	1 120 000	4 480	w całości opłacony	27.10.98 r.	01.01.97 r.
B	na okaziciela	akcje zwykłe	-	1 557 500	6 230	w całości opłacony	25.06.99 r.	01.01.97 r.
B	na okaziciela	akcje zwykłe	-	2 240 000	8 960	w całości opłacony	16.11.99 r.	01.01.97 r.
B	na okaziciela	akcje zwykłe	-	17 648 500	70 594	w całości opłacony	24.05.02 r.	01.01.97 r.
B	na okaziciela	akcje zwykłe	-	5 434 000	21 736	w całości opłacony	16.06.03 r.	01.01.97 r.
C	na okaziciela	akcje zwykłe	-	37 659 600	150 638	przeniesienie majątku Citibank (Poland) S.A. na Bank	28.02.01 r.	01.01.00 r.
				130 659 600	**522 638**			

Wartość nominalna jednej akcji wynosi 4,00 zł

Na dzień 31 grudnia 2024 roku kapitał zakładowy Jednostki dominującej wynosił 522 638 400 zł i podzielony był na 130 659 600 akcji zwykłych na okaziciela o wartości nominalnej 4 zł każda i w okresie od 31 grudnia 2023 roku nie uległ zmianie.

Jednostka dominująca nie emitowała akcji uprzywilejowanych.

Zarówno w 2024 roku, jak również w 2023 roku, nie miało miejsca podwyższenie kapitału zakładowego w drodze emisji akcji.

Lista akcjonariuszy

W okresie od przekazania skonsolidowanego raportu rocznego za 2023 rok do dnia przekazania niniejszego skonsolidowanego raportu rocznego za 2024 rok struktura własności znacznych pakietów akcji Banku uległa zmianie.

Na dzień przekazania niniejszego skonsolidowanego raportu rocznego za 2024 rok, zgodnie z posiadanymi przez Bank informacjami, akcjonariuszami posiadającymi bezpośrednio lub pośrednio przez podmioty zależne co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu lub co najmniej 5% kapitału zakładowego Banku były następujące podmioty:

	Liczba akcji	Akcje %	Liczba głosów na WZ	Głosy w WZ %
Citibank Europe PLC, Irlandia	97 994 700	75,00	97 994 700	75,00
Pozostali akcjonariusze	32 664 900	25,00	32 664 900	25,00
	130 659 600	**100,00**	**130 659 600**	**100,00**

Stan na dzień przekazania skonsolidowanego raportu rocznego za 2023 rok:

	Liczba akcji	Akcje %	Liczba głosów na WZ	Głosy w WZ %
Citibank Europe PLC, Irlandia	97 994 700	75,00	97 994 700	75,00
Fundusze emerytalne zarządzane przez Nationale-Nederlanden PTE S.A, w tym:	6 876 766	5,26	6 876 766	5,26
Nationale Nederlanden OFE	6 539 514	5,01	6 539 514	5,01
Pozostali akcjonariusze	25 788 134	19,74	25 788 134	19,74
	130 659 600	**100,00**	**130 659 600**	**100,00**

W 2024 roku struktura akcjonariatu uległa zmianie. W dniu 21 listopada 2024 roku Bank otrzymał od Nationale – Nederlanden Powszechne Towarzystwo Emerytalne S.A. („NN PTE") zawiadomienie o zmniejszeniu udziałów w kapitale zakładowym Banku i w ogólnej liczbie głosów poniżej 5% w kapitale zakładowym i w ogólnej liczbie głosów. Zgodnie z zawiadomieniem NN OFE, w wyniku zbycia akcji Banku w transakcjach na GPW w Warszawie, zawartych w dniu 19 listopada 2024 roku, zmniejszył stan posiadania akcji Banku. Po rozliczeniu transakcji NN OFE posiada 6 529 671 akcji

Banku, reprezentujących 4,997% udziału w kapitale zakładowym Banku, co daje prawo do wykonywania 6 529 671 głosów z akcji, stanowiących 4,997% udziału w ogólnej liczbie głosów.

Jednocześnie NN PTE poinformował, że w wyniku tej samej transakcji zarządzane przez NN PTE fundusze: NationaleNederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny i Nationale-Nederlanden Dobrowolny Fundusz Emerytalny zmniejszyły łączny stan posiadania akcji Banku poniżej 5% głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy Banku. Po rozliczeniu transakcji fundusze te posiadają 6 529 838 akcji Banku, reprezentujących 4,998% udziału w kapitale zakładowym Banku, co daje prawo do wykonywania 6 529 838 głosów z akcji, stanowiących 4,998% udziału w ogólnej liczbie głosów.

Kapitał zapasowy

Na dzień 31 grudnia 2024 roku kapitał zapasowy wynosił 3 001 260 tys. zł (31 grudnia 2023 roku: 3 001 259 tys. zł). Kapitał zapasowy przeznaczony jest na pokrycie strat bilansowych lub na inne cele, w tym na wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy. O wykorzystaniu kapitału zapasowego rozstrzyga Walne Zgromadzenie Banku, jednakże część kapitału zapasowego w wysokości jednej trzeciej kapitału zakładowego może być wykorzystana jedynie na pokrycie straty wykazanej w sprawozdaniu finansowym.

Kwota kapitału zapasowego obejmuje kwotę 2 485 534 tys. zł stanowiącą nadwyżkę wartości godziwej wyemitowanych akcji ponad ich wartość nominalną w związku z połączeniem Banku z Citibank (Poland) S.A., które nastąpiło z dniem 28 lutego 2001 roku.

Emisje, wykup i spłaty nie udziałowych i kapitałowych papierów wartościowych

Grupa realizując programy motywacyjne, o których mowa w uchwałach podjętych przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Banku w dniu 16 grudnia 2022 r., w 2024 roku dokonała konwersji określonej części nagród rozliczanych w gotówce na nagrody rozliczane w instrumentach kapitałowych Banku Handlowego S.A., co skutkowało zmianą sposobu ujęcia określonych nagród kapitałowych zgodnie z MSSF 2 „Płatności w formie akcji własnych". Konwersja nagród wiązała się z przeniesieniem części zobowiązań wobec pracowników ujętych poprzednio w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji Inne zobowiązania do pozycji Kapitał Rezerwowy. Nagrody ujmowane są jako koszty w okresie nabywania uprawnień przez nagrodzonych pracowników w korespondencji z kapitałami. Wartość nagrody ustalana jest według wartości godziwej akcji ustalonej na datę przyznania i później nie podlega przeszacowaniu. Bank w celu realizacji programu rozpoczął nabywanie akcji własnych, które do momentu wydania jako nagrody są prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji Akcje własne, a w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych w przepływach z działalności finansowej.

W ramach programu nabywania akcji własnych, o którym mowa powyżej, w 2024 roku Bank nabył łącznie 335 901 akcji własnych o wartości nominalnej jednej nabytej akcji wynoszącej 4 złote, reprezentujących 0,2570810% kapitału zakładowego Banku i uprawniających do 335 901 głosów na Walnym Zgromadzeniu Banku, co stanowi 0,2570810% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Banku, przy czym w okresie w którym akcje własne są własnością Banku, Bank nie może wykonywać prawa głosu z tych akcji.

Łączna cena zakupu przez Bank akcji własnych, o których mowa powyżej, wyniosła 33 332 962,20 zł.

W dniu 22 lipca 2024 roku Bank nieodpłatnie wydał (tj. zainicjował transfer) uprawnionym pracownikom Banku łącznie 116 994 akcji własnych nabytych uprzednio przez Bank i zakończył proces wydawania akcji własnych w roku 2024. Wydane akcje reprezentują łącznie 0,0895411% kapitału zakładowego Banku oraz uprawniają łącznie do 0,0895411% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Banku.

Według stanu na koniec grudnia 2024 roku Bank zatrzymał łącznie 218 907 akcji własnych reprezentujących łącznie 0,1675399% kapitału zakładowego Banku oraz uprawniających łącznie do 0,1675399% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy Banku.

Kapitał z aktualizacji wyceny

w tys. zł	31.12.2024	31.12.2023
Różnice z wyceny aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	(64 868)	128 406

Kapitał z aktualizacji wyceny nie podlega dystrybucji. Na dzień wyłączenia ze skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej całości lub części dłużnych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody, skumulowane zyski lub straty ujęte uprzednio w pozostałych dochodach całkowitych i zakumulowane w kapitale z aktualizacji wyceny ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Pozostałe kapitały rezerwowe

w tys. zł	31.12.2024	31.12.2023
Kapitał rezerwowy	3 461 965	2 660 961
Fundusz ogólnego ryzyka	540 200	540 200

w tys. zł	31.12.2024	31.12.2023
Kapitał z wyceny programu nagród kapitałowych	55 352	-
Zyski/(Straty) aktuarialne z wyceny programu określonych świadczeń	(23 025)	(15 111)
Kapitał z przewalutowania	4 535	4 609
Pozostałe kapitały rezerwowe razem	**4 039 027**	**3 190 659**

Informacja dotycząca podziału zysku netto za rok 2024 znajduje się poniżej w sekcji „Dywidendy wypłacone (lub zadeklarowane).

Kapitał rezerwowy

Kapitał rezerwowy tworzy się z corocznych odpisów dokonywanych z zysku lub z innych źródeł, niezależnie od kapitału zapasowego.

Kapitał rezerwowy przeznaczony jest na pokrycie strat bilansowych lub na inne cele, w tym na wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy. O wykorzystaniu kapitału rezerwowego rozstrzyga Walne Zgromadzenie Banku.

Fundusz ogólnego ryzyka

Fundusz ogólnego ryzyka tworzony jest z zysku z przeznaczeniem na niezidentyfikowane ryzyka działalności bankowej. O wykorzystaniu funduszu rozstrzyga Walne Zgromadzenie Banku, z zastrzeżeniem obowiązujących przepisów.

Dywidendy

Dywidendy są ujmowane jako zobowiązania w momencie, w którym podział zysku został zatwierdzony przez Walne Zgromadzenie Banku.

Dywidendy wypłacone (lub zadeklarowane)

W dniu 19 czerwca 2024 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Banku podjęło uchwałę w sprawie podziału zysku netto za 2023 rok. Zgodnie z uchwałą zysk netto Banku za 2023 rok w kwocie 2 255 190 345,46 zł został podzielony w następujący sposób:

- dywidenda: 1 454 930 607,50 zł, tj. 11,15 zł/akcja,
- kapitał rezerwowy: 800 259 737,96 zł.

Dzień dywidendy został ustalony na 27 czerwca 2024 roku, a termin wypłaty dywidendy na 4 lipca 2024 roku. Liczba akcji objętych dywidendą wyniosła 130 487 050 sztuk.

Dywidenda stanowiła 65% zysku netto za 2023 rok, a wypłata środków w tej wysokości była zgodna z indywidualnym zaleceniem Komisji Nadzoru Finansowego w sprawie spełnienia przez Bank wymagań kwalifikujących do wypłaty dywidendy z zysku netto wypracowanego w 2023 roku.

35. Transakcje repo oraz reverse repo

Grupa dokonuje transakcji sprzedaży/zakupu aktywów finansowych z przyrzeczeniem odkupu/odsprzedaży w przyszłości po tej samej cenie powiększonej o z góry ustaloną kwotę odsetek tzw. transakcje typu repo i reverse repo na papierach wartościowych. Papiery wartościowe sprzedane z przyrzeczeniem odkupu nie są wyłączane ze skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej. Jeżeli nabywający ma prawo sprzedać lub zastawić aktywa, aktywa takie prezentowane są w wyodrębnionej linii w sprawozdaniu z sytuacji finansowej. Jednocześnie ujmowane są zobowiązania wynikające z udzielonego przyrzeczenia odkupu. W przypadku transakcji zakupu z przyrzeczeniem odsprzedaży, nabyte papiery wartościowe prezentowane są jako pożyczki i należności. Różnicę między ceną sprzedaży/zakupu a ceną odkupu/odsprzedaży ujmuje się odpowiednio jako koszty lub przychody odsetkowe z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej. W przypadku sprzedaży papierów wartościowych zakupionych uprzednio w transakcji zakupu z przyrzeczeniem odsprzedaży Grupa wykazuje zobowiązania z tytułu krótkiej sprzedaży papierów wartościowych. Zobowiązania te są wyceniane w wartości godziwej.

Transakcje z przyrzeczeniem odkupu (repo)

Transakcje repo są używane powszechnie jako narzędzie krótkoterminowego finansowania aktywów odsetkowych, w zależności od poziomu stóp procentowych.

W przypadku transakcji z przyrzeczeniem odkupu wszelkie korzyści oraz ryzyka związane z posiadaniem aktywów pozostają po stronie Grupy.

Aktywa sprzedane w ramach transakcji repo nie mogą być przedmiotem dalszego obrotu przez Grupę.

Na dzień 31 grudnia 2024 roku Grupa nie posiadała zobowiązania z tytułu transakcji repo, które podlegały kompensowaniu w sprawozdaniu finansowym, jak opisano w nocie 36.

W 2024 roku łączne koszty odsetek z transakcji repo wyniosły 26 558 tys. zł (w 2023 roku: 61 394 tys. zł).

Transakcje z przyrzeczeniem odsprzedaży (reverse repo)

Transakcje reverse repo służą jako narzędzie pozyskiwania finansowania dla klientów.

Na dzień 31 grudnia 2024 roku aktywa nabyte z przyrzeczeniem ich odsprzedaży były następujące:

w tys. zł	Wartość bilansowa należności*	Wartość godziwa aktywów będących zabezpieczeniem	Termin odsprzedaży	Wartość odsprzedaży
Należności od banków	1 840 962	1 894 830	do miesiąca	1 843 107
	1 914 286	2 160 656	do 3 miesięcy	1 924 318
	4 462 267	4 464 007	do roku	4 579 296
Należności od innych podmiotów sektora finansowego	303 408	301 011	do miesiąca	303 565
	8 520 923	**8 820 504**		**8 650 286**

**z uwzględnieniem odsetek*

Na dzień 31 grudnia 2023 roku aktywa nabyte z przyrzeczeniem ich odsprzedaży były następujące:

w tys. zł	Wartość bilansowa należności*	Wartość godziwa aktywów będących zabezpieczeniem	Termin odsprzedaży	Wartość odsprzedaży
Należności od banków	1 971 118	1 976 197	do tygodnia	1 971 695
	10 741 030	10 938 516	do miesiąca	10 763 031
	2 149 291	2 193 075	do 3 miesięcy	2 160 169
Należności od innych podmiotów sektora finansowego	181 616	180 007	do tygodnia	181 663
	15 043 055	**15 287 795**		**15 076 558**

**z uwzględnieniem odsetek*

Na dzień 31 grudnia 2024 roku i 31 grudnia 2023 roku Grupa miała możliwość zastawu lub zbycia papierów wartościowych nabytych w ramach transakcji reverse repo.

Na dzień 31 grudnia 2024 roku Grupa posiadała należności z tytułu transakcji reverse repo, które podlegały kompensowaniu w sprawozdaniu finansowym, jak opisano w nocie 36.

W 2024 roku łączne przychody z tytułu odsetek z transakcji reverse repo wyniosły 468 741 tys. zł (w 2023 roku: 474 421 tys. zł).

Na dzień 31 grudnia 2024 roku Bank miał zobowiązania z tytułu krótkiej sprzedaży papierów wartościowych zakupionych w transakcjach reverse repo w kwocie 156 708 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2023 roku: 132 417 tys. zł).

36. Kompensowanie należności i zobowiązań finansowych

Aktywa i zobowiązania finansowe kompensuje się i wykazuje w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie netto, jeżeli występuje możliwe do wyegzekwowania na drodze prawnej prawo do skompensowania ujętych kwot oraz zamiar rozliczenia ich w kwocie netto lub jednoczesnej realizacji danego składnika aktywów i uregulowania zobowiązania.

W skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej wszystkie zobowiązania i aktywa Grupy, wynikające z transakcji terminowych i pochodnych, rozliczanych przez kontrahenta centralnego KDPW_CCP S.A., są podawane w postaci skompensowanej (kompensata zobowiązań i aktywów).

Grupa dokonała zmiany podejścia w zakresie kompensowania instrumentów pochodnych, która została opisana w Nocie 2.

Poniższe ujawnienie dodatkowo prezentuje kompensowanie aktywów i zobowiązań finansowych wynikających z transakcji terminowych i pochodnych zawartych na podstawie umów ramowych, stanowiących standardy rynkowe wypracowane w ramach *International Swaps and Derivatives Association* (ISDA), Związku Banków Polskich oraz innych umów ramowych przewidujących w sytuacji wystąpienia określonego przypadku naruszenia, możliwość skutecznego prawnie rozwiązania transakcji i rozliczenia z kontrahentem na podstawie skompensowanej kwoty wzajemnych należności i zobowiązań.

W poniższej tabeli zaprezentowano kwoty wyceny do wartości godziwej instrumentów pochodnych (zarówno zaklasyfikowanych do portfela przeznaczonego do obrotu, jak i desygnowanych jako instrumenty zabezpieczające w rachunkowości zabezpieczeń) oraz egzekwowalnych zabezpieczeń pieniężnych dla transakcji objętych umowami ramowymi umożliwiającymi prawnie skuteczne kompensowanie w określonych okolicznościach.

w tys. zł	31.12.2024		31.12.2023	
	Aktywa finansowe	Zobowiązania finansowe	Aktywa finansowe	Zobowiązania finansowe
Należności / zobowiązania z tytułu zakupionych / sprzedanych papierów wartościowych z otrzymanym / udzielonym przyrzeczeniem odkupu	8 520 923	-	15 056 723	13 668
Efekt kompensowania	-	-	(13 668)	(13 668)
Wartość należności i zobowiązań zaprezentowana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	**8 520 923**	**-**	**15 043 055**	**-**
Wycena instrumentów pochodnych (brutto)	4 818 938	4 153 965	6 313 560	5 706 585
Efekt kompensowania*	(2 140 938)	(1 482 031)	(2 225 007)	(2 225 007)
Wycena instrumentów pochodnych (netto) zaprezentowana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	**2 678 000**	**2 671 934**	**4 088 553**	**3 481 578**
Wartość przyjętych/złożonych zabezpieczeń	(754 135)	(960 760)	(1 718 619)	(1 339 993)
Aktywa i zobowiązania podlegające kompensacie zgodnie z umową ramową	**1 923 865**	**1 711 174**	**2 369 934**	**2 141 585**
Maksymalna kwota ewentualnej kompensaty	(1 659 912)	(1 659 912)	(2 042 072)	(2 042 072)
Aktywa i zobowiązania podlegające kompensacie zgodnie z umową ramową przy uwzględnieniu maksymalnej kwoty ewentualnej kompensaty	**263 953**	**51 262**	**327 862**	**99 513**

***Efekt kompensowania dotyczy wyłącznie instrumentów pochodnych zaprezentowanych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej. Ponadto kompensowanie wpływa również na wartość zobowiązań od klientów w zakresie depozytów zabezpieczających, które podlegają mechanizmowi kompensowania.*

37. Rachunkowość zabezpieczeń

Zasady rachunkowości:

Grupa stosuje rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej w celu zabezpieczenia zmian wartości godziwej instrumentów dłużnych o stałej stopie procentowej zaklasyfikowanych do portfela aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody przed ryzykiem wynikającym ze zmiany stóp procentowych. W zakresie rachunkowości zabezpieczeń Grupa stosuje zasady MSR 39.

Instrumentami zabezpieczającymi są transakcje Interest Rate Swap, denominowane w tej samej walucie co instrumenty zabezpieczane, w których Grupa otrzymuje zmienne przepływy, a płaci stałe.

Wynik z tytułu zmiany wyceny do wartości godziwej pozycji zabezpieczanej w zakresie zabezpieczanego ryzyka odnoszony jest do wyniku z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej. Pozostała część zmiany wyceny do wartości godziwej aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej ujmowana jest w pozostałych całkowitych dochodach. Przychody odsetkowe od dłużnych papierów wartościowych ujmowane są w wyniku odsetkowym.

Zmiana wyceny do wartości godziwej pochodnych instrumentów zabezpieczających ujmowana jest w wyniku na rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej. Odsetki od instrumentów pochodnych desygnowanych jako instrumenty zabezpieczające w rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej ujmowane są w wyniku odsetkowym.

Dane finansowe:

Na dzień 31 grudnia 2024 r., jak i na dzień 31 grudnia 2023 r. Grupa posiadała aktywne relacje zabezpieczające. Szczegóły dotyczące pozycji wyznaczonych jako instrumenty zabezpieczające oraz efektywności wyznaczonych powiązań zabezpieczających przedstawiają tabele poniżej:

Stan na dzień 31 grudnia 2024 roku:

w tys. zł	Wartość nominalna	Wartość bilansowa Aktywa	Wartość bilansowa Zobowiązania	Pozycja w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	Zmiana wartości godziwej zastosowanej dla ujęcia nieefektywności zabezpieczenia
Rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej					
Ryzyko stopy procentowej					
Transakcje IRS	7 024 500	54 615	72 737	Pochodne instrumenty zabezpieczające	154 407

Szczegóły dotyczące pozycji zabezpieczanych na dzień 31 grudnia 2024 roku przedstawia tabela poniżej:

w tys. zł	Wartość bilansowa Aktywa	Wartość bilansowa Zobowiązania	Skumulowana kwota korekt zabezpieczenia wartości godziwej w wartości bilansowej pozycji zabezpieczanej	Pozycja w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	Zmiana wartości godziwej zastosowanej dla ujęcia nieefektywności zabezpieczenia
Rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej					
Ryzyko stopy procentowej					
Obligacje skarbowe	2 836 707	-	(24 366)	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	(38 107)
Obligacje emitowane przez instytucje finansowe	3 731 148	-	(8 546)	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	(107 426)

Skumulowana kwota korekt zabezpieczenia wartości godziwej pozostających w sprawozdaniu z sytuacji finansowej dla wszystkich pozycji zabezpieczanych, w przypadku których zaprzestano dokonywania korekt o zyski i straty z tytułu zabezpieczania wartości godziwej na dzień 31 grudnia 2024 roku wynosiła (108 981) tys. zł.

Informacje dotyczące efektywności wyznaczonych powiązań zabezpieczających na dzień 31 grudnia 2024 roku przestawia tabela poniżej:

	Nieefektywność zabezpieczenia rozpoznana w rachunku zysków i strat	Pozycja w rachunku zysków i strat
Rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej		
Ryzyko stopy procentowej	8 874	Wynik na rachunkowości zabezpieczeń

Stan na dzień 31 grudnia 2023 roku:

w tys. zł	Wartość nominalna	Wartość bilansowa Aktywa	Wartość bilansowa Zobowiązania	Pozycja w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	Zmiana wartości godziwej zastosowanej dla ujęcia nieefektywności zabezpieczenia
Rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej					
Ryzyko stopy procentowej					
Transakcje IRS	3 211 000	6 731	92 869	Pochodne instrumenty zabezpieczające	(90 428)

Szczegóły dotyczące pozycji zabezpieczanych na dzień 31 grudnia 2023 roku przedstawia tabela poniżej:

w tys. zł	Wartość bilansowa		Skumulowana kwota korekt zabezpieczenia wartości godziwej w wartości bilansowej pozycji zabezpieczanej	Pozycja w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	Zmiana wartości godziwej zastosowanej dla ujęcia nieefektywności zabezpieczenia
	Aktywa	Zobowiązania			
Rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej					
Ryzyko stopy procentowej					
Obligacje emitowane przez instytucje finansowe	2 831 996	-	87 316	Inwestycyjne dłużne papiery wartościowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	80 361

Skumulowana kwota korekt zabezpieczenia wartości godziwej pozostających w sprawozdaniu z sytuacji finansowej dla wszystkich pozycji zabezpieczanych, w przypadku których zaprzestano dokonywania korekt o zyski i straty z tytułu zabezpieczania wartości godziwej na dzień 31 grudnia 2023 roku wynosiła (105 323) tys. zł.

Informacje dotyczące efektywności wyznaczonych powiązań zabezpieczających 31 grudnia 2023 roku przedstawia tabela poniżej:

	Nieefektywność zabezpieczenia rozpoznana w rachunku zysków i strat	Pozycja w rachunku zysków i strat
Rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej		
Ryzyko stopy procentowej	(10 067)	Wynik na rachunkowości zabezpieczeń

38. Wartość godziwa

Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych

Wartość godziwa to cena, którą otrzymano by za sprzedaż składnika aktywów lub zapłacono by za przeniesienie zobowiązania w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach między uczestnikami rynku na dzień wyceny.

Poniżej znajduje się podsumowanie wartości bilansowych (w podziale na kategorie) i godziwych dla każdej grupy aktywów i zobowiązań finansowych.

Na dzień 31 grudnia 2024 roku

w tys. zł	Nota	Przeznaczone do obrotu	Kredyty, pożyczki i inne należności	Wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	Pozostałe aktywa/ zobowiązania finansowe	Łączna wartość bilansowa	Wartość godziwa*	Wartość godziwa ujawnienie**
Aktywa finansowe								
Należności od banków wyceniane w zamortyzowanym koszcie	18	-	8 787 780	-	-	8 787 780	n/a	8 787 781
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu wyceniane w wartości godziwej	19	4 436 319	-	-	-	4 436 319	4 436 319	n/a
Inwestycyjne dłużne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	20	-	-	30 088 771	-	30 088 771	30 088 771	n/a
Inwestycje kapitałowe i pozostałe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	21	-	-	-	172 948	172 948	172 948	n/a
Należności od klientów	22	-	21 367 246	-	-	21 367 246	n/a	21 381 622

w tys. zł	Nota	Przeznaczone do obrotu	Kredyty, pożyczki i inne należności	Wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	Pozostałe aktywa/ zobowiązania finansowe	Łączna wartość bilansowa	Wartość godziwa*	Wartość godziwa ujawnienie**
wyceniane w zamortyzowanym koszcie								
Należności od klientów instytucjonalnych		-	15 329 548	-	-	15 329 548	n/a	15 321 332
Należności od klientów indywidualnych		-	6 037 698	-	-	6 037 698	n/a	6 060 290
		4 436 319	**30 155 026**	**30 088 771**	**172 948**	**64 853 064**	**34 698 038**	**30 169 403**
Zobowiązania finansowe								
Zobowiązania wobec banków	29	-	-	-	4 435 817	4 435 817	n/a	4 435 873
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	19	2 755 905	-	-	-	2 755 905	2 755 905	n/a
Zobowiązania wobec klientów	30	-	-	-	53 985 032	53 985 032	n/a	53 963 225
		2 755 905	**-**	**-**	**58 420 849**	**61 176 754**	**2 755 905**	**58 399 098**

** Wartość godziwa aktywów i zobowiązań, które są ujmowane i wyceniane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej według wartości godziwej.*

*** Wartość godziwa aktywów i zobowiązań, które nie są ujmowane i wyceniane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej według wartości godziwej, ale dla których wartość godziwa jest dodatkowo ujawniana zgodnie z wymogiem MSSF 13.*

Na dzień 31 grudnia 2023 roku

w tys. zł	Nota	Przeznaczone do obrotu	Kredyty, pożyczki i inne należności	Wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	Pozostałe aktywa/ zobowiązania finansowe	Łączna wartość bilansowa	Wartość godziwa*	Wartość godziwa ujawnienie**
Aktywa finansowe								
Należności od banków wyceniane w zamortyzowanym koszcie	18	-	15 371 552	-	-	15 371 552	n/a	15 371 619
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu wyceniane w wartości godziwej	19	4 061 146	-	-	-	4 061 146	4 061 146	n/a
Inwestycyjne dłużne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	20	-	-	29 560 292	-	29 560 292	29 560 292	n/a
Inwestycje kapitałowe i pozostałe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	21	-	-	-	141 495	141 495	141 495	n/a
Należności od klientów wyceniane w zamortyzowanym koszcie	22	-	20 054 454	-	-	20 054 454	n/a	20 026 040
Należności od klientów instytucjonalnych		-	14 126 464	-	-	14 126 464	n/a	14 131 068
Należności od klientów indywidualnych			5 927 990	-	-	5 927 990	n/a	5 894 973
		4 061 146	**35 426 006**	**29 560 292**	**141 495**	**69 188 939**	**33 762 933**	**35 397 659**
Zobowiązania								

w tys. zł	Nota	Przeznaczone do obrotu	Kredyty, pożyczki i inne należności	Wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	Pozostałe aktywa/ zobowiązania finansowe	Łączna wartość bilansowa	Wartość godziwa*	Wartość godziwa ujawnienie**
finansowe								
Zobowiązania wobec banków	29	-	-	-	3 375 687	3 375 687	n/a	3 375 960
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	19	3 522 203	-	-	-	3 522 203	3 522 203	n/a
Zobowiązania wobec klientów	30	-	-	-	54 188 815	55 008 001	n/a	54 980 883
		3 522 203	**-**	**-**	**57 564 502**	**61 905 891**	**3 522 203**	**58 356 843**

**Wartość godziwa aktywów i zobowiązań, które są ujmowane i wyceniane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej według wartości godziwej.*
***Wartość godziwa aktywów i zobowiązań, które nie są ujmowane i wyceniane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej według wartości godziwej, ale dla których wartość godziwa jest dodatkowo ujawniana zgodnie z wymogiem MSSF 13.*
Dane porównawcze w zakresie wartości godziwej wg stanu na 31 grudnia 2023 roku dla należności od klientów instytucjonalnych i detalicznych zostały skorygowane względem ujawnień w sprawozdaniu finansowym za 2023 rok.

W zależności od stosowanej metody ustalania wartości godziwej, poszczególne składniki aktywów/zobowiązań finansowych klasyfikuje się do następujących kategorii:

- poziom I: aktywa / zobowiązania finansowe wyceniane bezpośrednio w oparciu o ceny pochodzące z aktywnego rynku, na którym dostępne są regularne kwotowania i obroty.

  Do rynku aktywnego możemy zaliczyć notowania giełdowe, brokerskie oraz notowania w systemach typu serwisy cenowe takie jak Reuters i Bloomberg, które reprezentują faktyczne transakcje rynkowe zawierane na warunkach rynkowych. Do poziomu pierwszego zaliczamy przede wszystkim papiery wartościowe przeznaczone do obrotu lub wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody.
- poziom II: aktywa / zobowiązania finansowe wyceniane w oparciu o modele oparte na danych wejściowych pochodzących z aktywnego rynku i prezentowane w systemach Reuters lub Bloomberg i w zależności od instrumentów finansowych stosowane są następujące szczegółowe techniki wycen:
  - notowane ceny rynkowe dla danego instrumentu lub notowane ceny rynkowe dla instrumentu alternatywnego;
  - wartość godziwą swapów na stopę procentową oraz terminowych kontraktów walutowych oblicza się jako wartość bieżącą przyszłych przepływów pieniężnych w oparciu o rynkowe krzywe dochodowości oraz aktualne kursy fixing NBP w przypadku instrumentów walutowych;
  - inne techniki, takie jak krzywe dochodowości oparte na cenach alternatywnych dla danego instrumentu finansowego.
- poziom III: aktywa / zobowiązania finansowe wyceniane w oparciu o techniki wyceny wykorzystujące istotne parametry niepochodzące z rynku.

Poniższe tabele przedstawiają wartości bilansowe instrumentów finansowych prezentowanych w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej według wartości godziwej usystematyzowane według powyższych kategorii:

Na dzień 31 grudnia 2024 roku

w tys. zł	Nota	Poziom I	Poziom II	Poziom III	Razem
Aktywa finansowe					
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	19	1 847 453	2 588 866	-	4 436 319
instrumenty pochodne		34 994	2 588 866	-	2 623 860
dłużne papiery wartościowe		1 801 904		-	1 801 904
instrumenty kapitałowe		10 555		-	10 555
Pochodne instrumenty zabezpieczające	37	-	54 140	-	54 140
Inwestycyjne dłużne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	20	29 089 569	999 202	-	30 088 771
Inwestycje kapitałowe i pozostałe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	21	38 117	-	134 831	172 948
Zobowiązania finansowe					
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	19	156 708	2 599 197	-	2 755 905

w tys. zł	Nota	Poziom I	Poziom II	Poziom III	Razem
krótka sprzedaż papierów wartościowych		156 708		-	156 708
instrumenty pochodne		-	2 599 197	-	2 599 197
Pochodne instrumenty zabezpieczające		-	72 737	-	72 737

Na dzień 31 grudnia 2023 roku

w tys. zł	Nota	Poziom I	Poziom II	Poziom III	Razem
Aktywa finansowe					
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	19	844 480	3 216 666	-	4 061 146
instrumenty pochodne		45 970	3 216 666	-	3 262 636
dłużne papiery wartościowe		791 112		-	791 112
instrumenty kapitałowe		7 398		-	7 398
Pochodne instrumenty zabezpieczające	37	-	6 731	-	6 731
Inwestycyjne dłużne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	20	24 564 280	4 996 012	-	29 560 292
Inwestycje kapitałowe i pozostałe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	21	19 739	-	121 756	141 495
Zobowiązania finansowe					
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	19	140 524	3 381 679	-	3 522 203
krótka sprzedaż papierów wartościowych		133 495		-	133 495
instrumenty pochodne		7 029	3 381 679	-	3 388 708
Pochodne instrumenty zabezpieczające		-	92 869	-	92 869

**Dane według stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku uległy zmianie w związku z dokonaną w 2024 roku zmiana prezentacyjną. Dodatkowe informacje znajdują się w Nocie 2 w sekcji „Dane porównawcze".*

Na dzień 31 grudnia 2024 roku struktura akcji VISA posiadanych przez Bank uległa zmianie w stosunku do 31 grudnia 2023 roku. W wyniku dokonanej w III kwartale 2024 roku konwersji Bank pozyskał 104 uprzywilejowanych akcji VISA Inc. serii „A" o wartości 10 894 tys. zł, a jednocześnie zmianie uległ współczynnik konwersji akcji C na akcje A czego skutkiem było obniżenie wyceny akcji C na dzień dokonania konwersji do 7 999 tys. zł. Dodatni wynik na operacji wyniósł 2 895 tys. zł i został ujęty jako Wynik na inwestycjach kapitałowych i pozostałych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Na dzień 31 grudnia 2024 roku kwota aktywów finansowych klasyfikowanych do poziomu III obejmuje wartość udziału w spółce Visa Inc. w wysokości 10 949 tys. zł (uprzywilejowana seria C) oraz wartość innych udziałów mniejszościowych w wysokości 123 882 tys. zł. (na dzień 31 grudnia 2023 roku odpowiednio: 15 669 tys. zł (uprzywilejowana seria C) oraz wartość innych udziałów mniejszościowych w wysokości 106 087 tys. zł).

Analizę wrażliwości dla instrumentów kapitałowych klasyfikowanych do poziomu III prezentuje poniższa tabela:

w tys. zł	Wartość godziwa	Scenariusz	Wartość godziwa w scenariuszu pozytywnym	Wartość godziwa w scenariuszu negatywnym
Instrumenty kapitałowe obowiązkowo wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	134 831	Zmiana kluczowego parametru (koszt kapitału o - 10% / + 10% lub wskaźnika konwersji o + 10% / - 10%)	152 893	120 528

Sposób oszacowania wartości godziwej akcji uprzywilejowanych serii C Visa Inc. uwzględnia wartość akcji Visa Inc. oraz korekty wynikające ze sporów (bieżących lub potencjalnych), których stroną byłaby Visa lub Bank. Udziały mniejszościowe w spółkach infrastrukturalnych wyceniane są do wartości godziwej m.in. z uwzględnieniem oczekiwanych zdyskontowanych dywidend przy użyciu przyjętego kosztu kapitału oraz biorąc pod uwagę historię dystrybucji zysków w poszczególnych spółkach. Zmiany wyceny odnoszone są do rachunku zysków i strat i prezentowane w Wyniku na inwestycjach kapitałowych i pozostałych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Zmiany aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych do wartości godziwej określonej z wykorzystaniem istotnych parametrów niepochodzących z rynku (Poziom III) przedstawia poniższa tabela:

w tys. zł	2024	2023
	Inwestycje kapitałowe i pozostałe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	
Stan na początek okresu	**121 756**	**88 484**
Konwersja akcji - transfer do Poziomu I	(8 346)	-
Aktualizacja wyceny	21 421	33 272
Stan na koniec okresu	**134 831**	**121 756**

Aktualizacja wyceny uwzględniona jest w wyniku na inwestycjach kapitałowych i pozostałych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

W 2024 roku Grupa nie dokonywała zmian w zasadach klasyfikacji instrumentów finansowych (prezentowanych w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej według wartości godziwej) do poszczególnych kategorii odzwierciedlających stosowaną metodę ustalania wartości godziwej (poziom I, poziom II i poziom III).

W tym samym okresie Grupa nie dokonywała zmian w klasyfikacji aktywów finansowych w wyniku zmiany przeznaczenia bądź wykorzystania aktywa.

Określanie wartości godziwej

W przypadku krótkoterminowych aktywów i zobowiązań finansowych zakłada się, że wartość bilansowa tych instrumentów jest zasadniczo równa ich wartości godziwej. W przypadku instrumentów innych niż krótkoterminowe zastosowano następujące metody i założenia.

Należności od banków i klientów

W kolumnie „wartość bilansowa" zaprezentowano wartość kredytów w zamortyzowanym koszcie pomniejszoną o odpisy na oczekiwane straty kredytowe. Wartość godziwa kredytów i pożyczek jest wyliczana jako zdyskontowana wartość oczekiwanych przyszłych płatności kapitału i uwzględnia zmiany rynkowych stóp procentowych, a także zmiany marż dla danego okresu sprawozdawczego. Zmiany marż dla kredytów wyliczane są w oparciu o faktyczne transakcje. Zakłada się, że spłaty kredytów i pożyczek następować będą w terminach uzgodnionych w umowach. W przypadku kredytów, dla których terminy spłat nie są określone (np. kredyty w rachunku bieżącym), jako wartość godziwą zaprezentowano kwotę konieczną do zapłaty, gdyby należność stała się wymagalna w dniu bilansowym.

Powyższe techniki wyceny są kwalifikowane do poziomu III hierarchii wartości godziwej, czyli aktywów finansowych wycenianych w oparciu o techniki wyceny wykorzystujące istotne parametry niepochodzące z rynku.

Zobowiązania wobec banków i klientów

W przypadku depozytów wypłacanych na żądanie i depozytów bez ustalonej daty wymagalności za wartość godziwą przyjmowana jest kwota, która byłaby wypłacona na żądanie na dzień bilansowy. Wartość godziwą depozytów o ustalonym terminie zapadalności oszacowano na podstawie przepływów pieniężnych zdyskontowanych bieżącymi stopami procentowymi z uwzględnieniem bieżących marż, w sposób analogiczny jak w przypadku kredytów.

Wartością godziwą lokat overnight jest ich wartość bilansowa. Wartość godziwa lokat oprocentowanych według stałej stopy procentowej jest szacowana w oparciu o zdyskontowane przepływy przy zastosowaniu bieżących stóp procentowych rynku pieniężnego dla należności o podobnym ryzyku kredytowym, pozostającym terminie do wykupu oraz walucie.

Jak opisano powyżej, modele zastosowane do ustalenia wartości godziwej należności i zobowiązań wobec banków i klientów, wykazywanych w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej w zamortyzowanym koszcie, wykorzystują techniki wyceny oparte na parametrach niepochodzących z rynku. Grupa kwalifikuje zatem wycenę tych instrumentów finansowych dla potrzeb ujawnień do poziomu III hierarchii wartości godziwej. Dla pozostałych instrumentów finansowych niewycenianych w wartości godziwej Grupa uważa, że ich wartość godziwa jest zasadniczo zbliżona do wartości bilansowej.

39. Wynik z tytułu wyłączenia składnika aktywów finansowych z bilansu

W Grupie wartość wyniku z tytułu zaprzestania ujmowania aktywów finansowych stanowi wynik na inwestycyjnych dłużnych aktywach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody.

w tys. zł	2024	2023
Wynik na inwestycyjnych dłużnych aktywach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody		
polskie obligacje skarbowe	30 176	(25 492)

papiery wartościowe międzynarodowych instytucji finansowych	18 064	(122 338)
pozostałe	2 412	72
	50 652	**(147 758)**

Ze względu na specyfikę działalności Grupy, zmiana stanu dłużnych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych wykazywana jest w działalności operacyjnej.

40. Zobowiązania warunkowe i sprawy sporne

Informacja o toczących się postępowaniach sądowych

W 2024 roku nie toczyło się przed sądem, organem administracji publicznej lub organem właściwym dla postępowania arbitrażowego postępowanie dotyczące wierzytelności lub zobowiązań Grupy, którego wartość byłaby znacząca. W ocenie Grupy żadne z pojedynczych postępowań toczących się przed sądem, organem administracji publicznej lub organem właściwym dla postępowania arbitrażowego, jak również wszystkie postępowania łącznie nie stanowią zagrożenia dla płynności finansowej Grupy.

Na wierzytelności będące przedmiotem postępowań sądowych Grupa, zgodnie z obowiązującymi przepisami, dokonuje odpowiednich odpisów.

W przypadku postępowań sądowych wiążących się z ryzykiem wypływu środków z tytułu wypełnienia zobowiązania przez Grupę, utworzone są odpowiednie rezerwy.

Wartość rezerw z tytułu spraw spornych według stanu na 31 grudnia 2024 roku oraz 31 grudnia 2023 roku przedstawia poniższa tabela:

w tys. zł	31.12.2024	31.12.2023
Rezerwa z tytułu spraw spornych, w tym:	53 046	**47 028**
rezerwa na sprawy dotyczące instrumentów pochodnych	16 718	15 880
rezerwa na indywidualne sprawy związane z wyrokami TSUE, w tym:	25 446	23 512
sprawy dotyczące kredytu indeksowanego do CHF	24 858	22 625
sprawy dotyczące zwrotu części prowizji za udzielenie kredytu konsumenckiego	588	887
Razem rezerwa z tytułu spraw spornych	**53 046**	**47 028**

Powyższe wartości nie uwzględniają rezerw portfelowych utworzonych w związku z wyrokami TSUE prezentowanych w Nocie 31 Rezerwy w pozycji „Inne".

Z tytułu spraw sądowych zakończonych prawomocnym wyrokiem w 2024 roku nie wystąpiły istotne rozliczenia.

- W dniu 27 maja 2019 roku Bankowi został doręczony pozew spółki Rigall Arteria Management spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. o zapłatę kwoty 386 139 808,89 złotych, wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kwoty 50 017 463,89 złotych, wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Pozew dotyczy roszczeń związanych z wypowiedzianą w 2014 roku umową agencyjną, której przedmiotem było pośrednictwo w oferowaniu produktów i usług Banku, głównie w segmencie bankowości detalicznej. Sąd skierował sprawę do postępowania mediacyjnego, które nie doprowadziło do zawarcia ugody, w związku z czym sprawa jest w toku przed sądem pierwszej instancji.

  W dniu 10 lutego 2020 roku Bankowi został doręczony pozew spółki Rotsa Sales Direct sp. z o.o. o zapłatę kwoty 419 712 468,48 złotych, wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kwoty 33 047 245,20 złotych, wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Pozew dotyczy roszczeń związanych z wypowiedzianą w 2014 roku umową agencyjną, której przedmiotem było pośrednictwo w oferowaniu produktów i usług Banku, głównie w segmencie bankowości detalicznej. Sąd skierował sprawę do postępowania mediacyjnego, które nie doprowadziło do zawarcia ugody, w związku z czym sprawa jest w toku przed sądem pierwszej instancji.

  W ocenie Banku, wysokość roszczeń zgłaszanych przez spółki nie jest zasadna. Potwierdzeniem takiego stanowiska Banku są korzystne dla Banku i potwierdzone wyrokami Sądu Najwyższego prawomocne rozstrzygnięcia wcześniej podejmowanych przez spółki kroków prawnych przeciwko Bankowi oraz wydany w postępowaniu o sygnaturze C-64/21 w związku z pytaniami prejudycjalnymi Sądu Najwyższego wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 13 października 2022.

- Według stanu na dzień 31 grudnia 2024 roku Bank był między innymi stroną 10 postępowań sądowych związanych z terminowymi operacjami finansowymi. Z tej liczby 7 postępowań nie zostało prawomocnie zakończonych, zaś 3 sprawy zostały prawomocnie zakończone, przy czym w 2 z nich toczyło się postępowanie kasacyjne przed Sądem

Najwyższym, a jedna sprawa oczekiwała na uzasadnienie wyroku i potencjalne wniesienie skargi kasacyjnej. W 6 sprawach Bank występował jako pozwany, zaś w 4 jako powód. Dodatkowo 2 sprawy zostały zakończone Żądania i zarzuty w poszczególnych sprawach przeciwko Bankowi oparte są na różnych podstawach prawnych. Przedmiot sporu dotyczy w szczególności ważności zawartych terminowych operacji finansowych oraz ich skuteczności względem klientów Banku, a także potencjalnych roszczeń związanych z ich ewentualnym unieważnieniem przez sąd. Klienci starają się uniemożliwić Bankowi dochodzenie należności wynikających z terminowych operacji finansowych, kwestionują zobowiązania wobec Banku, podważają ważność zawartych umów, a także w niektórych przypadkach żądają zapłaty od Banku.

- Bank był stroną postępowania wszczętego przez Prezesa UOKiK przeciwko operatorom systemu płatniczego Visa, Europay oraz bankom – emitentom kart Visa oraz Europay/Eurocard/Mastercard i jednym z adresatów decyzji Prezesa UOKiK w tej sprawie. Postępowanie to dotyczyło praktyk ograniczających konkurencję na rynku płatności za pomocą kart płatniczych w Polsce, mających polegać na wspólnym ustalaniu opłaty „interchange" za transakcje dokonane kartami systemu Visa oraz Europay/Eurocard/Mastercard, a także ograniczaniu dostępu do rynku przedsiębiorcom nienależącym do związków emitentów kart płatniczych, przeciw którym wszczęte zostało przedmiotowe postępowanie. Decyzja Prezesa UOKiK była przedmiotem rozważań w postępowaniach odwoławczych. W dniu 22 kwietnia 2010 roku Sąd Apelacyjny uchylił w całości wyrok SOKiK, przekazując sprawę do ponownego rozpoznania przez sąd pierwszej instancji. W dniu 21 listopada 2013 roku SOKiK wydał wyrok, na podstawie którego zmodyfikował karę nałożoną na Bank i ustalił jej wysokość na kwotę 1 775 720 zł. W dniu 6 października 2015 roku Sąd Apelacyjny ponownie zmienił zaskarżony wyrok SOKiK oddalając wszystkie odwołania od decyzji Prezesa UOKiK, również w zakresie modyfikacji nałożonych na banki kar, na skutek czego została przywrócona pierwotnie nałożona na Bank kara w kwocie 10 228 470 zł. Na skutek wniesionej przez Bank skargi kasacyjnej w dniu 25 października 2017 roku Sąd Najwyższy uchylił wyrok Sądu Apelacyjnego, a sprawa została przekazana Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania i rozpoczęło się ponownie postępowanie apelacyjne. W pierwszym kwartale 2018 roku Bank otrzymał zwrot kary. Wyrokiem z dnia 23 listopada 2020 r. Sąd Apelacyjny uchylił wyrok SOKiK z 21 listopada 2013 r. i przekazał sprawę sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

- Bank uważnie obserwuje zmiany otoczenia prawnego wynikające z orzecznictwa sądowego, które dotyczy kredytów hipotecznych indeksowanych do walut obcych. W dniu 15 czerwca 2023 roku Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) w sprawie C 520/21 orzekł, że jedynie konsument może domagać się dodatkowych świadczeń będących następstwem unieważnienia umowy kredytu frankowego. Bank może domagać się jedynie zwrotu kapitału kredytu wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie bez możliwości domagania się od klienta (konsumenta) wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z kapitału. Stwierdzono, że dyrektywa 93/13 nie reguluje bezpośrednio skutków nieważności umowy zawartej między przedsiębiorcą a konsumentem po usunięciu nieuczciwych warunków. Określenie skutków, jakie pociąga za sobą takie stwierdzenie należy do państw członkowskich, przy czym ustanowione przez nie w tym względzie przepisy powinny być zgodne z prawem Unii, a w szczególności z celami tej dyrektywy. Do sądów krajowych będzie należało dokonanie oceny w świetle wszystkich okoliczności sporu, czy uwzględnienie tego rodzaju roszczeń konsumenta jest zgodne z zasadą proporcjonalności.
  Szacując ryzyko związane ze sporami sądowymi dotyczącymi klauzul indeksacyjnych w umowach kredytu hipotecznego Bank Handlowy w Warszawie S.A. niezmiennie nie uwzględniał należności z tytułu roszczeń wobec kredytobiorców o zapłatę kwot stanowiących ekwiwalent wynagrodzenia za korzystanie z kapitału kredytu, wobec czego wyrok TSUE nie powoduje konieczności rewizji tego założenia.

  Na dzień 31 grudnia 2024 roku Bank posiadał należności z tytułu detalicznych kredytów hipotecznych indeksowanych kursem CHF w wartości bilansowej brutto 27,2 mln zł. Oprócz rezerw na indywidualne sprawy sporne, Bank utrzymywał rezerwę portfelową z tego tytułu w kwocie 22,8 mln zł na dzień 30 września 2024 (wobec 10,2 mln zł na dzień 31 grudnia 2023). Oszacowanie rezerwy zakłada oczekiwany poziom prawdopodobieństwa rozwiązania ugodowego lub sądowego i szacunek przegrania przez Bank w przypadku zakończenia sporu w sądzie. Wartość ta, jak również rezerwy na indywidualne sprawy sporne, jest ujęta w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy w pozycji Rezerwy.

  Według stanu na 31 grudnia 2024 roku liczba toczących się spraw dotyczących kredytu indeksowanego do CHF, w których Bank został pozwany wynosi 85 spraw na łączną kwotę ok. 40,2 mln zł. 42 sprawy zostały prawomocnie przegrane, Bank zdecydował się wnieść dwie skargi kasacyjne (jedna skarga została odrzucona z przyczyn formalnych, co do drugiej Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania). Większość spraw znajduje się w pierwszej instancji.

- W dniu 11 września 2019 r. TSUE wydał wyrok w sprawie C 383/18, w którym wskazał, że art. 16 ust. 1 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie umów o kredyt konsumencki (Dyrektywa) należy interpretować w ten sposób, że „prawo konsumenta do obniżki całkowitego kosztu kredytu w przypadku wcześniejszej spłaty kredytu obejmuje wszystkie koszty, które zostały nałożone na konsumenta". Znaczy to, że zgodnie z przepisem Dyrektywy, wyżej wskazane prawo konsumenta obejmuje koszty, zarówno związane z okresem kredytowania, jak i te, które takiego związku nie wykazują.

  Począwszy od 28 września 2020 roku Bank, stosując „metodę liniową", zwraca prowizje wszystkim konsumentom, którzy spłacili kredyt konsumencki przed terminem wynikającym z umowy, po 11 września 2019 roku, o ile prowizja została pobrana w okresie obowiązywania ustawy o kredycie konsumenckim.

  13 listopada 2020 roku Bank otrzymał postanowienie o wszczęciu postępowania UOKiK w sprawie praktyki polegającej na nieobniżaniu całkowitego kosztu kredytu o proporcjonalną wartość kosztów (obliczoną tzw. metodą

liniową), które dotyczą okresu, o który skrócono czas obowiązywania umowy o kredycie konsumenckim w przypadku przedterminowej spłaty całości lub części kredytu.

Postępowanie zostało zakończone wydaniem przez UOKiK 6 maja 2021 roku tzw. decyzji zobowiązującej, po złożeniu przez Bank zobowiązań, co do zmiany praktyki. Zgodnie z treścią decyzji, konsumenci, którzy w okresie od 18 grudnia 2011 roku do 10 września 2019 roku dokonali spłaty pożyczki gotówkowej lub pożyczki do karty przed terminem umownym, jeżeli zawarli umowę o wskazane produkty również w powyższym okresie, w celu odzyskania nadpłaconej kwoty mogą wnosić o ponowne rozliczenie prowizji, wskazując produkt i umowę oraz numer rachunku bankowego, na który ma nastąpić zwrot. Bank jest zobowiązany do zakończenia sporów sądowych dotyczących rozliczenia prowizji, w których stronami są konsumenci oraz do poinformowania o treści decyzji w sposób w niej określony, w szczególności poprzez publikację komunikatu na stronie internetowej oraz komunikację e-mail. Decyzja jest wykonywana zgodnie z jej treścią i terminami w niej zawartymi.

Po wydaniu Decyzji, Prezes UOKiK zwrócił się do Banku z prośbą o przekazanie wyjaśnień odnośnie sposobu zwracania przez Bank proporcjonalnej części prowizji w przypadku zaciągnięcia przez konsumenta w Banku kolejnego kredytu w taki sposób, że zastępuje on pierwotną umowę ("umowa Podwyższenia"). Bank zdecydował o dostosowaniu praktyki do stanowiska Prezesa UOKiK i podjął decyzję o rozliczeniu proporcjonalnej części prowizji w stosunku do klientów, którzy zawarli umowy Podwyższenia po 11 września 2019 r.

Grupa stale monitoruje i szacuje rezerwy z tytułu ryzyka prawnego wynikającego z wyroku TSUE dotyczącego zwrotów prowizji od kredytów konsumenckich spłaconych przed terminem i na bieżąco aktualizuje możliwą kwotę wypływu środków pieniężnych tytułem zwrotów prowizji od kredytów konsumenckich.

Do dnia 31 grudnia 2024 roku Bank został pozwany w 978 sprawach dotyczących zwrotu części prowizji za udzielenie kredytu konsumenckiego na łączną kwotę 4,4 mln zł, przy czym w tej dacie w toku było 85 spraw o łącznej wartości przedmiotu sporu 0,4 mln zł.

- Dnia 22 czerwca 2021 roku Prezes UOKiK wszczął postępowanie wyjaśniające w celu wstępnego ustalenia czy działania Banku podejmowane po zgłoszeniu przez konsumentów nieautoryzowanych transakcji płatniczych mogą uzasadniać wszczęcie postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów lub postępowania w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone. W dniu 8 lutego 2024 roku Prezes UOKiK wszczął postępowanie (postanowienie doręczone 13 lutego 2024 roku) w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów w przedmiocie nieautoryzowanych transakcji płatniczych. Postawione zarzuty to:
    - niedokonywanie w terminie D+1 zwrotu klientowi kwoty nieautoryzowanej transakcji płatniczej pomimo braku przesłanek do takiej odmowy;
    - przekazywanie klientom w odpowiedzi na ich zgłoszenia transakcji nieautoryzowanych informacji mogących wprowadzać w błąd odnośnie pojęcia autoryzacji oraz co do ponoszenia odpowiedzialności za transakcję nieautoryzowaną i możliwości dochodzenia przez klientów ich praw.

  Postępowanie jest kontynuacją postępowania wyjaśniającego Prezesa UOKiK wszczętego w czerwcu 2021 roku. Na obecnym etapie postępowania nie jest możliwe rzetelne oszacowanie wymiaru potencjalnej kary.

- Dnia 22 listopada 2023 r. Komisja Nadzoru Finansowego wszczęła postępowanie administracyjne w przedmiocie nałożenia na Bank kary na podstawie art. 176i ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi. Na obecnym etapie postępowania nie jest możliwe dokonanie rzetelnej oceny potencjalnego rozstrzygnięcia sprawy.

- Na dzień 31 grudnia 2024 r. Bank był pozwanym w łącznie 183 sprawach sądowych dotyczących roszczeń wynikających z sankcji kredytu darmowego związanej z kredytami konsumenckimi oferowanymi przez Bank. Łączna wartość przedmiotu sporu tych spraw na wyżej wskazaną datę wynosiła 3,6 mln zł.
  Bank odnotował pytania prejudycjalne zadane przez polskie sądy w sprawach dotyczących polskich podmiotów rynku finansowego, które dotyczą zagadnień związanych z sankcją kredytu darmowego i z uwagą śledzi tok postępowań, w których te pytania mają być rozstrzygnięte.
  Bank odnotował w szczególności wyrok TSUE z 13 lutego 2025 r. w sprawie C-472/23, w którym TSUE stwierdził, że

  1) podanie w umowie o kredyt konsumencki RRSO uwzględniającego koszty wynikające z postanowienia umownego uznanego następczo za niedozwolone, samo w sobie nie stanowi naruszenia obowiązku informacyjnego;
  2) klauzule modyfikacyjne zawarte w umowach o kredyt konsumencki powinny dawać konsumentowi możliwości rozeznania się w zakresie czekających go obciążeń;
  3) sankcja kredytu darmowego nie jest nieproporcjonalna, nawet jeśli nie jest zróżnicowana w zależności od powagi naruszenia, jeżeli nakładana jest w związku z naruszeniem, które może podważyć możliwość oceny przez konsumenta zakresu jego zobowiązania.

  Bank uważnie monitoruje orzecznictwo sądowe w sprawach dotyczących sankcji kredytu darmowego.
  Obecnie rzecznictwo w sprawach Banku jest dominującej większości korzystne dla Banku.

Pozabilansowe zobowiązania warunkowe z tytułu udzielonych i otrzymanych zobowiązań finansowych i gwarancyjnych

Wartości udzielonych i otrzymanych zobowiązań finansowych i gwarancyjnych według poszczególnych kategorii produktów prezentowały się następująco:

w tys. zł	31.12.2024	31.12.2023
Zobowiązania finansowe i gwarancyjne udzielone		
Akredytywy	245 189	157 836
Gwarancje i poręczenia udzielone	4 035 116	2 999 009
Linie kredytowe udzielone	16 261 305	14 165 469
Pozostałe zobowiązania o charakterze finansowym	160 607	-
Pozostałe zobowiązania o charakterze gwarancyjnym	22 433	19 988
	20 724 650	**17 342 302**

w tys. zł	31.12.2024	31.12.2023
Akredytywy według kategorii		
Akredytywy importowe wystawione	245 189	157 836
	245 189	**157 836**

Gwarancje udzielone obejmują gwarancje spłaty kredytu za zleceniodawcę, inne gwarancje zapłaty, gwarancje zwrotu zaliczki, gwarancje należytego wykonania kontraktu, gwarancje przetargowe oraz poręczenia wekslowe.

Na zobowiązania finansowe i gwarancyjne udzielone przez Grupę tworzone są rezerwy. Na dzień 31 grudnia 2024 roku kwota utworzonych rezerw na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne wynosiła 33 256 tys. zł (31 grudnia 2023 roku: 34 960 tys. zł).

Zmiana stanu odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych na zobowiązania finansowe i gwarancyjne udzielone przedstawia się następująco:

w tys. zł	Etap 1	Etap 2	Etap 3	Aktywa udzielone z utratą wartości	Razem
Odpis z tytułu utraty wartości na zobowiązania finansowe i gwarancyjne udzielone					
Odpis z tytułu utraty wartości na dzień 1 stycznia 2024 roku	**12 512**	**18 057**	**3 686**	**705**	**34 960**
Transfer do Etapu 1	3 799	(3 515)	(284)	-	-
Transfer do Etapu 2	(702)	1 049	(347)	-	-
Transfer do Etapu 3	(33)	(1 024)	1 057	-	-
Transfer do aktywów udzielonych z utratą wartości	-	-	-	-	-
(Utworzenia)/Rozwiązania w okresie przez rachunek zysków i strat	(485)	(1 290)	(659)	746	(1 688)
Różnice kursowe i inne zmiany	732	(739)	176	(185)	(16)
Odpis z tytułu utraty wartości na dzień 31 grudnia 2024 roku	**15 823**	**12 538**	**3 629**	**1 266**	**33 256**

w tys. zł	Etap 1	Etap 2	Etap 3	Aktywa udzielone z utratą wartości	Razem
Odpis z tytułu utraty wartości na zobowiązania finansowe i gwarancyjne udzielone					
Odpis z tytułu utraty wartości na dzień 1 stycznia 2023 roku	**26 313**	**13 522**	**4 189**	**945**	**44 969**
Transfer do Etapu 1	3 094	(2 613)	(236)	(245)	-
Transfer do Etapu 2	(1 212)	1 586	(374)	-	-
Transfer do Etapu 3	(34)	(922)	956	-	-
Transfer do aktywów udzielonych z utratą wartości	-	-	(931)	931	-
(Utworzenia) / Rozwiązania w okresie przez rachunek zysków i strat	(15 291)	6 947	(888)	(139)	(9 371)
Różnice kursowe i inne zmiany	(358)	(463)	970	(787)	(638)

w tys. zł	Etap 1	Etap 2	Etap 3	Aktywa udzielone z utratą wartości	Razem
Odpis z tytułu utraty wartości na dzień 31 grudnia 2023 roku	**12 512**	**18 057**	**3 686**	**705**	**34 960**

Zmiany wartości udzielonych zobowiązań warunkowych, które przyczyniły się do zmian odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych przedstawia tabela poniżej:

w tys. zł	Etap 1	Etap 2	Etap 3	Aktywa udzielone z utratą wartości	Razem
Wartość brutto udzielonych zobowiązań warunkowych					
Wartość brutto udzielonych zobowiązań warunkowych na dzień 1 stycznia 2024 roku	**14 798 876**	**2 517 837**	**7 868**	**17 721**	**17 342 302**
Transfer do Etapu 1	342 481	(342 465)	(16)	-	-
Transfer do Etapu 2	(614 155)	614 198	(43)	-	-
Transfer do Etapu 3	(7)	(104)	111	-	-
Wzrost/spadek	645 797	(197 926)	24	8 257	456 152
Inne zmiany	2 902 280	23 394	(13)	535	2 926 196
Wartość brutto udzielonych zobowiązań warunkowych na dzień 31 grudnia 2024 roku	**18 075 272**	**2 614 934**	**7 931**	**26 513**	**20 724 650**

w tys. zł	Etap 1	Etap 2	Etap 3	Aktywa udzielone z utratą wartości	Razem
Wartość brutto udzielonych zobowiązań warunkowych					
Wartość brutto udzielonych zobowiązań warunkowych na dzień 1 stycznia 2023 roku	**14 098 650**	**2 189 944**	**12 888**	**19 025**	**16 320 507**
Transfer do Etapu 1	311 564	(311 552)	(12)	-	-
Transfer do Etapu 2	(446 308)	446 664	(356)	-	-
Transfer do Etapu 3	(22)	(111)	133	-	-
Transfer do aktywów udzielonych z utratą wartości	-	-	(3 441)	3 441	-
Wzrost/spadek	1 108 791	215 407	(1 275)	(1 187)	1 321 736
Inne zmiany	(273 799)	(22 515)	(69)	(3 558)	(299 941)
Wartość brutto udzielonych zobowiązań warunkowych na dzień 31 grudnia 2023 roku	**14 798 876**	**2 517 837**	**7 868**	**17 721**	**17 342 302**

w tys. zł	31.12.2024	31.12.2023
Zobowiązania finansowe i gwarancyjne otrzymane		
Gwarancyjne	12 910 800	9 442 297
	12 910 800	**9 442 297**

41. Aktywa stanowiące zabezpieczenie

Wartości bilansowe aktywów stanowiących zabezpieczenie przedstawione są poniżej:

w tys. zł	31.12.2024	31.12.2023
Aktywa stanowiące zabezpieczenie		
Inwestycyjne dłużne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody, w tym:	322 449	822 373
aktywa stanowiące zabezpieczenie prezentowane osobno w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	*200 309*	*697 771*

w tys. zł	31.12.2024	31.12.2023
Należności od banków		
lokata zabezpieczająca operacje instrumentami pochodnymi i transakcje giełdowe	324 170	475 119
Należności od klientów		
fundusze gwarancyjne i lokaty zabezpieczające transakcje giełdowe	1 613 484	1 585 567
	2 260 103	**2 883 059**

Według stanu na dzień 31 grudnia 2024 roku przedstawione w tabeli dłużne papiery wartościowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody stanowią zabezpieczenie na pokrycie funduszu ochrony środków gwarantowanych na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego w kwocie 122 140 tys. zł oraz zabezpieczenie rozliczenia instrumentów pochodnych w izbie rozliczeniowej EuroClear w kwocie 200 309 tys. zł (31 grudnia 2023 roku: zabezpieczenie na rzecz BFG 124 602 tys. zł, zabezpieczenie rozliczenia w EuroClear 697 771 tys. zł).

Grupa w sprawozdaniu z sytuacji finansowej prezentuje odrębnie niebędące środkami pieniężnymi aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań, w przypadku których nabywający ma prawo sprzedać lub zastawić przedmiot zabezpieczenia.

Pozostałe aktywa wykazane powyżej stanowią zabezpieczenie rozliczenia transakcji instrumentami pochodnymi oraz transakcji giełdowych. Warunki i zasady dokonanych transakcji nie odbiegają od tych powszechnie przyjętych i obowiązujących dla tego typu umów.

Do aktywów o ograniczonej możliwości dysponowania poza instrumentami prezentowanymi w niniejszej nocie zalicza się także wartość rezerwy obowiązkowej, którą Bank zobowiązany jest utrzymywać na rachunku bieżącym w NBP. Więcej informacji na temat rezerwy obowiązkowej zawarto w nocie nr 17. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty.

42. Działalność powiernicza

Bank oferuje usługi powiernicze związane z prowadzeniem rachunków papierów wartościowych dla zagranicznych inwestorów instytucjonalnych oraz usługi depozytariusza przeznaczone dla krajowych podmiotów finansowych, szczególnie funduszy emerytalnych, inwestycyjnych i kapitałowych funduszy ubezpieczeniowych. Według stanu na dzień 31 grudnia 2024 roku Bank prowadził ponad 16,8 tys. rachunków papierów wartościowych (z uwzględnieniem rachunków zbiorczych).

43. Leasing

Zasady rachunkowości:

W dacie rozpoczęcia leasingu, Grupa jako leasingobiorca wycenia zobowiązanie z tytułu leasingu w wartości bieżącej (zdyskontowanej) opłat leasingowych pozostających do zapłaty w tej dacie. Składniki aktywów z tytułu prawa do użytkowania są wyceniane na dzień rozpoczęcia leasingu według kosztu.

W sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupa prezentuje prawa z tytułu użytkowania w linii rzeczowych aktywów trwałych, a zobowiązania z tytułu leasingu w Innych zobowiązaniach.

W rachunku zysków i strat amortyzacja aktywów z tytułu prawa do użytkowania ujęta jest w amortyzacji rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych, koszty odsetkowe od zobowiązań z tytułu leasingu – w kosztach odsetkowych, a koszty umów krótkoterminowych, leasingu aktywów nisko-cennych oraz zmienne leasingu - w kosztach działania i ogólnego zarządu.

W sprawozdaniu z przepływów pieniężnych przepływy odsetkowe ujęte są w przepływach z działalności operacyjnej, podczas gdy część kapitałowa uwzględniona jest w przepływach z działalności finansowej.

Informacje finansowe:

Umowy leasingu, w których Grupa jest leasingobiorcą

Grupa leasinguje powierzchnie biurowe oraz posiada prawa wieczystego użytkowania gruntów.

w tys. zł	2024			2023		
	Prawa wieczystego użytkowania	Najem nieruchomości i inne	Razem	Prawa wieczystego użytkowania	Najem nieruchomości i inne	Razem
Aktywa z tytułu prawa do użytkowania - początek okresu	**76 667**	**28 601**	**105 268**	**77 771**	**34 801**	**112 572**
Zwiększenia	-	21 688	21 688	-	5 791	5 791

w tys. zł	2024			2023		
	Prawa wieczystego użytkowania	Najem nieruchomości i inne	Razem	Prawa wieczystego użytkowania	Najem nieruchomości i inne	Razem
Amortyzacja	(1 104)	(12 999)	(14 103)	(1 104)	(11 991)	(13 095)
Aktywa z tytułu prawa do użytkowania - koniec okresu	**75 563**	**37 290**	**112 853**	**76 667**	**28 601**	**105 268**
Zobowiązanie z tytułu leasingu - koniec okresu	**81 141**	**40 024**	**121 165**	**81 328**	**31 768**	**113 096**

w tys. zł	2024			2023		
	Prawa wieczystego użytkowania	Najem nieruchomości i inne	Razem	Prawa wieczystego użytkowania	Najem nieruchomości i inne	Razem
Koszty leasingu	**4 512**	**13 917**	**18 429**	**4 510**	**12 610**	**17 120**
Amortyzacja aktywów z tytułu prawa do użytkowania	1 104	12 999	14 103	1 104	11 991	13 095
Koszty odsetkowe od zobowiązań z tytułu leasingu	3 408	918	4 326	3 406	619	4 025
Koszty umów krótkoterminowych	**-**	**320**	**320**	**-**	**420**	**420**
Koszty leasingu aktywów niskocennych	**-**	**2 256**	**2 256**	**-**	**1 537**	**1 537**
Koszty zmienne leasingu	**-**	**19 549**	**19 549**	**-**	**5 772**	**5 772**
Wynik na modyfikacji leasingu	**-**	**(87)**	**(87)**	**-**	**(16)**	**(16)**
Koszty leasingu razem	**4 512**	**35 955**	**40 467**	**4 510**	**20 323**	**24 833**

w tys. zł	2024			2023		
	Prawa wieczystego użytkowania	Najem nieruchomości i inne	Razem	Prawa wieczystego użytkowania	Najem nieruchomości i inne	Razem
Przepływy z tytułu leasingu razem	**3 595**	**13 590**	**17 185**	**3 595**	**12 300**	**15 895**
Przepływy z tytułu leasingu - przepływy odsetkowe	3 408	918	4 326	*3 406*	*619*	*4 025*
Przepływy z tytułu leasingu - przepływy kapitałowe	187	12 672	12 859	*189*	*11 681*	*11 870*
Średnio ważony pozostały czas do końca leasingu (w latach)	**68,7**	**4,2**	**62,1**	**69,7**	**4,8**	**62,1**
Średnia ważona stopa dyskontowa	**4,3%**	**2,6%**	**4,1%**	**4,3%**	**1,9%**	**4,1%**
Koszty leasingu razem	**3 595**	**13 590**	**17 185**	**3 595**	**12 300**	**15 895**

44. Transakcje z kluczowym personelem kierowniczym

w tys. zł	31.12.2024		31.12.2023	
	Członkowie Zarządu Banku	Członkowie Rady Nadzorczej Banku	Członkowie Zarządu Banku	Członkowie Rady Nadzorczej Banku
Kredyty udzielone	**3 537**	**56**	**69**	**-**
Depozyty				
Rachunki bieżące	11 062	8 810	8 456	3 949
Depozyty terminowe	1 074	26 730	1 566	32 916
	12 136	**35 540**	**10 022**	**36 865**

Na dzień 31 grudnia 2024 roku i 31 grudnia 2023 roku nie zawierano transakcji gwarancji i poręczeń z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej Banku.

Wszystkie transakcje Grupy z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej Banku zawierane są na warunkach rynkowych.

Koszty świadczeń dla obecnych i byłych członków Zarządu Banku zostały przedstawione w Nocie 11.

W 2024 roku łączna kwota wynagrodzeń wypłaconych Członkom Rady Nadzorczej Banku wyniosła 1 437 tys. zł (w 2023 roku: 1 279 tys. zł). W 2024 oraz 2023 roku członkowie Rady Nadzorczej Banku nie otrzymali wynagrodzenia ani żadnych świadczeń dodatkowych od Spółek Zależnych.

W 2024 roku miały miejsce zmiany w składzie Zarządu Banku i Rady Nadzorczej Banku, o których mowa poniżej.

Zmiany w składzie Zarządu Banku

W dniu 16 listopada 2023 roku Pani Natalii Bożek złożyła rezygnację z pełnienia funkcji Wiceprezes Zarządu Banku ze skutkiem na dzień 31 stycznia 2024 roku, w związku z objęciem funkcji Chief Financial Officer (CFO) dla klastra Citi Europa.

W dniu 25 stycznia 2024 roku Rada Nadzorcza Banku postanowiła z dniem 1 lutego 2024 roku powołać Pana Patrycjusza Wójcika w skład Zarządu Banku Handlowego w Warszawie S.A. na stanowisko Wiceprezesa Zarządu Banku na trzyletnią kadencję. W ramach wewnętrznego podziału kompetencji w Zarządzie Banku Pan Patrycjusz Wójcik pełni funkcję Wiceprezesa Zarządu Banku odpowiedzialnego za finanse.

Zmiany w składzie Rady Nadzorczej Banku

W dniu 19 czerwca 2024 r., Zwyczajne Walne Zgromadzenie Banku Handlowego w Warszawie S.A. postanowiło powołać na członków Rady Nadzorczej Banku:

- na wspólną, obecnie trwającą kadencję Rady Nadzorczej Banku – Natalię Monikę Bożek, Ignacio Gutierrez – Orrantia oraz Fabio Lisanti,
- na kolejną wspólną kadencję Rady Nadzorczej Banku rozpoczynającą się z dniem 1 stycznia 2025 r. - Natalię Monikę Bożek, Ignacio Gutierrez – Orrantia, Marka Kapuścińskiego, Andras'a Reiniger, Annę Ewę Rulkiewicz, Sławomira Stefana Sikora, Barbarę Karolinę Smalską.

Umowy o pracę zawarte między Bankiem a członkami Zarządu Banku nie zawierają postanowień mówiących o odszkodowaniu pieniężnym w wypadku ich rozwiązania za wypowiedzeniem lub z przyczyn określonych w art. 53 Kodeksu Pracy.

Każdego z członków Zarządu Banku obowiązuje zawarta z Bankiem odrębna umowa o zakazie konkurencji. Zgodnie z jej zapisami, w przypadku rozwiązania stosunku pracy z Bankiem, w okresie 12 miesięcy (w przypadku jednego Członka Zarządu przez 6 miesięcy) od dnia rozwiązania umowy o pracę, Członek Zarządu jest obowiązany powstrzymać się od zajmowania działalnością konkurencyjną wobec Banku. Z tytułu powyższego ograniczenia Bank będzie zobowiązany do wypłaty Członkowi Zarządu odszkodowania.

45. Jednostki powiązane

Bank jest członkiem Citigroup Inc. będącym Jednostką dominującą najwyższego szczebla. Na dzień 31 grudnia 2024 roku jednostką dominującą dla Banku jest Citibank Europe PLC z siedzibą w Irlandii.

W ramach prowadzonej działalności biznesowej podmioty Grupy zawierają transakcje z jednostkami powiązanymi, a w szczególności z jednostkami wchodzącymi w skład Citigroup Inc.

Transakcje z jednostkami powiązanymi wynikają z bieżącej działalności Grupy i obejmują głównie kredyty, depozyty, gwarancje oraz transakcje na finansowych instrumentach pochodnych.

Poza transakcjami opisanymi w niniejszym rozdziale, we wskazanym okresie ani Bank, ani jednostki zależne od Banku nie dokonały innych transakcji z podmiotami powiązanymi, które pojedynczo lub łącznie były istotne. Żadna z transakcji z podmiotami powiązanymi nie została zawarta na innych warunkach niż warunki rynkowe.

Transakcje z jednostkami Citigroup Inc.

Należności i zobowiązania wobec jednostek Citigroup Inc. przedstawiają się następująco:

w tys. zł	31.12.2024	31.12.2023
Należności, w tym:	7 304 663	6 579 273
Lokaty	-	-
Zobowiązania, w tym*:	3 197 334	2 878 689
Depozyty	2 096 072	529 486
Kredyty i pożyczki otrzymane**	1 073 387	
Wycena bilansowa transakcji pochodnymi instrumentami finansowymi:		
Aktywa przeznaczone do obrotu	1 595 239	1 471 839
Zobowiązania przeznaczone do obrotu	942 136	1 308 037
Zobowiązania warunkowe udzielone	269 064	276 572
Zobowiązania warunkowe otrzymane	220 724	216 832
Transakcje warunkowe z tytułu instrumentów pochodnych (wartość nominalna instrumentów), z tego:	119 673 376	107 160 447

w tys. zł	31.12.2024	31.12.2023
Instrumenty stopy procentowej	44 035 640	37 795 253
swapy odsetkowe (IRS)	869 446	855 319
opcje na stopę procentową	565 912	604 336
kontrakty futures	42 600 282	36 335 598
Instrumenty walutowe	75 382 595	68 813 986
FX forward/spot	711 140	2 172 051
swapy odsetkowo–walutowe (CIRS)	30 706 330	20 596 473
FX swap	41 688 289	38 467 705
opcje walutowe	2 276 836	7 577 757
Transakcje na papierach wartościowych	244 219	305 992
papiery wartościowe zakupione do otrzymania	60 961	25 616
papiery wartościowe sprzedane do wydania	183 258	280 376
Transakcje związane z towarami	10 922	245 216
swap	10 922	245 216

**Na dzień 31 grudnia 2024 roku zobowiązania Banku wobec Jednostki Dominującej i jej oddziałów wyniosły 1 713 miliony złotych (31 grudnia 2023 rok: 1 333 miliony złotych).*
*** wykorzystanie części z kwoty określonej w ramowej umowie pożyczki podporządkowanej pomiędzy Bankiem a Jednostką Dominującą, dodatkowe informacje znajdują się w Nocie 29*

w tys. zł	2024	2023
Przychody z tytułu odsetek i prowizji*	255 328	128 888
Koszty z tytułu odsetek i prowizji*	53 708	22 968
Koszty działania i koszty ogólnego zarządu	192 201	173 764
Pozostałe przychody operacyjne	8 832	10 913

**w tym przychody z tytułu odsetek i prowizji w kwocie 16 296 tys. zł (2023 rok: 13 846 tys. zł) dotyczą jednostki dominującej, koszty z tytułu odsetek wobec jednostki dominującej wyniosły zaś 7 452 tys. zł (w 2023 roku 2 596 tys. PLN)*

Grupa osiąga przychody oraz ponosi koszty z tytułu transakcji na instrumentach pochodnych zawieranych z jednostkami Citigroup Inc. w celu zabezpieczenia ryzyka rynkowego. Są to transakcje przeciwstawne (back-to-back) do transakcji na instrumentach pochodnych zawieranych z pozostałymi klientami Grupy oraz domykające pozycję własną Grupy. Na dzień 31 grudnia 2024 roku wycena bilansowa netto transakcji pochodnymi instrumentami finansowymi z podmiotami powiązanymi wynosiła 653 103 tys. zł (31 grudnia 2023 roku: 163 802 tys. zł).

Ponadto Grupa ponosi koszty i uzyskuje przychody z tytułu zawartych pomiędzy jednostkami Citigroup Inc. i Grupą umów dotyczących wzajemnie świadczonych usług.

Koszty poniesione i naliczone (uwzględniające odzwierciedlony w kosztach Grupy podatek VAT) w 2024 roku oraz w 2023 roku, z tytułu zawartych umów dotyczyły w szczególności kosztów z tytułu świadczenia na rzecz Grupy usług związanych z utrzymaniem i wsparciem bankowych systemów informatycznych, przychody zaś dotyczyły w szczególności świadczenia przez Grupę na rzecz tych jednostek usług związanych z przetwarzaniem danych.

W 2024 roku miała miejsce kapitalizacja nakładów inwestycyjnych związanych z pracami nad modyfikacją funkcjonalności systemów informatycznych Banku. Łączna kwota płatności na rzecz podmiotów Citigroup Inc. z tego tytułu wyniosła 88 744 tys. zł (w 2023 roku 130 517 tys. PLN). Informacje dotyczące transakcji z kluczowym personelem kierowniczym zostały zaprezentowane w nocie 44.

46. Świadczenia na rzecz pracowników

Świadczenia pracownicze dzielą się na następujące kategorie:

- świadczenia krótkoterminowe, które obejmują wynagrodzenia, nagrody, składki na ubezpieczenia społeczne, płatne nieobecności i świadczenia niepieniężne (takie jak opieka medyczna, samochody i inne nieodpłatnie przekazywane lub subsydiowane świadczenia).

  Pracownicy, w zależności od ich indywidualnego poziomu zaszeregowania, mogą otrzymać nagrodę z funduszu motywacyjnego uznaniową nagrodę roczną na zasadach określonych w wewnętrznych przepisach o wynagradzaniu pracowników. Koszty świadczeń krótkoterminowych ujmowane są w rachunku zysków i strat na bieżąco w okresie, którego dotyczą. Na koniec okresu sprawozdawczego pozostałą do wypłaty przewidywaną niezdyskontowaną wartość krótkoterminowych świadczeń za dany okres obrotowy Grupa ujmuje jako element Rozliczeń międzyokresowych kosztów prezentowanych w pozycji Innych zobowiązań w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

- długoterminowe świadczenia pracownicze

  W ramach systemu wynagrodzeń Grupa gwarantuje pracownikom odprawy emerytalne i rentowe, stanowiące

programy określonych świadczeń. Ich wysokość uzależniona jest od liczby lat pracy w Banku, przypadających bezpośrednio przed nabyciem prawa do wypłaty świadczenia. Na przyszłe wypłaty odpraw emerytalnych i rentowych tworzona jest rezerwa, która jest wykazana w zobowiązaniach w pozycji „Inne zobowiązania" w sprawozdaniu z sytuacji finansowej oraz w pozycji „Koszty działania i koszty ogólnego zarządu" rachunku zysków i strat w części wynikającej z kosztów bieżącego zatrudnienia i upływu czasu. Część rezerwy wynikająca ze zmiany założeń aktuarialnych (ekonomicznych i demograficznych) przyjętych do wyceny ujmowana jest w pozostałych całkowitych dochodach.

- Pracowniczy Program Emerytalny

  Grupa prowadzi dla swoich pracowników pracowniczy program emerytalny („PPE", „Program") aktualnie zarejestrowany przez Organ Nadzoru pod numerami ZM RPPE 178/02/12/19 i 993/02/12/19. Umowa zakładowa oparta jest na zapisach o wnoszenie przez pracodawcę składek pracowników do funduszu inwestycyjnego. Zgodnie z wpisem KNF z dnia 28 czerwca 2019 Program jest prowadzony i zarządzany przez Goldman Sachs TFI S. A. (dawniej jako NN Investment Partners TFI S.A.),

  Program emerytalny oferowany przez Grupę stanowi program określonych składek zgodnie z MSR 19. Za pracowników uczestniczących w programie Grupa odprowadza składki do odrębnej jednostki i z chwilą ich uiszczenia nie posiada dalszych obowiązków w zakresie dokonywania płatności. Składki ujmuje się jako koszty świadczeń pracowniczych w okresie, którego dotyczą.

  Składka podstawowa finansowana przez pracodawcę określona jest jako procent wynagrodzenia uczestnika Programu. Stawka składki podstawowej wynosi 7%. Składka dodatkowa - dobrowolna, finansowana jest przez pracownika - uczestnika Programu. Składka podstawowa stanowi przychód uczestnika Programu, od którego obowiązany jest on zapłacić podatek dochodowy od osób fizycznych (zgodnie z przepisem art. 12 i 13 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych Dz. U. z 2022 r., poz. 2647, z późn. zm.).

  Wypłata środków z Programu następuje na wniosek uczestnika Programu lub osoby uprawnionej w trybie i na zasadach ściśle określonych w programie.

  Uczestnik Programu może zrezygnować z udziału w Programie. Pracodawca zaprzestaje naliczania i odprowadzania na rzecz uczestnika Programu składek podstawowych i składek dodatkowych, a środki dotychczas zgromadzone na rejestrach Uczestnika Programu pozostają na tych rejestrach do czasu wypłaty, wypłaty transferowej, przeniesienia lub zwrotu. W związku z funkcjonowaniem w Banku PPE, Bank nie wprowadził Pracowniczego Planu Kapitałowego (PPK).

- Inne długoterminowe świadczenia pracownicze – nagrody za wieloletnią pracę i inne świadczenia z tytułu długiego stażu pracy oraz do 2021 odroczona nagroda pieniężna, przyznawana Zarządowi Banku oraz pozostałym osobom, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku. Na mocy porozumienia ze związkami zawodowymi w 2023, od 1 stycznia 2024 Bank w miejsce nagród rzeczowych wprowadził dodatkowe dni wolne w zależności od stażu pracy co 5 lat, począwszy od 5 letniego stażu pracy. Począwszy od nagrody rocznej za 2022 rok zakończono przyznawanie nagród w formie odroczonej nagrody pieniężnej. Od tego czasu w Banku odroczone wynagrodzenie zmienne przyznawane jest warunkowo wyłącznie w instrumencie finansowym.

- Kapitałowe świadczenia pracownicze – w postaci istniejących akcji w kapitale zakładowym Banku Handlowego w Warszawie S.A. lub akcji fantomowych, (w tym również w ramach tzw. Nagrody Transakcyjnej) a także w formie programu tzw. „akcji odroczonych" Citigroup. W 2024 roku nie przyznano nagród pod programem tzw. „akcji odroczonych" Citigroup (program akumulacji kapitału – CAP). W I półroczu 2024 roku Grupa dokonała konwersji określonej części nagród rozliczanych w gotówce na nagrody rozliczane w instrumentach kapitałowych Banku Handlowego S.A., co skutkowało zmianą sposobu ujęcia określonych nagród kapitałowych zgodnie z MSSF 2 „Płatności w formie akcji własnych". Konwersja nagród wiązała się z przeniesieniem części zobowiązań wobec pracowników ujętych poprzednio w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji *Inne zobowiązania* do pozycji *Kapitał Rezerwowy*. Nagrody ujmowane są jako koszty w okresie nabywania uprawnień przez nagrodzonych pracowników w korespondencji z kapitałami. Wartość nagrody ustalana jest według wartości godziwej akcji ustalonej na datę przyznania i później nie podlega przeszacowaniu. Nagrody, które nie zostały skonwertowane traktowane są jako programy rozliczane w środkach pieniężnych. Na przyszłe wypłaty tworzona jest rezerwa wykazana w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji „Inne zobowiązania" oraz w pozycji „Koszty działania i koszty ogólnego zarządu" rachunku zysków i strat. Koszty programu określone są na podstawie ceny akcji Banku lub ceny akcji Citigroup. Zgodnie z wymogami standardu wartość godziwa jest początkowo ustalana na dzień przyznania nagrody, a następnie na każdy dzień sprawozdawczy, aż do całkowitego rozliczenia. Łączną wartość kosztów ujętych na dany dzień sprawozdawczy stanowi iloczyn wartości godziwej akcji odroczonych na dzień sprawozdawczy i części uprawnienia uznanego za nabyte w tym okresie. Szczegółowe informacje dotyczące zasad funkcjonowania programów kapitałowych świadczeń pracowniczych opisane są w dalszej części niniejszej noty.

Stan rezerw na opisane powyżej świadczenia przedstawiał się następująco:

w tys. zł	31.12.2024	31.12.2023
Rezerwa na wynagrodzenia i koszty pochodne od wynagrodzeń	93 503	87 662
Rezerwa na niewykorzystane urlopy	17 458	15 848
Rezerwa na odprawy emerytalno-rentowe	113 117	95 546
Rezerwa na pracownicze świadczenia kapitałowe*	5 013	57 834
	229 091	**256 890**

**zmniejszenie kwoty rezerw wynika z realizacji programu nagród kapitałowych, dodatkowe informacje dotyczące tego programu znajdują się w Nocie 33.*

Rezerwa na odprawy emerytalne i rentowe tworzona jest indywidualnie na podstawie wyceny aktuarialnej sporządzanej okresowo przez niezależną firmę doradztwa aktuarialnego. Wycena rezerw na świadczenia pracownicze dokonywana jest z zastosowaniem technik i założeń aktuarialnych. W kalkulacji rezerwy uwzględniono wszystkie odprawy emerytalne i rentowe, które mogą być w przyszłości wypłacone. Grupa dokonała aktualizacji szacunków na dzień 31 grudnia 2024 roku, wykorzystując kalkulacje przeprowadzone przez zewnętrznego, niezależnego aktuariusza. Naliczone rezerwy są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia i dotyczą okresu do dnia kończącego okres sprawozdawczy. Przyjęto stopę dyskonta na poziomie 5,4 % oraz współczynnik przyrostu płac na poziomie 5,8 % w 2025 roku oraz 4,5 % w kolejnych latach.

Zmiana stanu rezerw na odprawy emerytalno-rentowe przedstawiała się następująco:

w tys. zł	2024	2023
Stan na dzień 1 stycznia	**95 546**	**71 911**
Zwiększenia (z tytułu):	20 186	25 262
zyski/(straty) aktuarialne z wyceny	9 769	15 767
w tym wynikające ze:		
zmiany założeń ekonomicznych	(772)	4 749
zmiany założeń demograficznych	4 584	6 909
korekty założeń aktuarialnych ex post	5 957	4 109
koszt wynagrodzenia	5 587	4 650
koszt odsetek	4 830	4 845
Zmniejszenia (z tytułu):	(2 615)	(1 627)
wykorzystanie rezerw	(2 615)	(1 627)
Stan na dzień 31 grudnia	**113 117**	**95 546**

Analiza wrażliwości dla istotnych założeń aktuarialnych:

w tys. zł	2024	2023
Wartość centralna	113 117	95 546
Zmniejszenie stopy wzrostu płac o 1 p.p.	101 255	85 320
Zwiększenie stopy wzrostu płac o 1 p.p.	127 014	107 315
Zmniejszenie rotacji o 10%	117 104	98 946
Zwiększenie rotacji o 10%	109 640	92 378
Zmniejszenie stopy dyskonta o 0,5 p.p, w tym:	116 258	98 129
przypadająca na świadczenia płatne w ciągu 1 roku	9 321	8 130
Zwiększenie stopy dyskonta o 0,5 p.p, w tym:	110 443	93 152
przypadająca na świadczenia płatne w ciągu 1 roku	9 321	8 130

Więcej informacji o ujęciu programu określonych świadczeń w sprawozdaniu finansowym Banku znajduje się w Nocie 2.

Koszty poniesione przez Grupę w 2024 roku z tytułu składek na pracowniczy program emerytalny wynosiły 31 122 tys. zł (w 2023 roku: 31 638 tys. zł).

Zatrudnienie w Grupie:

w etatach	2024	2023
Średnie zatrudnienie w roku	3 038	3 002
Stan zatrudnienia na koniec roku	3 050	3 023

**W 2024 roku Bank zmienił metodologię wyliczania średniego zatrudnienia oraz zatrudnienia na koniec okresu. We wcześniejszych raportach okresowych zarówno średnie zatrudnienie jak i zatrudnienie na koniec okresu było wyliczane z wyłączeniem pracowników nieobecnych w związku z chorobą, rodzicielstwem, bądź urlopem bezpłatnym. Obecnie Bank nie*

stosuje tego wyłączenia. Dane porównawcze zostały odpowiednio zmienione.

Charakter i zasady funkcjonowania programów kapitałowych świadczeń pracowniczych

W ramach programu świadczeń kapitałowych wybranym pracownikom oferowane są akcje Banku Handlowego w Warszawie S.A. oraz mogą być przyznawane nagrody w formie akcji Citigroup (tzw. program akumulacji kapitału lub CAP). Bank zaktualizował polityki wynagrodzeń o możliwość wypłaty wynagrodzenia przyznanego w instrumencie finansowym w formie istniejących akcji w kapitale zakładowym Banku osobom, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku („Osoby Uprawnione") oraz pracowniom nie posiadającym tego statusu, wskazanym w/w dokumentach. W dniu 7 listopada 2022 r. Zarząd Banku w drodze uchwały wdrożył zmiany do polityk wynagrodzeń, a następnie w dniu 14 listopada 2022 r. Rada Nadzorcza Banku je przyjęła. W dniu 16 grudnia 2022 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenia Akcjonariuszy podjęło decyzję o wdrożeniu programów motywacyjnych upartych o akcje w kapitale zakładowym Banku. W przypadku, gdy Bank nie będzie mógł przekazać wystarczającej liczby akcji własnych w stosunku do liczby koniecznej do wydania pracownikom, przyjęte zmiany do Polityk dopuszczają kontynuację wynagradzania niektórych Osób Uprawnionych w oparciu o akcje fantomowe lub, w zależności od sytuacji i decyzji Banku, w oparciu o akcje fantomowe oraz akcje w kapitale zakładowym Banku. Polityki wynagrodzeń dopuszczają konwersję 1:1 akcji fantomowych przyznanych przed przyjęciem zmian, pod warunkiem podpisania stosownego porozumienia z pracownikami, których to dotyczy. W dniu 29 grudnia 2023 r. Komisja Nadzoru Finansowego udzieliła Bankowi zezwolenia, o którym mowa w art. 77 oraz art. 78 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych oraz zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012, obejmującego nabycie akcji własnych przez Bank. Skup akcji własnych przez Bank rozpoczął się w styczniu 2024 roku.

W ramach programu CAP uprawnieni pracownicy mogą otrzymać tzw. „akcje odroczone" Citigroup które przyznawane są po średniej cenie zamknięcia z giełdy NYSE z ostatnich 5 dni poprzedzających przyznanie nagrody. „Akcje odroczone" pozwalają uczestniczyć w ekwiwalencie dywidendy, nie dają jednak prawa głosu i nie mogą zostać sprzedane do dnia przekazania. „Akcje odroczone" przekształcają się w akcje zwykłe po upływie okresu określonego w regulaminie programu CAP. Co do zasady, pracownik traci prawo do przyznanych akcji z chwilą ustania zatrudnienia w Citigroup, chyba że rozwiązanie umowy o pracę następuje w trybie gwarantującym zachowanie prawa do przyznanych akcji. Szczegółowe warunki opisane są w odrębnym dokumencie podpisywanym z pracownikiem. Akcje przyznane w poprzednich latach będą przekazywane w częściach po 25% rocznie w ciągu czterech lat począwszy od pierwszego roku po przyznaniu akcji. W roku 2024 pod tym Programem nie przyznano nagród dla pracowników Banku Handlowego.

Program akcji pracowniczych podlega wewnętrznej kontroli w Biurze Polityki Wynagradzania.

W dniu 22 grudnia 2017 roku Bank wdrożył Politykę wynagrodzeń osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku Handlowego w Warszawie S.A. („Polityka"). Polityka ta zastąpiła obowiązującą wcześniej „Politykę zmiennych składników wynagrodzenia osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku Handlowym w Warszawie S.A.". Od tego czasu ww. Polityka podlegała przeglądom i zmianom. Ostatnia zmiana została wdrożona decyzją Rady Nadzorczej Banku 5 grudnia 2024 roku.

Zgodnie z Polityką, Zarząd Banku oraz pozostałe osoby, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku, otrzymują zmienne wynagrodzenia na podstawie wyników indywidualnych, jednostki organizacyjnej, w której dana osoba jest zatrudniona oraz całego Banku.

Do części zmiennych wynagrodzeń przyznanych warunkowo w 2024 roku osobom objętym Polityką pracownicy będą nabywali uprawnienia w transzach przez kolejne 4 lub 5 lat dla Członków Zarządu Banku. Wypłata następuje po zakończeniu właściwego Okresu Retencji.

W ramach programu motywacyjnego dla pracowników nieposiadającym statusu Osób Uprawnionych część wynagrodzenia zmiennego przyznanego warunkowo będzie wypłacana w transzach przez kolejne 4 lata od daty przyznania. W 2024 r. jednemu pracownikowi przyznano nagrodę w ramach tego programu.

Zmienne wynagrodzenia – w postaci instrumentu finansowego - Akcje Fantomowe i/lub akcje własne Banku	
Rodzaj transakcji w świetle MSSF EU	Transakcje płatności w formie akcji rozliczane w środkach pieniężnych zgodnie z MSSF 2
Data przyznania nagrody w postaci instrumentu finansowego	15 stycznia 2018 roku 14 stycznia 2019 roku 14 stycznia 2020 roku 11 stycznia 2021 roku 13 stycznia 2022 roku (w przypadku pracowników poza członkami Zarządu Banku) 10 lutego 2022 roku (w przypadku członków Zarządu Banku) 11 stycznia 2023 roku (w przypadku pracowników poza członkami Zarządu) 16 lutego 2023 roku (w przypadku członków Zarządu Banku) 11 stycznia 2024 roku (w przypadku pracowników poza członkami Zarządu) 15 lutego 2024 roku (w przypadku członków Zarządu Banku)

Zmienne wynagrodzenia – w postaci instrumentu finansowego - Akcje Fantomowe i/lub akcje własne Banku

Liczba instrumentów przyznanych	Została ustalona w dacie przyznania nagrody
Data zapadalności	• Dla nagród przyznanych Prezesowi Zarządu w latach 2018-2024 – co najmniej 12, 24, 36, 48, 60, 72 miesiące od daty przyznania instrumentów finansowych • Dla nagród przyznanych w latach 2020-2021 pozostałym pracownikom (w tym członkom Zarządu)– co najmniej 6, 18, 30, 42 miesiące od daty przyznania instrumentów finansowych • Dla nagród przyznanych członkom Zarządu w latach 2022-2024 – co najmniej 12, 24, 36, 48, 60, 72 • Dla nagród przyznanych w latach 2022-2024 pozostałym pracownikom – co najmniej 6, 18, 30, 42 i 54 miesiące od daty przyznania instrumentów finansowych
Data nabycia uprawnień	• Dla nagród przyznanych Prezesowi Zarządu w latach 2018-2024 – dla krótkoterminowej nagrody w instrumentach finansowych w momencie przyznania, dla długoterminowej nagrody w instrumentach finansowych - co najmniej 12, 24, 36, 48, 60 miesięcy od daty przyznania • Dla nagród przyznanych członkom Zarządu poza Prezesem Zarządu: o 2020-2021 – dla krótkoterminowej nagrody instrumentach finansowych w momencie przyznania, dla długoterminowej nagrody w instrumentach finansowych co najmniej 12, 24, 36 miesięcy od daty przyznania instrumentów finansowych o 2022-2024 - dla krótkoterminowej nagrody w instrumentach finansowych w momencie przyznania, dla długoterminowej nagrody w instrumentach finansowych co najmniej 12, 24, 36, 48, 60 miesięcy od daty przyznania instrumentów finansowych • Dla nagród przyznanych pozostałym pracownikom w latach: o 2020-2021 – dla krótkoterminowej nagrody w instrumentach finansowych w momencie przyznania, dla długoterminowej nagrody w akcjach fantomowych co najmniej 12, 24, 36 miesięcy od daty przyznania akcji fantomowych o 2022-2024 - dla krótkoterminowej nagrody w instrumentach finansowych w momencie przyznania, dla długoterminowej nagrody w instrumentach finansowych co najmniej 12, 24, 36, 48 miesięcy od daty przyznania Instrumentów finansowych
Warunki nabycia uprawnień dla nagrody	Spełnienie warunków dotyczących wyników Banku, indywidualnych wyników pracy, oraz zatrudnienia w Grupie w odniesieniu do nagród przyznanych w: • 2018: o Dla Prezesa Zarządu w latach 2018-2023 • 2019: o Dla Prezesa Zarządu w latach 2019-2024 • 2020: o Dla Prezesa Zarządu w latach 2020-2025 o Dla pozostałych pracowników w latach 2020-2023 • 2021 o Dla Prezesa Zarządu w latach 2021-2026 o Dla pozostałych pracowników w latach 2021-2024 • 2022 o Dla członków Zarządu Banku (w tym Prezes Zarządu) w latach 2022-2027 o Dla pozostałych pracowników w latach 2022-2026 • 2023 o Dla członków Zarządu Banku (w tym Prezes Zarządu) w latach 2023-2028 o Dla pozostałych pracowników w latach 2023-2027 • 2024

Zmienne wynagrodzenia – w postaci instrumentu finansowego - Akcje Fantomowe i/lub akcje własne Banku	
	○ Dla członków Zarządu Banku (w tym Prezes Zarządu), Kierownictwa Wyższego Szczebla w latach 2024-2029 ○ Dla pozostałych pracowników w latach 2024-2028
Rozliczenie programu	W przypadku akcji własnych Banku, pracownikom jest przedstawiana oferta nabycia akcji i w przypadku jej przyjęcia, transfer akcji na rachunki maklerskie następuje niezwłocznie po dacie zapadalności. W przypadku akcji fantomowych dniu rozliczenia uczestnikowi zostanie wypłacona kwota środków pieniężnych stanowiąca iloczyn posiadanych przez uczestnika akcji fantomowych oraz średniej arytmetycznej najniższej i najwyższej ceny akcji Banku na GPW w dniu zapadalności nagrody (zakończenia okresu retencji). Nabycie uprawnienia będzie każdorazowo potwierdzone decyzją Rady Nadzorczej w stosunku do członków Zarządu oraz decyzją Zarządu w stosunku do pozostałych pracowników objętych Polityką. Zgodnie z decyzją ww. władz Banku kwota wypłaty może zostać pomniejszona lub całkowicie zredukowana zgodnie z warunkami podanymi w Polityce. Warunki te odnoszą się do wyników Banku, indywidualnych wyników pracowników, zatrudnienia i będą się odnosić do całego okresu nabywania uprawnień dla poszczególnych transz.

Innym elementem składowym wynagrodzenia zmiennego przyznawanego do 2022 w oparciu o Politykę jest Odroczona Nagroda Pieniężna.

Zmienne wynagrodzenia – Odroczona Nagroda Pieniężna	
Rodzaj transakcji w świetle MSSF EU	Inne długoterminowe świadczenia pracownicze zgodnie z MSR 19
Data przyznania nagrody w postaci Odroczonej Nagrody Pieniężnej	15 stycznia 2018 roku 14 stycznia 2019 roku 14 stycznia 2020 roku 11 stycznia 2021 roku 13 stycznia 2022 roku (w przypadku pracowników poza członkami Zarządu Banku) 10 lutego 2022 roku (w przypadku członków Zarządu Banku, w tym Prezes Zarządu)
Przyznana kwota	Została ustalona w dacie przyznania Odroczonej Nagrody Pieniężnej
Data zapadalności	• Dla nagród przyznanych Prezesowi Zarządu w latach 2018-2021– co najmniej 18, 30, 42, 54, 66 miesięcy od daty przyznania Odroczonej Nagrody Pieniężnej • Dla nagród przyznanych w latach 2020-2021 pozostałym pracownikom – co najmniej 18, 30, 42 miesiące od daty przyznania Odroczonej Nagrody Pieniężnej; • Dla nagród przyznanych członkom Zarządu (w tym Prezes Zarządu) w 2022 – co najmniej 12, 24, 36, 48, 60 miesięcy od daty przyznania Odroczonej Nagrody Pieniężnej • Dla nagród przyznanych w 2022 pozostałym pracownikom – co najmniej 12, 24, 36, 48, miesiące od daty przyznania Odroczonej Nagrody Pieniężnej;
Data nabycia uprawnień	• Dla nagród przyznanych Prezesowi Zarządu w latach 2018-2021 – co najmniej 12, 24, 36, 48, 60 miesięcy od daty przyznania Odroczonej Nagrody Pieniężnej • Dla nagród przyznanych w latach 2020-2021 pozostałym pracownikom – co najmniej 12, 24 i 36 miesięcy od daty przyznania Odroczonej Nagrody Pieniężnej • Dla nagród przyznanych członkom Zarządu (w tym Prezes Zarządu) w 2022 – co najmniej 12, 24, 36, 48, 60 miesięcy od daty przyznania Odroczonej Nagrody Pieniężnej • Dla nagród przyznanych w 2022 pozostałym pracownikom – co najmniej 12, 24, 36, 48 miesięcy od daty przyznania Odroczonej Nagrody Pieniężnej

Warunki nabycia uprawnień dla nagrody	Spełnienie warunków dotyczących wyników Banku, indywidualnych wyników pracy oraz zatrudnienia w Grupie w odniesieniu do nagród przyznanych w:
	• 2018:
	  ○ Dla Prezesa Zarządu w latach 2018-2023
	• 2019:
	  ○ Dla Prezesa Zarządu w latach 2019-2024
	• 2020:
	  ○ Dla Prezesa Zarządu w latach 2020-2025
	  ○ Dla pozostałych pracowników w latach 2020-2023
	• 2021:
	  ○ Dla Prezesa Zarządu w latach 2021-2026
	  ○ Dla pozostałych pracowników w latach 2021-2024
	• 2022:
	  ○ Dla członków Zarządu (w tym Prezes Zarządu) w latach 2022-2027
	  ○ Dla pozostałych pracowników w latach 2022-2026

Rozliczenie programu	W dniu rozliczenia uczestnikowi zostanie wypłacona kwota środków pieniężnych stanowiąca transzę Odroczonej Nagrody Pieniężnej powiększona o kwotę odsetek za okres odroczenia i retencji aż do dnia wypłaty. Wysokość odsetek została ustalona w styczniu 2018, 2019, 2020, 2021 i 2022 roku Uchwałą Rady Nadzorczej Banku dla członków Zarządu i Uchwałą Zarządu Banku dla pozostałych pracowników objętych Polityką. Nabycie uprawnienia do nagrody będzie każdorazowo potwierdzone decyzją Rady Nadzorczej w stosunku do członków Zarządu oraz decyzją Zarządu w stosunku do pozostałych pracowników objętych Polityką. Zgodnie z decyzją ww. władz Banku kwota wypłaty może zostać pomniejszona lub całkowicie zredukowana zgodnie z warunkami podanymi w Polityce. Warunki te odnoszą się do wyników Banku, indywidualnych wyników pracowników, zatrudnienia i będą się odnosić do całego okresu nabywania uprawnień dla poszczególnych transz.

W związku z informacją przekazaną przez Citigroup w dniu 15 kwietnia 2021 r. dotyczącą planowanych zmian strategii w obszarze Bankowości Detalicznej, (dalej „SBD"), Zarząd Banku przyjął politykę, umożliwiającą przyznanie nagrody za uznanie dotychczasowego wkładu pracowników, których wsparcie realizacji zmiany strategii tej części Banku Handlowego w Warszawie S.A. (SBD) będzie kluczowe – Polityka Nagrody Transakcyjnej.

W 2022 r. decyzjami Rady Nadzorczej Banku Handlowego w Warszawie S.A. Polityka Nagrody Transakcyjnej została zaktualizowana m.in. o odejście od odroczonego wynagrodzenia pieniężnego lub o możliwość wypłaty instrumentu finansowego w formie istniejących akcji w kapitale zakładowym Banku. Powyższa polityka dopuszczała konwersję akcji fantomowych na akcje własne Banku (1:1), pod warunkiem podpisania stosownych porozumień z pracownikami, których to dotyczy.

Zmienne wynagrodzenia – w postaci instrumentu finansowego - Akcje Fantomowe i/lub akcje własne Banku przyznane w latach 2021-2022 w ramach tzw. Nagrody Transakcyjnej

Rodzaj transakcji w świetle MSSF EU	Transakcje płatności w formie akcji rozliczane w środkach pieniężnych zgodnie z MSSF 2
Data przyznania nagrody w postaci instrumentu finansowego	1 lipca 2021 roku oraz 3 grudnia 2021 r. 1 lipca 2022 roku oraz 1 listopada 2022 roku 1 lipca 2023 roku 1 maja 2024 roku
Liczba instrumentów przyznanych	Została ustalona w dacie przyznania nagrody
Data zapadalności	• Dla nagród przyznanych Wiceprezesowi Zarządu odpowiedzialnemu za obszar Detaliczny w 2022– w zależności od rodzaju nagrody, nie wcześniej niż 30 czerwca 2025 r. lub przed finalizacją Transakcji jeśli nastąpi wcześniej i nie wcześniej niż 24, 36, 48, 60, 72 miesięcy od daty przyznania instrumentu finansowego. Dla nagród przyznanych Wiceprezesowi Zarządu odpowiedzialnemu za obszar Detaliczny w 2021 oraz pozostałym pracownikom, mającym istotny wpływ na profil ryzyka Banku – w zależności od rodzaju nagrody, nie wcześniej niż 30 czerwca 2025 r. lub przed finalizacją Transakcji jeśli nastąpi wcześniej i nie wcześniej niż 18, 30, 42, 54 miesięcy od daty przyznania akcji fantomowych

Zmienne wynagrodzenia – w postaci instrumentu finansowego - Akcje Fantomowe i/lub akcje własne Banku przyznane w latach 2021-2022 w ramach tzw. Nagrody Transakcyjnej	
Data nabycia uprawnień	• Dla nagród przyznanych Wiceprezesowi Zarządu odpowiedzialnemu za obszar Detaliczny w 2022 - w zależności od rodzaju nagrody, nie wcześniej niż 30 czerwca 2025 r. lub przed finalizacją Transakcji jeśli nastąpi wcześniej i co najmniej 12, 24, 36, 48, 60 miesięcy od daty przyznania • Dla nagród przyznanych Wiceprezesowi Zarządu odpowiedzialnemu za obszar Detaliczny w 2021 oraz pozostałym pracownikom, mającym istotny wpływ na profil ryzyka Banku – w zależności od rodzaju nagrody, niezwłocznie od spełnienia kryteriów (w tym dotyczących Transakcji) i nie wcześniej niż 30 czerwca 2025 r. lub przed finalizacją Transakcji jeśli nastąpi wcześniej i nie wcześniej niż 12, 24, 36 i 48 miesięcy od daty przyznania akcji fantomowych
Warunki nabycia uprawnień dla nagrody	Finalizacja Transakcji do określonej daty oraz spełnienie warunków dotyczących wyników Banku, indywidualnych wyników pracy oraz zatrudnienia w Grupie Dla 2021- w latach 2021-2025 Dla 2022 o Dla Wiceprezesowi Zarządu, odpowiedzialnemu za obszar Detaliczny w latach 2022-2027 o Dla pozostałych pracowników w latach 2022-2026 Dla 2023 o W latach 2023-2027 Dla 2024 o W latach 2024-2028
Rozliczenie programu	W przypadku akcji własnych Banku, pracownikom jest przedstawiana oferta nabycia akcji i w przypadku jej przyjęcia, transfer akcji na rachunki maklerskie następuje niezwłocznie po dacie zapadalności. W przypadku akcji fantomowych w dniu rozliczenia uczestnikowi zostanie wypłacona kwota środków pieniężnych stanowiąca iloczyn posiadanych przez uczestnika akcji fantomowych oraz średniej arytmetycznej najniższej i najwyższej ceny akcji Banku na GPW w dniu zapadalności nagrody (zakończenia okresu retencji). Nabycie uprawnienia będzie każdorazowo potwierdzone decyzją Rady Nadzorczej w stosunku do Wiceprezesa Zarządu, odpowiedzialnego za obszar Detaliczny oraz decyzją Zarządu w stosunku do pozostałych pracowników objętych Polityką Nagrody Transakcyjnej. Zgodnie z decyzją ww. władz Banku kwota wypłaty może zostać pomniejszona lub całkowicie zredukowana zgodnie z warunkami podanymi w Polityce. Warunki te odnoszą się do wyników Banku, indywidualnych wyników pracowników, zatrudnienia i będą się odnosić do całego okresu nabywania uprawnień dla poszczególnych transz.

Innym elementem składowym wynagrodzenia zmiennego przyznawanego w ramach tzw. Nagrody Transakcyjnej jest Odroczona Nagroda Pieniężna przyznana w 2021.

Wynagrodzenie Zmienne – Odroczona Nagroda Pieniężna	
Rodzaj transakcji w świetle MSSF EU	Inne długoterminowe świadczenia pracownicze zgodnie z MSR 19
Data przyznania nagrody w postaci Odroczonej Nagrody Pieniężnej	1 lipca 2021 r. oraz 3 grudnia 2021 r.
Przyznana kwota	Została ustalona w dacie przyznania Odroczonej Nagrody Pieniężnej/ Warunkowej Nagrody Pieniężnej
Data zapadalności	w zależności od rodzaju nagrody, niezwłocznie od spełnienia kryteriów (w tym dotyczących Transakcji) lub nie wcześniej niż 6 miesięcy od finalizacji Transakcji i dla Odroczonej Nagrody Pieniężnej nie wcześniej niż 18, 30, 42, 54 miesięcy od daty przyznania
Data nabycia uprawnień	• w zależności od rodzaju nagrody, niezwłocznie od spełnienia kryteriów (w tym dotyczących Transakcji) lub nie wcześniej niż 6 miesięcy od finalizacji Transakcji i dla Odroczonej Nagrody Pieniężnej nie wcześniej niż 12, 24, 36 i 48 miesięcy od daty przyznania
Warunki nabycia uprawnień dla nagrody	Finalizacja Transakcji do określonej daty oraz spełnienie warunków dotyczących wyników Banku, indywidualnych wyników pracy oraz zatrudnienia w Grupie - 2021-2025

Wynagrodzenie Zmienne – Odroczona Nagroda Pieniężna	
Rozliczenie programu	W dniu rozliczenia uczestnikowi zostanie wypłacona kwota środków pieniężnych stanowiąca transzę Odroczonej Nagrody Pieniężnej. Nabycie uprawnienia do nagrody będzie każdorazowo potwierdzone decyzją Zarządu w stosunku do pozostałych pracowników objętych Polityką Nagrody Transakcyjnej. Zgodnie z decyzją ww. władz Banku kwota wypłaty może zostać pomniejszona lub całkowicie zredukowana zgodnie z warunkami podanymi w Polityce. Warunki te odnoszą się do wyników Banku, indywidualnych wyników pracowników, zatrudnienia i będą się odnosić do całego okresu nabywania uprawnień dla poszczególnych transz.

Założenia przyjęte do wyceny programów pracowniczych świadczeń kapitałowych

Wartość godziwa poszczególnych nagród oraz założenia przyjęte do wyceny przedstawione są poniżej:

Program CAP	Data przyznania	Cena akcji na moment przyznania (w USD)	Liczba nagrodzonych pracowników	Liczba akcji
1	10.02.2022	66,53	1	187

Program Akcje Fantomowe	Data przyznania	Cena akcji na moment przyznania (w PLN)	Liczba nagrodzonych pracowników	Liczba akcji
1	01.07.2021	47,85	2	3 099
2	13.01.2022	61,96	2	1 837
3	10.02.2022	65,86	5	12 011
4	01.07.2022	61,56	8	45 653

Program Instrumenty Finansowe	Data przyznania	Cena akcji na moment konwersji/przyznania (w PLN)	Liczba nagrodzonych pracowników	Liczba akcji
1	14.01.2019	101,00	1	1 931
2	14.01.2020	101,00	1	5 365
3	11.01.2021	101,00	1	12 915
4	01.07.2021	99,00-109,40	2	8 326
5	13.01.2022	92,30-113,60	15	14 353
6	10.02.2022	99,00-105,80	2	15 378
7	01.07.2022	100,40	1	3 808
8	01.11.2022	100,40	2	7 388
9	11.01.2023	100,40	27	71 036
10	16.02.2023	100,40	6	70 328
11	11.01.2024	100,40	27	88 973
12	15.02.2024	104,84	7	87 663
13	01.05.2024	112,40	1	939

	Program CAP	Program Akcje Fantomowe/Instrumenty Finansowe
Okres nabywania uprawnień (lata)	25% po każdym kolejnym roku	W roku 2019: 40% po jednym roku i po 12% w ciągu 5 kolejnych lat lub 60% po jednym roku i 8% w ciągu 5 kolejnych la Od roku 2020: 40% w dniu przyznania i po 20% w ciągu trzech kolejnych lat, 40% w dniu przyznania i po 12% w ciągu 5 kolejnych lat lub 60% w dniu przyznania i po 13,33% w ciągu 3 kolejnych lat, 60% w dniu przyznania i po 8% w ciągu 5 kolejnych lat. Dla nagrody transakcyjnej, nie wcześniej niż 30 czerwca 2025 lub przed finalizacją transakcji w ciągu 4 kolejnych lat. Od roku 2022*: 40% w dniu przyznania po 15% w ciągu czterech kolejnych lat, 40% w dniu przyznania i po 12% w ciągu 5 kolejnych lat lub 60% w dniu

	Program CAP	Program Akcje Fantomowe/Instrumenty Finansowe
		przyznania i po 10% w ciągu 4 kolejnych lat, 60% w dniu przyznania i po 8% w ciągu 5 kolejnych lat. Dla nagrody transakcyjnej, nie wcześniej niż 30 czerwca 2025 lub przed finalizacją transakcji w ciągu 5 kolejnych lat.
Średni oczekiwany okres trwania instrumentu (życia)	W momencie nabycia uprawnień	W momencie nabycia uprawnień
Prawdopodobieństwo zakończenia zatrudnienia przed terminem (roczny wskaźnik rotacji nagrodzonych pracowników)	0,00%	5,77%
Średnia ważona wartość godziwa jednego instrumentu na dzień bilansowy	71,12 (USD)	88,40/101,99 (PLN)

**Od roku 2023 nagrody są przyznawane w formie instrumentów finansowych*

Na dzień 31 grudnia 2024 roku wartość komponentu kapitałów wynikająca z programu rozliczanego w instrumentach kapitałowych (program nagród kapitałowych) nie wypłaconych wynosiła 58 472 tys. zł, a koszty ujęte z tego tytułu wyniosły 23 790 tys. zł. Wartość bilansowa zobowiązań wynikających z programów rozliczanych w środkach pieniężnych (akcji fantomowych oraz programów CAP) wyniosła 5 013 tys. zł (31 grudnia 2023 roku: 57 834 tys. zł), a koszty ujęte z tego tytułu wyniosły w 2024 roku 199 tys. zł (w 2023 roku: 38 934 tys. zł), w tym również koszty programów CAP.

47. Reforma WIBOR

Reforma dotycząca wskaźnika referencyjnego stopy procentowej WIBOR

Na przestrzeni ostatnich lat , na rozwiniętych rynkach zagranicznych obserwujemy prowadzone działania polegające na wprowadzaniu alternatyw dla dotychczasowych wskaźników referencyjnych typu IBOR *(Interbank Offered Rate),* do których zalicza się również wskaźnik WIBOR.

Również w Polsce rozpoczęto odpowiednie prace mające na celu przeprowadzenie reformy wskaźników referencyjnych, zakładającej m.in. wprowadzenie nowego wskaźnika referencyjnego stopy procentowej, który docelowo miałby zastąpić wskaźnik referencyjny WIBOR. W 2022 r. została powołana w Polsce - Narodowa Grupa Robocza ds. reformy wskaźników referencyjnych (NGR). W pracach NGR udział biorą przedstawiciele Ministra Finansów , Narodowego Banku Polskiego, Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego, Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, Giełdy Papierów Wartościowych, Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych, BPW Benchmark, a także banków komercyjnych, banków zrzeszających banki spółdzielcze, towarzystw funduszy inwestycyjnych, zakładów ubezpieczeń oraz organizacje branżowe zrzeszające podmioty rynku finansowego. Prace NGR są nadzorowane i koordynowane przez Komitet Sterujący, w którego skład wchodzi m.in. przedstawiciel Ministerstwa Finansów, Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego, GPW Benchmark , Bankowego Funduszu Gwarancyjnego , BondSpot oraz Związku Banków Polskich.

Prace NGR są prowadzone w oparciu o Mapę Drogową określającą harmonogram i zakres szczegółowych działań niezbędnych dla przeprowadzenia reformy. Zgodnie z harmonogramem zakłada się, że reforma polegająca na wprowadzeniu nowego wskaźnika referencyjnego stopy procentowej, który zastąpi wskaźnik referencyjny WIBOR zostanie przeprowadzona do końca roku 2027 r. Prowadzona reforma dotyczy również wskaźnika referencyjnego WIBID. W ramach prowadzonych prac, jako wskaźnik alternatywny dla WIBOR pierwotnie wskazano wskaźnik referencyjny WIRON (*Warsaw Interest Rate Overnight*), jednakże w roku 2024 r. w związku z przeprowadzoną dodatkowo weryfikacją i konsultacjami publicznymi , Komitet Sterujący NGR jako docelowy wskaźnik alternatywny wskazał indeks z rodziny WIRF, o technicznej nazwie WIRF- (bazujący na depozytach niezabezpieczonych instytucji kredytowych oraz instytucji finansowych), dla którego wybrał oficjalną nazwę POLSTR (*Polish Short Term Rate*). Szczegółowe informacje na temat prowadzonych prac NGR oraz decyzji Komitetu Sterującego NGR są zamieszczane przez Komisję Nadzoru Finansowego na oficjalnej jej stronie w zakładce „wskaźniki referencyjne".

Od pierwszych dni reformy, Bank aktywnie uczestniczy we wszystkich pracach NGR, jak również, w celu przygotowania Banku do sprawnego i bezpiecznego wdrożenia nowego wskaźnika referencyjnego oraz planowanej konwersji, prowadzi wewnętrzny projekt kluczowy, w którym aktywnie uczestniczą wszyscy członkowie Zarządu Banku, senior management Banku oraz przedstawiciele jednostek organizacyjnych Banku istotnych dla sprawnej realizacji projektu.

48. Wpływ wojny w Ukrainie

W dniu 24 lutego 2022 roku doszło do bezprecedensowego wydarzenia, jakim jest inwazja wojsk rosyjskich na niepodległe państwo Ukrainę. Trwająca wojna w kraju, który sąsiaduje z Polską, ma istotny wpływ na otoczenie gospodarcze i środowisko operacyjne, w jakim funkcjonuje Bank.

Zarząd Banku monitoruje sytuację wojny w Ukrainie i jej bezpośredniego wpływu na działalność kredytową i związaną z ryzykiem operacyjnym (głównie zagrożeniem w cyberprzestrzeni). W przypadku działalności kredytowej, Bank nie prowadzi aktywności w Ukrainie, Rosji, ani na Białorusi, a ekspozycja kredytowa Banku wobec firm istotnie zaangażowanych w tych krajach jest nieistotna.

49. Zdarzenia po dacie bilansowej

W dniu 14 lutego 2025 r. Bank otrzymał decyzję Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 13 lutego 2025 r., w której Komisja udzieliła Bankowi zezwolenia na kontynuację nabywania akcji własnych w 2025 roku na potrzeby ich zaoferowania przez Bank uprawnionym pracownikom w ramach programu motywacyjnego. W ramach powyższego zezwolenia wydanego na okres do dnia 16 grudnia 2025 r. Bank może nabyć maksymalnie 477 450 akcji własnych, a cena odkupionych akcji własnych Banku nie może przekroczyć łącznie 16 667 000 zł.

Po dniu 31 grudnia 2024 roku nie wystąpiły inne istotne zdarzenia, nieujęte w tym sprawozdaniu finansowym, mogące w znaczący sposób wpłynąć na wyniki Grupy.

podpisy Członków Zarządu

11.03.2025 roku	Elżbieta Światopełk-Czetwertyńska	Prezes Zarządu
.....	.....	.....
Data	Imię i nazwisko	Stanowisko/funkcja
11.03.2025 roku	Maciej Kropidłowski	Wiceprezes Zarządu
.....	.....	.....
Data	Imię i nazwisko	Stanowisko/funkcja
11.03.2025 roku	Katarzyna Majewska	Wiceprezes Zarządu
.....	.....	.....
Data	Imię i nazwisko	Stanowisko/funkcja
11.03.2025 roku	Barbara Sobala	Wiceprezes Zarządu
.....	.....	.....
Data	Imię i nazwisko	Stanowisko/funkcja
11.03.2025 roku	Andrzej Wilk	Wiceprezes Zarządu
.....	.....	.....
Data	Imię i nazwisko	Stanowisko/funkcja
11.03.2025 roku	Patrycjusz Wójcik	Wiceprezes Zarządu
.....	.....	.....
Data	Imię i nazwisko	Stanowisko/funkcja
11.03.2025 roku	Ivan Vrhel	Członek Zarządu
.....	.....	.....
Data	Imię i nazwisko	Stanowisko/funkcja